

ב"ה

אין ליכט
פון תורה

ספר

נפלאות היהודי
מפרשיסחה

אידיש

667

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק.
שנת תשנ"ט לפ"ק

ספר

נפלאות

היהודי

מפרשיסחה

נפלאות היהודי

דער יוד הקדוש איז אמאל געוועזען בין דעם רבין פון ליבליין אויף שפטה. גו שלש טעדיות האט ער זיך פערשטערטיגט און ער איז געקובמען ווען ער איז שון גאוועזען פינסטער איז ער נישט געאנגען צום טיש גאר ער איז געתטאָגען צויעישען אלע חסידים און וויל ער איז געוועזען פינסטער האט מען איהם ניט געזעהן ווער ער איז. און ער איז געתטאָגען און געצייטערט גלייך וו? ער האט דאס קורת רחל האבען די חסידים וואָס זעכען געתטאָגען לעבען איהם געזאגט די האסט דאס קורת ניט אהיכם איז גייג זיך איז בקט אָרְבִּין ער האט זיך גאר ניט וויסענדיג געמאָכט ער האט זיך גאר ניט גינענפערט. ווען מען האט אַנְגָּעָצִינְדָּעָן אַלְעָכֶת האט ער אויף געהערט צו ציטערען און ער איז געתטאָגען גלייך וו? יעדער מענש און מען האט איהם חיקפ צו גערופען צום טיש פון דאנען קאנען מיר זעהן זיינן צדקוֹת. פאר דער רבין און די אויגען איז ער געתטאָגען מיט דורך ארץ גלייך וו? אַפְּרָאַסְטָאָר מַעֲנֵשׂ זַכְוֹתִי גִּנְעָלִינוּ;

דער רביה ר' בין איז אַמְּאָהָל געוועזען בין נאכט ביי דעם יוד הקדוש און דער יוד הקדוש איז גַּלְעָגָעָן און בקט און ער האט גִּקְרָעָכָט האט איהם דער רביה ר' בין גיפרגט פאר וואָס ער קראָעָכָט אָזֶן. האט ער איהם גיענטפערט נאָך משה רבינו עה"ש איז געוועזען שופטים נאָך די שופטים איז געוועזען נביאים נאָך די נביאים איז געוועזען אנשי כנסת הגדולה איז נאָך זי תנאִים ואָמוראים און פוסקים איז נאָך זיך געוועזען מוכחים לשט שמים און דער נאָך האט זיך געמעהרט מוכחים שלא ליט שמים און נאָך דעם האט זיך אָהָן געהויבען רביס און אויף דעם קראָעָכָן אַיך דאס אַיך זעה איז שבעטער ווועט דאס אַיך קאָלִי וווערען וואָס ווועלען די יודען טויהן אַמאָהָל איז דעם יוד הקדושים אַתְּלֵמִיד פון אַסְטָאַשְׁנָאָה לעבען פרשיסחה געמאָהָרָעָן קיין לייפציג ווען ער איז צוֹרִיק געקובמען האט איהם דער יוד הקדוש גיפרגט וואָס פאר אַגְּיָעָס ער האט דארט גיזעהן האט ער איהם גיענטפערט איז ער האט ניט גיזעהן קיין שום נייעס דער וויל האט ער זיך דערמאָנט איז ער איז געאנגען בײַנְאָכֶט און גאָס איז צי איהם צו געקובמען אַדיבְּשָׁא אַער האט איהם געזאגט גיט נאָוִוִּינְט דער מאנטש

נפלוות ח' ח' ח'

אנו אורי נאר גענדגען דעם דיביטש בין אהנים וויל ער און צי איהט ערן בעקמץ האט ער דעם דיביטש געוזהן זונען אין פערבען אין דעם הגאנגען ספר סמ"ג האט דער דיביטש אהם בעפרענט פון וואנגען ער איז האט ער אהם גיענפערט או ער איז פון אפטא האט ער אהם געזאגט או ער זאל איבער געבען אגריט ר' יעקב יחזקן דעם יוד הקירוש, האט דער יוד הקירוש געזאגט או דאס האט ער געמיגנט וואס ער אהם בעפרענט אויף גאנקס, און וואס ער דער דיביטש איז געווועגן וויסט מון ניט עד היום זכותו יון עלינו ועל כל ישאל אמר:

לע"ר יוד הקירוש איז אמאה געווועגן בגין דעם רבין פון לובלין און עס איז דאמאלס געווועגן פיעל מזשען און עס איז געווועגן זעיר ענג און ער יוד הקירוש איז געשטאנגען און מוטען און עס איז אהם געווועגן זעיר ענג איז חסיד האט אויף אהם אויף געליגנט זינגען הענד וויל ער חסיד האט דערזען או דאס איז ער יוד הקירוש האט ער זען זעיר דערשראָקען האט אהם ער יוד הקירוש געזאגט שרעק זען ניט בען אונזער רבין זונען מיר אלע גאנך:

לע"ר יוד הקירוש איז אמאה געזאגט איז געלערענט מיט זינגען תלמודים האט ער געזאגט צו זינגען תלמידים קיקט איזויס אויף דער גאט ווועט איזהיד זעהן נייעס זוי האבען ארוייס בעקוקט איז האבען נאר ניט געעהן האט דער יוד הקירוש איזויסגענומען זיין פאַטשיגלע און ער האט זי איזויף געליגנט אויף זעיר פנימ האבען די תלמודים אַהננעההיבען צו שריינען מיר זעהן דאס וויל אונד אונד גולן זינט אויף א יוד און ער שלאנט אהם און ער וויל בגין איזים צו געמען דאס געלר האט דער יוד הקירוש גענומען דאס ברויט וואס עס איז געלעגען אויף דעם טיש און ער האט עס איבער געדיגיט אויף דער צוויתער זינט האבען די תלמודים געעהן וויל דער יוד האט זען איבער געדראַיט אויף דעם גולן און ער האט אהם גוט געשלאנען און פר איז פון אהם ניצול געוואָרען. און א ציטט איזום איז דער יוד איזורך געפֿאָרען דזיך פרשיסחה און ער איז אַרְיכִין גענאנגען צום יוד הקירוש וויל די תלמידים האבען איהם דערזעהן האבען זוי אהם תיכף דערקאנכ און זוי האבען זיך מיט אהם דערבריזידט דער יוד הקירוש האט זוי בעפרענט וואס זוי פריזען זיך אויף האבען זוי אהם דערצעהלט וואס ער האט זוי מיט א ציטט צוריק געוויאָן האט זוי דער יוד דערצעליט או ער האט זיך שון געהאט מיאש געוויאָן או ער זאל ניצול וואָרָען פון דעם גולן נאר פֿלּוֹצְלִינְג האט ער און זיך דערשפֿיעָרט אַפְּרֵישָׁעָן כה און ער האט זיך

ז"ה גַּעֲשְׁתָּרָקֶט אַיְבָּעָר דָּעַם גַּוְנֵן אֹנוֹ עַר אַיְוָן פָּוָן אַיְהָס נִיצְׂוֵל גַּעֲוָאָרָעָן
עַמְּ אַיְוָן אַמְּאָהָל גַּעֲקְוִמָּאָן אַיְדָה צָוָם יְוָד הַקְּדוֹשָׁ מִיטָּא בְּקָשָׁה אָוֹ עַר אַיְוָן
שְׁלָאָף אַיְוָן דִּי דְּאָקְטוּרִים הַעֲבָעָן אַיְהָס מִיאָש גַּעֲוָעָזָן זַיְוָן זַאֲגָעָן אָוֹ
עַר קָעָן גִּיטָּ לְעַבְעָן קִינְיָן יִאָהָר הַאָט אַיְהָס דָּעַר יְוָד הַקְּדוֹשָׁ גַּעֲהִיסָּאָן פָּאָהָרָעָן
אַיְוָן אַשְׁטָּאָדָט אַרְיָין זַיְוָן וּמַעַּס וּמַהְנָּט דָּאָרָט אַגְּרְוִיסָּעָר צְדִיק אֹנוֹ זַיְבָּגָן קִינְדָּעָר
הַאָלְטָעָן אַגְּיוֹעָלָב צְבָי אַפְּרִיזָן אֹנוֹ עַר זַאֲל זַיְוָן אַוְיָס דִּזְנְגָעָן דָּאָס גַּעֲוָעָלָא
וּוְעַט דָּאָס אַיְהָס דָּעַר צְדִיק זַיְכָּעָר שִׁיקָּאָן רְוַעְעָן אֹנוֹ עַר זַאֲל נִישְׁט גַּעַתָּה
וּוְעַט אַיְהָס דָּעַר רְבִי שְׁלָעָטָעָן אָוֹ עַר זַאֲל הַקְּבָּן אַיְאָהָר מִיטָּפְּנָעָר וּוּאָפְּעָן
דָּאָס קְדָחָת. דָּעַר צְדִיק פְּלָעָגָט שְׁלָעָטָעָן אָוֹנוֹ קִילָּה אֹנוֹ אַזְוִי וּוֹי דָּעַר צְדִיק
וּוְעַט גּוֹזֵר זִינְיָן אַזְוִי וּוְעַט זִינְיָן מַמְּלָא וּוְעַט עַר גַּאֲךְ לְעַבְעָן מַעַהָר וּוֹי אַיְאָהָר
וּוְעַט עַר שְׁוִין מוֹעָטָן גַּעֲזִינָד וּוּעָרָעָן אֹנוֹ אַזְוִי וּוֹי דָּעַר צְדִיק וּוְעַט אַיְהָס
גַּעֲבָעָן דִּי קִילָּה זַאֲל עַר אָבָּ לְאָעוֹן דָּאָס גַּעֲוָעָלָב דָּעַם רְבִינִיס קִינְדָּעָר אָוֹן עַר
וּוְעַט שְׁוִין זַעַהָן אָוֹן עַר זַאֲל גִּיטָּהָעָבָעָן דָּאָס קְדָחָת אֹנוֹ עַר זַאֲל וּוּעָרָעָן גַּעֲזִינָד
דָּעַר מַעְנָשָׁן הַאָט אַזְוִי גַּעַתָּהָוָהָן עַר אַיְוָן גַּעֲפָאָהָרָעָן אַיְן דָּעַר שְׁטָאָדָט אַרְיָין
אֹנוֹ עַר הַאָט נְצָעָק אַיְהָס גַּעֲדִינְגָּעָן דָּעַם רְבִינִיס קִינְדָּעָר דָּאָס גַּעֲוָעָלָב אֹנוֹ זַאֲל
רְבִי הַאָט נְצָעָק אַיְהָס עַטְלִיכָּעָל מַטְהָהָל גַּעֲשִׁיקָּט אֹנוֹ עַר הַאָט גִּיטָּגְּוָאָלָט
גַּעַתָּהָן אֹנוֹ דָּעַר רְבִי הַאָט אַיְהָס גַּעֲשָׁאָלָטָעָן אַזְוִי אַיְאָהָר מִיטָּפְּנָעָר וּוּאָפְּגָן
דָּאָס קְדָחָת וּוֹי עַר הַאָט גַּעַתָּהָרָט דִּי קִילָּה הַאָט עַר דָּאָס גַּעֲוָעָלָב אַבְּ
גַּעֲגָבָעָן דָּעַם רְבִינִיס קִינְדָּעָר אָוֹן עַר אַיְוָן גַּעֲפָאָהָרָעָן קִינְיָן פְּרַשְׁסִיחָה צָוָם
יְדָה הַקְּדוֹשָׁ אֹנוֹ עַר אַיְוָן גַּעֲזִינָד גַּעֲוָאָרָעָן אֹנוֹ עַר הַאָט נִיטָּגְּעָהָט קִינְיָן

קְדָחָת אֹנוֹ עַר הַאָט פִּיגָּל גַּעֲהָרָעָן גַּעֲלָעָבָט :

דָּעַר יְדָה הַקְּדוֹשָׁ אַיְוָן יִגְּנָעָרָהָגִיט גַּעֲפָאָהָרָעָן צָוָרָה לִיְיָבָמְטָאָזָב
וְצְלָהָהָה גַּלְיָיךְ מִיטָּא דָעַם רְבִינִיס רְבִי אַרְיָין לִיְיָבָמְשָׁפָאָלָעָ וְאַלְכָעָר עַר
אַיְוָן בְּצֻוּוֹסָט מִיטָּא דָעַם נָאָמָעָן דָּעַר שְׁפָאָלָעָר זַיְדָעָ זַיְוָן זַעֲגָעָן גַּעֲוָעָזָעָן בְּזַעַר
חֶבְרִים וּוֹי דָּעַר שְׁפָאָלָעָר זַיְדָעָ הַאָט דָּעַר הַעֲרָט אָוֹן דָּעַר יְדָה הַקְּדוֹשָׁ אַיְוָן
מְפֹזְרִים גַּעֲוָאָרָעָן פָּאָר אַיְשׁ מְפֹזֶת הַאָט עַר בְּנֵי זַיְדָעָ גַּעֲטָרָאָכָט אַפְּשָׁר
אַיְוָן עַר מְשֻׁמֶּשֶׁ מִיטָּא שְׁמוֹת הַקְּרוֹשִׁים הַאָט עַר זַיְדָעָ מִיְּשִׁב גַּעֲוָעָזָעָן עַר וּוְעַט
פָּאָהָרָעָן קִינְיָן פְּרַשְׁסִיחָה אֹנוֹ עַר וּוְעַט זַעַהָן וּוְעַס עַר טְוָהָת עַר הַאָט אַזְוִי
גַּעַתָּהָן אֹנוֹ עַר אַיְוָן גַּעֲפָאָהָרָעָן קִינְיָן פְּרַשְׁסִיחָה. בֵּין דָעַם יְדָה הַקְּרוֹשָׁ אַיְוָן
שְׁטָעָנְדִּיגְּ גַּעֲוָעָזָעָן זַיְגָעָר פִּיגָּל מְעָנְשָׁעָן עַס פְּלָעָגָעָן מְעָנְשָׁעָן וּוּאָרָטָעָן צְוָיָּי
דְּרִיְיָ טָעָג בְּנֵי זַיְיָ הַעֲבָעָן גַּעֲקָעָנָט צָוָקָמָעָן אֹנוֹ דָּעַר יְדָה הַקְּדוֹשָׁ פְּגָעָנָט
צָוָג זַיְצָעָן בְּנֵי זַיְיָ אֹנוֹ שְׁטִיבָעָל סְנָר וּמְסָהָר אַיְוָן צִינְטָעָנוֹוִיָּוִי פְּלָעָגָט עַר אַרְיָין
בְּנֵי לְאָזָעָן טְעָנְשָׁעָן צָוָיָּקָר זַיְדָעָ אַיְזָן צָוָיָּקָר מְקָוָמָעָן צָוָיָּקָר

נפלוות היהודית

דער טיהר האט ער אַהֲן גָּעַלְאָפֶט אָוֹן דָּעֵר טִיהָר מֵעַן זָאַל אַיָּהָם אַרְיָין
 לְאַזְעַן דָּעֵר מִשְׁמָש אַיְן אַוִּיפָּא אַיָּהָם שְׂטָאָרָק אָוֹן כָּעַס גַּעֲוָאָרָעַן וּוֹן אַזְוִי ער
 שְׂטָאָלַט זָיַךְ אַוְנְטָעַר אַרְיָין צָו גַּעַהַן צִוְּמָרְבִּין אָהָן רְשִׁוָּת אָוֹן ער האט אַיָּהָם
 גַּעַוְאָלַט אַוְוָעַק וּוְאַרְפָּעַן פָּוֹן דָּעֵר טִיהָר דָּעֵר שְׁפָאָלְעָר זִינְדָּעַ האט גַּעַשְׁרִינְגָּעַן
 יְצָחָק בְּרִידְעָר עַפְּנִין אַוִּיפָּא דִּי טִיהָר וּוְעַן נִיט וּוְעַל אַיְיךְ דִּי טִיהָר צָו בְּרַעְכָּעַן ער
 האט זָיַךְ גַּעַטְרָאָכְט אָוֹן ער זִיצְטָפְּרָשְׁלָאָסְעַן מֵי יוֹדָע וּוְאָס ער טִיהָט
 דָּאָרָט וּוֹן דָּעֵר יְיָודָה הַקְדּוֹש האט דָּעֵר הַאֲרָט דָּעֵר שְׁפָאָלְעָר זִינְדָּעַן קְוֹל
 האט גַּעַזְאָגָט צָוּם מִשְׁמָש עַפְּנִין אַוִּיפָּא אַרְיָין גַּעַקְוִימָעַן אָוֹן ער אַיְן גְּלִיכְעַךְ צִי
 דִּי טִיהָר דָּעֵר שְׁפָאָלְעָר זִינְדָּעַ האט אַיָּהָם אַרְיָין גַּעַקְוִימָעַן אָוֹן ער אַיְן גְּלִיכְעַךְ צִי
 גַּעַגְאָגָעַן צָוּם טִיש קָעַסְטָאָעַי אָוֹן ער האט עַס גַּעַפְּעַדְט וּוְיִיל ער האט
 גַּעַמְיִינְט אָשֶׁר לִיגְט דָּאָרָט קְמִיעָוֹת וּוֹן ער האט גַּעַזְהָן אָוֹן עַס לִיגְט דָּאָרָט
 גַּאֲרָנִינְט אָשֶׁר אַיָּהָם גַּעַפְּרָעַנְט זָאָגָט מִיר פָּאָר וּוְאָס זִיצְט אַיָּהָר פְּרָשְׁלָאָסְעַן
 גַּאֲרָנִינְט אָשֶׁר אַיָּהָם גַּעַפְּרָעַנְט זָאָגָט מִיר פָּאָר וּוְאָס זִיצְט אַיָּהָר פְּרָשְׁלָאָסְעַן
 אָוֹן אַזְוִי פְּיִעָּל מַעֲנְשָׁעַן שְׂטָאָיָעַן אַרְוֹם אַיְיָעָר שְׂטִיבָּה ? האט אַיָּהָם דָּעֵר יְיָודָה
 הַקְדּוֹש גַּעַנְפְּעָרֶת אַיְיךְ וּוְעַל אַיְיךְ דָּעֵר צִיְּלָעַן פָּוֹן וּוְאָנָעַן דָּאָס גַּעַמְט זָיַךְ
 אַיְיךְ בֵּין אַמְּאָהָל גַּעַוּזְעַן אַגְּנָטָר וּוְעַגְנָס שְׁבָת אָוֹן אַיְיךְ בֵּין אַיְינְגָּעַשְׁתָּאָגָעַן
 אַיְיךְ אַכְסָנִיא נָאָךְ שְׁבָת הַאָב אַיְךְ גַּעַוְאָלַט בְּעַצְאָלָעַן פָּאָר דָּעֵר עַסְעַן האט
 דָּעֵר בְּעַהָּיָב בֵּין מִיר נִיט גַּעַוְאָלַט גַּעַמְעַן הַאָב אַיְךְ אַיָּהָם גַּעַפְּרָעַנְט וּוְאָס זָאָל
 אַיְיךְ בְּעַצְאָהָלָעַן פָּאָר אַיְיָעָר גַּוְטָס הַאָב מִיר דָּעֵר בְּעֵל הַבִּתִּים גַּעַנְפְּעָרֶת
 אַיְיךְ אַיְיךְ זָאָב וּוְיִל אַיְיךְ זָאָל אַיָּהָם בְּעַנְטָשָׁעַן. אַיְיךְ הַאָב מִיקְדָּשׁ זָאָגְעָנָט
 אַיְיךְ ער וּוְיִל אַיְיךְ זָאָל אַיָּהָם בְּעַנְטָשָׁעַן. אַיְיךְ הַאָב בּוֹיד פְּלוֹצָלִינְגָּהָב אַיְיךְ דָּעֵר
 הַעֲרָט אַיְיךְ דָּעֵר רְבִי הַאָט זָנָה פְּרָגְגָעָסָעַן צָו גַּעַזְעָנָעָנָעַן מִיט אַגְּנוֹזָר טָפְּכָטָעָר
 בֵּין אַיְיךְ אַבְּסָעָל בֵּין גַּעַוְאָרָעַן וּוְיִיל אַיָּהָר קָעַנְט מִיקְדָּשׁ אַיְיךְ בֵּין אַשְׁוּעָרָעָר
 מַעֲנָש אַיְינְדָּעָר אַיְיךְ בֵּין אַרְיוֹף גַּעַנְגָּעָן אַוִּיפָּא דָּעֵר בּוֹיד זָאָל אַיְיךְ יְעַצְט
 אַרְאָב גַּעַהַן פָּוֹן דָּעֵר בּוֹיד אַיְיךְ זָיַךְ גַּעַזְגָּעָנָעַן מִיט וּוְיִעָּר טָאָכְטָעָר אַיְיךְ אַיְיךְ
 הַאָב גַּעַזְאָגָט צָו אַיָּהָר אַיְיךְ שְׂוֹאָךְ צָו מִיר אַרְוֹסִים צָו קָעַמְעַן זָיַךְ
 גַּעַזְעָנָעַן זָאָל זָיַ אַרְוֹסִים קָעַמְעַן צָו מִיר אָוֹן זָיַ אַיְזִיכְעַפְּרָאָרָוִיס גַּעַקְוִמָּעַן
 צָו מִיר אָוֹן אַיְיךְ הַאָב נִיט גַּעַוְיִסְט אַזְוִי זָי אַיְזִיכְעַפְּרָאָרָוִיס שְׂוֹיָן גַּעַלְעָגָעָן עַלְיָר יְאָהָר
 קְרָאנְק אַיְן בָּעַט אָוֹן בְּשָׁעַת אַיְיךְ הַאָב גַּעַזְאָגָט דִּי וּוּרְעַטְרָעָר אַיְן זָי גַּעַיְנְדָר
 גַּעַוְאָרָעַן אָוֹן עַס אַיְזִיכְעַפְּרָאָרָוִיס גַּעַוְאָרָעַן אַרְעָש אַוִּיפָּא דָּעֵר וּוּצְלָט אַיְן פָּוֹן דָּאָמְלָאַס
 אַהֲן הַאָלַט מֵעַן מִיקְדָּשׁ פָּאָר אַיְשׁ מִוּפָּת אָוֹן מַעֲנָשָׁעַן פָּאָהָרָעַן צָו מִיר אַיְן
 פָּעַן טְרַעְטָמִיקְדָּשׁ נִשְׁתָּאָב מֵעַן לְאָוֹת מִיקְדָּשׁ נִיט דָּאָס שְׂפִיעַכְטָעַן פָּוֹן מַוְיל
 אַרְאָב שְׁלִינְגָּעָן אָוֹן וּוְיִל אַיְיךְ בֵּין אַשְׁוֹאָכָעָר מַעֲנָש אַוִּיפָּא מִין זָיַךְ אַיְסְרוֹהָעָן
 אָוֹן אַיְיךְ בֵּין אַוְיִיכְהָאָזְנְצִיגָּעָר מַעֲנָש אַוִּיפָּא קָעַן קָיָן מַעֲנָשָׁעַן נִיט אַרְוֹיס
 טְרִיגְבָּעָן

טראיבען טון מיר אַלְוָא מיט אַיך זיין פֿערשֶׁלְאָסְעָן נָא וּוֹאָס קָעָן אַיך טוֹתָן:
 דָעַם יִיר הַקְדָשִׁים קִינְדָעַר וְעַגְעָן אֵם אַמְּהָל גִּזְוּפְתָעָן אַין לַעֲמְבָעָר בְּעַלְעָן
 פָּעַסְעָר אַפְּנָן זַיְהַעַן דָאָרָט בְּעַדְאָרְפָעָן שְׂבַת נַעַלְטָעָן אַקְנַזְבָּעָן
 שְׂטָאָרָק מַזְוָא גִּיהְאָט פְּזַיְצְרוֹנָן בְּזָאָ נַאֲכָט אַיְהָנָא גַּבְיר פְּנִין לַעֲמְבָעָר גַּעֲקִימָעָן
 צַו וַיְיַצֵּר אַכְסְנָיא אַיְהָנָא עַר הַאָט אַהֲן גַּעַקְבָּאָפְט אַיְהָנָא עַר הַאָט גַּיְבָעָטָעָן וַיְיַצֵּר
 מְשֻמְשָׁא אָז עַר וְאֵלָא אַיְהָנָמָא אַרְיִין זַיְהַעַן עַר הַאָט זַיְהַעַן גַּעַמְאָלְדָעָן וְעַר עַר אַיְד
 אָז עַר אַיְהָנָא עַר דָעַר גַּבְיר ... אַפְּנָן עַר אַיְהָנָא גַּעֲקִומָעָן בְּיַהְעַלְפִּיגְזָא זַיְהַעַן דָעַם יִיד
 קְרוֹאַישָׁ קִינְדָעַר דָעַר מְשֻמְשָׁא הַאָט אַיְהָנָא אַרְיִין גַּעֲלָאָות אַיְהָנָא עַר הַאָט זַיְהַעַן
 גַּיְבָעָטָעָן אָז זַיְהַעַן זַיְהַעַן בְּזָיְהַעַן אַיְהָנָא עַר גַּעַטְמָט זַיְהַעַן זַיְהַעַן
 פְּעַרְאָנְטוֹוָאָרְטִיכְקִינְט אַיְהָנָא עַר וּוּעַט זַיְהַעַן גַּעַבְעָן וּוּסָס זַיְהַעַן וּוּעַלְעָן נָאָר דָאָרְפָעָן.
 זַיְהַעַן אַיְהָנָמָא גִּיהְעָטָט פְּנִין וְעַגְעָן עַר הַאָט גַּעַוּיסְט אָז זַיְהַעַן זַיְהַעַן דָא אַיְהָנָא
 לַעֲמְבָעָר הַאָט עַר זַיְהַעַן דָעַר צְדִיקִילִיט אָז עַר אַיְהָנָא אַמְּהָל גַּזְיוֹעָעָן אַמְּלָמְד אַיְהָנָא
 אַמְּדָרָף לַעֲפָעָן לַזְבָּלִין אַיְהָנָא עַר פְּעַעַט צַיְהָרָעָן צָוָם רְבִינִין פְּנִין לַזְבָּלִין
 אַמְּהָל אַיְהָנָא עַר גַּיְוּזָעָן אַיְהָנָא לַזְבָּלִין אַיְהָנָא דָאָמְלָאָס גַּיְוּזָעָן רִי פְּיַשְׁעָלָעָ גַּיְיָ
 דָעַם רְבִינִין פְּנִין לַזְבָּלִין אַיְהָנָא עַר הַאָט גִּירָעָדֶט שְׁלָעָכְטָעָן אַזְיָף דָעַם יִוד הַקְדָשָׁ
 דָעַר קְרוֹאַישָׁ לַעֲפָעָן אַיְהָנָא עַר פְּעַעַט צַיְהָרָעָן צָוָם רְבִינִין צָוָם רְבִינִין
 גִּילְגִּילִים גִּילְגִּילִים אַיְהָנָא עַר הַאָט שְׁוִין נִימְטָט גִּיקָעָנְט אַיְהָנָא עַר אַפְּגָר
 גִּינְגָנְגָעָן פְּנִין אַיְהָנָא עַר הַאָט גִּילְגִּילִים דָעַר רְבִינִין לַזְבָּלִין הַאָט אַבְגָעָלִיִּיגָט
 דִי תְּפִילִין דְרָשָׁי אַיְהָנָא עַר הַאָט גִּילְגִּילִים דִי תְּפִילִין דְרָשָׁי אַיְהָנָא דָעַר מְלָמְד
 הַאָט גַּעֲנִימָעָן דָעַם גִּילְגִּילִים אַיְהָנָא עַר הַאָט גִּילְגִּילִים דִי תְּפִילִין דְרָשָׁי אַיְהָנָא גַּזְוָאָגָט אַז
 צַו אַיְהָנָא שְׁקָר חָאָשָׁן עַר הַאָט בְּנֵיט גִּיקָעָנְט דָעַם יִוד הַקְדָשָׁ נָאָר זַיְהַעַן הָאָרֶץ
 הַאָט אַיְהָנָמָא גַּעַזְאָגָט אָז צַו אַיְהָנָא שְׁקָר אַיְהָנָא עַר הַאָט גִּילְגִּילִים אַיְהָנָא
 גִּילְגִּילִים אַיְהָנָא עַר הַאָט גִּילְגִּילִים אַיְהָנָא תִּיכְפָּט אַנְטְשָׁלָאָפָעָן
 הַאָט אַזְוִי גַּעַטְוָהָן אַיְהָנָא עַטְלִיכְעָמָן מִינְיָת הַקְטָמָן מְעַן דָּרְעוֹהָרָט אַז
 קְוֹמָט אַהֲן קִיְיָן לַזְבָּלִין דָעַר מְלָמְד אַיְהָנָא אַיְהָנָא אַיְהָנָא
 עַר הַאָט אַיְהָנָמָא דָעַר צְדִעָהָלָט וּוֹאָס עַר הַאָט אַיְהָנָא דָעַר גַּעַטְוָהָן דָעַר יִוד הַקְדָשָׁ אַיְהָנָא
 שְׂטָאָרָק דָעַר פְּרִינְד גַּעַוּוֹאָרָעָן אַיְהָנָא עַר הַאָט אַיְהָנָא גִּבְעָנְשָׁט מִיט שְׁוֹרוֹת פְּלָ
 יִמי חִיוּוֹ אַיְהָנָא עַר אַיְהָנָא פְּנִין דָאָמְלָאָס אַהֲן אַגְּרָוִיסְט עַזְוָר אַיְהָנָא יִעְצָט אַיְהָנָא
 דָעַר יִוד הַקְדָשָׁ צַו אַיְהָנָמָא גַּעֲקִומָעָן בְּחַלְוָם אַיְהָנָא עַר הַאָט צַו אַיְהָנָמָא
 מִינְגָעָן קִינְדָעַר וְעַגְעָן בָּצָעָר אַיְהָנָא דִי שְׂוֹרִיגִינְסְט צַיְבָאָק אַיְהָנָא עַר גַּעֲקִומָעָן זַיְהַעַן

בְּעַטָּעָן אַזְיָף שְׂבַת זַיְהַעַן זַיְהַעַן זַיְהַעַן וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמָן :

לַעַר רְבִי פְּנִין קָאָצָק זַכְוָתוֹ יִגְנְזָר עַלְגָּנוֹ וְוּעָן עַר אַיְהָנָא גַּעַוּוֹעָן אַיְונְגָעָל בְּזָאָ
 זַיְהַעַן עַלְטָעָרָעָן אַיְהָנָא גַּוְרָאָיָה הַאָט עַר גַּעַרְעָנְט גַּאָט בְּצָנָהָה עַס זַיְהַעַן

נְפָלָאות הַיְהוּדִי

קינויו נישט זחנן דער רביה פון לובליין האט אַבְעָר פון איהם געוויסט מיט זיין הייליגען רווח הקודש. האט ער געזאגט צו א מלמד פון גוראי וואס ער איז געווועזען בין דעם רבין די זאלסט וויסען או אין דין שטאדרט געפינט זיך א ניצחן קדווש די זאלסט זחנן וווער דאס איז אין די זאלסט איהם ברענגען צו מיר דער מלמד האט זיך גוט צו געקיקט אויף אליע בענשען פון שטאדרט ער האט אַבְעָר ניט געפינגען קיין מענטש וואס דער רביה זאל מינגען אויף איהם ער האט זיך מישב געווועזען ער ווועט געכטיגען און בית המדרש אפשר ער געפינט געזאגט און דער גענעציגט און בית המדרש נאך האלבע נאכט איז אריאן געקומען דער בחור מעדיאל (דער קאצקער רבבי) איינגער אליאן און בית המדרש אריאן און ער האט זיך גענימען א גمرا און ער האט בעלערענט מיט גורייס התלהבות או דער מלמד האט פערשטאנגען און דעם בחור מיניגט דער רביה ער האט אַבְעָר גערעכענט אפשר איז עס נאך א טקרה און גאר היינט בגין נאכט איז ער געקומען און בית המדרש אריאן. האט ער זיך מישב געווועזען און ער האט נאך עטליכע געכת גענעציגט און בית המדרש ער האט גענעהן און דער אינגענער בחור איז וויטער אַליאן געקומען און האט געלערענט מיט גורייס התלהבות האט ער שוין בעויסט און דער רביה מיניגט זיכער דעם בחור האט דער מלמד געגבען אהיס האט דער בחור דערהערט און עס איז עמיצער דא און בית המדרש און ער צו גענאנגען צום מלמד און ער האט אַנְגַּעַתְּיוֹבָעָן מאכען פון איהם לציגות כדי דער מלמד זאל איהם נישט מרғיש זיין וואס ער איז דער מצנות כדי איז זאל ניט בעמארקען וווער די ביזט עס ווועט דיר אַבְעָר בער ניט העלפען די זאלט וויסען או איז וויסט אליעס און דער רביה פון לובליין האט מיך געהיסען או איז זאל דיך צו איהם ברענגען דער בחור איז מיט דעם מלמד גליעיך געפארען קיין לובליין אינידער דער בחור איז אריאן גענאנגען צום רבין האט ער זיך געקוייפט אמעסעריל איזו וווער איז אריאן געקומען צום רבין האט איהם דער בחור גענטפעט איז ביזט גיט געקומען דיר קזיפען א מעסערעל האט איהם דער בחור גענטפעט איז ביזט גיט געקומען זעהן קיין רוח הקודש אין ניט מיט קיין רוח הקודש ווועט איהר מיך געמען דעם בחוריס פאטער איז תיכף געקומען קיין לובליין אין האט גאשריגען אויף איהם פאר וואס ער פערלאזט זיניע עטעריגנס דורך אין ער איז געטערען אַחֲרֵי האט ער איהם גיענטפערט צום שטעהט צום ערשתען אין דער תורה זה אלי

אל' ואנוהו" דאס איז דער טיטטש דאסאי מײַן גאט איז'ק וועל' איהם בעשינגען דאס מײַנט מאָן מײַן גאט איז'ק דאָרף דיינען גאט מיט מײַן דורך אָזוי' ווי' מיר געפֿעלט און נאָך דעם שטעדט הערטט "אלְהִי אָבִי וְאֶדְרָמָנָהּוּ". ער איז אָבָּאָר נִתְּנָהּ לְאַבְּגָב גַּעֲנוּצָעָן אֵין לְיַוְּבְּלִין בְּיַיְד דַּעַם ?עַצְתָּעַן מְאֹתָהּ פּוֹן זִינְן זִינְן אֵין לְיַוְּבְּלִין הָאָט ער גַּעֲגַּבְּעָן אֵין קוֹוִיטָעָל דַּעַם רְבִּין. דַּעַר רְבִּי הָאָט איהם גַּעֲנְפָּעָרֶט דִּין וועָג אֵין מָרָה שְׁחוֹרָה פֻּעָּרָאָן דִּין דְּרַךְ ער גַּעֲפֿעלַט מִיר גַּיְתְּ ער אֵין אַרְזִיס גַּעֲנָאָנְגָּעָן פּוֹן רְבִּין טְרוֹיְרִיךְ אֵון ער הָאָט זִיךְ תִּיכְּפַּעַת גַּעֲשְׁטַאָרְקַּט אֵון ער הָאָט בְּיַיְד זִיךְ גַּעֲטְרָאָכְט דַּעַט רְבִּין גַּעֲפֿעלַט נִיטַּמְּיַיְּנָעָן דְּרַךְ מִיר גַּעֲפֿעלַט ער אָפְּער. אֵין ער הָאָט זִיךְ מִיְּשִׁבְתְּ גַּעֲוּעוּזָעָן אֵין ער זָאָל פְּאַהֲרָעָן קִיְּין פְּרִשְׁתָּחָא צָוָּם יִידְהָאָשָׁא אֵין ער אַיְזָה זָאָל ווּיְיַלְּגַעַגְעָן אֵין בֵּית הַמְּדֻרְשָׁא אַרְיִין גַּעֲקּוּמָעָן אֵון ער הָאָט גַּיְזָהָן ווי' אֵין יַגְעַר מִן דְּרַעַת זִיךְ אַרְזִיס אֵין טְרוֹאָכְט צָוָּם פְּאַהֲרָעָן קִיְּין פְּרִשְׁתָּחָא ער אַיְזָה צָוָּם גַּעֲנָאָנְגָּעָן צָוָּם יַגְעַר מִן אֵון ער הָאָט גַּעֲפֿרָעָט ווּאָס אַיְזָה טְרוֹאָכְט דִּין? הָאָט איהם ער יַגְעַר מִן גַּעֲנְפָּעָרֶט ווּאָס אַיְזָה דִּין עַסְק ווּאָס אַיְזָה טְרוֹאָכְט הָאָט ער איהם גַּעֲנְפָּעָרֶט אַיְזָה ווּיְיַס ווּאָס דִּין טְרוֹאָכְט דִּין ווּלְסַט פְּאַהֲרָעָן קִיְּין פְּרִשְׁתָּחָא אַיְזָה ווּיְלַיְּסַט פְּאַהֲרָעָן. הָאָט שָׁוֵּין דַּעַר יַגְעַר מִן גַּעֲזָהָן אֵין ער ווּיְסַט ווּאָס ער טְרוֹאָכְט הָאָט איהם דַּעַר יַגְעַר מִן גַּעֲנְפָּעָרֶט ווּאָס זָאָל אַיְזָה אָפְּער טָהָר אַיְזָה בֵּין דַּעַט רְבִּינִים אֵין קָרְבָּ אֵון אַיְזָה וועל' זִיךְ גַּעֲזָהָן מִיט דַּעַט רְבִּין ווּצְטַ ער מִיקְּ פְּרָעָגָעָן ווי' אַיְזָה פְּאַהֲרָ ער ווּצְטַ ער דָאָךְ הָאָבָּעָן אֵין לְיַיְקָעָן קָעוֹן אַיְזָה גַּיְתְּ נִיטַּ ווּיְיַלְּגַעַגְעָן דְּרַךְ ער רְבִּין אַיְזָה דָאָךְ אַיְזָה יַרְעָמָה מִחְשָׁבוֹת הָאָט ער איהם גַּעֲנְפָּעָרֶט מִינְן דָּעהַ אֵין אַיְזָה מִיר זָאָלָעָן זִיךְ נִשְׁטַ גַּעֲזָהָן זִיךְ הָאָבָּעָן אַיְזָה גַּעֲטָהָן אַיְזָה זִיךְ זִעְנָעָן גַּעֲפֿאָהָרָעָן קִיְּין פְּרִשְׁתָּחָא אַיְזָה אַיְזָה דַּעַט וועָג אַיְזָה דַּעַר קָאַצְקָעָר רְבִּי שְׁלַאֲךְ גַּעֲוָהָרָעָן אַיְזָה ווי' זִיךְ זִעְנָעָן גַּעֲקּוּמָעָן קִיְּין פְּרִשְׁתָּחָא אַיְזָה דַּעַר יַגְעַר מִן גַּעֲלָאָפְּעָן צָוָּם זִיךְ זִיךְ אָזְרָעָן ער זִיךְ אַיְזָה זִיךְ זִיךְ חַבְרָ מִתְפָּלָל זִיךְ לְיַוְּבְּלִין נִיטַּ גַּעֲזָהָן גַּעֲזָהָן ער אַיְזָה זִיכְרָ ער אַיְזָה זִיךְ גַּעֲמָעָן אַיְזָה וועָג ער גַּעֲזָהָן וועָרָעָן זָאָל ער פְּאַהֲרָעָן קִיְּין לְיַוְּבְּלִין ווּצְטַ ער גַּעֲזָהָן ווי' ער קָאַצְקָעָר רְבִּין הָאָט דָאָס דַּעַר הַעֲרָתָה הָאָט ער גַּעֲזָהָט אַיְזָה חַבְרָ נִיטַּ קִיְּין חַרְתָּה ווּאָס אַיְזָה בֵּן אַוְּזָק גַּעֲפֿאָהָרָעָן פּוֹן לְיַוְּבְּלִין הָאָט זִיךְ יַזְדָּה קְדוּשָׁה גַּעֲזָהָט אַיְזָה

נְפָלוֹת הַיְהוּדִי

אינו בז' זיך איז אתקיף ווועט ער אווי געזיננד וווערטן איז ער איז חיבען
געזיננד געוווארען :

דער ייד הקדוש האט איז ייגענד געווארנט אין אפטא ער איז געווועגן
א שענ侃ערס א איזידעם דער עיקר פיהרער פון דער שענ侃 איז
געזונען זיין שויגנער גאלדעלע די שפֿאנק איז גערויסען געוווארען איז איבער
באמזען און זי האט איהם געהאלטען בי זיך עטליכע יאהר און ער איז
געזעפען אין געלערענט ער איז געזעפען מפוזרט אין שטאדט פאר א גראיסען
גאון אבער פאר אחסיד האט מען איהם פון ליבליינס חסידים און דעם
געזונען פיעל גרויסע חסידים דעם רבין פון ליבליינס חסידים און דעם
קאנזיצער מניריס חסידים אין אפטא איז אין האט געווארנט דער רבין ר'
 אברהם יהושע העשיל וצ"ל וואס בסוף ימי האט ער געווארנט אין מעוני
און וויל דער ייד הקדוש איז בז' זיין געזעפען חסיב וויל ער איז געזיאן
א גראיזער גאון האבען זי איהם מפיזיר געזונען או ער זאל זיך פיהרען
ברוך החסידות און ער זאל פאהרען צו וועלכען רבין און ער האט זי נישט
געוואַלט פֿאַלְגֶּן איז איבך האבען זי איהם חוזד געזונען או ער געהט נישט
אין מקוה ארין וויל דיא מקוה איז געזונען זיער טיעפ עס איז
געזונען אראָב צי געהן און דער מקוה ארין נינכציג טראָפ און מען האט
זין בשום אופן נישט געקענט דערווארימען דאס וואסער איז געזיאן
פערפרורערן או די חסידים האבען געוואַלט געהן אין מקוה ארין האבען
זין זיך צו זאמען גענימען חסידים און מען האט פריער אהן געליגנט
א פיעער און אווי זיין זענען איזיס געגאנגען פון דער מקוה האבען זיך זיך
געוואַרימט בז' דעם פיעער איזין מעש אליין האט בשום אופן נישט געקענט
געהן אין מקוה ארין און וויל ער איז קינמאָה נישט געגאנגען מיט זיך
אין מקוה ארין איבער דעם האבען זי גערעכענט או ער געהט נישט איז
מקוה ארין איבער זי האבען נישט גוט גערעכענט. דער ייד הקדוש איז
אלע טאג געגאנגען אליין מיט מסירות נפש אין מקוה ארין און ער פלאָענט
יעדער האלְבָּעָר נאכט געהן אליין אין מקוה ארין און ער האט זיך טובל
געזונען און ער האט זיך געליגנט איז בעט ארין ער זיך איבער
דער ווירימען און פאר טאג איז ער געגאנגען איז בית המדרש ארין
מען האט איהם דערקענט או ער האט זיך ארשט איזק געהויבען איבער
דעם האבען זי געוויסט איזק זיכער או ער געהט נישט אין מקוה ארין
און איז האבען זי איהם קיין מאהל נישט געזאהן צוסק זיין בחמת
הקבלה וויל קבלת האט ער געלערענט בז' נאכט און ער הימט און זיך
האבען

האבחן איזdem ניט געועהן דאוינגן בעיינט וויל ערד פֶּלְעָגֶט דאוינגן בעיינט זיך אין דער הניט און שפֶּצְטָר ווי דער זמן תפלה איז. וויל ערד איז געועזען דער ערשותר פון די צרייקס וואס האבחן מאחר געועהן דעם זמן תפלה צו לייעב דעם האט ערד געדאונגט און דעם היגט פֶּנְיַן שווער איז געועזען איזיף דעס בזירעט היז און ערד האט זיך אויסטיגעריניגט אויניגקעלע איזיף דעם בזירעט און ערד פֶּלְעָגֶט דארט דאוינגן מיט גראיס התלהבית און עס האט קאנגער פון דעם נישט געויסט נאר זיין וויב האט ערד פון דעם דערצעהלט בסוד איז זאל וויסען איזיב ערד ווועט ניט אהים קומען צו דער בעשטיימטע צייט זאל זין אהם זוכען איזיף דעם בזירס וויל ערד פֶּלְעָגֶט פִּינְגְּלָמָה לְפָרָחָתְּ חֲלִישָׁתְּ וּוּרָן נאך דעם דאוינגן זאל זין אהם קומען ראטיזוון פִּינְגְּלָמָה איז טאקי איזו געועזען איז זין איז איזיף געוקומען האט זין אהם געטראפען ?יגען פָּאָרְחָלָשְׁתְּ און מיט גראיס מה פֶּלְעָגֶט זין אהם דער מינטערען.

אמאהל איז דורוך זיין שווערט היז איזורך געאגען דער צדיק ר' אברהם יהושע העשיל זצל"ה און ערד האט דערשפערט אונוטען ריח איז ערד האט ניט גע亢טט אוווק געהן פון דארט איז ערד האט געהיסען זיין משמש איז ערד זאל אריבן געהן איז שטיב אריבן ערד זאל זעהן אפשר אהן וועלכער איזהה בגון דא אהנטקומען דער משמש האט געוזוכט איז האט קיניגעט ניט געפינגן דער צדיק איז אהים געאגען און ערד האט ניט געוויסט פון ווועמין דער גיטער ריח איז. איזיף דעם צויניגטען טאג איז ערד צדיק וויטער איזורך געאגען דורוך דעם היז און האט וויטער געשיקט אריבן זיין געועזען אקדושה פון דעם היז און האט וויטער קיניגעט ניט משמש זעהן וווער דא איז דא. דער משמש האט וויטער קיניגעט זיך געטראפען איז איזיף דעם הקדוש איז אהם גיט איניגעטאלען ווילע מען האט אהם געהאלטען פָּאָר אַמְּתִּינְגֵּד אַפְּעַטְּ דעם דרייטען טאג איז דער צדיק ר' אברהם יהושע העשיל זליין אריבן געאגען זיך אום קויאן וווער דארט איז מיתכן ערד זאל זיך איזי קענגן בעהאלטען איז ערד זאל פון איזהט ניט וויסען און דער יוד והקדוש איז דאמאלס געועזען איזיף דעם פזידעט איזי רי' זיין שטיגער איז געועזען און ערד האט מרגיש בעוועזען איז דער צזיך זוכט אהם און ערד ווועט אהם זיכער געפינגען ווועט ערד דאך אהם מגלה זיין פָּאָר יעדען איזיגעט איז ערד האט אַפְּעַטְּ בעוועלט איז זס זאל קינגער ניט וויסען איז ערד אַרְאָפְּטָגְּנָעָן טון בזירעט און צו געאגען צום צדיק ר' אברהם יהושע העשיל און ערד האט אהם גבעטצען

געבעטען או ער זאל איהם ניט מפרשׂן זיין אוון דער צדיק אוין אַ ווּזק
געאגנצען אַ הײַם אוון ער האט עס פאָר קיינעם ניט דערצ'ילט אוון ער האט
ניט גְּנוּזִין דעם יוד ווּקוֹדֶשׁ קיינן שום התקראות אוון ער האט זיך ווּגִיטער
געיטהן זייןס אוון עס האט קיינער פון איהם ניט געוויסט :

אוון עיר האט גינפרענט בזין די חסידים וואס זיין פאהרערן קיין ליגלען צו אס
אייז דא וועלכעס געלעגענעהיט קיין ליגלען צו עס פאהרט עמיצער עין זיין
קײַן ליגלען ווילע ער וויל אויז פאהרערן אויז שבט קײַן ליגלען
אָזֶם רְבִּין. ווֹי די חַסִּידִים הָאָבָּעָן דָּאָס דָּעֵרְהָעָרְטָה הָאָבָּעָן זַיִן זַיִן שְׁטָרָקָ
דָּעֵרְפְּרִידִיט זַיִן הָאָבָּעָן שְׂוִין פִּיעָל מְאֹתְלָ גַּעֲפַעַטָּעָן אָז עַר זַיִל מִיט זַיִן פְּאַהֲרָעָן
קײַן ליגלען אָנוֹן עַר האט נִימְט גַּעֲוָאָלָט. אַיִן יַעֲצֵט ווֹיל עַר פְּאַהֲרָעָן קײַן
ליגלען מִיט זַיִן אַיְגַּעַנְעָם ווֹילעָן זַיִן הָאָבָּעָן זַיִן פָּאָרְגִּישְׁטָלָט אָז אָז גָּאוֹן
אָז עַר וּצְעַט זַיִן פְּיַהְרָעָן בְּדָרְךָ הַחֲסִידָה וּוּטָע עַר זַיִן אַיְנָאָרָ פָּעָן דִּי גְּרוּסְטָעָ
אָזֶם הַגָּם זַיִן הָאָבָּעָן נִימְט גַּעֲוִיסְטָ פָּעָן זַיִן אַדְקוֹת ווֹיל עַר אָנוֹן דָּאָס בְּנָ
עַדְיקִים. הַגָּם זַיִן הָאָבָּעָן דָּאָס הָאָבָּעָן זַיִן זַיִבְּ גַּעֲפְּרִיאָדָט אָז עַר וּצְעַט

פַּעֲמָרְעָן קִינֵּן לְזֶבֶלְיָן אָנוּ צָר וּצְטָם זִקְעָן פַּעֲמָרְעָן גַּדְרָעָן הַחֲסִידָה:

א שבת פריהער איגידער דער יוד הקדוש און געקבמען קיין ליבליין האט
דער רבוי פון ליבליין ניבעתען ביי השיעית או ער זאל איהם
ויזען ווער עס וועט זיין א מללה מקומן און ער וועט פיהדען די ערדה נאך
זיין פטרורה. האט מען איהם מגילה געוווצזן פון הימעל דער מענש וואט
זיין נאמען און זיין מוטערם נאמען איז גלייך מיט איהם דער וועט זיין
א מללה מקומן. די חסידים פון אפטא ווילע עט איז ביי זיז געוווצזן זיער
השגב או דער יוד הקדוש פאהרט קיין ליבליין האבען זיז געדינגען א פיהר
טער זיניגט וועגן און צטביבע חסידים זענגן מיט געפארדען זיז זאגען
זאגן ווי איז דער רבוי וועט צי נעםען דעם חשובין אורות. איז זו זי דער
 יוד הקדוש איז ארין געקבמען צום רבין מליבליין האט דער רבוי איז איהם
גיאנט איז מאן דארף געניג בעטען צי השיעית או ער זאל הארען זיין קול.
דער יוד הקדוש האט פערשטאנען או דאס מיניגט ער איהם או ער האט
מרוניש געווועזען וואס ער טראקט דאס הייסט ער דארף נאך געניג ארביגיטען
זין ער זאל קומען צו דער מדרגה און דער רבוי האט זיך אויף געתטעלט
פון זיין שטוהל און ער איז צי גיגאנגען צו איהם און ער האט איהם
גראטערבען שלום און ער האט איהם ארום גאנטמען מיט זיינע הייליגע הענד
און ער האט איהם בעהיזען זעצען לעבען איהם און ער האט איהם געזאגט
ישר כחכם וואס איהר זענט או מיר יעצעט געקבמען ווען איהר זאלט זאט
געוווצזן צו מיר יעצעט קומען וואלאט אונ ער עס גיט געווועזען אויסגעעהאלטען
פין עגמת נש וואס איך האב בין יעצעט גערדאט. ווילע מאן האט מיר מגלה
געוווצזן מן השמים או דער מענש וואס ער הייסט גלייך מיט מיר ער וועט

ויבין א' ממליה מקומו און הײַנט און דער פריה איז צו מיר קומען אַמְּצָפַשׂ ווֹאָס עַד הַיִּסְטַּגְּלֵךְ מִיט מִינְר אָן עַר וְזַהֲתָ אָוּס אַחֲרֵי אַדְּרִיךְ אַבְּעָר עַד אַיְוָן נַאֲר פָּאַרְשָׁעַלְטַ אָן בָּאַמְּתָ אַיְוָן עַר בְּגִיט אָוּי אָן וּוֹעֵן אַיְךְ הַאֲפַגְּזָנָה זַיְקְ פָּאַרְגְּעַשְׁטָעַלְטַ אָז עַר וְוֹעֵט זַיְן אַמְּלָה מִקְּזָמִי אָן עַר וְוֹעֵט פִּיהָהָעָן דַּי עַדְה אַיְוָן אַיְיךְ מִיר גַּעֲפָלְגָּעָן אַיְמָה אָז אַיְיךְ הַאֲפַגְּזָנָה צַוְּשָׁען אַיְיךְ מִיר מִינְעָ פִּיס אָן אַיְיךְ הַאֲפַגְּזָנָה צַוְּשָׁען גַּעֲפָלְגָּעָן בָּה צַוְּשָׁען אַיְיךְ מִיר מִינְעָ פִּיס אָן אַיְיךְ הַאֲפַגְּזָנָה צַוְּשָׁען גַּעֲפָלְגָּעָן רַהַעַן מִיט קַיְיָן אַבְּרַ פָּוּן עַגְמָת נְפָשָׁ אָן יָצַט אָז אַיְהָר וּעְנָתָ רַאֲוִי אַיְהָר זַיְקְ מִלְּאָת אַיְהָר מִיקְּזָמִי צַוְּשָׁען בְּעַדְיוּעָרָעָן הַאֲפַגְּזָנָה זַיְקְ גַּעֲפָלְגָּעָן מִלְּאָת אַיְיכְ מִיר מִינְעָ פִּיס אַיְיךְ הַאֲפַגְּזָנָה צַוְּשָׁען דַּעַם רְבִיְּן פָּוּן לַוְּבָלִין מִיט דַּעַם יְיָד הַקְּדוֹשָׁ וּוֹאָס מַעֲשָׁעָן הַאֲפַגְּזָנָה פְּנַעַל רְכִילָות אָן לְשָׁׁן הַרְעָ דְּעַרְצָחָלָט אָן דַּעַר בָּעֵל דְּבָר הַאֲפַגְּזָנָה גַּוְבָּר גַּוְעֲזָעָן אָן דָּאָס מַחְלוֹקָת הַאֲפַגְּזָנָה גַּעֲשָׁאָדָט דַּעַם יְיָד הַקְּדוֹשָׁ בְּעֻנוֹתֵינוּ הַרְבִּים אַיְוָן עַר נַפְטָר גַּוְעֲזָהָרָעָן נַאֲךְ פָּאָר דַּעַם רְבִיְּן פָּוּן לַוְּבָלִין יָם גַּי דַּחֲמָמָס סְכוֹת :

שְׁנַת תִּקְעֵיד זַיְעָ וּעֲכֵיָא :

אָן פְּרִישִׁיחָה הַאֲפַגְּזָנָה גַּעֲוָאָהָנָט דַּעַם רְבִיְּנָס רִי בְּרוּךְ פָּוּן מַעֲזִיבָיו אַחֲסִיד וּוֹעֵן עַד פְּלַעַגְטַ אַו פְּאַהָרָעָן קַיְיָן מַעֲזִיבָיו אַיְוָן עַר פְּרִיהָעָר אַרְיִין גַּעֲגָנָגָעָן צַוְּשָׁ עַד הַקְּדוֹשָׁ זַיְקְ גַּעֲגָנָגָעָן אַיְינְמָהָהָל אַיְוָן עַר אַרְיִין גַּעֲגָנָגָעָן צַוְּשָׁ יְיָד הַקְּדוֹשָׁ זַיְקְ גַּעֲגָנָגָעָן הַאֲפַגְּזָנָה דַּעַם גַּוְאָגָט דַּי זַאֲלָסָט אַיְבָעָר גַּעֲבָעָן זַיְקְ גַּעֲגָנָגָעָן הַאֲפַגְּזָנָה אַיְהָם דַּעַר יְיָד הַקְּדוֹשָׁ גַּוְאָגָט דַּי זַאֲלָסָט אַיְבָעָר גַּעֲבָעָן אַגְּרִיס פָּאָר מִינְגִּיטַ וּוֹעֲגִינְ דַּעַם רְבִיְּנָס רִי בְּרוּךְ אַיְן דַּי זַאֲלָסָט אַיְהָם זַאֲגָעָן אַסִּימָן אַז דַּי תּוֹרָה הַאֲפַגְּזָנָה עַר מַחְדָּש גַּוְעֲזָעָן ... דַּעַר חַסִּיד הַאֲפַגְּזָנָה אַזְוִי גַּעֲטָהָן וּוֹי דַּעַר רְבִיְּנָס רִי בְּרוּךְ הַאֲפַגְּזָנָה דַּי תּוֹרָה הַאֲפַגְּזָנָה עַר זַיְקְ אַזְוִי גַּשְׁטָעָלָט פָּוּן זַיְן שְׁטוֹהָל אָן עַר הַאֲפַגְּזָנָה גַּעֲזָאנָט מִיט גַּרְזִיס הַתְּלַהְבּוֹת מְלָאָכִים אָן שְׁרָפִים וּוֹיִיסְעָן נַאֲךְ נִיט פָּוּן דַּעַר תּוֹרָה דַּעַן אַיְיךְ הַאֲפַגְּזָנָה נַאֲךְ דַּי תּוֹרָה מַחְדָּש פָּוּן זַיְן שְׁטוֹהָל אָן עַר הַאֲפַגְּזָנָה גַּעֲזָאנָט מִיט גַּרְזִיס הַתְּלַהְבּוֹת מְלָאָכִים אָן דַּעַר קְדוֹשָׁ מִפְּרִישִׁיחָה וּוֹיִיסְטַ זַיְן שְׁוֹין פָּוּן גַּעֲזָאנָט אַהֲן אַיְוָן עַר אַיְהָם גַּעֲוָעָזָעָן זַיְעָר פָּוּן זַיְנָעָ גַּוְטָעָ פְּרִינְגְּד זַיְעָ :

רְאָם אַיְוָן דַּעַקְעָן דַּעַר גַּאנְצָעָר וּוֹעַלְטַ פָּוּן דַּעַר גַּרְוִיסָעָר הַתְּנוֹהָה וּוֹאָס עַס אַיְוָן גַּעֲוָעָזָעָן אָן אַוְסְטִילָא אָן דַּעַר צְדִיק מַמְעוֹבָיו אַיְוָן אַיְיךְ גַּעֲוָעָזָעָן אַיְיךְ דַּעַר חַתְּגָה (דָּאָס אַיְוָן שְׁוֹין גַּעֲוָעָזָעָן נַאֲךְ דַּעַם יְיָד הַקְּדוֹשָׁס פְּטוֹרָה) אָן דַּאֲמָלָס אַיְוָן גַּעֲוָעָזָעָן אַגְּרִיסִעָ אַסִּיפה פָּוּן אַלְעָ גַּרְעַסְטָעָ וּוֹעַלְטַ רְבִיְּס וּוֹעֲגִינְ דַּעַם רְבִיְּנָס רִי בְּינְס וּוֹאָס מַעֲשָׁעָן הַאֲפַגְּזָנָה אַיְהָם גַּעֲזָאנָט אַז עַר פְּגַהְרָזָעָן חַווּ נַגְּד הַתּוֹרָה אַיְן מִעְן הַאֲפַגְּזָנָה גַּזְבָּה עֲדוֹת גַּעֲוָעָזָעָן וּוֹעֲגִינְ זַיְקְ הַאֲפַגְּזָנָה דַּעַר רְבִיְּנָס רִי יְרָחְמִיאָל דַּעַר יְיָד הַקְּדוֹשָׁס זַוְּהָן עֲדוֹת גַּעֲזָאנָט

נפלוות היהודית

๑๙

גְּזֹאָגֶט פָּאָר דִּי רְבֵּיָס אָז וּזְעַן עַר אַיְזְגַּוּזְעַן אַקְלִין יַיְנְגָּזְל אַיְזְ דָּעַר רְבֵּי דִּי
בְּהַנְּמָ גְּיֻוּזְעַן מִיטָּדָעַט יַיְדָה קְדוּשָׁה אַיְזָנָא בְּעַזְוּנְדָעַר חֲדָר אַיְזָנָא אַיְזָנָא
בְּיִזְרָעֵל דָעַט גְּזֹאָגֶט אַיְזָנָא דָעַר יַיְדָה קְדוּשָׁה הָאָט גְּשַׁמְיָעַסְט מִיטָּדָעַט רְבֵּי
דִּי בְּיַיְם וּוּלְכָעַס עַס הָאָט אַיְתָם אַיְסְגַּוּזְעַן אָז זַיְיָ רְיִידְעַן פָּוּן פְּרָאָסְטָע
וּוּלְטְלִיכָּעַז זַיְכָּעַן. נָאָז דָעַט וּזְעַר רְבֵּי דִּי בְּיַיְם אַיְזָנָא גְּגַאנְגָּזְנָא
הָאָט דָעַר יַיְדָה קְדוּשָׁה צְוָו אַיְתָם גְּזֹאָגֶט מִיְּזָנָן קִינְדָּד דִּי וּוּיְיסְט וּזְאָס מִיר
הָאָבָעֵן גְּשַׁמְיָעַסְט מִירָהָבָעֵן גְּרִידָה פָּוּן אַלְעָס וּזְאָס עַס גְּפִינְט זַיְיָ טָזָן
דָעַט תְּהָזָם בֵּין אִינְטָעָר דָעַר כְּסָא הַכְּבָדָה. אַיְזָנָא מִיטָּדָעַט דָעַר רְבֵּי דִּי
יַרְחָמִיאָל מַצְיָּל גְּיֻוּזְעַן דָעַט רְבֵּי דִּי בְּיַיְם אָז דִּי רְבֵּי זַלְעָן אַיְתָם גָּאָהָר

נִימְטָ טִוְתָן זַיְיָעָ:

אַמְּאָהָל הָאָט דָעַר יַיְדָה קְדוּשָׁה גְּזֹאָגֶט צְוָו רְבֵּי דִּי בְּיַיְם אָז עַר זַאָל
פָּאָהָרָעָן אַיְזָנָא וּוּעָג אַרְיִין אַיְזָנָא עַר הָאָט אַיְתָם נִימְטָ גְּזֹאָגֶט וּזְיַיְהָן
אַיְזָנָא נָאָז וּזְאָס. דָעַר רְבֵּי דִּי בְּיַיְם הָאָט גִּיטָּה גְּפִרְעָגֶט דָעַט יַיְדָה קִירְוָשׁ וּזְיַיְעָר
זַאָל פָּאָהָרָעָן נָאָר עַר הָאָט גְּלִיכָּעַז גְּדִידְגָּבָעָן אַפְּיהָר אַיְזָנָא עַר הָאָט מִיטָּה
גְּגַנְיָמָעָן עַטְלִיכָּעַז חַסְיָדִים אַיְזָנָא זַיְיָ זַעְגָּן גְּפָאָהָרָעָן. זַיְיָ זַעְגָּעָן גְּעַקְיָמָעָן אַיְזָנָא
אַדְרוֹף אַרְיִין אַיְזָנָא זַיְיָ הָאָבָעֵן זַיְיָ גְּהַיְמִיסָּעָן גְּעַבְעָן עַסְעָן דָעַר בְּעֵל הַבִּתְהָאָט
גְּזֹאָגֶט אַיְזָנָא זַיְיָ הָאָט נִימְטָ קִינְיָן מִילְעָכְרָה גִּיטָּה סְנִין נָאָר פְּלִיכָּשׁ זַיְיָ הָאָבָעֵן אַהֲן
גְּהַחְיָבָעָן חֹזֶק וּדְרֹשָׁה זַיְיָ זַיְעָר דָעַר שׂוֹחֵט אַיְזָנָא גְּזֹוּזְעַן אַיְזָנָא צִי דִּי בְּהָמָה
אַיְזָנָא גְּזֹוּזְעַן גְּלָאָט כָּשָׁר אַהֲן אַסְיָרָכָא אַיְזָנָא צִי מִעְן הָאָט דָאָס פְּלִיכָּשׁ גְּזֹוּזְעַן
אוֹיְזָנָא וּזְיַיְעָרָת צִי זַיְיָן הָאָט זַיְיָ צִי זַיְיָ אַהֲן גַּעֲרִיפָעָן אַמְעָנָשָׁ פִּין אִינְטָעָר
דָעַט אַיְבָעָן עַר אַיְזָנָא גְּגַגְאָגָעָן קְרִיעָה וּבְלִי אַזְוִיְוָן אַרְיִמָּעָן חַסְיָדִים
דָאָס וּזְאָס אַיְהָר לְעַגְט אַרְיִין אַיְזָנָא מַוְיל אַרְיִין זַעְנָט אַיְהָר חֹזֶק וּדְרֹשָׁה
עַס אַיְזָנָא כָּשָׁר אַבָּעָר דָאָס וּזְאָס אַיְהָר לְאַזְוּת אַרְזִיס פִּין אַיְיָעָר מַוְיל דָאָס הַיִּסְטָה
דָאָס וּזְאָס אַיְהָר דִּינְדָט קְלָעָהָרָת אַיְהָר גָּאָר גִּיטָּה צִי עַס אַיְזָנָא כָּשָׁר
דָעַר רְבֵּי דִּי בְּיַיְם הָאָט דָאָס דָעַר הַעָרָת הָאָט עַר פָּאָרְשָׁטָאָגָעָן אָז צְוִילְעָב
דָעַט הָאָט אַיְתָם דָעַר רְבֵּי גְּהַיְמִיסָּעָן פָּאָוָרָעָן אַיְזָנָא עַר אַיְזָנָא תִּכְפָּה צְוָרִיק
גְּפָאָהָרָעָן אַיְזָנָא דָעַר אַרְחָה אַיְזָנָא גְּזֹוּזְעַן אַלְיָהָה הַנְּבָא זַכְרָ לְטוֹבָ:

דָעַר יַיְדָה קְדוּשָׁה הָאָט אַמְּאָהָל דָעַר צְעַהָלָט פָּאָר זַיְיָנָע חַסְיָדִים אָז אַחֲטִיד
אַיְזָנָא נִפְטָר גְּזֹוּזְעַן אַיְזָנָא עַר אַיְזָנָא גְּעַקְיָמָעָן פָּאָר דָעַט בַּיְדָה מַלְלָה
אַיְזָנָא עַר הָאָט גְּהַחְאָט פִּינְעָל מַלְיָצִים וּוּלְכָעָס זַיְיָ הָאָבָעֵן אַיְיָפָעָן אַיְתָם מַלְמָד
צִוְּיָת גְּזֹוּזְעַן אַיְזָנָא מִעְן הָאָט אַיְתָם גְּזַוְאָלָט מַוְהָה זַיְיָן דָעַר וּוּיְיָל אַיְזָנָא צִי
גְּזַקְיָמָעָן אַמְלָאָךְ אַיְזָנָא עַר הָאָט אַיְיָפָעָן מַלְמָד חֹזֶק גְּזֹוּזְעַן אָז עַר הָאָט
אַעֲבִירָה גְּעַטְוֹתָן מִעְן הָאָט דָעַט חַסְדָּר גְּפִרְעָגֶט פָּאָר וּזְאָס עַר הָאָט דִּי

כְּבִירָה

עבירה געטוהן האט ער גענטפערט או ער איז אין דער שבירה נישא שילך? דאס זיין וויבע האט איהם געצווינגען צי? דער שבירה וויא דער מלאך האט? דערהערט דעם חסידס ענטפערט האט ער אַהֲנָגָהּ וְיִבְאַךְ שטארק צי? לְאַכְעָן איז ער האט געזאגט וואס איז דאס פאר אַתְיוֹן ער האט ניט בעדרערגן צי? פָּאֶלְגָּעָן זיין וויבע. דאס ב"ד של מעלה האט דעם חסיד גענצען זיין פסק פאר דער שבירה איז דער מלאך וואס ער האט געלאכט פון דעם חסיד האט דאס ב"ד של מעלה גפקנזה איז ער זאל אראב געעהן אויף דעם צוילם ער זאל מגולגול וווערען איז אמענדש איז ער זאל געמען אויב וואס זי זאל איהם זיין אַכְנְגָּר אַמְּעָן ווועט זעהן ווי אַזְׂוִי ער ווועט זייך פְּהַרְעָן. ד? חסידים האבען תופס געועצען או ער מײַנט דאס זיך וויל זיין וויבע האט?

איהם חמייד מצער געועצען זייכז' ועכיה:

דער רבי ר' חנק מאַלעקסאנדאָדער זצ"ל איז אַחֲתן געוווארען פון פרשניטחא פאר די תנאים האט דער מהותן געבעטען דעם ייזד הקדוש איז ער זאל פרובען דעם חתנן דער ייזד הקדוש והאט איהם געפרובט איז ער האט זאל ניפרגעט אַקְשָׁיָה איז דער חתנן האט תיקפ ניט געוויסט די קשייא צי? איהם ניפרגעט אַקְשָׁיָה איז דער חתנן האט גענטפערט דעם פער אַנטפערין. ער האט אַבְּיִסְעָל גִּיקְלָעָהָרֶט איז ער האט גענוועגן תירוץ האט דער ייזד הקדוש צי? איהם געזאגט וווען אַיך בין אַזְׂוִי אלט געוווארען זי? ד? האָבָּא אַיך אַגְּרָעָס זאל שׂוֹן געזאגט איז וווען אַיך בין אלט געוווארען אַכְצָעָהָן יאָהָר בין אַזְׂוִי שׂוֹן געווועגן אַגְּדוֹל בְּתוֹרָה וואס אַיך האָב געזעהן או פון דעם לְעָרְגָּעָן אַלְיָין קָעָן קָעָן מענש ניט קִימָעָן צי? דעם אַמְּתִידְגָּעָן תכלית האָב אַיך בין זיך געטראכט פֵּין אַברָהָם אַבְּינוֹ שְׁטָעָהָט איז ער האט חזק רגעוועגן איז דער לבנה איז די מולדות איז ער האט געזעהן איז ער איז זי ניט דא קָעָן מענש זא ווי עס איז דא אַמושל איז הימעל וואס ער איז אַמושל איז אַמְּנָהָג אַוף דער גאנצָאָר ווועלט איז פון דעם איז ער געקיימען צי? דעם אַמְּתִידְגָּעָן תכלית אַיך בין געוואהָר געוווארען או עס איז דא דער מחשבה דריינ חרשים בין אַיך בין געוואהָר געוווארען איז געהאט אַגְּט אַזְׂוִי דער ווועלט איז מלחמת דעם פחד וואס אַיך האָב געהאט דאַמְּאָלָס וווען אַיך בין שׂוֹן געוואהָר געוווארען או עס איז דא אַגְּט אַזְׂוִי דער ווועלט איז בשעת האָב געזאגט דעם פסוק שמע ישראל איז פאר גראיס פחד מיר אַרְזִיס געפֿאַלְעָן אלְעָצָהָן איז ער האט איהם געוויזען או ער האט ניט קָעָן אַיך זָהָן אַיך מויל:

אַיז דעם רבין פון לְוָבְּלִינְס צִיטָעָן איז געווועגן אַרב אַינְגְּבָלִין הָגָאָן ר' עורייאָל האָרוּזִיש מִעְן האָט איהם גערופען דער אַיזְּאָרְגִּינְצָר קָאָז' זויל

וילע עיר איז געוועזען זיין ער אגריזטער גאנן ער איז געוועזען א מתננד אויף דעם דער חחסידות א מקהל האט זיך געמאכט א שאלה בגין דעם רבין איז הלייד דער רב איז ניט געוועזען איז דער הילס האט דער רבינו געהיגיסען זיין תלמיד ר' ישעיה מפשעדרairo או ער זאל פסקנין די שאלה וויל ער איז געוועזען בעויסט פאר א גראזטער למדון איז ר' ישעיה האט כשר געמאכט די שאלה וויל דער איזערינער קאָפ איז א הילס געקומען איז ער האט גיהערט טון דעם איז ר' ישעיה מפשעדרairo או ער זאל פסקנין איז ער כשר האט זיך דעם איזערינער קאָפ אויגעוזויזען או די שאלה איז טרפה איז ער האט געשיקט צום רבין או ער זאל איהם שיקען דעם פוסק וויל ער וויל מיט איהם האבען אוכיח איז זיך מיט איהם מפלל זיין וויל ער האט ניט גיט געפס/קנט. ר' ישעיה האט מואר געהאט צ' געהן וויל ער האט מורה געהאט או דער איזערינער קאָפ זאל איהם ניט מנצה זיין האט דער רבינו מיט געשיקט מיט איהם דעם יוד הקדוש איז דער יוד הקדוש האט ניזאנט דעם איזערינעם קאָפ או ער האט געפס/קנט ניט די שאלה איז זיין האבען זיך מפלל געוועזען או דער איזערינער קאָפ איז מיעד געוואָרען איז ער האט זיך געמאט צו ביגראן דעם קאָפ מיט א טיכעל ער וכוה האט איז געדזיגט צויני טאג איז דער יוד הקדוש האט מנצה געוועזען איז די שאלה איז געליגבען כשר איז דער איזערינער קאָפ האט געבעטען דעם יוד הקדוש או וווען ער ווועט זיין איז לובליין זאל ער צו איהם אריגן קיימען שמושגן איז :

לערנען זיין :

דער איזערינער קאָפ האט א מאה געשיקט זיין א מענש צום רבינו טיש ער זאל הערען וואס פאר א תורה דער רבינו ווועט זאגען ער האט גירעצענט או דער רבינו ווועט זיכער זאגען א טיעפען פלאָל דער רבינו האט גיאָגט תורה אויף דעם פוסק ואקה את איביכם מצבר הנחר די טיטש פון פוסק איז האט געווימען איזער פאָטער אברהאם פון יענער זוית טיכע דער רבינו האט געטיגיטש ואקה את איביכם. איז ווועל געמען איזער ווועל זער מעלוי פון איזער פאָתערן "הזהר" צי דער זיגיכען. וויל דער איזערינער קאָפ האט גיהערט די תורה האט ער אויס דער תורה שטארק געלאָקט איז וווען דער יוד הקדוש איז געקומען קיון לובליין איז ער איז א ריבין געקומען צום איזערינעם קאָפ האט איהם דער איזערינער קאָפ זרכעהלט פון דעם רבינו תורה מיט א געלכטער או ער האט איהם גיטראָט היכן איזה זאלט פאהרץן צו איז רבינו וואס ער וויסט ניט קיון טיטש פון א פסוק האט איהם דער יוד הקדוש גענטפערט פאר וואס בגין איז שילדיג או איזה פארשטעט

פערשטעט האט ניט קיין פשט אין דעם רבינס תורה און ער האט איהם פערטיגישט די תורה דאס איז דאך יידען או בז איז איז ער האט איז געדאנק צו טהן א מזויה און ער האט זיך איהם געמאכט א סיבת או פער האט די מזויה ניט גיקענט טהן וויל זיין מחשבה איז גיועזען צי טהן די מזויה איז גלייך וויל ער האט די מזויה געטההן און אויב א יוד האט געווואט טהן א עבירה און ער האט זי ניט געטההן איז ניט גלייך וויל ער חיט די עבירה געטההן. נאך איז דאך דין או א מענש טהנת תשובה מאהבה איז די לאָע עבירות וויאס ער האט בין יצאט געטההן וווערטן איהם גיראכענט פער מזוות וויל איז אבער דער דין או א מענש האט גירעכנט צי טהן א עבירה און ער האט זי ניט געטההן און ער האט נאך דעם געטההן תשובה מאהבה או איך ווועל זאגען או א מחשבה רעה איז ניט גיראכענט גלייך וויל א מעש קומט דאך אロיס או וווען ער טיחת תשובה וווערט דאך פון דאך מחשבה רעה ניט קיין מזויה וויל א מחשבה רעה איז דאך ניט גלייך וויל א מעשה דאס האט געטיגישט דער רבוי "וואקח את איביכט" איך ווועל געמען אינער וועלער "מעבר" פון איבער פאהרען דאס היגסט איך ווועל געמען אינער געטראקט צי טהן א עבירה "הנתר" צי דער ליגיכטען או איהר ווועט טהן תשובה וועלען אינער שלאכטן מחשבות אויך וווערטן גיראכענט פאר א מעשה אבער דאמאָס וווען איהר ווועט טהן תשובה ניט גיראכענט פאר א מזוית חאָטשן אויך וווערט קיין שלעכטן מחשבה וויאס פון די עבירות וווערט מזוית דאמאָלט וווערטן די שלעכטן מחשבות גיראכענט פאר מעשים כדי עס זאל פון זיין וווערטן מצות :

גירעכענט פאר מושים כדיעס זאל פון זיין ווערטן מצוֹת :
דער יוד הקדוש האט אמאה גזועהן מיט זיין רוח הקודש או דער
קאניגצער מגיד איינשטיין זאל פון האט בעי סכנות נפשות האט ער
געהייסטען זינען צוֹויי חסידים אייניגער האט געהיגיסטען ר' שמואל ייזליגנסקער
און דער צוֹויטער האט געהיגיסטען ר' שמואל סקשיינער או זיין זאלען תיכף
פאהרצען קיין קאניגוץ אויף שבת און אויב זיין וועעלען איהם נאך טראפעגן
לעבענידיג זאלען זיין מקבל שבת זיין בעי איהם וויל זיין זענען גינויזען
גרויסע בעליך מגננים און זיין וועעלען קאניגוץ מיט זיגער גונגנים איהם דער
האלטען אויף דעם עולדס די צוֹויי חסידים האבען אווי געתהן אוין זיין זענען
תיכף געפההרצען קיין קאניגוץ און זיין האבען געטראפעגן דעם מגיד נאך
לעבענידיג און ער האט זיין גנפרעגט פון וואנען זיין זענען האבען זיין איהם
גינענטפארט או דער יוד הקדוש האט זיין אהער געשיקט אוון ר' שמואל
יגולדיגנסקער האט געוזאגט דעם מגיד או ער קען זינגען און דער מגיד
הען

האט איהם מכבד געווועגן או ער זאל מקבל שבת זיין אין ר' טומאַל סְקִינְגֶּרֶת הָאֵט אַיִּם אֲצִי גִּיהָלְפָעֵן אַיִּן אַזְוִי וּוֹי דָעֵר מְגִיד הָאֵט גִּיהָעָרט זִינְגֶּן אַיִּן אַיִּם תִּיכְפַּף בְּעִסְעָר גַּעֲוֹאָרָעָן אַיִּן ער הָאֵט בֵּין זִיקְבָּשְׁבִּיצָרָט אוֹ דָאָס זִינְגֶּן אַיִּן פָּאָר אַיִִם אַרְמָוָה בְּדִיקָה אַיִּן ער אַיִּן גַּעֲזִינְד גַּעֲוֹאָרָעָן אַיִּן דָעֵר מְגִיד הָאֵט גַּעֲזָגָט אַיִּן דָעֵר יְזִיד הַקְּדוּשָׁה הָאֵט גַּעֲזָהָן אוֹ ער אַיִּן שְׂזִין גַּעֲוֹאָגָעָן אַיִּן אַלְעַ עַולְמָהָן נָאָר אַיִּן עַולְמָהָן הַגִּינְגָּן אַיִּן ער נָאָךְ נִיסְט גַּעֲוֹעָגָעָן הָאֵט ער אַיִִם גַּעֲשִׁיקָט דֵי אַזְוִי בְּעַלְיִ מְנֻגְנִים אַיִּן זַיְיַ זָלָעַן מִזְקָנְטָגָעָן דָעֵר הַאַלְטָעָן אַפְּחַד דָעַם עַולְמָהָן דָאָס הַיִּסְט אַזְוִי וּוֹי אַוְיבָּגָעָן מִזְקָנְטָגָעָן נְגִינְגִּים דָעֵר הַאַלְטָעָן אַפְּחַד שְׂזִין צְוִי קִומְגָעָן שְׂטָעָהָט אַיִּן דָעֵר צְדִיק זַעַהַט אַמְּדָרְגָה וּוֹאָס ער קָעָן צְוִי אַיחָר נִיסְט צְוִי קִומְגָעָן אַזְקָנְט דָעַם עַולְמָהָן בְּגַעְתָּה בְּגַעְתָּה אַיִִם הַשִּׁיחַת אַיִִם ער זָאָל אַיִִם דָעַם עַולְמָהָן כּוֹרִי ער זָאָל קָאנְגָעָן מְשִׁיג זַיְיַן דֵי מְדָרְגָה אַיִִם דָעֵר מְגִיד אַזְקָנְט עַולְמָהָן כּוֹרִי ער זָאָל קָאנְגָעָן מְשִׁיג זַיְיַן דֵי מְדָרְגָה אַיִִם נִיסְט גַּעֲוֹעָגָעָן בְּעַולְמָהָן הַגִּינְגָּן וּוֹאָלָט ער בְּעַרְאָרְפָּעָן נְפָטָר וּוֹאָרָעָן כְּדֵי פָּר אַיִִם קָאנְגָעָן אַרְיָן קִומְגָעָן בְּזַולְמָהָן הַגִּינְגָּן הָאֵט ער אַיִִם גַּעֲשִׁיקָט זִינְגָעָן צְוִיַּי מְנֻגְנִים אַיִִם זַיְיַ זָלָעַן אַיִִם אַרְיָן בְּגִינְגָעָן אַרְיָן כּוֹרִי ער זָאָל קָאנְגָעָן בְּלִיאָבָעָן לְעַבְעָן זִיְּעַן וּכְבִּיאָ :

ער יְזִיד הַקְּדוּשָׁה הָאֵט גַּעֲזָגָט אַיִִם ער זָאָל מְדָרְגָות דָוְרָק אַקְאָוָאָל וּוֹאָרִים בְּשַׁעַת ער אַיִּן גַּעֲוֹמָעָן צְיַאָלָפָעָן גַּעֲוֹאָהָגָט אַקְאָוָאָל אַיִִם וּוֹעֵן עַס אַיִִם גַּעֲוֹעָגָעָן שְׁלָאָפָעָן דָעֵר הָאֵט דָעֵר קָאָוָאָל נָאָךְ גַּעֲרְבִּיט אַיִִם גַּעֲלָאָפָט מִיסְט זַיְיַן הַאַמְּעָרָה הָאֵט דָעֵר יְזִיד הַקְּדוּשָׁה בֵּין זִיקְבָּשְׁבִּיצָרָט דָעֵר קָאָוָאָל אַרְבָּיִט ער אַזְוִי שְׁפָעַט וּוֹי אַזְוִי שְׁעה דָאָס הַיִּסְט נָאָר פָּאָר דָעֵר וּוֹעֵט אַרְבָּיִט ער אַזְוִי שְׁפָעַט זַיְיַ קָעָן זִיקְבָּשְׁבִּיצָרָט זַיְיַן פְּעַרְלִיוֹהָרָעָן עַולְמָהָן הַפָּא הָאֵט ער נָאָךְ גַּעֲלָרְעָנט דָעֵר קָאָוָאָל אַיִִם ער הָאֵט אַיִִם גִּיהָעָרט לְעַרְגָּנוּן הָאֵט ער בֵּין זִיקְבָּשְׁבִּיצָרָט עַס אַיִִם נָאָךְ פְּרִיה צְיַאָה גַּעֲהָן שְׁלָאָפָעָן אַיִִם דָעֵר יְנַגְּנָאָר מִזְנָאָן זַיְצָט נָאָךְ אַיִִם לְעַרְעַנְטָמִילָא הָאֵט דָעֵר קָאָוָאָל גַּעֲרְבִּיט בֵּינוֹ שְׁפָעַט אַיִִם דָעֵר נָאָכָט אַיִִם דָעֵר יְזִיד הַקְּדוּשָׁה אַיִִם גַּיְזָעָסָעָן אַיִִם גַּיְלָעָרְעָנט בֵּינוֹ שְׁפָעַט אַיִִם דָעֵר נָאָכָט אַזְוִי אַיִִם גַּעֲוֹעָגָעָן אַיִִם דָעֵר פְּרִיה דָעֵר קָאָוָאָל פְּלָעָגָט אַזְקָנְט צְיַאָה טָאגָ אַיִִם זִיקְבָּשְׁבִּיצָרָט זַיְיַקְעָד שְׁטָעַלְיָעָן וּוֹי דָעֵר יְזִיד הַקְּדוּשָׁה הָאֵט דָעַם קָאָוָאָל קַלְאָפָעָן הָאֵט ער שְׂזִין נִיסְט גַּעֲקָעָנְט שְׁלָאָפָעָן ער הָאֵט גַּעֲזָגָט אַיִִם דָעֵר קָאָוָאָל הַנִּיבְעָט זַיְיַקְעָד אַזְוִי פְּרִיה צְוִילְיָעָב גַּעַלְד וּוֹי אַזְוִי קָעָן אַזְקָנְט שְׁלָאָפָעָן אַיִִם ער אַזְיִחְבָּר בְּעַשְׁתָּאָגָעָן אַיִִם ער הָאֵט זַיְיַקְעָד לְעַרְגָּנוּן זִיְּעַט : עַס אַיִִם אַמְּהָל גַּעֲקָומָעָן תַּאֲשָׁה צָום קָאָזְנִיצָרָמָגִיד זַצְלָאָל אַיִִם ער זָאָל אַזְיִחְבָּר מְתֻפְּלָל זַיְיַן זַיִּה הָאֵט נִיסְט דָעַם שְׁטִיגְגָּאָר וּוֹי אַלְעַ פְּרִזְיָעָן

דָעֵר

דער יוד הקדוש איז דאמאלס געוווצען אין קאָזיניך האט דער מגיד זי געהיזטען געהן צום יוד הקדוש וויל ער קען איהר אַטובה טוהן. די אשה אין גאנגען צום יוד הקדוש און זי האט פאר איהם גנווינט או ער זאל איהר אַטובה טיהן האט ער איהר גענטפערט או ער קען איהר גאָר ניט טוהן. זי איז צוריק געגאנגען צום מגיד און זי האט איהם דערצעלט אי דער יוד הקדוש זאגט או ער קען איהר גאָר ניט טיהן האט דער מגיד גענימען פארמייט מיט טינט און פֿערער און ער האט עס געגעבען דער אשה און ער האט איהר געהיזטען געהן נאָך אַמאָל צום יוד הקדוש און זי זאל איהם זאגען או דער מגיד איהם געהיזטען שרייבען אַקמיע דער יוד הקדוש האט גענימען דעם פארמייט מיט דער טינט און ער האט אַהנצעהייבען צו קְלֻהָרֶן וואָס ער זאל שרייבען אין איהם אַינְגַעְפָּלֶן או ער זאל שרייבען דעם פֿסּוֹק 'וְתִהְרָה מִקּוֹר דָמֵי' דאס איז טיטיש זי זאל זיך ריביגגען פֿין קוּעַלְעָן איהר בלוט ווי ער האט אַבְגַעַשְׁרִיבָעָן די צוֹוִי ווערטער 'וְתִהְרָה מִקּוֹר' איז די טינט אויס גענָאָסָעָן געוווארָעָן און זי האט תיכף בעקמָעָן דעם שטייגער ווי אלע פרוּעָן און זי איז צוריק גענָאָגָעָן צום מגיד און זי האט איהם דערצעלט ווי אָוֹי עס איז פֿאַרגְעָקְומָעָן בֵּין דעם יוד הקדוש האט איהר דער מגיד געווֹאָטָאָזָן זי האט געהאט אַגְלִיך וואָס די טינט איז אויס גענָאָסָעָן געוווארָעָן וואָרים ווען די טינט וואָלט ניט אַיסטגַעַגָּסָעָן געוווארָעָן און ער וואָלט געשייבען דאס דרייטע וואָרט 'דָמֵי' וואָלט איז איהר ניט געבליבען קיין טראָפְּזָן בליט' ווי'ע וועכ'יא:

דער יוד הקדוש איז אַמאָל געוווצען אין לְוָבְּלִין בָּאַזְמָעָן מיט ר' שמעון דיטיש האט דער יוד הקדוש געזאנט צי ר' שמעון דיטיש און זי זאלען פֿאַהָרָעָן קיין אַפְטָא צי ר' אַברָהָם יְהֹוָשָׁע הַעֲשִׂיל זצ"ל מאַפְטָא זי האבען זיך גִּזְעָנָט בֵּין דעם רבִּין פֿין לְוָבְּלִין אַין זאגען גענָאָגָעָן פֿין שטאדט צי שטאדט קיין אַפְטָא זיך זאגען גִּיוֹאָזִין אַין מיטען וועג האט רִישְׁמָעוֹן דיטיש געזאנט צום יוד הקדוש מיר מעגען ציריק געהן ווילאָאַיך וועה און דער רבִּין אַין ניט דא אַין דער הײַם האט דער יוד הקדוש גענטפערט אַיך וועה או ער אַיז אַיז רְבִּי אַיז דא אַין דער הײַם. זי זאגען ווילטאר גענָאָגָעָן אַטְלִיכְאָז מִילְהָדָה האט ווילטאר ר' שמעון דיטיש געזאנט או מָעָן זאל צוריק געהן ווילאָאַיך ער זעהט או דער רבִּי אַיז ניט דא אַין דער הײַם. זי זאגען געקְוּמָעָן לְאַבְּעָן אַפְטָא אַין זי האבען גִּפְרָעָנָט צי דער רבִּי אַיז אַין דער הײַם האט מָעָן זיך גִּעְנְטָפָרֶט אַיז דער רבִּי אַיז ניט דא אַין דער הײַם. האט ר' שמעון דיטיש גִּחוֹנִין דעם יוד הקדוש או ער האט אַמת גִּעוֹאָגָאָה. דער

דער ייך הקדוש האט זיך אבער געהאלטען בגין זינעם או דער רבוי אין
 דא אין דער הימס זיך זענען ארין געקימען פעריטאג בעיטאג קיין אפטא
 אוון זיך האבען זיך גיפורעט או דער רבוי אין דא אין דער הימס האט
 מטען זיך גיענטפערט או דער רבוי אין גיט דא אין דער הימס דא אין שוין
 ר' שטעמן דיבער געוועזען זיכער או ער האט אמרת געוזאגט דער יוד הקדוש
 האט זיך אבער געהאלטען בגין זינעם או דער רבוי אין דא אין דער הימס
 זיך זענען ארין געקימען צום רבין אין שטב ארין שוין אין מיטען טאג
 אין דער רבוי אין טאקי גיט געוועזען אין דער הימס אוון מען האט זיך גאל
 גיט גירעכט או דער רבוי זאל ער הימס קימען אויף שבת. פאר מנהה אין
 דער רבוי אהנצעקימען אין ער האט זיך תיכף מכין געוועזען ער מנהה אין
 ער האט גענימען דעם טלית און ער הימס זיך טהון וו? ער האט זיך דערויסט או
 ער זעלכע צוועי חטובע אווחים אין צו איהם געקימען אויף שבת האט ער אויעק
 געלעט דעם טלית און ער אין ער זיך ער זיך ער האט זיך געגעבען
 שלום דאמאלס האט מען געעהן זיין קלאהרטן רווח הקודש זיעע ועכיהא.
 דער יוד הקדוש איזידער ער אין נתגלה געווארען אין ער געוועזען
 אמלמד בגין אגביר אין פרשיסחה אין ער האט נאך איהם קינעער
 גיט גיקעט מען האט נאך קינעער גישט געוויסט פון זיין צדקות נאר דין
 דיענסט האט איהם דער קענט או ער אין א היילעגר מענש אין זיך האט
 אויף איהם אכטונג געגעבען או ער זאל האבען אליעס ער דער צויאט
 דהיליג זיך האט געעהן או ער זאל האבען זיך קאווע ער צויאט אין דאס
 ער זיך דער צויאט. אמאהה האט זיך זיך דען דיענסט מישב געוועזען וו? אווי
 קאן זיך האבען אובי אהן ער רורען אויל המיליגען מענדש חאטשי זינען
 מלבורשים זיך האט גיט גירעכינט חיו' מהמת חציפות נאר זיך האט גירעכינט
 או דאס וועט זיין פאר איהר אווי. אמאהה האט זיך אהנצעגאסען א פאט
 וויאסער אין דאס פאס אין געתטאנען אין פעדער הויז האט זיך דאס פאט
 גישטעלט אויף אויל ארט ליעבן דער טיהר אין זיך גישטעלט אין
 דער צויאטער זויט טיהר ביניינאסט אין דער פינטער כדי או דער יוד הקדוש
 ווועט אדרוך געהן וועט ער זיך מזען אהן רורען וו? דער יוד הקדוש
 אין אהן געקימען האט ער דאס תיכף מריגיש געוועזען מיט זיין רווח הקדוש
 אין ער האט ער ווועק גישטעלט דאס פאס אין ער האט ער ציגעשטעלט זיך
 דער זויט וואס זיך דיענסט אין געתטאנען הגם דאס פאס אין געוועזען
 גוריס אין פיהעל מיט וויאסער פון דאנען זעהן מיר זיין הייליגקיות איז
 זיין שטארקigkeit זיין זכota זאל אויף איזנו מניין זיין:

ווען דער יוד הקדוש האט נאך געוואהנט אין אפזא פֿענט ער יאנדר טאג געהן אין מקוה ארין אינגעאר אליין אין דאס וואסער פֿון מקוה אין געווועזען זונער קאלט עט אין ניט מעניליך געווועזען צי דער וואריםען דאס וואסער . אין ער פֿענט יערדען טאג צי געהן אין מקוה ארין מיט מסירות נפש . אםאַהֲלָה האט זיך געמאָכָא אַשְׁטָרְקָעָרְפּֿרְאָסָא אוֹעס אַיִלְמִשְׁ נִיטְמַעְגְּבָעָן געווועזען צי געהן אין מקוה ארין אין דער יוד הקדוש האט אוֹיפֿ דער קאָלט ניט געקיינֶז אין ער אַיִלְמִשְׁ גַּעֲנְגָּזָן אין מקוה ארין . פֿעַעַן דער מקוה האט געוואהנט אַבְּינֶזְ בְּזַקְאָזְן (די בְּנֵינָעָל אַיִלְמִשְׁ מאָן וְעַצְתָּן זֶה אַיִלְמִשְׁ אַיִלְמִשְׁ אַיִלְמִשְׁ מאָן זֶה צוֹם אַרְשְׁטְעָן אַיִלְמִשְׁ אין אַקְעָסָל) זֶה האט געוואהן אוֹ דער יוד הקדוש געהט אין פֿונָא קאָלט אין מקוה ארין האט זֶה גענימען דאס קאָסְזִי מיט הײַס וואסער אין מקוה ארין ברוי דער יוד הקדוש זאָל זיך אַהֲן וואַרְמִינָן ווֹעֵן ער ווֹעֵט אַרְזִיךְ געהן פֿון מקוה ווֹידער יוד הקדוש אַיִלְמִשְׁ גַּעֲנְגָּזָן פֿון מקוה אין ער האט דערעהן דאס קאָסְלִי הײַס וואסער האט ער זיך מהי' געווועזען אין ער האט גיבענטשט די אשא אָז זאָל האבען אַז דעהן אָז ער זאָל דער לִיכְיכְּטָן דִּי וּצְלָט מִיט זֶהן צְרוּקָות זֶהן ברכה אין מקומות געוווארען זֶה האט

געוואָט אַז והאן ר' שמואָל מורייטש זללהה:

דער צדיק ר' יוד מלְאַלְיָב דאס יוד הקדושים תלמיד אין אַמְּקָאָל געווועזען אוֹיפֿ שבויות بيַי דעם רבין מלְוּבְּלִין דאס אַיִלְמִשְׁ ער יְדָה אָז עַס אַיִלְמִשְׁ געווועזען אַגְּרוּסְמִיחָוּקָת צוֹוְשָׁעָן דעם רבין מלְוּבְּלִין אין דער יוד הקדוש האט ר' דוד גַּהְעָרֶט ווֹי דער רב' מלְוּבְּלִין האט ער זיך זונער ער שרטען טאג שבויות אָז ער געהט אַוְיס רִיכְסָעָן בערג האט ער זיך זונער דעם דערשראָקָעָן ווַיְיַלְלָא ער האט פְּעַרְשְׁטָאָגָעָן אָז דער רב' מִינְטָס זִיכְעָר דעם יוד הקדוש דעם צוֹוְגְּטָעָן טאג האט ער ווַיְיַטְעָר גַּהְעָרֶט דאס זַלְבָּעָ ער אַבְּיִסְעָל בעריהיגט געוווארען ווַיְיַלְלָא ער האט געעהן אָז דעם ער שרטען טאג האט דער רב' גאהר ניט געטהון דאָז האט ער מָרָא געהאט אפשר ווֹעֵט ער אַיהם הײַנט קענען טעהן אין מוצאי יוּית תיכְפָּה נאָז הַבְּדָלָה האט ער זיך גַּזְעַגְּנֶט אין ער אַיִלְמִשְׁ גַּפְּאָהָרָעָן קִין פְּרַשְׁׂיסָהָא ווֹי ער אַיִלְמִשְׁ גַּקְוּמָעָן צִים יוד הקדוש אין ער אַיהם אַקְגְּגָעָן גַּעֲנְגָּזָן אין ער האט אַיהם גַּעֲגָבָן שלום אין ער האט אַיהם גַּעֲזָגָט ר' דוד מיר האבען זיך בעהאַלְטָעָן אוֹיפֿ אַזְעָא אַרט ווֹאָס דער רב' מלְוּבְּלִין האט ניט גַּהְעָט קִבְּנָה :

שות אַהֲרָן אַרְיָן צִוְמָעָן :

נפלוות היהודית

ךער יוד הקדוש האט אין זין יונענד געלעראנט בין דעם גאון ר' אידי' ליביש חריף מיטפּטָא אין דערנֶאך אין ער געווארען רב אין טאמערשׂוב ער האט בין איהם געלעראנט אנדערהאלטען יאהר. איגיד ער דער יוד הקדוש אין אוועק געפּאהרען פון זין רבין אין דאמאַס האט זיך אהנגעההיבען צי שפריגטען דאס חסידות אין פוילען. האט זין רבין מורה געהאט או ער זיך זיך ניט מבחר זין צי די חסידים אין די מתנדרים האבּען גיראַכענט אוון די חסידים לערגען גיט. האט זין רבין פאר איהם אהן געווינט אַפְּלַעַשָּׁל טרעערן אין ער האט איהם געבעטען או ער זיך זיך ניט מחבר זין צי די חסידים וויל ער האט מורה געהאט או ער ווועט פערגאָסָען דאס ?ערגען אין דאס איז איהם זיער אַשָּׁהָד געוועזען אווא טיעע כלי זאל קאַל? וווערין. עס איז פאר בגין געגאנגען עטּליכּע יאהר אין דער גאון ר' אידי' ליביש חריף איז געקומען קיון אַפְּטָא אין דער יונד הקדוש האט געווארען אין אַפְּטָא אין מאָן דער צילט דעם גאון ר' אידי' ליביש חריף או ר' איציקע (אווי האט מען איהם געראָפּען) אין געוויאָרען אַחסיד זין הארץ האט איהם זיער וועה געטוהן ווי דער יונד הקדוש איז ארין געקומען צו זין רבין דער רביה האט זיך מיט איהם זיער דערסּרִיט און צי האט איהם געהאלַדוֹזָט אין געקוּשָׂט און ער האט צו איהם געזאגט טיגער ער תלמיד מען האט מיר געזאגט או די האסט זיך מחבר געוועזען צו די חסידים אַמּוֹסָט זונען געוועזען מינע טרעערן ווּאַס אַיך האב אַיְף דעם פערגאָסָען מײַן הארץ טההט מיר זיער וועה די האסט זיכער פערגאָסָען מײַן לערגען ווּאַס אַיך האב מיט דער גילעראָט. האט איהם דער יוד הקדוש גִּזְעַנְטְּפָעָרֶת זאל מיר דער רביה ערלוּזִיבּען צי רַוִּיכְעָרִין אַ?ילְקָע צִיְּבֵיךְ דער רביה האט איהם ערלוּזִיבּען אין אַזְׂוִי ווי ער האט נאָך אהנגעההיבען צו רַוִּיכְעָרִין האט ער געזאגט אַיך וועל מײַן רבין ווּייזען אָך חדשי תורה ווּאַס אַיהֲר האט מהדר געוועזען בשעת אַיך האב בײַי אַיך גִּילְעָרָעָנֶת האב אַיך גאר ניט פערגאָסָען אַיך גִּידְזָנָק זי אַלְעַ גִּילְעָך ווי אַיך האב זי גִּעְכְּטִין גִּילְעָרָעָנֶת. און ער האט זי אַלְעַ גִּעְזָגָט פָּאַר זין רבין זין רביה איז שטארק נשוחטם געווארען פון זין שטארקען שכ' און זברען און ער איז בערוויגט געווארען או ער האט גיזען או ער איז אַגרויסּער גאנז. נאָך דעם האט ער איהם גיפּרָעָגָט ווי אַזְׂוִי שטעלסּטָו דייך איזן די גִּזְהָסָט איז אַזְׂאַלְטָעָה מוקה ארין יעַדְעָן טאג (וּוִיל די מוקה פון אַפְּטָא איז געוועזען שטארק קָלָט אַזְׂוִי ווי מיר האבּן פריהאָר געשריבּען) אַס שטעהט דאָך איז דער תורה שנשמרת מאר ל'נְפָשֹׁותיכּם' אַיהֲר זאלת

נעלאות הרהור

היטען אינייך נפש אין ווי איזו שטעלת איהר איזיך איןן אין אסכמה האט איהם דער יודַה הקדוש גענטפערט עס שטעהט דאך נאר "גנשזוויכט" דאס אין טיעטש איגערע נשמיות אבער ניט דעם נוף ערהייט דאך די נשמה או דער נוף שטראפט האט זיך ניט די נשמה ווין צי בעהאלטען האט איהם דער יודַה הקדוש גענטפערט אס שטעהט איןן דער תורה או אמענש געהט או צי אהיגליגע זאך אין ער איזו טמא קימט איהם ברת אין איז דע נשמיינער פערשניטען פון דעם שורש ממילא ווערד דאך דער נוף פערלענד איז גענברען או דער נוף זאך שטארבען ריבין אין די נשמה זאך דבוק זיין אין אונדר שורש אינדרען דע נשמיינ ער ווערען אונגריסען פון איהר שורש אין דער גוף זאך שטארבען טמא ווי דער רבינו האט דאס גיהערט האט ער איהם גענישט אין קאָפּ ארכין אין ער האט איהם געואנט פיהר זיך איזו ווי בין יעאָט אין השיתות זאָל דער האלפֿין זי"ע ועכ"י:

דער מניד מטריסק האט אמאַה געשמיינט פון דעם רבין מלובליין אין פון דעם יודַה הקדוש אין ער האט געהאלטען גראָסער דעם יודַה הקדוש ווי פון דעם רבין מלובליין איז ער האט דעדצעהילט או ער האט אמאַה גיהערט פון זיין פאָטער הצדיק ר' מאָטילע מטשערגנאָבּיל איז ער האט איזיך פערנרגראָסעט דעם יודַה הקדוש פון דעם רבין מלובליין האט ער איהם גיפרענט דער יודַה הקדוש אין דאָך געוועזען דעם רבינס מלובליין א תלמיד האט ער איהם גענטפערט איזיך דעם עולם קען ער זיין א תלמיד אין איזיך יענעם צולם אין ער ארבי ר' אָזְרִי מטרזיליסק האט געואנט או דער יודַה הקדוש מיט דעם רבין מלובליין זענען איזו ווי רשי' אין דער ר'ת אין די מקובלים האלטען די תפילין דר'ת פאר מעהר הייניגער ווי די תפילין זרש'י איזו אין דער יודַה הקדוש אין דוגמה תפילין דר'ת אין דער רבינו מלובליין דוגמת תפילין דרש'י אין די וועלט האט טאָקּ או דער יודַה הקדוש האט געהאָט נשמת ר'ת זי"ע ועכ"י:

דער רבינו ר' ישראֵל מרווין זאָל האט אמאַה גיפרענט דעם רבינו ר' נחמי' זאָל דעם יודַה הקדוש זohan איז האב גיהערט או אינייך פאָטער האט שטארק השגחה בעגעבן איזיך זינגען קינדער זיין זעלען געהן אין גאָטִיס וועגן האט ער איהם גענטפערט או עס אין אמרת. אין מאַה אין מינין פאָטער געפּאָהערען מיט מײַן ברידער ר' ירחה מיאָל קײַן רומאנָאָבּ צי דעם רבינו ר' מענדעלע זאָל אין זיין האבען א גאנצִי נאָקט געללאָנוֹזט אָס אין געוועזען ווינטער דע קאָלט אין געוועזען זינער גרוּזּ. זיין זענען הערשט

הערשת אין מיטען טאג אריין געקומען אין אדארף אריין. אין דעם דארף
חאָט געווואָהנט אַ יְד זַי וְעַנְעַן אַרְיֵן גַּעֲנָגָעַן צִי דַעַם יְד דָאַוִינְגָעַן דָעַר
יְדַה קְדוֹש אַיְזַרְיֵן גַּעֲנָגָעַן אַיְזַרְיֵן אַבְּזִינְדָּר חֶדֶר אַרְיֵן אַיְזַרְיֵן
זַיְזַי גַּעֲשָׂעַלְט דָאַוִינְגָעַן אַיְזַר זַיְזַי הַאֲפָזָן גַּעֲדָאוּעָנְט אַיְזַר עַרְשְׁטָעָר שְׁטָיבָ
אַיְזַר וּוְיִיל זַיְזַי גַּעֲנוּעָזָן שְׁטָאָרָק הַיְנָגָעָרִיךְ אַיְזַר אַס הַאָט זַיְזַי גַּיְבָּרָעָנְט
אַיְזַר אַוְיְבָעָן הַאֲבָנָן זַיְזַי גַּעֲנוּמָעָן בְּנֵי דַעַם בְּפֶל הַבִּתְהִיט עַט? כַּעַן עַרְד עַפְּיל אַיְזַר
זַיְזַי הַאֲבָעָן זַיְזַי אַפְּרָקְבָּרָטָעָן אַיְזַר זַיְזַי הַאֲבָעָן זַיְזַי נָאָר וּוָאָס גַּעֲוָאָלְט עַסְעַן
הַאָט דָעַר יְדַה קְדוֹש גַּיְעָפִינְט דַי טַהָר פָּנָן זַיְזַי חָרָר אַיְזַר עַרְד צַגְעָרְפָּעָן
זַיְזַי זַוְהָן רַי יְרָחְמִיאָל אַיְזַר עַרְד הַאָט אַיְזַר גַּעֲזָאנְטָמָעָן צִי אַיְזַר
נָאָכָט אַיְזַר אַהֲלָבָן טָאג גַּעֲבָלָאנְזָוִיט אַיְזַר מִיר זַיְזַי בְּיה גַּיְקָוּמָעָן צִי אַיְזַר
דָאָרָף מַעַן דָאָךְ הַאֲבָצָן יְשֻׁבָּה הַדָּעָת אַיְזַר צִי לְיִבְעָן הַשִּׁיחִית אוֹ עַרְד הַאָט
אַיְזַר גַּעֲבָרְבָּץ צִי אַיְזַר דָאָס אַיְזַר דִּין יְשֻׁבָּה הַרְעָת צִי עַסְעַן דַי עַרְד עַפְּיל
מִיט אַתָּהוּ אַיְזַר עַרְד הַאָט אַיְזַר פָּאָר דַעַם גַּעֲקָנִיסְט אוֹ פָּנָן דַעַם דָאָרָף קָיָן
רוּמָאנָאָב אַיְזַר נָאָךְ גַּעֲוָעָזָן פִּיאָר מִינְיָל הַאָט אַיְזַר נִיט אַרְיֵן גַּעֲלָאָזָט
אַיְזַר דָעַר בּוֹיד אַרְיֵן נָאָר עַרְד אַיְזַר דָרְזִיסְעָן אַיְזַר אַוְיָף דָעַר שְׁטָאנְגָעָן
זַיְזַי וּצְבִיָּא :

וּוֹעֵן דָעַר רַבִּי רַי אַבְרָהָם יְהֹוָשׁ הַעֲשִׁיל זַיְזַי אַיְזַר גַּעֲקוּמָעָן קַיָּין אַפְּטָא
אַיְזַר דָעַר יְדַה קְדוֹש דָאָמָאָלָס גַּעֲוָעָזָן אַיְזַר לְוָבְּלִין אַיְזַר עַרְד הַאָט
שְׁטָאָרָק מִשְׁתְּזָקָק גַּעֲוָעָזָן אַיְזַר צִוְּפָאָהָרָעָן קַיָּין אַפְּטָא. דָעַר יְדַה קְדוֹש
הַאָט דָאָמָאָלָס גַּעֲוָאָנְהָט אַיְזַר אַפְּטָא כְּרִי עַרְד זַאָל זַיְזַי זַוְהָן מִיט דַעַם צְדִיק
הַאָט עַרְד גַּעֲהַיִיסְעָן זַיְזַי מִשְׁמָשָׁ רַי לְיִזְעָר אַז עַרְד זַאָל אַהֲנְגָרִיטָעָן אַפְּתָהָר
כְּרִי עַרְד זַאָל קַעְנָעָן תִּיכְפָּעָ נָאָךְ שְׁבַת אַיְיָם פָּאָהָרָעָן אַיְזַר דָעַר יְדַה קְדוֹש
וּוֹעֵן עַרְד פְּלָגָנְט וּוֹצְלָעָן אַיְיָם פָּאָהָרָעָן פָּוֹן לְוָבְּלִין פְּלָעָנְט עַרְד זַיְזַי נִיט אַרְיֵן
גַּעֲהָן גַּיְזָעָגָעָן צָוָם רַבִּי רַבִּי נָאָר דָעַר רַבִּי הַאָט אַלְיָין מְרַגְּנִישׁ גַּעֲוָעָזָן אַז
עַרְד וּוֹיָל פָּאָהָרָעָן אַיְזַר עַרְד הַאָט אַיְזַר אַרְיֵן גַּעֲרוּפָעָן אַיְזַר עַרְד אַיְזַר
גַּעֲזָגָנְט אַיְזַר דַעַם יְאַצְטִיגָעָן בְּנֵי נָאָכָט אַיְזַר עַרְד הַאָט אַיְזַר
גַּעֲרוּפָעָן דָאַנְגָרְשָׁטִינְג בְּנֵי נָאָכָט אַיְזַר עַרְד אַיְזַר גַּעֲזָגָנְט. אַיְזַר דָעַר יְדַה
הַקְּדוֹש אַיְזַר אַיְיָם גַּעֲפָאָהָרָעָן עַרְד אַיְזַר גַּעֲקוּמָעָן פִּיצְעָר מִילְּאָ אַינְטָעָר אַפְּטָא
אַיְזַר עַס אַיְזַר שָׁוֹן גַּעֲוָעָזָן פְּרַיאָטָאָג שְׁפָעָט הַאָט זַיְזַי צְלִילְעָבָדָעָם גַּעֲכִין פָּאָהָרָעָן
צְנָבָרָאָכָעָן אַרְאָהָד פָּוֹן וּוֹאָגָעָן דַעַם יְדַה קְדוֹש אַיְזַר שְׁוִין נִיט אַיְיָינְגָעְפָּאָלָעָן
אוֹ עַרְד זַאָל נָאָךְ זַיְזַי אַוְיָף שְׁבַת אַיְזַר אַפְּטָא עַס אַיְזַר בְּנֵי אַיְזַר גַּעֲלָאָזָט
גַּמּוֹסְכָּמָן צִוְּהַלְּטָעָן שְׁבַת אַיְזַר דַעַם פְּצָלָד. פְּלָזְלִינְג אַיְזַר אַהֲנְגָעָפָאָהָרָעָן
אַקָּאָשָׁמָן פִּינְט פִּיאָר פְּאָר אַיְזַר אַיְזַר מְצָנָש אַיְזַר גַּעֲזָסָעָן אַיְזַר קָאָטָש אַיְזַר

דער מאנש האט געזאנט צום ייך הקדוש איזיף שבת קיין אפטא. ע"כ זאל ער מיט איהם איזיף ניצען וועס ער מיט איהם ארין פאהרען קיין אפטא. האט איהם דער ייך הקדוש גיענטפערט ווי צויף איז מגליך או מיר זאלין ארין קומען קיין אפטא איזיף שבת זי זין האלט דאך שון בגין זעצען האט איהם דער מענש גיענטפערט איז ער דארף ניט פאהרען מעהר ווי צויף מוניט אמיל. דער ייך הקדוש האט זיך שטארק גערוינדרערט אין דער מענש האט געגעבן אינעשרי איזיף פוליש שרוי ווי דער ייך הקדוש האט ער מריגש געווועזען איז ער מינט דעם שם שרוי איז ער גלייך השית האט ער מריגש געווועזען איז ער גענימען דעם זינגר איז ער איזוף איזיף דער קאטעש אין ער האט איזויס גענימען דעם זינגר איז ער האט געקיקט אין אס איז טאקי איזויג געווועזען צויכט אקט מוניט זענען זיך געווועזען אין אפטא אין ער איז גלייך געגאנגען צום רבין אין דער רבין האט בזוק געווועזען זינגעץ ציצית פון טלית ער זאל דאויגען מנהה: עס איז גיוועזען איז ייך וואס ער האט ניט געהאט קיין קינדר ער איז גפקד פלענט פאהרען צום רבין מלובליין איזאנגע צויכט אין ער איז גפקד געוואראען. אמאה אין דער ייך הקדוש גיוועזען און לובלין און דער מענש איז איזיך געווועזען און לובלין און וויל דין חסידיט האבען געהאט מיטליךיד מיט דעם מענש האבען זיך איהם גינאגט איז ער זאל א ריבין געהן צום ייך הקדוש אפשר וועט ער געהאלפען ווערען דער מענש האט איזויג געטוהן אין ער איז א ריבער נאנגעגען צום ייך הקדוש און דער ייך הקדוש האט איזם מבתייה גיוועזען איז ער וועט נפקד ווערען מיט און זכר און זיין הבטהה איז מקריט געוואראען און ער האט געהאט און זכר איז א צויכט א רום איז דאס קינד שטארק שלאף געוואראען איז ער געפאהרען קיין פרשיטהה צום ייך הקדוש מוכיר זיין דאס קינד ווי ער איז ארין געקומען צום ייך הקדוש און שתיב אריין האט דער ייך הקדוש געדאווענט און דין טיהר פון חור. איז גיוועזען פערשלאפען דער מענש האט זיך א נידער גינצעט לעבען דער טיהר כדי איזו ווי דער רבוי וועט עפינען דין טיהר זאל ער קאנען גלייך צי געהן און מוכיר זיין זיין קינד. דער מענש איז אבער געווועזען זינער מיעד איז אנטשלאפען געוואראען האט זיך איהם גע'חלוּם ט איז דער רבוי מלובליין אין נאך צדיקים זענען זיך מפלפל וואנגען זיין קינד צו עס זאל בלגייבען לעבען צו ניט און דער רבוי מלובליין האט ניטה געווועזען איז דאס קינד זאל שטארבען דערוויל האט דער ייך הקדוש אב געדאווענד און ער האט גיעפענט דין טיהר דער מענש איז ארין געגאנגען

ביגאנגען און ער האט מוכיר געווועגן און זיין קינד זאל געזינד ווערטן ער און ארוייס גענאנגען און ער האט זיך דערמאנט פון דעם חילום און ער און ציריק אריין גענאנגען און ער האט דערצעהטלט דעם חילום האט דער יויל הקדוש געוזנט ער וויל מבחר זיין די זאך מיט פשעטליך פשעטליך קען איך בעה בעה בעטער פון איהם געה א הנימ אין האפ ניט קיין מואָ דינן קינד וויזט געזינדר ווערטן אוןעס איז איז זיין געווועגן זיין ועכבייאָ:

דער קאנגעצער מגיד האט אמאַהְל גיפורענט דעם רבין מליבּין צי ער האט חסידים יונגען זיינט וועלכּעס זיין קאנגען לערנגען האט איהם דער רבּי גיענטפערט ייך. האט ער איהם גיבעטן או ער זאל איהם שיקען צויזי יונגען ליעיס ער וויל מיט זיין שטוסען און ער זערגען אין חסידות. האט איהם רבי געשיקט דעם יודק הקדוש אין ר' דוד מלעלאָבּ. וויל זיין זענען אריין בעקומען צים מניד האט ער זיין גיפורענט ווער זיין זענען האבען זיין איהם גיענטפערט מיר זענען דער רביניס מלובּין תלמידים. האט זיין דער מגיד געזאגט איך פערשטעה או דער רבּי האט איניך צי מיר געשיקט איז זיין ער האט מיר צי געזאגט. נאך דעם האט דער מגיד זיך איזס געדראעת צים יודק הקדוש אין ער האט איהם גיפורענט איהר קאנט זערגען האט ער איהם גיענטפערט יאה האט איהם דער מגיד גיבעטן או ער זאל איהם זעגען וועלכּען חידוש דער יודק הקדוש האט איהם געזאגט אטיעפּין פֶּלְפּוֹלְדּ דער פֶּלְפּוֹלְדּ איז דעם מגיד זיינער גינפּאַלְיַן נאך דעם האט דער מגיד געזאגט א פֶּלְפּוֹלְדּ וויל דער יודק הקדוש האט איזס גיהערט דעם פֶּלְפּוֹלְדּ האט אַבְגִּיוּזֵנד פִּין אַחֲנָהִיבּ בֵּין דעם סֻףּ דער יודק הקדוש האט גִּיעָהִין אֵין דער אַבְגִּיוּזֵנד פִּין דעם גְּרוֹזִיס חַלְשׁוֹת הַדָּעַת האט ער ציריק פָּעָרָעַנְטָפּעַרְט דעם מגידיס פֶּלְפּוֹלְדּ נאך דעם האט איהם דער מגיד געזאגט איהר האט גְּלִיכּוּ גַּעֲטִיהָן ווֹאָס איהר האט מײַן פֶּלְפּוֹלְדּ צוֹרִיק פָּעָרָעַנְטָפּעַרְט אַיהֲר וְאַלְטּ ווַיְסַעַּן אָז אַלְעַ מְגַנֵּעַ תְּדוּשִׁים זענען עַל דָּרְךָ הַמְּתָא אֵין ווער עַס ווְעַנְדָעַט אָבּ מְיַין חִידּוֹשׁ דָּרָעַ פָּאַלְטַ אַוּזָּק פִּין אַמְתָה אֵין בֵּין אַיִּם בְּלִיבְּעַן די אָתוֹתִוּת מֵת האט איהר געהאט אַסְעִתָּא דְשְׁמִיאָ ווֹאָס איהר האט צוֹרִיק פָּעָרָעַנְטָפּעַרְט מְיַין פֶּלְפּוֹלְדּ ווַעַן נִיט ווְאַלְטּ איהר חַיּוֹ גַּפְטָר גַּעֲוָאָרָעַן נאך דעם האט זיך דער מגיד גְּיוּעַנְדָעַרְט צי ר' דוד מלעלאָבּ אֵין ער האט איהם גיפורענט צו ער קען זערגען האט איהם ר' דוד גיענטפערט ווֹאָס אַיך קען זערגען ? וויל פָּאַלְט איהר איזס אוֹיפּ מיר צו קלְעַהָרָעַן אָז אַיך קען זערגען אַיך בֵּין דָאָג גָּאָר נִיט קיין בֵּין תּוֹרָה האט איהם דער מגיד גיפורענט מסתמא לערענט איהר דאָג גمرا אַדָּר מְדָרָש אַדָּר זוֹהָר זָאָגָט מִיר וועלכּען חידוש

חוירוש האט איהם ר' דוד גינענדפער איך קאן ניט לערנצען זאל איך נאך ערנצען זאגען א' חירוש האט איהם דער מניד ווינטער געזאנט אפשר ווינט איזה וועלכע מעשה איזה דער צעהלען דער צעהלען מיר האט ר' דוד גינענדפער ט א' מעשה ווינט איך צי' דער צעהלען אין ער האט דער צעהלען א' מעשה ווינט ער האט גינענדיגט גע מעשה האט איהם דער מניד געזאנט איהר זאל איז איז דער קוויקט וווערטן אווי וויא איהר האט מיך דער קוויקט איך שטעה שווין בגין א' שטיקעל תקיני הזהר א' פאנגע צייט אין איך ווינט בגין פשט אין מיט דער מעשה איז מיר בעויסט געוווארען דער פשט האט דער פשט אין מיט דער מינד איך וועל איך זאגען דעם חילוק פון מיר יוד הקדוש געזאנט צים מינד איך וועל איך זאגען פון חילוק פון מיר בגין צן איהם איך בגין געקומען פון תורה לידי יראה אין ער איז געקומען פון יראה צי תורה זיעע ועכיה :

דער רב' ר' העניך זצ'יל מאַלְאָכָסָאנְדָּר האט דער צעהלען או בעט דער יוד הקדוש האט אַהֲנָגָעָהָיוֹבָעָן צי פיהרכען דאס רבנור האט ער פערשטעלט או דער רב' מלובלען זאל ניט וויסען בגין דעם ער האט אליעס געזאנט פאר דעם רבין או ער פיהרט ניט בגין רבנות עס איך דאס אַבְּעָר גַּוּעָזָעָן מַעֲשֵׁין וּוְאֶס זַיִן האבען געזאנט דעם רבין או ער פיהרט א' רבנות האט זיך דער רב' מלובלען מישיב געווואצ'ן ער ווועט פאנטרכען בגין פרשיסחה איז ער ווועט זעהן צי עס אין אמרת צי ניט וויא דער רב' בגין ארין געקומען צים יוד הקדוש אין ער האט בגין איהם געטראפען א' ערה יידען האט איהם דער יוד הקדוש געזאנט או די מַעֲשֵׁין זאגען ניט זיינע חסידים נאר וויא זיינ האבען גיהערט או דער רב' מלובלען איז געקומען זאגען זיינ איהם געקומען מkapל פנים זיין . עס האט זיך אינזער רבין אוון או ער רב' מלובלען אוון האער געקומען איז דאס אסימן או דער רב' אוון אויך מודה או אינזער רב' (דער יוד הקדוש) דארף זיין רב' נאך דעם וויא ער רב' מלובלען אוון אַרְוִיס געאנגען האט דער יוד הקדוש געוויזען זיינע חסידם או אליעז זיינע צעהן זאגען איהם אַרְוִיס געפאלען פאר פחד וואס ער האט געהאט פאר דעם רבין סון לובלען :

דער צדיק ר' פנחים מגניזושיב איז נפטר געוווארען זיינ ער האט איבער געלאות אקלין יונגעל ער האט געהיסען אלימלען אין ער האט גיבעטען או נאך זיין פטירה זאל מען זיין יונגעל פיהרכען קאיין פרשיסחה צים יוד הקדוש ער זאל אויף איהם האבען השגהה מען האט אווי געטוהן מען האט תיכף נאך זיין פטירה דאס יונגעל אַבְּגַעְפִּיהָרֶט

קין שרשיסח צום יוד הקירוש האט איהם ויעיר ארענדאר איז דער אליך געגימען אין די חסידים האבען גיטראנט דעם יוד הקירוש איז דער צדיק ר' פונחן האט איהם גיקענט. האט דער יוד הקירוש גינעטפערט איז שארזענדרליך האט ער איהם ניט גיקענט נאר ברוח הקודש האט ער איהם ניקענט. עס איז אויז געווועזען ווען דער יוד הקירוש איז נאך געווועזען אבחדה האט איבער איהם געוואלט געמען פאר אחתן אין דער גביר איז גאנזחרען צום אדריך מגניזושוב ער איז געווועזען זיין אחסיד דער וויל האט זיך אצזיניטער גביר מקדים געווועזען אין ער האט איהם געגימען פאר אחתן דער גביר האט זיך מישב געווועזען אין ער איז געפאהרען קין גאנזושוב צום רבין אין ער האט דערצעלהט דעם רבין אויז וויאס גאנפיגט זיך בײַ אינז אין שטאדט אבחור וויאס ער זיאט איז ? ארענט נאר בעהאלטען פון דער צוּסֵן בחכמתה חזניות ע"כ זאל ער זעהן מבער צי זיין דאס שיעבען ער זעל געווועזען שלעכץ אויף איהם כרי דער גביר זאל איז איז דעם שידוך אין ריבערען שלעכץ אויף איהם כרי דער גביר זאל איז איז דעם שידוך אין ער זאל איהם געמען פאר אחתן וויא דער רבין האט גיהערט די ריבר האט ער אהנגבזיגען זיין הייליגען קאָפּ אויף דעם טיש אטלייכי מיניט אין ער האט געוווגט צי דעם גביר אויך זעה או די זאגסט ליגענט אויך זעה או דער בטור איז אקווש וטהור איז אויך בין זיכער או ער ווועט זיין אגרזיסטר רבוי איז ער ווועט זיין א פואָל ישועות בקרוב ישראל איז די וויל די האסט מזאָא שם רע געווועזען אויף איהם פאר צי איהם איז בעט איהם או ער זאל דער מוחל זיין אויב ניט ווועט זיין דיאן סוף ניגט גיט. דער גביר איז שטארק דערשראָקען געווארען אין ער איז תיכף געפאהרען צום יוד הקירוש איז ער האט איהם געבעטען או ער זאל איהם מוחל זיין אין ער האט איהם מזאָל געווועזען :

אין אַדָּרֶת פַּעֲמָן לוּבְּלִין אַיִן גַּעֲוֹעֲזָעַן אַיִן אַרְעַנְדָּאָר אַיִן אַרְיַמָּאָן עַי האט קינמאָה ניט געהאט איז בעצאלען די רاطע אין ער גאנזחרען ווען עס איז געקומען די צוּסֵט איז בעצאלען די רاطע אין ער גאנזחרען קין לוּבְּלִין צים רבין אין ער איז בעצאלען געווואָלְפִּין געווואָרְעַן הש"ת האט איהם צי געשיקט פָּרְדִּינְסְּט אַיִן ער האט גיהאט צי בעצאלען די רاطע איז אַדָּרֶת דָּרֶר לְעַבְּדִין האט אויך געוווהנט אַרְעַנְדָּאָר אַרְיַמָּאָן האט איהם זיין וויב געוווגט צי זעהט דאָך אָוּנְעָר אַרְעַנְדָּאָר ווען ער פָּהָרָה צים רבין וווערד ער געהאלטען פאהר די אויך ווועטו אויך געהאלטען ווערען דער אַרְעַנְדָּאָר אַיִן געפאהרען קין לוּבְּלִין אַיִן ער האט זיך גינפְּרָקְט אָז

נְפָלוֹת הַיּוֹדֵר

אויף דעך רבין האט מען איהם גיענטפערט או דער רבין או זוק געפאהרען ער האט זיך ניט געוואַלט ג'יליבען ויתכן רבין זאל ניט זיין אין דערהייט אין ער איזו ארין געגאנגען צים רבנן אין שטוב ארין ער חאַט אבער דארט אוּז גיהערט או דער רבין או ניט דא אין דער האט ער ווועט זיך אבער ניט געוואַלט ג'יליבען ער האט זיך מישב געווועזען ער ווועט ארין געטן אין בית המדרש ארין אין ער ווועט זעהן וווער עס זיכט אין טלית אין תפילין (עס איז שוין געווועזען שפֿעַט) דער איז זיכער דער רבין ער איזו ארין געקומען אין בית המדרש ארין אין ער האט געטראָפֿעַן דעם יוד הקדוש זיכאן לערגען אהן גיטוהן דעם טלית ותפלין ער האט בערכיגיט און דאס איז זיכער דער רבין און ער איז צי געגאנגען צי איהם אין ער האט איהם דער לאָאנְגְּנֶט דאס קויטעל מיט אַפְּרוּין אין ער האט איהם דער ציליט זיין בקשה האט דער יוד הקדוש געווָאגַט אַיִּיך בֵּין ניט קיין רבין געה צים רבין מיט דיבן בקשה ווי דער אַרְעַנְדָּר האט דער ערדי הערט או ער איז ניט דער רבין ער אַנְיְּרַעַר געפֿאַלְעַן אוּזִיף דער ערדי אַיִּיך פַּעֲרִיחַלְשַׁט געווּאָרָעַן דער יוד הקדוש האט איהם געטמיגטערט אַיִּיך בין דער אויף איהם רחמנות געה האט אין ער האט איהם גיענטפערט אַיִּיך בין דער רבין גפה אַהֲיָם אַיִּיך דיר אַהֲן אין זאגען תhalbִּים אַיִּיך השִׁיחַת ווועט נאכט אַיִּיך זאָלְסַט דיך אַנְיְּדַעַר זְפַצְּפַן אַיִּיך זאגען תhalbִּים אַיִּיך השִׁיחַת ווועט דיר העטלען דער אַרְעַנְדָּר האט אַזְׂוִי געטוהן האַלְבַּעַן נאכט ווי דער האט געגעבען אַקרְיָה האט ער זיך אוּזִיף געהויבען אין געווָאגַט תhalbִּים דער ווילַ אַיִּיך גַּיְקוּמָעַן אַערְלַ אַיִּיך גַּיְקוּמָעַן אַיִּיך אַשְׁעָה אַרְוֹם אַיִּיך דער ערְלַ ווינטער ארין געקומען אין ער האט ווינטער געקויפט אַבְּיסַעַל יִיְשָׁ אַיִּיך אַזְׂוֹאָגַט צום אַרְעַנְדָּר אַזְׂוִי ווי אַיִּיך האָב לְיַעַב צי טריינקען אין ער האט געגעבען מיז ניט טריינקען אַיִּיך האָב בֵּין זיך פִּיצָּל געלַ וויאָס מײַן בְּנֵי בֵּית וויסען ניט פִּין דעם געלַד נָעַם בֵּין מִיר צי דאס געלַ אַיִּיך פַּאֲרַ דעם געלַד זאָלְסַט מִיר שטענדִיג געבען צי טריינקען דער אַרְעַנְדָּר האט בֵּין ער דעם געלַד צי גענימען דאס געלַד אַיִּיך ער האט תיכְּפִּי בְּצַצְאָהָלַט דיז ראתע אַיִּיך אַזְׂאָך אַיִּם פִּיהָל געלַד אַיבָּעַר געבלַיְבָּעַן אַיִּיך האט מיט דעם געלַד אַהֲגַעַהוּבָּעַן צי האנדְלִין אַיִּיך ער אַזְׂוּאָרָעַן אַגְּרוֹסָעַר טוֹשָׁרָה דער רבִי ר' יהוֹאָל מַלְעַנְתְּשָׁנָא ווּעַן ער האט געהאלטען פָּהָרָעַן להרוֹן הזריק ר' מענדְלִיל זצ"ל מקאַצְק אַיִּיך ער אַרְגִּין געגאנגען

נפלאות היהודי

יח ۲۵

זיך געועגעגען צי דעם רבין ר' שלמה לייב וצ"ל מלענטשנע האט איהט
דער רבינו ר' שלמה לייב געוזנט בוה הלשון דער יוד הקדוש האט
אויף מיר א מאהיל געוזנט או דיין בית פין דיא ל"ו צדיקים .
דער נאך האט ער מיר געוזנט די גרעסא ז כפרה פין דעם מענש איז
או ער זאל זיין נעה ונדר אין איך האב שטארק משטוקק געועגען צי האבען
תפלין פין דעם רבין ר' משה המופר משעוווארסק נאר איך האב
דאך אבער ניט געהאט דאס רענדייל צי בעזאהלען פאר דיתפלין דען ער
האט גענימען א רענדייל פאר א פאר פרשיות שרייבען בגין איך געאנגען
פין שטאדט צי שטאדט בגין איך האב צו זאממען גענימען א רענדייל און
אווק בגין געקומען קיין פשעוווארסק איך בגין א ריגן געקומען צים רבין האט
ער מיר געוזנט בוה הלשון יונגעער מאן די תפלין האב איך דיר שיין לאנג
אהן געגרינידט און דאס רענדייל וויל איך ניט נאר האט דאך עס שון מקדש
געועזען ע"כ זאלסטור דאס רענדייל צי טילען צדקה איך האב בגין איהם
גענימען די תפלין און איך בגין צוריק אהיכם געאנגען נעה ונדר דאס אללעס
וואט דער רבינו ר' שלמה לייב דער צערהיילט דעם רבינו ר' יוחיאל וווען ער
האט זיך מיט איהם געועגענט וויל ר' יוחיאל און גיקומען קיין קאץ האט
איהם דער קאצער רבי גיפורעגט צי דער רבינו ר' שלמה לייב איז בשמחה
האט ער איהם גענפערט או ער איז בשמחה האט דער קאצער רבנו
געוזנט וווער עס איז פריהר נעה ונדר דער איז דער נאך בשמחה זי"ע וועלכיא :
אין פלאץק איז געועגען אחסיד וואס ער פלאנט צו פאהרען צום יוד
הקדוש קיין פרשיסחא האט איהם דער יוד הקדוש געוזנט
או ער זאל זעהן צי ברענגען דעם פלאצער עליי דער רב הנאון הקדוש
ר' אברהם זצ"ל מטהשאנהו האט איז זיין יונגן געורההנט איז פלאצק
אין מאן האט איהם גערפערן דער פלאצער עליי דער חסיד איז אהיכם
געקומען איז ער האט גירידט מיט דעם ער זאל מיט איהם
פאהרען קיין פרשיסחא צום יוד הקדוש דער עליי האט איהם צו געוזנט
או ער ווועט מיט איהם פאהרענדעם עלוייס שועתר איז אבער גענזהר געוווארען
אין ער איז געזופען קיין פרשיסחא האט ער איהם ניט געלאות פאהרען וויל דער
חסיד איז געקופען קיין פרשיסחא האט איז דער יוד הקדוש גיפורענט
ער וואס ער האט ניט גיבורעגענט דעם עליי האט ער איהם דער צערהיילט
ו זיין שוער לאז איהם ניט פאהרען דער יוד הקדוש האט איהם געוזנט
ו ער זאל זעהן מיט אלע מעגליכקיטען צי ברענגען דעם עליי דער חסיד
האט איהם צי געוזנט או ער ווועט זעהן וויל וויגט עס וואס נאר מעגליך זיין

או אעד זאל איהם ברענגןן וו? דער חסיד איז איזיס געאנגען פין יוד
הקדוש האט איהם דער רבינו ר' בין נגעאנט איך וויס דאך או ער איז
אדאונוינער אפשר האט ער מואר או ער ווועט דא ניט האבען קיין בערזהיג
ארט צום דאווינען זאג איהם אויך וועל זיך אויס ציהען פין מײַן שטיב
אוון איך וועל איהם אב געפֿען מײַן שטיב כרי ער זאל האבען אָ בערזהיג
ארט צום דאווינען דער חסיד אויך אהיכם געפֿאָרען איז ער האט איבער
געריזידט דעם פֿליַי או ער זאל מיט איהם פֿאָהָרָען אָהָן זײַן שווערטיס ידיעה
דער פֿילְיאִי האט איהם צי געואָנט אָן זיך זענְגָּן אָוּעָק געפֿאָהָרָען אָן דעם
עלילויס שווער האט פֿין דעם ניט געוויסט וו? זיך זענְגָּן שׂוֹין געווועצָן
זאג דער וויכסְגָּל אָן דער שווער פֿין דעם געוואָהָר געווואָרָען אָן ער האט
איהם דורך פֿאָלִיכְנִי צוֹרִיק געברעננט אהיכם. וו? דער חסיד אָן געקיומָן
צום ייך הקדוש אָן ער האט האט איהם דאס דערצעֶט האט דער יוד
הקדוש געועאנט איך האָג געוואָט דורך איהם אויף הײַבען אָן דער לִיכְכְּטָעָן
זײַן גנְגָּל נאָר ווּאָס זאל איך טוֹהָן אוֹ מעָן פֿאָזְטָן ניט אָן דער עַלְוי זאָכָּר
אייבֿיג חִרְתָּה געהאט אָן ער האט געהאט תרעומָות אויף זײַן שווער ווּאָזָר
ער האט איהם ניט געלְאָזָט פֿאָהָרָען צום ייך הקדוש זי"ש:

נזכר האט איהם בבית געלאות פאהרצען צום יוד הקדוש זי"ע:

דבר דגאון ר' יעקול דעם גאטזיגנער רבינס איזידס האט דערצעהלו
או ער איז אמאלה בעוועזען אין גיר האט ער געוזה
צוויאי מענשען גאנחן שפאנצירען אין הייף איז וויל ער איז בעוועזען ביגאנאי
האט ער זיין ניט דערקענט איז ער צי גאנאנגען דעבן זיין נאהנט האט ער
געוזהן וויל דער חרושי הרויימ' צצ'ל געהט מיט ר' שמואל שינאנווער איז
ער האט גהארט וויל דער חרושי הרויימ' צצ'ל האט דערצעהלו ו
שמואlein איזווען ער איז בעוועזען א קליעין יונגען האט איהם זיין פאטע
מיט גאניגמען צום יוד הקדוש אין דער יוד הקדוש האט איהם זיין פערהعرو
אין ער האט איהם גאנגעבען א גمرا איז ער האט איהם געהיגיסען אלין
לערנען אין זיין לערנען אין איהם זיין גינפעלען האט דער יוד הקדוש
געבעטען זיין פאטער או ער זאל איהם פיין איהם לאזען ער זאל פיין איהם
לערנען האט זיין פאטער ניט געוואלית נאר ער האט איהם געפיחרט קיין
קאנינץ צום קאניגנישער מגיד אין ער איז איהם אייבינג אשאחד פאר וויל
ער האט ניט געלערענט ביי דעם יוד הקדוש זיין :

ער האט ניט געלערענטן ביינ דעם ייד הקדוש זיינע:

דער רביה אלעוזר זצ"ל מסאכטשיב האט דערצעהַלט או נאך דא
ויז דער חרדיי הרײַם איז נפтар געוואָרען האט ער געוויאָל
פֿאָהָרְעָן קִין שְׁעָכִינְאָיו אֵין ער האט געהָט אַ וּהָן אֵין טְשַׁעֲכִינְאָו הָז
ער

עד גשראיגען צי זיין זהן או ער זאל פרעגאנ דעם רבין צי ער זאל צי
איהם קומען אויף שבת האט דער רבין איהם געהויסען או ער זאל דינגען
אפיקור אין ער זאל פאהרען צי זיין פאטער אין ער זאל איהם זאגען או
ער היסט איהם ניט קומען אויף דעם צויאיגען שבת האט ער שווין ניט
געשיקט פרעגען נאר ער אין גלייך געפאהרען קיון טשעכינאשו האט איהם דער
רבין נישרגעט פאר וואס ער אין צי איהם געקימען האט ער איהם גענטפערט
פין מײַן יונגענד בין איך געהאדיעויט בײַ רבייס ווען איך בין אלט געוווצזען
אכט יאָהָר האט מען מק אָרְזִיס געאגנברעט פין מײַנָּע עַלְטָעָרָעָן אין מען האט
מייך געפיהרט קיון פרשיסחה צום רבין ר' בין נאָך דעם רבין ר' בין
בין איך געפאהרען קיון קאָצָק. און דער נאָך צום חדיזשי הרײַט דער
חדושי הרײַט אין געוווצזען מײַן רבין ר' בין נאָך פאטער פאר איזום האב איך
מגילה געוווצזען מײַנָּע סודות מעהר ווי פאר מײַן פאטער. אין יעט און דער
חדושי הרײַט אין נפטר געווואָרען זיך איך מיר אָרבֵין צ"ב בין איך
געקומען צי איך האט איהם דער רבין ר' בין ערcker זענען
געליגען ניט גלייך אין בעזינדרער אַיהָר דאָווענט דאָך שפֿעט האט ער איהם
דאָך ניט גלייך אין בעזינדרער אַיהָר דאָווענט דאָך הקוש פֿערצענטפֿערן
גענטפֿערט אויף דעם שפֿעטן דאָוינען ווועט דער זיך הקוש פֿערצענטפֿערן
זיך דער רבין האט דאָך דערהערט האט ער אַהֲגַעַהוֹיבָּעָן צי שרײַען אַיהָר
פֿערקוקט איך אויף דעם יוד הקדוש אין אַיהָר ווילט איך גלייכען צו איהם
דער יוד הקוש ווען ער אין אלט געוווצזען דריין אין דרייסיג יאָהָר האט
ער שווין ניט געהאט קיון אַיְן צָהָן אַיְן זיין מוֹלֵפֶר פֿהָר צו איהם

קעגען מיר זיך ניט גלייכען זיע ועכיהא :

**דָּאַם אִין דָּאֵךְ בְּעוֹזִיסֶט פַּינְן דָּעַם מְחַלְקַת וּוֹאָס אֵס אִין גְּעוּזָעָן בֵּין
הַצְּדִיק מְלוֹבֶּלְיָוִן וּבֵין הַקָּדוֹשׁ וְצִיל אִין פִּיעַל מְעַנְשָׂעָן הַאֲפָעָן
גִּרְרִימִידֶט פָּאָר דָּעַם רְבִיבִין מְלוֹבֶּלְיָן לְשָׁוֹן הַרְעָא אַוְיכְּ דָּעַם יַיְד הַקָּדוֹשׁ אֵין
דָּעַר יַיְד הַקָּדוֹשׁ אֵין אַלְעַמְּדָא מְאַהְל גַּעֲפָהָרָעָן קִיְּין לְבוֹבִילִין זִיךְּ פָּעָרְגַּנְטְּפָעָרִין
בְּעַת עַר הַאֲט זִיךְּ פָּעָרְגַּנְטְּפָעָרִת אֵין אֵס אֵין גַּעֲפָהָרָעָן צְוּוּשָׁעָן זִיךְּ שְׁלָוָם
וּוֹעֵן דָּעַר יַיְד הַקָּדוֹשׁ אֵין אַוְועָק גַּעֲפָהָרָעָן הַאֲט זִיךְּ וּוֹיִיטָר דָּעְרוּוּקָט
דָּאַס מְחַלְקַת אַמְּהָלָא אֵין דָּעַר יַיְד הַקָּדוֹשׁ גַּעֲקָוּמָעָן קִיְּין לְיַוְבְּלִין זִיךְּ פָּעָרְגַּנְטְּפָעָרִין
אֵין דָּעַר רְבִיב אֵין מִיט אִיהָם גַּעֲוָרָעָן נִיט בְּעַפְרִירִינְדָּאָט אֵין דָּעַר רְבִיב הַאֲט
אִיהָם גַּעֲגַעְבָּעָן זִיְינָס אַהֲמָדָר. דָּעַם יַיְד הַקָּדוֹשִׁים שְׁוֹנָאִים הַאֲפָעָן אַהֲגַנְעַרְיִידָּט
אַשְׁיכְּוֹר אָז עַר זָאֵל גַּעַהְן צָוָם יַיְד הַקָּדוֹשׁ אֵין עַר זָאֵל אִיהָם בְּעַטְעָן אָז
עַר זָאֵל אִיהָם גַּעַבְעָן אַהֲמָר וּוֹיִיל עַר גַּעַהְט אָהָן אַהֲמָד דָּעַר שִׁיכְלָר הַאֲט
אָזְוִי גַּעַטְוָהָן אֵין עַר אִין אַרְיְבָעָר גַּעַגְאַנְגָּעָן צָוָם יַיְד הַקוֹּוָשׁ אֵין דָּעַר יַיְד
הַקָּדוֹשׁ**

הקדוש האט איהם אוועק געגעבען דעם רביניס העמד אין דער שיכור איז
תיכף געגעגען איז שענק אריגין אין ער האט פער זעט דאס העמד
פאר אביסעל ייש. די שונאים זענען תיכף ארייבער געגעגען צום רבין
מלובילין אין זיין האבען איהם געוואנט דער רבבי איז דאך מקפיד איז זינגע
מלבושים זאל קינגער ניט אהנטויהן אסילו זיין איניינגע קינדער אין יעט
האט דער רבבי אוועק געגעבען זיננס א העמד דעם יוד הקדוש אין
זיך דאס העמד אין דער שענק דער רבבי האט געשית רופען דעם יוד הקדוש אין
ער האט איהם גייפורעט ווי קומט איז זין העמד זאל זין אין דער שענק דער יוד
הקדוש האט איהם דערצעהטל די גאנצע מיטה איז אריימאן אי צי איהם געקבמען
אין ער האט פאר איהם געוויגנט איז ער האט ניט קיין העמד האט ער עס אוועק
געגעבען איז ער האט געוואנט דער רבבי וויסצ איז און וווען א אריימאן קומט
צ' מיר וואלט איז איהם אוועק געגעבען געגעבען אפילו בנדי כהנה וווען איז זאל
האבען. האט איהם דער רבבי מלובילין געוואנט דוד המלך ע"ה האט געוואנט
אנכי תולדת ולא איש" איך בנ אווארם ניט קיין מענש דער פשת דער פון
אייז וויגל דאס איז דאך ירווע איז אדם הראשון האט בעדרארפער (יעבען)
טזיזענד יאהר איז דוד המלך האט קיין יאהרعن ניט געהאט נאר אדם
הראשון האט גישעקט פון זינגע יאהרعن זיבציג יאהר דוד המלך. דאס איז
דער פשת וואס דוד המלך האט געוואנט איך וואלט דאך ניט געהאט קיין יאהרعن
זיין א וווערמיל ניט קיין מענש וויל איך האט דאך ניט בעקלאנט שחרת אדם בזיתוי
הראשוניס יאהרعن איבער דעם האט ער זיך בעקלאנט שחרת אדם בזיתוי
דאש איז טיבישט די שאנד פון אדם הראשוניס טעג האט איך מבוז געווועזען
די יאהרعن זאלען געווועזען זיין ממיינע וואלט איך ניט אוי פיעל געזארגט
איבער איז די יאהרعن זענען אדם הראשוניס איז דאך מיר אבושא פאר וואס
חאכ איך זיין פערשעמט דאס זעלבע איז בז דעם העמד וווען דאס העמד
וואלט געווועזען דיין קענסטו מיט דעם העמד טוון וואס די ווילסט איבער
מית מין העמד ווי אוי האסט עס מבוז געווועזען זאלסט עס אוועק געבען
א שיכור ער זאל עס פאר זעциין אין דער שענק. האט דער יוד הקדוש
גיענטפערט עס שטעהט איז מסוק כל אשר יש לו יון בעז נפשו" דאס
אייז טיביש וואס א מענש פער מאנט דארפ ער עס אוועק צי געבען ער זאל
זיך אois ליאזען זיין נפש איבער דעם איז דער אריימאן האט בגין מיר
געבעטען דאס העמד האט איך עס איהם בעדרארפער אויוק געבען. ער פיעט
שטענדיג אוי צי טוון ער פלענט אלקס וואס ער האט פער מאנט אוועק
געבען

געבען אויף צדקה. אמאלל איז זיין וויהן שלאף געווועגן האט ער אווץ
געבען אלעס וואס ער האט געהאט אין שטיב צי ארכימלאיט זיין:
דער יוד הקירוש אין דער רבין ר' נפתלי מראפשיז אין ר' דוד מלעלוב
האבען אמאלה בעזאמען גיגעסען אין עס האט זיין צי גינפהעלט
בעלד משלים צי זיין צי דער ספורה דער וויל איז אריאן געקוממען א יונגער
מאן אין ער האט זיין געגעבען א רוייכ און זיין האבען געהאט משלים צי
זיין זיין סטרודה אין זיין האבען געשיקט נאך וויהן אין זיין האבען בגין דער
ספורה פיעל חרושין תזהה מחרש געווועגן אין א צויט ארים האבען זיין
זיך וויאטער געטראפען אין זיין האבען זיך דעם יונגען מאן וויל ער האט זיין געגעבען
די שמחה איז זיין געקוממען דורך דעם יונגען מאן וויל ער האט זיין געגעבען
א רוייכ זיין האבען מיט זעיר רות הקדרש און געהיבען זוכען דעם יונגען
מאן זיין האבען איהם ניט געפינגן ניט אויף דעם זולס און ניט אויף יענעט
עלום זיין האבען איהם אווי לאנג געוויכט בגין זיין האבען איהם געפינגן
ער איז א רוייס געאנגען לתרבות רעה זיין האבען אווי לאנג געארבייט
 בגין זיין האבען איהם מחוזר מوطב געווועגן פון דאנען זאנען מיר וו גראיס
עס איז אז מען איז מהנה א תלמיד חכם:

הרבר האצדיק ר' שלום רוקח מבצעי אין זיין יונגען איז ער געפאהרטען
קיאן לובלין אין דער חיים האט ער קיאן שיט מסחר ניט
געהאט דעם נדן וואס ער האט גענמען האט ער שון באלאג ניט געהאט
ער האט נאך געהאט א קלינגע סומע פון זיין נדן און קיאן רבנות האט ער
ניט געוואילט אהאנגעמען האט ער בגין זיך בעשטייט איז ער זאך זיין צי
געמען א שוחט און זיין זאלען זיך מאכען א מסחר בשוחפות וויל ער איז
אייז ניט געווועגן פעהיג צי קיאן מסחר אין בעזינדער האט ער געוואילט איז
ער זאך קעגען זיצען אין לארגען ער האט זיך אויסגעקלזובען א יונגען מאן
אייז זיין האבען געמאכט שוותפה נאך זיין האבען ניט געוואילט אהנההייבען
האנדרין בגין זיין ווועלין פרעגען פריער דעם רבין מלוביין אין זיין זאנען
בידר געפאהרטען קיאן לובלין אין זיין זאנען אריאן געאנגען צום רבין איזנער
און דעם צוינטען דער רבין ר' שלום איז פריער אריין געאנגען צום רבין
מלוביין אין ער האט איהם גינפרעט צי ער זאך מאכען שוותפה מיט דעם
יונגען מאן דער רבין האט איהם געהיעסן. דער צוינויטער איז אריאן געאנגען
פרעגען האט מאן איהם ניט געהיעסן זיין האבען זיך דערצעהט דעם
רביניס אנטפער זיין האבען נאך ניט פערשטאנגען וואס דאש איז. דער וויל
אייז אהנגעקזומען קיאן לובלין דער יוד הקדוש זיין זאנען צי איהם אריאן געאנגען
אייז

אין זכי האבען איהם דערצעהטלט דעם רביניס ענטפער אין זכי האבען איהם אויך גיפורענט צי זכי זאלען מאכען שותפות צי ניט האט דער יוד הקירוש זכי געהיסען מאכען שותפות זכי זעגן אהים געפארען אין זכי האבען גימאקט דאס שותפות אין אקארצי צוית האבען זכי זעגן אהגנגווארען דאס גאנצע געלד אין עס אין זכי ניט געלביין אפ. זי קיין אין פורתה זכי זעגן געפארען קיין לובליין אין זכי האבען געלביין געהיריט בין דער יוד הקירוש אין געקומין קיין לובליין זכי זעגן האבען זכי איהם קרין געגןגען אין זכי האבען איהם דערציאלית או זכי האבען זכי זעגן פאר וואס דער רבין מלובליין האט דעם שותף ניט געהיסען מאכען דאס שותפות אין דעם בעלזער רבין האט ער יאה געהיסען אין ער האט זכי געהירט געהיסען מאכען דאס שותפות האט דער יוד הקירוש זכי געהירט דער רבין האט געעהן או ר' שלום דארף וווערען רבין אין וויל ער האט גאך געהאט עפיז געלד האט ער ניט געוואלט וווערען קיין רבין ע"כ האט איהם דער רבין מלובליין געהיסען מאכען דאס שותף האט ער זאל היק האבען זיין געלד ער מיען וווערען רבין אין דעם שותף האט ער ניט געהיסען מאכען דאס שותפות וויל ער איהם אשהוד געועזין זיין געלד אין זיך האב אבער געעהן או דאס זור דארף האבען ר' שלום זיין פאר ארביבין אין אויף קיין צויגטען אופן ווועט ער ניט וווערען וווערען קיין רבין אין ציליעב טובת הכלל או כדי או דער שותף זאל היק האבען אטליבען הינדרעת גילדאן אין ר' שלום זאל וווערען רבין אין ר' שלום אין:

תיקף אהים געפארהרען אין ער אינו געווארדען רבין זייע:

ךער וויל הקירוש האט גיפורעט זוי אוזי אינו מעגליך לייעב צי האבען יעדען יוד גלייך אמר ער די צדיקים דארפער דאס מאחר לייעב האבען אין דער תורה שטעהט דאך אבער "ואתבת לירעך כמוך" די זאלסט לייעב האבען דין חבר גלייך זוי דיק אלין שטעהט דאך סתם דין חבר וויאיזט דאך אויס או יעדען איזניכים גלייך האט דער יוד הקירוש געתיניטש "כמוך" אוזי זוי די פונקט גלייך זוי דער מענש בגין זיך אלין האט ער אלע אברים לייעב אבער דעם קאפ האט ער לייער פון דעם גאנצען גוף אוזי דארף טען לייער האבען די צדיקים ווועס זכי הייסען דעם קאפ פון:

לערב הצדיק מנארזיסק זצ"ל האט דערצעהטלט עס איז אמאה געקומען איזוד צום רבין מלובליין מיט אבקשה או ער איז שילך האט איהם דער רבין מלובליין אבענשיקט צום קאזוניצער מגיד אין דער מגיד מקזוניץ

מקזינינץ האט איהם אַבְגַּשְׁיִקְט צוֹם יוֹדֵךְ הקדוֹשׁ האט
אייהם געהויסען פאהרען אין א שטאדט אַרְיִין לְעֵבֶן ברדייטשוב צי אַמְעַנְשׂ
זואס ער היינט שלום דער מאנש האט אווי געתהון. ווי ער איז געקבומען אין
דער שטאדט אַרְיִין אין ער האט זיך גיפרגנט אויף אַמְעַנְשׂ ווֹאָס ער היינט שלום
אין די? שטאדט אַרְיִין מענשען האבען ניט געויסט. ער האט חֻוקְרָה וְדָרָשָׁ גַּעֲוּזָעָן
אויף דעם מענש אין ער האט איהם ניט געפיגען דער וויל האט זיך
איינער אַהֲגַנְעָרְוּפְּטָעָן אָפְּשָׁר מִינְטָעָן ער דעם שלומין ווֹאָס ער ואַהֲנָט אַנְטָעָר
דער שטאדט דער שכור דער מענש אין צי איהם געאנגען ער איז
ארְיִין געקבומען אין שטיב אַרְיִין אין ער האט גיפרגנט זיין וויל האט זיך
מן זי האט איהם גענדטערט ווֹאָס פָּאָר אַעֲסָק קָאנְט אִים מַאֲכִין מִט
מיין מאן ער איז דאָך תְּמִיד שיכור ער האט אויף איהם געווארט בין ער
האט זיך אויס געניכטערט אין ער איז צי איהם צי געאנגען ער האט איהם
גענפערען שלום אין ער האט איהם גיפרגנט ווֹאָס ער וויל האט ער איהם
געננטערט או דער ייך הקדוֹשׁ האט איהם צי איהם געשיקט או ער זאל
אייהם אַהֲנוּוֹנְשָׁעָן או ער זאל האבען אַרְפָּהָה שְׁלִימָה האט ער איהם
געננטערט או אַיהֲר ווּעַט מִיד געבען אַסְאָפְּיִישׁ ווּעַט ער האבען אַרְפָּהָה
שלימה דער מענש האט איהם געגבען אַסְאָפְּיִישׁ אין ער האט איהם געהויסען
או ער זאל זיך טוֹבֵל זיין אין טיך ווֹאָס איז אַינְטָעָר דער שטאדט ווּעַט
ער האבען אַרְפָּהָה שלימה דער מענש האט אווי געתהון ער האט זיך טוֹבֵל
געוועזען אין טיך אין אַיְמִיכְפָּגָזְעִינְד געווארען דער מענש איז אַהֲנָט
געפְּהָרָעָן אין ער האט אַבְגַּשְׁיִקְטָעָן בֵּין דעם ייך הקדוֹשׁ אין ער האט
אייהם דער צְעַהַלְתָּ וּן אווי איהם איז פָּאַרְגַּעַקְוּמָעָן אין ער האט געפְּצָצָן
דעם ייך הקדוֹשׁ או ער זאל איהם זאגען ווּאָרְטָרְשָׁוּם איז האט דער
ייך הקדוֹשׁ איהם געזאנט דער מענש איז אין ערשטען גלגול געוועזען
אַצְדִּיק גָּאָר אַיְמִינְחָה האט ער געהאָט או ער האט ניט גענדאָוּעָנט בֵּין
הוֹדָה בְּכוֹנָה האט מַעַן אִים געפסקנִיט או ער זאל מגילגּוֹל ווּאָרְעָן האט ער
מַוְרָא געהאָט או ער זאל ניט זינְדִּיגְעָן אויף דער ווּעַלְתָּ אַיְמִינְחָה
פָּאָר דעם בית דין של מעלה או ער האט מַוְרָא מַנִּילְגּוֹל צי ווּאָרְעָן מַעַן
שייקט איהם אַרְאָפְּ אַוְיף דער ווּעַלְתָּ או ער זאל פְּצָרִיכְתָּעָן ווֹאָס ער האט
שריהר קָאַלְיָע געמאָכָט האט ער מַוְרָא או ער זאל ניט נאָך מעהָר קָאַלְיָע
מַאֲכָעָן האט מַעַן אִים צי געזאנט או מַעַן ווּעַט בֵּין אִים צי געמען זי?
בחירה דאָס ער ווּעַט שטאנְדָּיגְ וּן שיכור אַיְמִינְחָה אַיְמִינְחָה צי געהויסען
ער ייך הקדוֹשׁ אויסגְּאַפְּהָרָט או אַמְעַנְשׂ דָּאַרְפָּי זַיְנְעַן גַּעֲתִיכְתָּעָן צי דָּאַוְוִינְגָּעָן
איְמִינְחָה בְּכוֹנָה :

דער רביה ר' בנים האט אמאטל דערצעהילט עם אין געווועזען אנרגיטער גוטער יוד וואס ער האט גיבעטען בייא השיתת או ער זאל איהם וויזען דעם צדיק הדור האט מען איהם געווועזען אין וועלכער שטאדרט דער צדיק הדור געפינט זיך ער אין געפאהרטן אין דער שטאדרט ארין אין ער האט גיט חוקר ודורך געווועזען אין ער האט איהם ניט געפינען האט ער תפיה געווועזען צי השיתת או ער זאל איהם וויזען אין וועלכען הוי ער צדיק הדור געפינט זיך דארט זיך מען האט איהם געווועזען דאס הוי ער דער צדיק הדור געפינט זיך דארט אריין אין ער האט גיט איזק געקובט אלע מענטשן וואס זענגן דארט געווועזען ער האט ניט אהנגעוזהן אין קיין שום מאנש וועלכעס ער זאל גינען דער צדיק הדור נאך ער האט געווועזען אמענש אשייכור דראעת זיך ארום אין שענוך ער דראעת זיך ליידיג ער טוהט נאך ניט נאך תפילין האט ער באט געווועזען וועגן דעם מענטש ער האט איהם זעה דאס או ער טוהט דיר גאר ניט וואס דראעת בעל הבית געאנטפערט ער זיך בײַ דיר ארום אין שטיב. האט איהם מיר בשום איזט איזק דער מענטש טוהט בײַ איהם זיך זעה דאס או ער טוהט דער בעל הבית געאנטפערט געווועזען אין ער וויל גאר ניט טויהן איזק האב איהם ארוייס געוווארפערן האב איזק אבער געווועזען או כל זמן ער אין בײַ מיר געווועזען אין שטיב האב איזק געהאט פרנסה אין או איזק האב איהם ארוייס געוווארפערן האב איזק ניט געהאט קיין פרנכה האב או איזק איהם געומוט אריין געמאן אין שטיב אריין געמאן דער צדיק או איזק האט מען איהם געווועזען פון הימעל או דער מענטש או זיין געווועזען איגינמאהלו איזק דעם ער האט איזק ער האט אויף זיך ניט געהאט קיין שום חטא נאך ער רביה פערשטאנגן או דאס אין דער צדיק תדור. האט דער רביה וויזטער מתפלל געווועזען צי השוו או ער זאל איהם וויזען וועהאר דער צדיק או איזק האט געווועזען פון הימעל או דער מענטש או זיין געווועזען איגינמאהלו איזק דעם ער האט איזק ער האט אויף זיך ניט געהאט קיין שום חטא נאך ער רביה פערשטאנגן או דאס אין דער צדיק תדור. געזאגט די פרשה אזהו מקומן אין ער נאך אמאהלו געקובטן אויף דעם ער זאל איזק דעם ער זאל דאס מתקין זיין דער גראיסער גינטער יוד וואס דער רביה ר' בינט האט געזאגט האט ער געמיגנט דעם יוד הקדוש זיין זעכיה:

דער רביה ר' מאיר הלוי מסטאנבנץ אין געווועזען פון די גראטטע תלמידים פון רביה מלובליין אין אמאהלו פלאגט ער צי פאהרטן קיין פרישסח צום יוד הקדוש דער רביה מלובליין האט אמאהלו געזאגט צי ר' מאירין או ער זאל מתפלל זיין או דער יוד הקדוש זאל האבזן אריכת ימים ממילא וועט

וועט זיין פאר איהם אויך אגרזיטע טובה וויל ווען איניגער אין מתפלל פאר דעם צרייך וועגן אין עס א גראיסע טובה פאר דעם מתפלל. אין אצ'יט אַרְוּם אין ער ווינטער געוועגן אין לובָּין אין ער אין געזעסגן לאָגָּזֶן דעם רבִּין בֵּין דעם טיש האָט זיך דער רבִּין צי איהם צי געבעיגען אין ער האָט איהם גיזפרענט צי ער אין מתפלל פאר דעם יוד הקידוש וועגן האָט ער איהם גיענטפערט או צויכט דער רבִּין האָט איהם געהאיסטען מתפלל זיין פאר דעם יוד הקידושים וועגן אין ער יעדער טאג מתפלל ער האָט נאָך ניט קיין טאג פערפערלהט האָט איהם דער רבִּין גיענטפערט גיט גיט אָך תיכף האָט דער רבִּין אהנגעהויבען צי ריזידען אויף דעם יוד הקידוש או ר' מאיר גירזבאנט או ר' מאיר דערצעהלט שלעכטן אויף דעם יוד הקדוש או ר' מאיר סטאָבןיצער האָט אויף איהם גירזידט שלעכטן פאר דעם רבִּין או ר' מאיר אין שווין אהיים געקומען האָט זיך איהם געהלזט או אָגרזיטער לִיבְּבָּי אַגְּט איהם נאָך אין ער וויל איהם הריגנין ער האָט זיך אויף געכָּפָּט האָט ער פערשטאנגען או דער לִיבְּבָּי אין דער יוד הקדוש אין מן הסתם האָגָּזֶן מענשען דערצעהלט דעם יוד הקדוש או ער גאנט אָלְּפִּיך איהם גירזידט שלעכטן אין ער האָט תיכף געשיקט זיינע צויכי מקורבים צום יוד הקדוש אין ער האָט זיך גאר ניט אהונגניזט וויל ער האָט גאוויסט או ער וועט אלְּגִין וויסען צ'לְּיאָב וואָס ער האָט זיך געשיקט זיך זיך וועגן ערײַן געקומען צום יוד יוד הקדוש האָט ער זיך געזאגט הגם עס אָנוֹ שווין אלְּעָס רעכט אַנְּגָּזֶן ער האָט שׂוֹן אַיְּקָּן ניט בעדארפֿען שיקען :

נאָר בדיינברג האָט ער גלְּגִיך גאנטahan וואָס ער האָט אַיְּקָּן געשיקט : דער ינד הקדוש אָנוֹ אַמְּהָל געפָּהוּרָען מיט דעם רבִּין ר' ביןם קיינו רימינאָו צי ר' מענדעל' רימינאָו אַזְּרָעָן אָגרזיטער רעש אָנוֹ רימינאָו אָנוֹ ר' מענדעל' האָט זיך אויך צי גערגרטט מkapּ פֿנִים זיין דעם יוד הקדוש ווי ער אָנוֹ אהנגאנקמען אין ר' מענדעל' האָט דערעהרט או דער יוד הקדוש אַנְּגָּזֶן ער האָט איהם ערײַן ער איהם אַקְּיִינָּגָּען געגָּאנָּגָּען אין ער האָט איהם ערײַן געפִּיהרט צי זיך אין שטיב ערײַן מיט גרויס כבּוֹד אַנְּגָּזֶן ער האָט געמאָכָּט פָּאָר זיניגט וועגן אַס טעודה אין מיטען דער סצודה האָט זיך ר' מענדעל' דערמאָנט פִּין דעם מחלזק וואָס דער יוד הקדוש האָט מיט דעם רבִּין מלובָּין אָנוֹ וויל ר' מענדעל' אָנוֹ געוווצען דעם רבִּינָּס אָגרזיטער ידר האָט ער געוואָלָט מעניש זיך דעם יוד הקדוש אַנְּגָּזֶן ער האָט איהם געהאיסטען זאגָּזֶן תורה אַנְּגָּזֶן ער האָט געווואָלָט

בצווואלה בז' איהם כי נעמון די מדורגת דער רבינו ר' בינט האט דאס מרנגיש געוזען האט ער געוזנט זום יונד הקדוש רבינו פאלט מיך אין זאגט ניט אפיקו קיין אין וווארט איך בין שטאנציג צויזען טוחרים זעה איך אן דער מאונש האט איז און גישעט האט מצהר דעה ווי דער סוחר לאוין ע"כ ער מאונש האט מעהר יידעה און גישעט מעהר ווי דער סוחר לאוין ע"כ זאך איך איז און דאס גישעט טויג ניט פאר איז און איחור זאלט ניט זאך קיין תורה ר' מענדען האט געוזהן מיט ווילע ער האנדעלט ער אשט גיזען ער ווועט גאר ניט קעגען טויהן האט געוזהן מיט זיך פערענטפערט און ער האט גיזען ער ווועט גאר ניט קעגען טויהן האט איך האב איז געוואלית טוואן וויאיל איזהיר קרייפט איזיף דעם רבינו מלזבלין און פאר חאט זאלט איזהיר קרייגען איזיף איזהט האט זיך דער יוד הקדוש פערענטפערט און ער האט נאך קיין מאהן ניט גערניידט קיין שלעכט וווארט איזיף דעם רבינו וויאיל זאל ער טויהן צו מענטשין רימערן איזיף איהם ריכילות דער רבינו ר' מענדעלט האט זין תירץ אַנְגָּגְנִימָעַן און ער און געועארען פון זינגע גראסטע פריגנד זווע ועכיה :

דער רבינו מלזבלין האט א מאהן גיפורענט דעם יוד הקדוש בוה הלשון יוד לעבען פאר ווועס דאוונצט איזהיר איזו גינז. האט ער איהם גיעאנטפערט די וווערטער זעגן בין מיג געליעבט און איך שליניג זיך איז גינז האט איהם דער רבינו גיפורענט פאר ווועס דאווען איך ניט גינז האט איך דען ניט ליעב דאס דאוינגען האט איהם דער יוד הקדוש גיעאנטפערט איזיגער דאוינגען איז פינער און פינער און מצען כאפט עס גינז בריחת מען זיך אב: דער רבינו ר' מאיר מאטטא האט דערצעהילט פאר זינגע תלמודים און ער איז אמאהן געועזען בז' דעם יוד הקדוש בשעת ער האט זיך געוזאנט האט איהם דער יוד הקדוש געוזנט איך בין זאגט ער און דער יוד ווועס ער זאגט ערינסט שם שיראל מיט זין גאנגען כה איז זיך דער בעל דבר פון איהם מיאש ער וויניסט שוין און ער ווועט מיט איהם גרויסע מדרגות און מאונען נאר ווועס טויהט דער בעל דבר ער גיט איהם גרויסע מדרגות און דא בעקומט ער איהם און ער זאל פון איהם ניצול וווערען ער זאל געהן מענען האט אפער אפצה און ער זאל פון איהם ניצול וווערען ער זאל געהן און וואלד ארין און ער זאל פון איהם מיט שיראל צי הש"י און ער זאל פון איהם די מדרגות צי נעמון און ער זאל פון ניט אויעק רוהרכען פון ארט בז' מען ווועט פון איהם צי נעמון די מדרגות דאס האט איהם דער יוד הקדוש דערצעהילט און ער איהם געוזאנט דער רבינו ר' מאיר האט

ניט פער שטאנגן אוניף וואס דאס בעדייט אין א צויט ארטס אין דער רבּי ר' מאיד אוניף געשטאנגן אין דער פריה אין ער איז ארטס גענגאנגן אוניף דעם האיך פלאיזינג פערשטעהט ער וואס דאס פֿזֶר ריזיט אין וואס די בהמה ריזיט ער האט ניט געוויסט פון וואגעןעס סס אין דאס איהם געקימען ער האט אהנצעהויבען גיט צי קלאהרען בין ער האט זיך דערמאט וויס דער ייזד הקדוש האט איהם א מאהַל געוויסט איז די מדרגות קעגען א מאהַל זיין פון דעם בעל דבר רחל' אין איז ניט אויעק גאנטנונג פון ארט נאָר ער האט תפלה געטיהן אין מען האט פון איהם אלע מדיגות צי גאנטינונג נאָר איז זיך איז איהם געליגבען אין ער האט געוזנט צי זינגע תלמידים איז זילען זיך גיט ציקען איז זילען איז קוֹוֵי טהון סס איז זינע ער גיט פאר דער נשמה איז מען זאל זי שבקען טזב זיין איז נהר דינזער. אין איז זי קומט איזיק פון דארט אין גוף ארטין איז זי זינע ריין אין ער האט תיכף פערווארפאן זיין קאָפּ אינטער דער שטולח אין ער איז פער חלשת געווואָרען איז כמעט מען האט אין איהם אהנצעהויבען אציאיכען פון זעבען אין עט האט איז זיך געדזערט א שעה צויט אין ביסלעכוייס איז ער וואָענדיג געווואָרען אין ער האט געוזנט זינגע תלמידים איז קען איז ניט פארשטעלען דעם תענוג אין דאס לוייטעקייט פון דער נשמה זי"ע ועכ"א :

דער זיך הקדוש איז מאהַל גוֹזְסָג איז געלערנט מיט זינגע תלמידים א שיעור אין מיטען לערגען האט ער זיך זינע ער פאקּלאָרט אין א טיפּאָן עניין אין וויל דער בחור האט געוֹיסט איז וווען זינע רבּי פערקּלאָרט זיך איז אונין געדוּערט בין איהם א לאָנֶגֶץ צויט אין וויל ער איז געוווצען חינגעראָיג איז ער אהוּם גענגאנגען צי זיין מיטער אסען ער האט אָבּ גיגען אין ער האט געוואָלט צוֹרִיק געהן לערגען האט איהם די מוטער געהמיסען אָראָבּ נעמען פון בזירעם אָבּיסֶעּ הײַ ער האט אָפּער ניט געוואָלט וויל ער האט זיך געאליט צוֹרִיק צי געהן לערגען ער האט מזראָ געהאט אָפּשר האט שוֹין דער רבּי אהנצעהויבען לערגען אין ער ווועט זיך פערשפּטיגען. אין מיטען וועצּ האט ער זיך מישב געוווצען דער עיקר פון לערגען איז איז מען זאל וויסען וואָס מקִים צי זיין איז יצט איז עט איז מיר אינטער געקומען מקִים צי זיין מצוֹת כיבּוד אָס זאל אָס זי ניט מקִים זיין איז ער איז צוֹרִיק גענגאנגען אהוּם אין ער האט אָראָבּ גענימען דאס הײַ פון בזירעם איז ער איז צוֹרִיק געגענונג לערגען זיך ער האט ניעפּינט די טהיר א ריין צי געהן צום ייזד הקדוש האט זיך דער זיך הקדוש אוניף געכָאָפּט פון זיין קלאָרָהָרִין אין ער האט זיך פֿאָר דעם בחור

בזהר אויף געשטעלט אין ער איז געוווארען זייןער פרמיליך אין ער האט געפראט דעם בחזר וואָס פֿאַר אַ מְזֻהָּה עַר הָאַט גַּעֲטָהָן וּוְיָל אָזְוֵי וּוְדָעַר בְּחִור אַיְזָן אַרְיִין גַּעֲקָומָעַן אַיְזָן מִיט אַבְּיִים גַּעֲקָומָעַן אַיְזָן אַס אַיְזָן אַיְזָן אַיְזָן פְּאַרְעָנְטְּפָעַרְט גַּעֲוֹוָאַרְעַן דִּי קְשִׁיא וּיְעָ וּכְיָא:

עד רְבִי רִי הָעֲנִיךְ מַאלְכָּסְנְדֶר אַיְזָן גַּעֲפָאַהָרָעַן פְּרִיהָר קִיןְ קָאַצְקָעַ ער אַיְזָן גַּעֲוֹוָעָזָן וַיְיִנְסֵן אַמְתִּידְגָּעָר תְּלִימִיד. אוֹיף דָּעַר קָאַצְקָעַר רְבִינִיס יָאַהֲר צִיְּט אַיְזָן גַּעֲקָומָעַן קִיןְ אַלְכָּסְנְדֶר דָּעַר רְבִי מְגֻוָּר דָּעַר שְׂפָת אַבְּיִת אַיְזָן עַט אַיְזָן פְּוֹנְקָט גַּעֲוֹוָעָזָן אַיְזָן דָּעַם טָאגּ פֿאַן דָּעַר יָאַהֲר צִיְּט אַפְּרוֹין אַיְזָן דָּעַר אַלְכָּסְנְדֶר רְבִי אַיְזָן גַּעֲוֹוָעָזָן וַיְיִצְחָאֵר צַוְּפָרְיִידָעַן אַז עַס הָאַט זִיְּד הַבָּן דָּעַר אַלְכָּסְנְדֶר דָּעַם טָאגּ פֿאַן דָּעַר יָאַהֲר צִיְּט אַפְּרוֹין הַבָּן אַסְעוֹת מְצֻוָּה גַּעֲפָרָאַפְּעַן אַיְזָן דָּעַם טָאגּ פֿאַן דָּעַר סְעוֹדָה אַיְזָן דָּעַר רְבִי הָאַט אַהֲנְגָּגְעָטָגְט אַז וְזַיְּקָ צִיְּרָנִיטָעַן צִיְּ דָּעַר סְעוֹדָה אַיְזָן דָּעַר רְבִי הָאַט אַהֲנְגָּגְעָטָגְט אַז אַזְקָעַר טָפָּזָה זַיְּל נִיט זִיְּנָן נָאָר בְּלִזְוֹיִן דִּי חַסְדִּים וּוּאָס זַיְּנָן וְעַנְעָן אַזְקָעַר דָּעַר טָפָּזָה זַיְּל נִיט זִיְּנָן נָאָר בְּלִזְוֹיִן דִּי חַסְדִּים וּזַיְּקָ צִוְּוִי בְּעַטָּאָג גַּעֲפָאַהָרָעַן קִיןְ קָאַצְקָעַר דִּי סְעוֹדָה הָאַט זַיְּקָ אַהֲנְגָּהָוִיבָּעַן זַיְּנִיגָּר צָוְוִי בְּעַטָּאָג הַזָּהָר רְבִי מַאלְכָּסְנְדֶר אַיְזָן גַּעֲוָעָזָן אַוְיְבָעַן אַזְנָן אַיְזָן דָּעַר גַּוְאָרְרָר רְבִי אַיְזָן גַּעֲוָעָזָן צִיְּ דָּעַר רְבִי הָאַט אַהֲנְגָּגְעָטָגְט אַזְקָעַר הָאַגְּדָה אַיְזָן דִּי חַסְדִּים אַרְוָם בְּיַיְד דָּעַם טִיש אַיְזָן דָּעַר רְבִי צִיְּנָן רְעַכְתָּעָר הָאַגְּדָה אַיְזָן דִּי חַסְדִּים אַרְוָם בְּיַיְד דָּעַם טִיש אַיְזָן מַאלְכָּסְנְדֶר אַיְזָן גַּעֲוָעָזָן וַיְיִצְחָאֵר פְּרִיהָלִיךְ אַיְזָן ער הָאַט גַּעֲוָעָט אַיְזָן הַשִּׁיחַת וּוּאָס עַס אַיְזָן אַיְזָן גַּעֲוָעָזָן פְּנִים הָאַט גַּעֲלִיכְיִיכְט אַיְזָן ער הָאַט פְּיִיעַל תּוֹרָה גַּעֲזָאָגְט פֿאַן הַבָּן וַיְיִנְסַחְיַי הַיְלִילִין פְּנִים הָאַט גַּעֲלִיכְיִיכְט אַיְזָן ער הָאַט גַּעֲזָאָגְט פֿאַן קָאַצְקָעַר רְבִינִיס אַיְזָן ער הָאַט דָּעַר צִוְּאָהִילָּת וּוּי אָזְוֵי ער אַיְזָן גַּעֲוָאַרְעַן אַקְשָׁיד בּוּה הַלְּשׁוֹן. נָאָה דָּעַם פְּנִים קָאַצְקָעַר הַזָּהָר הָאַבָּעָן גַּעֲזָאָגְט צִוְּנָן בְּיַיְד הַקְּדוֹשָׁ אַיְזָן נְסָפָר גַּעֲוָאַרְעַן בֵּין אַיְזָק אַגְּנָץ יְהָהָר נִיט גַּעֲמָהָרָעַן צִוְּנָן רְבִינִיס דִּי אַלְעָגָלְגָלְדָה הָדָר גַּעֲזָאָגְט צִוְּנָן רְבִינִיס אַיְזָן דָּעַם חַדְוִישִׁי הַרְבִּיִּים אַז ער הָאַט גַּעֲזָאָגְט אַזְוֵי וּוּי אַיְזָן גַּעֲוָעָזָן קְוִילָּות וּבְרוּקִים אַזְוֵי דָּעַם בְּאָרְגָּן כִּינִי בֵּין קְבִּלה הַתּוֹרָה עַט אַיְזָן גַּעֲוָעָזָן כְּלִילָּות בְּקוּלָּות וּבְרוּקִים אַיְזָן טָמֵאָשָׁוב נָאָר עַס אַיְזָן פְּעַרְבִּיִּי אַזְוֵי אַיְזָן הַיְנִינָּת דִּי תּוֹרָה בְּקוּלָּות וּבְרוּקִים אַיְזָק אַיְזָק פְּאַהֲרָעַן קִיןְ פְּרִישִׁיחָא אַיְזָן בְּעַכְבָּגָעָן אַיְהָה אַיְזָן מִיר זַעֲגָעָן זַיְּקָ גַּעֲוָעָזָן גִּיטָּעָרְבִּינְד וּוּי אַיְזָק בֵּין אַרְיִין רְיִי בְּגִינִּים אַזְוָהָן מִיר זַעֲגָעָן זַיְּקָ גַּעֲוָעָזָן גִּיטָּעָרְבִּינְד וּוּי אַיְזָק בֵּין אַרְיִין גַּעֲקָומָעַן הָאַט אַיְזָק גַּעֲזָהָן וּוּי רְיִי אַבְּרָהָם מְשָׁה לִיגְעַט אַיְזָק בְּעַט יְצָחָק וּוּאַרְקָעָר אַיְזָק רְיִי יְעָקָבְרִי אַרְדוּמִינְגָּר שְׁטָחָה לִיגְעַט אַיְזָק אַיְזָק פְּאַרְשָׁתָאַגְּנָץ זַיְּיָהָלְטָעָן רְיִי אַבְּרָהָם מְשָׁה הַזָּהָר אַיְזָק אַיְזָק נְזָאָגְט

געווארען וואס איז דאס אברהム משה עס זעהט מיר אויס איז צי ביסט געווארען רבין ? האט מיר ר' יצחק ווֹאַרְקָעֶר גִּינְעָמְפָּרֶט אֲשֶׁר גִּינְעָלֶט דאס ניט זין ד? רבין האב איז איהם גִּינְעָמְפָּרֶט זין ד? רבין און איז בין אַרְזִיס גַּעֲגָנְגָעָן פִּין שְׁטוֹב אֵין אֵיך בֵּין אַתְּ הַיּוֹם גַּעֲפָהָרָעָן ווי איז בין אַחֲרִים גַּעֲקִימָעָן האב איז זיך אַנְיָדָעֶר גַּעֲזָצָט אוֹיף דער שטוחל זיך אַבְּיָסָעָל אַפְּרוֹהָעָן אֵין אַיְך האב שטארק בערדייט וואס בגין רבין אַנְטְּרָאָבֶט אֵין נְפָטָר גַּעֲוָאָרָעָן אֵין אַיְך בגין יעצט גַּעֲבָלְבָּעָן אַהֲן אַרְבִּין אַיְך בגין אַנְטְּשָׁלָאָפָּעָן גַּעֲוָאָרָעָן אֵין עס האט זיך מיר גַּעֲחִילָט אֵיז אַיְך בגין אֵין טָאָמָאָשָׁוב אֵין דער רבין ר' יונס שטעהט אַינְטָעָר דער שטוחל בגין אַיְך צי גַּעֲלָאָפָּעָן צי דעם רביבין ר' בגין אַיְך האב פָּאָר איהם גַּעֲוִינְגָּט אֵין אַיְך האב איהם גַּעֲזָאָט רבין ווי אַזְוִי האט אַיהֲר מִיק אַבְּעָר גַּעֲלָאָזָט האט ער מיר גַּעֲזָאָט ד? זעהט ניט אַיְך ער האט מיר גַּעֲוִוְעָן מיט דעם פַּינְגָּעָר אוֹיף דעם חַאְקָעָר רביבין אַיְך בגין תִּיכְעַפְתָּ גַּעֲפָהָרָעָן קִינְיָן טָאָמָאָשָׁוב אַזְוִי ווי אַיְך בגין אַרְבִּין גַּעֲקִימָעָן צוּס רביבין האט ער צי מיר גַּעֲזָאָט יעצט ווַיְסָטוּ שְׂוִין ווְעַר עס אַיְך רביבין פרשיסחה אַיְך ער האט מיר דערציילט ווי אַזְוִי ער אַיְך גַּעֲוָאָרָעָן דעם רביבין ר' בגין תַּלְמִיד בּוֹהַ לשׁוֹן ווּעַן אַיְך בגין גַּעֲוְוָעָן נָאָז בגין צי יוד הקדוש דאָק האב אַיְך ניט גַּעֲקִימָט אוֹיף קִינְיָן שְׂוִיכָעָם יוד אַיְך בגין עַטְלִיכְעַד יְאָהָר גַּעֲפָהָרָעָן צוּס יוד הקדוש ווּעַן דער יוד הקדוש אַיְך שְׁלָאָפָּעָן גַּעֲוָאָרָעָן האט מַעַן שטארק אַיְינְגָּעָרִיסָּעָן אֵין אַיְך האב זיך גַּעֲשָׁטָעָלָט אַינְטָעָר דעם אַוְיְבָעָן אֵין אַיְך האב גַּעֲטָהָן וואס אַיְך האב בעדראָפָּעָן אֵין צי מיר אַיְך גַּעֲקִימָעָן אַיְינְגָּעָר אַיְך האט מיר גַּעֲזָאָט רִיסָּס ניט אֵין עס אַיְן פַּעֲרָפָּאָלָעָן אַיְך האב אוֹיף זִינְגָּעָר רִינְדָּעָג ניט גַּעֲקִוקָּט אֵין אַיְך האב ווַיְנִיטָּעָר תִּפְלָה גַּעֲתוֹה אַיְן דער יוד הקדוש אַיְן פָּאָרט גַּעֲוָאָרָעָן אֵין בגין צי מיר גַּעֲזָאָט ד? מיר ווַיְנִיטָּעָר דער אַיְינְגָּעָר צי גַּעֲקִומָּעָן אֵין ער האט צי מיר גַּעֲזָאָט ד? זָלָסָט ווַיְסָעָן דער יוד הקדוש אַיְן טָאָקי נְפָטָר גַּעֲוָאָרָעָן נָאָר ווַיְסָעָן חַטָּא אַיְן בגין מיר גַּעֲבָלְבָּעָן דאס אַיְן גַּעֲוָעָצָן דער רביבין ר' בגין ד? זָלָסָט ניט רַעֲכָעָגָעָן אָז יְרָאת חַטָּא אַיְן אַקְלִינְגָּעָזָעָק ד? זָלָסָט ווַיְסָעָן אָז יְרָאת חַטָּא אַיְן גַּהְהָר אַגְּרָוִיסָּעָז זָלָסָט ניט גַּעֲמָאָכָּט טִין ד? רִינְדָּעָג אַיְן אַיְך בגין גַּעֲפָהָרָעָן צי ר' לַיְבִּיש שִׁידָּלָאָנוֹצָעָר אַיְך בגין זָלָסָט גַּעֲוָעָצָעָן אַהֲלָב יְאָהָר אֵין קִינְיָן שְׁוֹם מַעֲנָשָׁן האט פִּין מיר ניט גַּעֲוִוִּיסָּט אַיְן אַיְך האט דָאָרט שטארק גַּעֲלִיטָעָן הַינְּגָעָר אֵין קָעַלְתָּ. אַיְן ווַיְנִטָּעָר בגין אַיְך גַּעֲשָׁלָאָמָּעָן אוֹיף אַבְּוֹידִים אֵין אַיְך האב זיך גַּעֲשָׁטָעָלָט דָּאוֹוִינְגָּעָן אֵין אַיְך האב אַהֲנְגָּעָשָׁפָּרָט מִינְגָּעָן

נְפָלֹאות הַדּוֹדוֹתִי

מִינְגַּע הַעֲכֵר אֵין דָּעַר וּוֹאַנְד זַעֲנָע מִינְגַּע הַעֲכֵר צַי גִּיקְבֶּטֶת גַּעֲוֹאַרְעָן צַי
דָּעַר וּוֹאַנְד דָּזָר דָּעַר קָעָלֶת דָּאָס בְּלִיט אֵינו גַּעֲרִינְגָּעָן פְּנִין דִּי הַעֲכֵר דָּזָר
דָּעַר קָעָלֶת. אֵין נַאֲך דָּעַם דָּאוֹוִוְעָן הַאָב אֵיך נַגְּט גַּעֲהָאָט קִיְּנוֹן גַּסְּנוֹן אֵיך
הַאָב זַיְק שְׂזִין גַּעֲהָאָט מִיאָש גַּעֲוּוֹעָן פְּנִין לְעֵפָן אֵין הַשִּׁיחַת הָאָט מִיר
אַגְּעָשִׁיקְט אַמְעָנְשׁ עַד הַאָט גַּעֲהָאָט מִשָּׁה אַרְגָּנוֹוִוִּישׁ עַד הַאָט גַּעֲהָאָט
אַזְיִיךְ מִיר גַּרְזִיסְט שְׂאָר נַאֲכָט גַּעֲגָבְגָּעָן
עַטְלִיבְכּוּ בְּגִינְגִּיל מִיט גַּרְטִיט אֵיך בְּנִין שְׁטָאַרְק פֻּעַרְשְׁוֹוָאַרְצָט גַּעֲוֹאַרְעָן.
אֵיך הַאָב אַבְּעָר גַּעֲזָהָן אָו דָאָס אֵינו גַּט פָּאָר מִיר קִיְּנוֹן תְּכִלִּית אֵיך זָאָל
דָּאָ זַיְין הַאָב אֵיך זַיְק דָּעַרְמָאנְט אָו בְּעַת דָּעַר יְוֹד הַקְּדוֹש אֵין נַחְתַּלְקָ
בְּגַעְוֹאַרְעָן הַאָט מִיר דָּעַר רְבִּי רִי בְּינִים גַּעֲזָאָגָט אָו דִּי יְרָאָת חַטָּא אֵין בְּיַ
אַיָּהָם גַּעֲבְּגִיבְּעָן בֵּין אֵיך גַּעֲפָאַהָרְעָן קִיְּנוֹן פְּרָשִׁיסְחָא צָוָם רְבִּי רִי בְּינִים אֵין
אַיָּהָם זַיְן גַּעְוֹאַרְעָן זַיְין תְּלִמְזָד אֵין נַאֲך הַאָט דָּעַר קָאַצְקָעָר רְבִּי מִיר גַּעֲזָאָגָט
אוֹ וּזְעָן רִי אַבְּרָהָם מִשָּׁה דָּעַם רְבִּי רִי בְּינִים זַוְּהָן זָאָל מִיק גַּעֲוֹוֹעָן
פְּלִיגְגָּעָן אֵין גַּט פְּנִין דָּאוֹוְעָט פְּלִיגְגָּעָן אֵין עַד הַאָט טָאָקִי גַּט
טוֹהָן עַד הַאָט מִינְד גַּט גַּיּוֹאָט פְּלִיגְגָּעָן אֵין עַד הַאָט טָאָקִי גַּט
עַד אֵינוֹ גַּעֲוֹוֹעָן רְבִּי צְוֹוִי יְאָהָר אֵין עַד אֵינוֹ נַפְּטָר גַּעְוֹאַרְעָן אֵין גַּעֲוֹוֹעָן
הַאָט אַיָּהָם דָּעַר קָאַצְקָעָר רְבִּי דָּעַר צִינְיָלָט דָּעַר רְבִּי מַאֲלָכָנְדָר אֵין גַּעֲוֹוֹעָן
זַיְעָר פְּרִילְלִיקְט מִעְן הַאָט פְּנִילָה מִשָּׁה גַּעֲטְרִינְגְּקָעָן אֵין מַעַן הַאָט פְּנִילָה
חוֹרָה גַּעֲזָאָגָט. נַאֲך דָּעַם בְּעַנְטְּשָׁעָן הַאָט עַד גַּעֲזָאָגָט אֵיך בֵּין גַּעֲוֹוֹעָן אָ
תְּלִמְזָד בֵּין דָּעַם דָּעַם רְבִּי רִי בְּינִים אֵין גַּם בְּקָאַצְקָעָר
וְגַם בְּגַוְרָה אֵין אֵיך זָאָג אֵיך אָז וּוּרָע עַס טְזָהָט גַּט קִיְּנוֹן תְּשִׁוָּה וּוּטָא אַיָּהָם
זַיְין בְּיִטְעָר אֵיך זָוָע פְּנִין אֵיך אַדְעָרְעָן טְרִצְגָּעָן קוֹמֶט אַהֲרָר וּזָעָל אֵיך אֵיכְ
לְעַרְגָּעָן וּוּ אַזְוִי מַעַן טְוָהָט תְּשִׁוָּה אֵין עַד הַאָט זַיְק אַזְיִיך גַּיְשְׁטָעָלָט אֵין
עַרְגָּעָן כִּי אַיִּינְמָאַהָל דָּעַרְצָעָרְעָנְט אַיִּינְזָעָר בּוֹרָא אֵין דָאָק דָאָס גִּיהְנָם פָּאָר
הַאָבָעָן נַאֲחָר אַיִּינְמָאַהָל דָּעַרְצָעָרְעָנְט אַיִּינְזָעָר אֵין נַיְדָרִינְג אֵין זַיְק שְׁעַהְמָעָן
אַיִּינְגְּזִיגְגִּי. אַמְעָנְשׁ דָּאָרְפִּי בְּנִי זַיְק זַיְין נַבְּזָה אֵין נַיְדָרִינְג אֵין זַיְק שְׁעַהְמָעָן
שְׁאָר הַקְּפָה אַלְעָעָמְנְשָׁעָן וּוּאָס זַיְיָ זַעֲנָעָן דָּאָרְט גַּיְוֹוֹזִין אֵינוֹ אֵין זַיְיָ דִּי
הַעֲרָצָעָר צַי גַּאֲנְגָעָן פְּנִין וּוּיְיָנְגָעָן אֵין עַד הַאָט וּוּיְיָטָר גַּעֲזָאָגָט עַס אֵינוֹ דָאָק
יְיָנְגָעָ לְיִיטְמְפָלְגִּי תּוֹרָה הַאָבָעָן וּוּיְאָבָעָר אֵין זַיְק גִּיאָוֹת דָאָס אֵין דָאָק
בְּלִיּוֹן עַבְזָה זָרָה דָאָס גַּט אַרְיִין בְּהַקְּלִיפָּות עַס אֵינוֹ גַּלְעִיכָּר אֵינוֹ מַעַן
דָּעַרְלָעָבָט עַס גַּט זַעֲנָעָן זַיְק אַפְּיִין מִינְשָׁב אֵין זַיְיָ וּוּאַרְטָעָן פְּנִין זַיְק אַיּוֹעָק
דָאָס גִּיאָוֹת גַּעֲהָט זַיְק אַזְיִיך חַלְשָׁות אַהֲן זַיְיָ וּוּעָרָעָן צַי בְּרָאָכָעָן אֵין דָאָס
אֵינוֹ אַזְיִיך עַתְּ הַיָּאָר עַד זָאָל אַרְיִין וּוּאַרְפָּעָן דָאָס מַעְנָשׁ אֵין עַצְבָּות אַרְיִין

אייהר מיגנט או איזק קען אייך גיט מען מינ ארכנטטען מען זאל זיין בז' זיך נבוחה אין שריעין געוואלט מען וויל מיך הרגנין דער עיקר אינו נמרא אין טוסקים אין ישוב הדעת אין צי זיין דבוק אין אדיק הדור דער רבוי אייז ארביגן געגןגען אין זיין חדר ארביגן אין ער האט בעגניט דעם שפט אמרת פון אויף דער גאס דער שפט אמרת האט געזאנט ער שיטס מיט פמייער זיינע פכיא:

דער רבוי ר' ביןם האט אמאהַל גישערונגט דעם יוד הקדוש די זאגט "כ"ה המחזר לתחור טהורה" דאס איז טיטש דער מענש ווועח בעהעפט זיך צי איזיגעט מענש צי אדיק ווערט ער אויף ריין אדיק היתכן פאר וואס זעל דאס אויז זיין איזידיק וואס ער איז כל ימי אבןאשנידט פון דער וועגייט אין ער דיגט גאט בעהה כל ימי במתירת נש אין דער מענש וואס ער בעהעפט זיך צי דעם אדריך זאל זיין גלייך ריין ווועדי ער אדריך האט איהם דער יוד הקדוש גענטפערט או מען וויל זיך אמרת בעהעפטטען צי אדיק איז אגרעסערע עבורה ווועט צי זיין איזיגן איזידיק איז ער האט געזאנט או וווען משיח וועט קומען וועלען איז געפינען איזעלכע יעדער רבין וועט געון מיט זינען חסידים עס וועט זיך געפינען איזעלכע רביס וואס משיח וועט זיך זאגען געהט אוועק פון מיר מיט איזערע חסידים וועלען די חסידים צי געון צי משיחן אין זיין וועלען פאר איהם זינען אין זיין וועלען זאגען וואס זעגן מיר שלידיג מיר האבען דאך גערעכענט איזן מיר האבען בעהאט אמונה או אינער רבוי איז דער אמרתידער אדריך הדור וואס זענט איהר אין כעס אויף אינו וועט זיך משיח געטפערען כל זמן דער מענש לאבעט דארך ער בעטנע צי השיות או ער זאל זוכחה זיין צי בעהעפטטען אין דעם אמרתידיגען אדריך איז השית או מלא דעם מענשיס בקשה אין או איהר זאלט איזיך געזונען וועלען מדבר זיין צי דעם אמרתידיגען אדריך וואלט איזיך השית געזונען דעם אמרתידיגען וועג איז דאך פסימן או איהר האט ניט געמענט ערינט. השית זאל איזנו חצפנן או מיר זעלען זוכחה זיין זיך מדבר זיין אין דעם אמרתידיגען אדריך או מיר זעלען צי זט מבויש ווערען וווען מיר וועלען א קיינען געהן משיחן בקרוב במהרה ביכינן :

אמון:

דער יוד הקדוש האט אמאהַל געזאנט צי זיין זהן ר' ירחטיאוּן עז שטעהט אין פסק "ואתה חייך ויגע ולא ירא אלקים" די ביסוף מיד איז אבןאשנידט אין די האט ניט קיון מורה פאר גאט בעהה צי דער מענש איז מיד קאש מורה

נֶפֶלְאֹת הַיְהוּדִי

מזרא פאר גאנט ביה ווינז עס שטעהט וקיי די וויאס האטען צי גאנט בגין זיין דערפרילשט זיך דער כה :

דער רבוי זיין בינט האט א מאהלי גוועצון אין א שאצקאמר א גאלרינע זאנגע מיט גאלרינע תבואה זיין אוו געוואקסען אין פעלדר אין ערבען איביגעט געוועצון אווינדרער האט דער רבוי ר' בינט גאנט עס קען ערבען גלייבען או עס זאל וויאקסען אין פעלדר א גאלרינע זאנגע נאר ער בער וויאס ער האט עס געזען מיט זיביג איזיגען אווי דער מעשן וויאס ער האט ניט גאנט דעם יוד הקדוש קען זיך ביט גלייבען או עס זאל זיין איזא ב יוזף דער וועלט זיין עכיה :

דער יוד הקדוש איז א מאהלי גאנגען מיט זיין תלמיד ר' פרץ איזיף דעם פעלדר האבען זיין גיהערט עופות ריזידען האט ר' פרץ גאנט צי זיין רבין איזוף וואלט געוואלט וויטין וויאס די עופות ריזידען האט איהם ער יוד הקדוש גיענטפערט או די ווועט וועלען פערשטעהן וויאס די ריזידט ווועסט קענגן פערשטעהן וויאס די עופות ריזידען :

דער לֵוִיבָּלִינְעַד רב הגאון ר' עזריאָל הארוועץ דער איזערנעד קאָט האט א מאהלי גיפדענט דעם יוד הקדוש פאר וויאס דער רבין פון לֵוְבִּין זיאט סנור ומסוגר אין א משמש שטעהט בין דער טוהר האט איהם דער יוד הקדוש גיענטפערט די צרייקים וווערטן אַהֲגָנָעַרְפִּעְן צני' העדרה ראשיה העדרה די איזיגען פון דער עדיה פינקט אווי זיין מיר זעהן איז צי דיא איזיגען איז באַשְׁפָּעָן גַּנוּאַרְעָן בָּרָאַמְּעָן - אין מענטשען איזיגען מען האט די זאָך צוֹן זיין איזיג איז קאָפּ זעהן מיר דאָך איז דאס איזיג דאָרָך מען היטען מהער פון אלע אברים אין דעם קאָפּ זעהן מיר איזיך איז מען האט איהם מעהר לֵיבָּלִין פון דעם גאנציג גוֹן אווי דער צדיק וויאס הימיט די איזיגען פון דער עדיה איזן דער קאָפּ פון דער עדיה צ'ב' דארף מען דעם צדיק היטען מזער פון אלע מענטשען :

דער רבוי ר' מרדכי דוד מראמבראווי איז געווועצען פון די גראַסטע תלמידים פון רבין מאַזְּבָּלִין אמאהלי האט איהם דער רבוי גאנט ער וויאס איזן דעם יאָחד איזן דעם טאג נפער וווערטן געפֿאַהָרָעָן או ער וויאס איזן דעם קיטעל זיין זעהן ר' יומְסִיל דאמבראווער איזן ער האט מיט זען קומצען קיינן לֵוְבִּין אוֹפּ דער צוֹיט. נאָזָע פֶּשֶׁח איזו ר' מרדכי דוד געפֿאַהָרָעָן קיינן לֵוְבִּין מיט זיין זעהן ר' יומְסִיל דאמבראווער איזן ער האט מיט זען מיט גענימצען דעם קיטעל זיין זעהן ר' איזיף דעם שטארק געווינדרערט פאר וויאס ער נצמט זיך מיט דעם קיטעל איזן זי האט איהם גיפורקנט ער האט

האט איהר אפער ניט געווילט אויס זאגנען ער איז געקומען קיין ייובין אין ער איז אלע נאכט אריכן געאנגען צום רבינ דער רביה האט געאנט געאנט זואס ער דארף טוון ר' מידבי דור האט יצדען טאג געפאסט ער איז באָר גייזען על החזיה וציבורה אין פון פיעל פאנגען זיך איז ער שיאָר געווילען דער יוד הקיוש איז מרדכי דורין ער האט מיט איהם איזין גאנגען מאכט חזה זיין ר' מרדכי דורין ער האט מיט קיין פּֿאַסְטָא אַהֲגַעַתְּוִיְבָּאָן צי שמייסען ער האט גֶּאָזְהָן אוֹ דָאָס אַיְזָנִיטְקָיְן פּֿאַסְטָא ער האט גֶּאָזְהָן אַלְעַמְּאַנְשָׁעָן אַרְזִיס גַּעַנְעָן אַיְזָנִיטְקָיְן פּֿאַסְטָא אַיְזָנִיטְקָיְן מִיטְרָדְבִּי דָוִרְן אַיְזָנִיטְקָיְן שְׂאֵבְרָדְבִּי ר' מִירְבָּדְבִּי דָוִרְהָאָט אַיְזָנִיטְקָיְן דָּאָגְזָהָט אַוְ דָּעַרְבָּדְבִּי הָאָט אַיְזָנִיטְקָיְן גַּעַוְעָגָן צוּוִיְיָאָן זִינְגָּר שְׂאָרְבָּדְעָן הָאָט אַיְזָנִיטְקָיְן דָּעַרְבָּדְבִּי הָקְרָאָט גִּיעַנְפְּגָרָט אַיְזָנִיטְקָיְן זַעַה אַוְיָף דִּיר גַּט קַיְיָן שָׁוּם שְׁעַכְתָּץ פְּאַלְגָּמִיךְ אַיְזָנִיטְקָיְן מִיטְרָדְבִּי מִירְבָּדְבִּי בְּסָצְלִישְׁ דִּי וּמָעַט טִיטְהָרָת הַיְיִלְעָלָה בְּזִימְבָּעָן לְעַבְעָן אַיְזָנִיטְקָיְן אַס אַיְזָנִיטְקָיְן גַּעַוְעָגָן צוּוִיְיָאָן זִינְגָּר בְּזִימְבָּעָן פְּוֹנְקָט אַיְזָנִיטְקָיְן דָּעַרְבָּדְבִּי צִיטָט וּוָסְטָא דָעַרְבָּדְבִּי ר' מִירְבָּדְבִּי דָוִרְהָאָט וּוּעַט שְׂאָרְבָּדְעָן אַיְזָנִיטְקָיְן גַּעַוְעָגָן אַגְּשָׁרְיִי אַיְזָנִיטְקָיְן דָּעַרְבָּדְבִּי זַעֲלָבָעָן הוּוֵי וּוָסְטָא דָעַרְבָּדְבִּי הָאָט גַּעַוְעָגָן אַוְ מְאַטְּעַל שְׁעַנְקָעָר אַיְזָנִיטְקָיְן פְּזִיצְלִינְגְּשָׁלָאָפָּה גַּעַוְעָגָן מִזְעָן אַיְזָנִיטְקָיְן גַּעַקְוּמָעָן מִיטְרָדְבִּי אַגְּשָׁרְיִי צּוֹם רַבְּיִין הָאָט דָעַרְבָּדְבִּי גַּעַזְגָּט אַס אַיְזָנִיטְקָיְן פְּגַרְפָּאַלְעָן אַיְזָנִיטְקָיְן הָאָב גַּעַזְעָהָן אַיְזָנִיטְקָיְן מִירְבָּדְבִּי דָוִרְהָאָט בְּנָמְשָׁקָא דָאָרָף דִּי בְּגַעַט שְׂאָרְבָּדְעָן הָאָב אַיְזָנִיטְקָיְן גַּעַמְיִינְט אַוְיָף ר' מִירְבָּדְבִּי דָוִרְהָאָט יִצְחָק זַעַה אַיְזָנִיטְקָיְן אוֹ מַעַן מִיגְנֶט גַּאֲרָדְעָס דָעַס מִירְבָּדְבִּי דָוִרְהָאָט וּוּיְיל זַיְינְהָא בְּגַרְעָגְזָה אַיְזָנִיטְקָיְן מִירְבָּדְבִּי דָוִרְהָאָט בְּנָמְשָׁקָא אַיְזָנִיטְקָיְן אַס אַיְזָנִיטְקָיְן גַּעַוְעָגָן דָעַרְבָּדְבִּי דָוִרְהָאָט שְׁעַנְקָעָר אַיְזָנִיטְקָיְן גַּעַשְׁטָאַרְבָּדְעָן אַיְזָנִיטְקָיְן ר' מִירְבָּדְבִּי דָוִרְהָאָט זַעַר אַיְזָנִיטְקָיְן גַּעַוְעָגָן :

דער זאקלַק אָוּעָר רב ר' יהודָה לִיבָּ דער בעל מחבר פון ספר
לאוטי מהרייל האט שטאַראָק גערזּוֹרִיפְט דעם יוד
הקדוש דער יוד האט זיך מתנצל געוווצען פֿאָר דעם קָאוּינִיגְצָעָר מגיד אוֹ
דער זאקלַק אָוּעָר רב רּוֹפֵיט אין אַיהם. אוֹ דער קָאוּינִיגְצָעָר מגיד האט גִּיהָעָרט
אוֹ דער יוד הקדוש קומט צי אַיהם האט ער גַּהֲגִיסָּן שְׁרִיבָּעָן צוֹט
זאַקלַק אָוּעָר רב אוֹ ער זאָל אוֹיךְ קומען דער זאַקלַק אָוּעָר רב אין גַּעֲפָהָרָעָן
קְיֻמִּין קָאוּינִיךְ אין ער האט מיט גַּעֲנִימָעַן זִיכְרָן זִיכְרָן ר' שְׁמַעְלָקִי בֵּין שלש
סְעוּרוֹת האט דער יוד הקדוש גַּעֲנִיגָּעָן דאס קָאַפִּיטָּאָל הַלְּלוּיָּה אוֹרָה אוֹ ער
איּוֹ גַּעֲקָומָעַן צי דעם פְּסָקָן סְמוּךְ לְבּוֹ לָא יִרְאָה וּכְיוֹן זִיכְרָן הָאָרֶץ אוֹן פְּצָרוּיכְכָּעָרט
ער טוֹהָט נִיטָּמָעָן בֵּין ער זְחָהָט אַנקְמָה אין זִינְגָּעָן שְׂנוּאִים האט

ער געמאכט משינחדיגע תנומזות האט דער זאקליקאבער רב בעמאנט מיט זייןכא פינגעער אפֿניג אין ער האט איהם געוויזען אין ער האט צי בעזאנט גאנ דער. דעם זאקליקאבער רבס זוּהן אוֹן אַבער דעם יוד הקרווש גיטעל עז ווען זיין זענען אהיכם געקומען האט דער זאקליקאבער רב וווײיטער גערידט אָזֶיף דעם יוד הקרווש זיין האבען זיך בײַידע מתייח געוווען האט דער זאקליקאבער רב גיטרנט זיין זוּהן וווער פִּין אַיבְּנוּ וווערדו גדרה האט דער זוּהן גיטגטפערט אַיפּ. האט דער זאקליקאבער געגעבען אַגְּשָׁרִי ווועה אין מיר אָזֶיף זיין זוּהן אין ער אַיְוָן מיט איהם מיכפּ געפָּהרען קײַן זוּבְּלִין דער רבֵי האט געזאנט עס אַיְזָן פַּארטָאַלְעָן אַיךְ קָעָן גָּאָר נִיט הַעַלְפָּעָן אין ער אַיְזָן לַוְּבְּלִין נְפָטָר גַּעֲוָאָרָעָן דער זאקליקאבער רב אַיְזָן אַהיכם געקְוִינְצָעָן האט אַיְתָּם זִין ווַיְיַבְּגַדְעַת זִין דער זוּהן אַיְזָן ער אַיְתָּה גַּעֲנְטַעְלָת

איך האב איהם ארין גענבען אין א' ישובה ארין :
ווען דער יוד הקדוש אין שון געוועזען בעשמט פאר א גרויסען וועלטיט
גאון אין אינטמאה געקומען צויא גרויסע גבירים האבען א דין
חרה אין עס אין געוועזען א גרויסער דין תורה אויף א סאך געלד אין
געקומען דער בעל דין וואס מען האט איהם געמאהנט אין האט געבעגעט
דעס יוד הקדוש זכרונז לברכה א מתנה הינדרט רענדליך גאלראענע אין האט
געזאגט איך גיב נישט חיליה דאס געלד פאר קיין שוחד. נאר אן דער רבבי
וועצ אליגין זעהן זו איך בין גערעט האט דער יוד הקדוש צי גענימען ביא
אייהם דאס געלד אין האט איז געזאגט איהם צי טהן א' טובא אין ער
או וועק געאנגען. ביא נאכט האט דער יוד הקדוש געשית ריפען אלע
זינע קינדרער אין האט אהגעזאגט זויא וויבא איז זאל אהנרגיטען א גרויסע
סערה פאר אלע קינדר האט די רביצאן אווי געתהן אין ביא נאכט
געגען זיך צינעף געקומען אלע קינדרער אין וויא זיא האבען אב געגעטען
אין אב געטרונקען האט דער יוד הקדוש א רoise גענימען די הינדרט
גאלראען רענולעך אין האט זיא אווי איבער געציילט וו די די קינדרער
האבען איהם געאטען צילען דאס געלד האבען זיא זיך זיער
געפריגידט דאן זיא האבען געמיגנט או ער ווועט עס זיא צי טילען
איבער זיא ער האט עס איבער געציילט האט ערדר צוירק ארין
געלייגט אין קעשינע ארין אין האט זיא געזאגט. איך האב איך געומען
ברוי איזה רעדן זאלט אינע פון מיר די זאך אב ערנען אן השוית ווועט העלפין
או איזה רעדן זיאן רבענעם אדרער פרנסים ואט איזה נישט זיא פערקזיטט
זום געלד. אין האט זיא דערציגלט די נאנצע מעשה. אין האט זיא
געזאגט

געוֹאנְט אַיְד ווּוִיס פָּאַר גְּיוּוִיס אָוּ דָעַר בָּעֵל דִּין הָאָט גְּעוֹעַת אָוּ אַיְד הָאָט
בֵּיא אַיהֲם צִי גְּנוּמָעַן דָּאָס גְּעַלְד הָאָט עַר זַיְך גְּפֶרְגִּירַט אָנָּן עַר רַעַד
זַיְך שְׁוִין אַיבִּין אָוּ עַר הָאָט גְּעוֹינְגַּעַן דִּיאָ דִּין תּוֹרָה אַבְּעָר עַר ווּוִיסְט נִשְׁטַ
אָוּ מַאֲרְגָּעַן ווּעָל אַיְד אַיהֲם דָּאָס גְּאַנְצָע גְּעַלְד צְוֹרִיק גְּעַבְּעַן דִּין אַיְד ווּעָל
גְּנִשְׁט פְּעַרְקְּוּפִּיכְּעַן מִיְּן נִשְׁמָה צְפִּיכְּעַן פָּאַר מִילְּאָגָּעַן אָנָּן צִי מַאֲרְגָּנָס ווּאָיָא
דִּיאָ בָּעֵלְיִי דִּינִים זְעַנְעַן אַרְיִין גְּנוּמָעַן הָאָט דָעַר יְוָד הָקְדוֹש אַרְוִיס גְּנוּמָעַן
דִּיאָ הַינְּדַעַת רַעַנְדְּלַעַן אַיְן הָאָט זַיְא צְוֹרִיק גְּעַגְּבָעַן דָעַם בְּפַל דִּין אַיְן
הָאָט נִשְׁט גְּנוּאָלַט פְּסִיקִינְגַּעַן דִּיאָ דִּין תּוֹרָה אַיְן עַר הָאָט גְּעוֹאנְט אָוּ אַיְדָר
הָאָט אָפְּשָׁר נִשְׁט גְּמִינִיט מִיךְ אָבְּצִי קְוּפְּעַן אַבְּעָר אָוּ מַעַן גְּעַטְמַט נָהָרָד

גְּעַלְד ווּאָרְד מַעַן שְׁוִין אַלְּיַין פְּעַרְדְּרִיטַ:

דָעַר רַבִּי מַמְאָגָּלְנִיצָּע אַיְן גְּעוֹוּעַגְּן דָעַם קְאַזְּנִינִיצָּעַר מַגְּדִּיס אַיְינִינִיקָּעַל
עַר הָאָט שְׁטָרָק חַשְׁק גְּהָאָט צִוְּאַהֲרָעַן צּוּם יְוָד הָקְדוֹש אַיְן
דָעַר יְוָד הָקְדוֹש הָאָט אַיְקָגְּעַלְט אָוּ עַר וְאַל בְּנֵי אַיהֲם לְעַרְגָּעַן נָהָר
דָעַר מַגִּיד הָאָט אַיהֲם נִיט גְּעַלְאָזָט אַוְעַק פִּין זַיְך ווּמִיל עַר הָאָט גְּעוֹאנְט
אָוּ עַר ווּעַט נִיט קְעַגְּעַן זִיְּנָה אַיהֲם ווּמִיל עַר הָאָט אַיהֲם שְׁטָרָק לְיַעַב
גְּהָאָט אַמְּהָל אַיְן דָעַר יְוָד הָקְדוֹש גְּעוֹוּעַגְּן בֵּין דָעַם מַגִּיד אַיְן זְעַנְעַן
גְּעוֹוּעַגְּן בְּאַדְעַ אַיְן אַבְּזִינְדָעַר חַדְרָא אַיְן זַיְך הָאָבָעַן צְוִוִּישָׁעַן זַיְך גְּעַשְׁמִינִיסָט
סְׂדָרוֹת הַתּוֹרָה עַס אַיְן קִינְגְּעַר דָאָרט נִיט גְּעוֹוּעַגְּן נָהָר דָעַם מַגִּידַס אַיְינִינִיקָּעַל
דָעַר רַבִּי מַמְאָגָּלְנִיצָּע ווּעַן עַר אַיְן נָאָק גְּעוֹוּעַגְּן אַקְלִיאַין קִינְד ווּעַן דָעַר
יְוָד הָקְדוֹש אַיְן אַרְוִיס גְּעַנְגָּעַן הָאָט עַר גְּעוֹאנְט צִוְּיָהָרָם ווּמִיל
אַיהֲר וְאַלְט ווּסְצָעַן ווּאָס מִינְרָא הָאָבָעַן דָא גְּעַשְׁמִינִיסָט וְאַלְט אַיהֲר נְחַפְּצָל
גְּעוֹוּאָרָעַן הָאָט זַיְך דָאָס קִינְד אַהֲנְגָּרְפָּעַן אַיְך ווּוִיס אַלְלָעָס ווּאָס אַיהֲר הָאָט
גְּעַשְׁמִינִיסָט הָאָט אַיהֲם דָעַר יְוָד הָקְדוֹש צִוְּיָהָרָם אַיְן עַר הָאָט אַיהֲם
גְּהָנִימִיסָעַן זָאָגָעַן ווּאָס עַר הָאָט גִּיהְעָרָט עַר הָאָט אַיהֲם אַלְלָעָס דָעַרְצָעָהָלָט
וּאָס זַיְך הָאָבָעַן גְּעַשְׁמִינִיסָט דָעַר יְוָד הָקְדוֹש אַיְן פִּין דָעַם נְתַפְּעָל גְּעוֹוּאָרָעַן
אַיְן עַר אַיְן אַרְיִין גְּעַגְּנִיגְעַן צּוּם מַגִּיד אַיְן עַר הָאָט אַיהֲם גְּעוֹאנְט אַיהֲר
הָאָט אַיְינִינִיקָּעַל אַיְן עַר אַגְּרוֹיסָעָר בָּעֵל מַדְרָגָה עַס פְּעַהָלָט אַיהֲם נִיט נָהָר
אַשְׁטְּרִימִיכָּעַל הָאָט אַיהֲם דָעַר מַגִּיד גְּעַנְטְּפָעָרָט אַיְך ווּוִיס שְׁוִין דָאָס פִּין

לְאַגְּגָג וַיְהִי :

דָעַר רַבִּי מַמְאָגָּלְנִיצָּע אַיְן לְיַבְּלִין בְּשַׁעַת עַס אַיְן אַהֲנְגָּעָקָוּמָעַן
דִּי יְדִיעָה אָוּ דָעַר יְוָד הָקְדוֹש אַיְן נְסְתִּילָק גְּעוֹוּאָרָעַן אַיְן ווּמִיל
עַס אַיְן גְּעוֹוּעַגְּן אַגְּרוֹיס מְחֻלְקָה צְוִוִּישָׁעַן דִּי לְיַבְּלִינְגָּר חַטִּידִים אַיְן צְוִוִּישָׁעַן
צִוְּיָהָרָם הַסִּידִים הָאָט עַר מְזָרָא גְּהָאָט צִי ווּוִינְגִּעַן דִּי חַסְדִּים אַיְן דִּי
אוֹגָעַן

נפלוות היהודית

אוֹגָעַן אֲרֵין אֵין עַר אֶרְזִיס גַּעֲנָגָעַן אַינְטָעַר דָּעַר שְׁטָאַדַּט אֵין עַר אֵין אֶרְזִיס
גַּעֲנָגָעַן אֵין גַּעֲוִיְינַט דָּעַר רְבִי פָּנִין לִוְבְּגִין אֵין פִּין דָּעַם גַּעֲוֹאָהָר גַּעֲוֹאָהָר
הָאָט עַר אֵהֶם גַּעֲשִׂיקָט רְוִפְּגַן אֵין עַר הָאָט צַי אֵהֶם גַּעֲזָאנְט מַאְרַבְּגַע
אֵיךְ בָּעַט דִּזְקָע אָזְזָק זַלְסָט נִיט וּוּנִינְגַּעַן אֵין עַר הָאָט אַרְגַּן גַּעֲרוֹפְּגַן וַיְיַיְן
מַשְׁמַשְׁ אֵין עַר הָאָט אֵהֶם גַּעֲזָאנְט זַגְגָּת אַזְיַף מַיְר אָזְזָק הָאָפְּ
גַּיהֲעַרְט דִּי בְּשָׂוְרָה הָאָפְּ אֵין וַיְיַקְּעַלְגַּעְט אֵין דָּעַר עַרְד אֵין אַיְקָה הָאָפְּ
גַּעֲוִיְינַט נַאֲר דָּאָק וּוּאָס עַס אֵינוֹ פְּעַרְבָּנִי גַּעֲנָגָעַן אֵינוֹ דָּאָק פֻּעְרָפְּלָעַן
דָּעַר יְוָד הַקְּרֹוֹש אֵינוֹ טָאַקִּי נַפְּטָר גַּעֲוֹאָהָר אַבְּעָר דָּעַם גַּאַט הַאֲבָעַן מַיְר
דָּעַם זַעְלָבָעַן אֵין אַיְקָה בָּעַט דִּזְקָע אָזְזָק זַלְסָט שְׁוִין מַעְהָר נִיט וּוּנִינְגַּעַן אָזְזָק
עַר הָאָט אֵהֶם שְׁטָאַרְק גַּעֲטְרִינְסְט :

צְרוּשָׁען לִיזְעַנְסָק אֵין לְאַנְצִיט הָאָט גַּעֲוֹאָהָנַט אַמְּלַמְּד אָפְּעַל טְרוֹגָה
עַר אֵינוֹ גַּעֲוּעוּעַן דָּעַם רְבִי פָּנִין רִי אַלְיְמָלְךָס אַתְּלָמִיד.
אַמְּהָל אֵין עַר גַּעֲפָאָהָרָעַן אַיְקָה שְׁבַת קִיְּין לְאַנְצִיט דָּעַר רְבִי מַלְוְבִּין הָאָט
נַאֲך דָּמָאַלְס גַּעֲוֹאָהָנַט אֵין לְאַנְצִיט אֵין דָּעַר רְבִי רִי אַלְיְמָלְךָהָאָט דָּאָס
מַרְגִּיש גִּיוּזָיִן אֵין עַר הָאָט גַּעֲהָאָט גַּרְזִיס הַקְּפָרָה מַזְכָּאִי שְׁבַת הָאָט דָּעַר רְבִי
רִי אַלְיְמָלְךָ גַּעֲהִיטָעַן אַיְנְשָׁפָאַגְעַן דִּי פִּיחָר אֵין עַר אֵינוֹ גַּעֲפָאָהָרָעַן צַי דָּעַם
מַלְמָד דָּעַר מַלְמָד הָאָט דָּאָס תִּיכְּפָה אֵין לְאַנְצִיט מַרְגִּיש גַּעֲוּעוּעַן אֵין עַר
אֵין אַהֲיָם גַּעֲפָאָהָרָעַן דָּעַר רְבִי רִי אַלְיְמָלְךָ אֵינוֹ אַבְּעָר פְּרִיחָעָר אַהֲן גַּעֲקִימָעַן
פָּאָר דָּעַם מַלְמָד הָאָט דָּעַר רְבִי רִי אַלְיְמָלְךָ גַּיְפְּרָעָגֶט דָּעַם מַלְמָדִים וּוּגִיבָּה וּוּאַיהֲר
מַאֲנָן אֵינוֹ הָאָט צַי אַהֲיָם גַּעֲנְטְּפָעָרֶט עַר וּוּעַט תִּיכְּפָה קִומְעַן צַי הָאָט אַהֲיָם נִיט
גַּעֲוֹאָלָט אַיְסָמָז וּזְגַעַן אָזְזָק אַיהֲר מַאֲנָן אֵינוֹ גַּעֲפָאָהָרָעַן קִיְּין לְאַנְצִיט דָּעַר וּוּגִיל אָזְזָק
דָּעַר מַלְמָד אַהֲנְגַּעַטְמָעַן הָאָט אַהֲיָם דָּעַר רְבִי גִּיפְּרָעָגֶט וּוּ בְּסָטוּ גַּעֲוּעוּעַן הָאָט עַר
אַהֲיָם גַּיְעַנְטְּפָעָרֶט דָּעַר רְבִי הָאָט זַיְק אַרְזִיס גַּעֲזָעַט אַזְיַף דָּעַם זַיְבָּעַטְיַעַן
הַיְמָעַל אֵין מַיְר קִעְגָּעַן צַי אַיְיַקְנִיט צַי קִומְעַן אֵין דָאָרֶט אֵין לְאַנְצִיט אָזְזָק
דָּא אַיְיַטְעָר וּוּאָס דָּוְרָק דָּעַר לִיְיַטְעָר קִעְגָּעַן מַיְר אַרְזִיס גַּעֲהָן צַיְמָרְבִּין
הָאָט דָּעַר רְבִי רִי אַלְיְמָלְךָ גַּעֲזָאנְט צַוְּסָמָלְמָד זַג אַהֲן אַצְוֹהָה וּוּגִיל דָּזְבָּן
וּוּסָטָשׁ שְׁטָאַרְבָּעַן אֵין עַר אֵין טָאַקִּי אָזְזָק דָּעַר זַעְלָבָעָר וּוּאָזְזָק נַפְּטָר גַּעֲוֹאָהָרָעַן
הָאָט דָּעַר רְבִי מַלְוְבִּין גַּעֲזָהָן אָזְזָק עַס וּוּעַט נִיט גִּיט וַיְיַיְן אָזְזָק עַר וּוּעַט
וּוּאָהָגָעַן אֵין לְאַנְצִיט הָאָט עַר זַיְק אַיְסָמָז גַּעֲצַׂזְיַגְעַן קִיְּין רְאַוּוּרְיַזְבָּן אֵין עַר
הָאָט דָּאָרֶט גַּעֲוֹאָהָנַט אַיְאָהָר נַאֲך דָּעַם הָאָט עַר זַיְק אַיְסָמָז גַּעֲצַׂזְיַגְעַן קִיְּין
לִוְבְּגִין אֵין וּוּגִיל עַר הָאָט פְּאַרְשָׁאָפְּט חֹלְשָׁוֹת הַדְּעָת דָּעַם רְבִי פָּנִין רִי אַלְיְמָלְךָ
וּוּאָס עַר אֵין גַּעֲוֹאָהָרָעַן רְבִי בְּחֵי הַשִּׁיחָת מַסְבָּב גַּעֲוּעוּעַן אָזְזָק
יְוָד הַקְּדוֹש זַיְק וּוּאָרָעַן רְבִי בְּחֵי הַרְבִּי מַלְוְבִּין זַיְכָּבָּי וּצְבִּיאָּי :

דָּעַר

דער רבוי ר' בינט איז גמאה געקיימען צום יוד הקוווש אין ער האט
זוייער שלעכט אויס געזעהן האט איהם דער יוד הקדווש ניפרגענט
פאר וואס ער זעהט אויס איזו שלעכט האט ער איהם גענטפערט או אס
האט איהם איזינער מביש געווועגן האט איהם דער יוד הקדווש ניפרגעט
וועדר עס האט איהם מביש געוווצען וויל ער האט איהם געוואלט מעניש
זיין האט ער איהם ניט געוואלט זאגען האט איהם ווינטער דער יוד הקדווש
גיפרגעט וואס ער האט דעם מענטש געטיהן נאך דעם וו! ער האט איהם
מביש געווועגן האט ער איהם גענטפערט איך האב איהם געגעבען א? קיש
דער יוד הקדווש האט זיך זיגיער אויף דעם פערוינדערט אין ער האט איהם
געהייסען או ער זאל איהם זאגען וועדר דער מענטש איז האט ער איהם
דערציאט או איך האב א רײַן געקיקט אין ספר שבט מוסר האב איך געזעהן
או איך האב נאך גאר ניט געטיהן וואס א ייד דארף טויהן בין איך שטאַראָק
מביש געווארען או מײַן נשמה איז כמעט פֿין מיר א וועק איך האב אבער
געזעהן או ער איז ספר אמרת וואס אין דעם ספר שטעהט האב איך
גיקנישט דאס ספר אין איך האב ער אַרְיֵן געשטעלט צוישען די ספרויאַ

דצ'אר יונד הקירוש האט זיך שטארק גייפריגרט אויף זיין חכמה:

**דער רבוי ר' שלמה ליב מלענטשנא אין א מאהן געזעטען שבזענות
ביןאנקט בני דעם טיש אין האט געזאגט פאר דעם זיך הקוש
וועגן אן שבזענות ביןאנקט זאגט מען ניט קיין תורה ווילך דורך אן
דאך פרירה פאר די תורה אן עס איז ניט קיין דרך ארץ היגנט ביןאנקט
אי זאגען תורה אן מארגען וואליאן מיר מקבל זיין די תורה נאר וואס
טוחט מען ביןאנקט מען גראיט זיך צי די קפלת התורה באימה וביראה אן
אווי ווילך עד האט די ווארטער געזאגט האט ער אהנגעההייגאן ציטערין ער
האט זיך אהנגעהאלטען מיט בינידע העבד ביי דעם טיש אן עס האט איהם גאר
כיט געהל אפען מען האט איהם געמוות א ווועק נעמען פון דעם טיש אן מען
האט איהם געלזיגנט אויף דעם בעט אין ער איז זיך א ביסל געלגען אויף
דעט בעט בינו ער האט זיך בערוהיגנט אן ער אן צויק גענאנגען אים**

טיש זי"ע ועכיה :

רעד יונך הקדוש האט געוזנט או שבט בגין שיוש סעוזות אין א זמן
תשובה לרבים אין ער האט אויף דעם געוזנט אמשל א קיסער
האט בעפזילען אין א שטאדט ארין און מען זאל איהם צי גרייטען
שיינען דירות אויף א ביישטימטע צויט. דיא קלונג האבען תיכף
אהנצעהיבען צי צי גרייטען דירות פאר דעם קיסערס וועגן אין מסאָר
זעגען

זענגן זי ווינציג בענטיגט געווועגן נאר די גאנצע ציטט זענגן זי
נאָר געווועגן בענטיגט רײַן צי מאָכען די דיראָת. אֶבָּאָר די טיפשִׁים זי
הַאָבָּאָן זי גַּאֲרֵן נִיט ווַיְסַגְּנָרְגִּיב גַּעֲמָאָכְט וַיְעַגְּזַן דָּעַם זַיְהַאָבָּאָן נָאָר עַסְק
געווועגן אין מסחר. דער קִיסְּעָר אַיִּינְ אַהֲנָגָקָוּמָעַן האָט ער זי גַּעֲפְּרִידָט מִיט
די חַכְמִים ער האָט אַבְּעָר גַּיְצָאָרָאָנְט אֹוְיַּיךְ די טִיפְשִׁים. ווֹעֲן דער קִיסְּעָר אַיִּינְ
געַגְּנָגָעַן אַוְוַעַךְ פָּאַהָרָעַן זַעַנְגַּן די טִיפְשִׁים גַּעֲגְּנָגָעַן צָוֵם קִיסְּעָר אַיִּינְ זי
הַאָבָּאָן אַיִּהְם גַּעֲבָעָטָעַן אָז ער זָאָל זַיְיַ מַוחַל זַיְן וַוָּאָס עַס אַיִּינְ גַּעַוְוָעַן. אַיִּינְ
זַיְהַאָבָּאָן אַיִִּהְם צַיְּנָאָט אַז גַּעֲזָאָגְט אָז אוֹיְיךְ דָּעַם צְוִוְּיָתָעַן מַאְהָל וַוָּעֲן ער וַוָּעַט
קוּמָצָן וַוָּעַט שָׂוִין זַיְן זַיְן אַלְעָס אַיִּינְ אַרְדִּינְגָּן. דָּאָס נִמְשָׁל פָּוּן דָּעַם אַיִִּזְרָאֵל
חַכְמָה גַּרְגִּיט זַיְיַ צַיְּגָאנְצָעַ וַוָּאָךְ אָז עַס וַוָּעַט קוּמָעָן שְׁבַת וַאֲלָקָעָן אֹוְיַּיךְ
אַיִִּהְם שָׂוְרָה זַיְן די קְדוּשָׁה פָּוּן שְׁבַת אַבְּעָר די טִיפְשִׁים זַעַנְגַּן עַסְק אַגְּנָאָט
וַוָּאָךְ בְּגַשְׁמִוֹת מַמְּלָא אָז עַס קוּמָט שְׁבַת קָעַן אוֹיְיךְ זַיְיַ די קְרוּשָׁה פָּוּן
שְׁבַת נִיט שָׂוְרָה זַיְן אַיִִּזְרָאֵל אָז עַס קוּמָט שְׁבַת פָּאָר נַאֲכָת וַוָּעֲן די קְרוּשָׁה
דָּאָרָף שָׂוִין אָז וַוָּעַךְ גַּגְהָן פָּוּן זַיְיַ בְּעַטְעָן זַיְיַ אַיְבָּעָר הַשִּׁיחַת אָז ער זָאָל זַיְיַ
מוּחַל זַיְן וַוָּאָס עַס אַיִּינְ גַּעַוְוָעַן. אַיִִּזְרָאֵל הַיְמָנָת אָהָן וַוָּעַלְעָן זַיְיַ שָׂוִין זַיְן
עַרְלִיךְ אָז עַס וַוָּעַט קוּמָעָן דָּאָרָף צְוִוְּיָתָעַר שְׁבַת וַאֲלָקָעָן אוֹיְיךְ זַיְיַ

שָׂוְרָה זַיְן די קְרוּשָׁה:

דָּאָר יְהָדָה קְדוּשָׁה האָט אַמְּאָהָל בִּינְאָכָל גַּעֲזָאָגְט צַי זַיְן תַּלְמִיד רִי
פְּרַעַץ אָז ער זָאָל אַרְוִיסָּת גַּעַהָן אַיִִּזְרָאֵל דָּרְוִיסָּעַן זַיְיַ בְּנִיסְט נִיט וַוָּיְלַעַץ עַס שְׁטַעַתָּה אַיִִּזְרָאֵל
אַרְיִין קוּמָעָן גַּעַהָן אַרְוִיסָּת אַיִִּזְרָאֵל וַיְיִזְרְאֵל אַיִִּזְרָאֵל דִּי טִיחָרָה רִי פְּרַעַץ אַיִִּזְרָאֵל גַּעֲגְּנָגָעַן
אַיִִּזְרָאֵל פָּאָר פְּחָד אַיִִּזְרָאֵל ער אַרְיִין גַּעֲקְוִמָּעָן אַיִִּזְרָאֵל ער האָט גַּעֲלָשָׁת חָאָט אַיִִּזְרָאֵל
דָּאָר יְהָדָה קְדוּשָׁה גַּעֲזָאָגְט רִי בִּינְמָת קָעַן זַיְן אַמְּנָהָג אָפְּלִיכְוָאָר אַיִִּזְרָאֵל גַּרְוִיסָּע
שְׁתָאָדָט אַיִִּזְרָאֵל די קְעָנָסָט נִיט זַיְן קִינְיָן מַנְהָגָה אָפְּלִיכְוָאָר רִי בִּינְמָז
הַאָב אַיִִּזְרָאֵל פִּיהָל מַאְהָל גַּעֲהִינְסָאָן וַיְיִזְרְאֵל נִפְטָרִים די טִיחָרָה אַיִִּזְרָאֵל זַיְיַ

נָאָר נִיט גַּעֲשָׁרָאָקָעָן אַיִִּזְרָאֵל די האָסְט דיַעַךְ דָּאָר שְׁרָאָקָעָן :

אַמְּאָהָל האָט מַעַן אוֹיְיךְ גַּעֲגְּבָעָן בֵּין דָעַם יְהָדָה קְדוּשָׁה אוֹיְיךְ דָעַם טִיש
אַפְּצָרְשָׁטִינְקָעָנִים פִּישָׁ האָט דָאָר יְהָדָה קְדוּשָׁה גַּעֲבָעָטָעַן די
חַסְדִּים אָז זַיְיַ זָאָלָעַן טָעוֹם וַיְיִזְרְאֵל פָּוּן דָעַם פִּישָׁ ער האָט גַּעֲזָאָגְט אָז דָאָר פִּישָׁ
אַיִִּזְרָאֵל גַּלְגָּל פָּוּן אַתְּלָמִיד חַכְמָה וַוָּאָס ער אַיִִּזְרָאֵל גַּעַוְאָרָעָן אַיִִּזְרָאֵל מִיט דָעַם
זָאָס זַיְיַ זָאָלָעַן טָעוֹם זַיְיַ פָּוּן דָעַם פִּישָׁ ער האָבָּאָן אַתְּלָמִיד זַיְיַ

וְעַכְיִיאָ:

דער רבוי הגאון הצוריק ר' אברהם יהודה ליב דער רבוי פון בראך האט דערציגט או ער האט אין זיין יונענט געלערנט בגין הרב הגאון האזיק ר' משה אהרן דער רבוי פון קיטנא אָר אַי געוועגן אָתְלַמִּיד בֵּין דַּעַם יוֹדֵק הַקּוֹדֶשׁ אֲמָהָל אַיְן אַדּוֹךְ גַּעֲפָהָרָעָן הגאון ר' עקיבא איגר דער רב פון פונזא אַיְן גַּעֲפָהָרָעָן קִין וּוְאַרְשָׁא אַיְן ער אַדּוֹךְ גַּעֲפָהָרָעָן דַּוְרָךְ בְּרָאָךְ אוֹ דַּעַר רְבִי מַקְטָנָה האט גַּעֲהָרָט אַיְן הגאון ר' עקיבא אַיְגָר אַיְן גַּעֲקִיםְעָן קִין בְּ-אָק אַיְן אָר תִּיכְפּ גַּעֲנָגָגָן אַוְיףּ זַיְן אַסְנִיא מַקְבֵּל פְּנִים זַיְן דַּעַם גָּאוֹן ר' עקיבא איגר אַנְּהָאַט מִטְּגַנְּמָעָן זַיְן תַּלְמִיד ר' אברהם יהודה לְיִבְדֵּל דַּעַר רב פון בראך. ר' עקיבא איגר האט אָפְּלָה מַתְּרָעָם גַּעֲוָעָן אַוְיףּ דַּעַם וּוֹאָס ער אַיְן צִ אַיְהָם גַּעֲקִיםְעָן וּוֹיְלָעָל פִּי דִין האט ער בעראָפָעָן צִ אַיְהָם גַּעַהַן וּוֹיְלָעָל אָר אַיְן מַרָּא דָאַתָּרָא שְׁטָאָדָט רְבָה. זַיְנְדִּיגָה האט דער גָּאוֹן ר' עקיבא איגר גַּעֲזָאנְט פָּאָר דַּעַם קַוְּטָנָעָר رب אַפְּלָה וּוֹיְלָעָל אַכְּטוֹנָג גַּעֲבָעָן אַיְן דַּעַר גַּמְרָא וּוֹאָס דַּעַר קַוְּטָנָעָר رب גַּעֲזָאנְט אַיְן ער וּוֹיְלָעָל אַכְּטוֹנָג גַּעֲבָעָן אַיְן דַּעַר גַּמְרָא גָּאוֹן האט אַוְיףּ דַּעַם גַּעֲזָאנְט אַיְן דַּעַם גַּמְרָא נַאֲךְ דַּעַם האט ער אַיְן ער האט אַדּוֹךְ גַּעֲלָעָרְנִיט דַּעַם גַּעֲצָעָן דַּעַם גַּעֲקִיבָא אַיְגָר יַעַצְתּ זַאְגָט מִיר דַּעַם פִּילְפּוֹל האט גַּעֲזָאנְט צוֹם גָּאוֹן ר' עקיבא אַיְגָר יַעַצְתּ זַאְגָט מִיר דַּעַם פִּילְפּוֹל האט אַיְהָם דַּעַר גָּאוֹן גַּעֲנְטְּפָעָרְט לְזִוְיט אַיְיָעָר פְּשָׁט הַאָב אַיְקָט נַיְט וּוֹאָס צִ זַּאְגָעָן וּוֹיְלָעָל אַיְהָט האט מִט אַיְיָעָר פְּשָׁט פַּעֲרָעָנְטְּפָעָרְט אַלְעָמִינְעָ קְשִׁוּתָנָא נַאֲךְ דַּעַם האט אַיְהָט דַּעַר גָּאוֹן גַּעֲרָעָגָט בְּ-אָיָט אַיְהָט גַּעֲרָעָגָט דַּעַר האט ער אַיְהָם גַּעֲנְטְּפָעָרְט אַיְן ער האט גַּעֲלָעָרְנִיט בְּ-אַדְעָם יַעַד הַקְּרוּש אַיְן מִיר נַיְט קִין וּוֹגְרָאָר אַוְיףּ אַיְיָעָר גַּרְוִיסָּעָן כָּח אַיְן לְעָרְגָעָן וּוֹעָר קָעָן זַיְקָגָעָן אַיְן וּוֹעָר קָעָן מַשְׂגִּיג זַיְן זַיְן מַוח זַיְעָ וּצְבִּיאָ:

דַּעַר יַעַד הַקּוֹדֶשׁ אַיְן אַיְנָן מַאְהָל גַּעֲזָעָן בֵּין דַּעַם טִיש אַיְן גַּעֲזָאנְט תּוֹרָה. עַס שְׁטִיטָה אַיְן דִּיאָ גַּמְרָא בְּרֻכוֹת. קְזֹרָם שִׁיאָכָל אָדָם וַיַּשְׁתַּחַת יְשָׁהָיִת לְבָבוֹת לְאַחֲרָ שָׁאָכָל וַתַּחַת אַיְן לוֹ אַלְאָ לְבָ אַחַד דָּאָס אַיְן דַּעַר טִיטָּשׁ אַז וּוֹעָן אַמְּעָנְשָׁ אַיְן הַיְנְגָעָרִיג האט ער גַּנְּאָר אַיְן הָאָרֶץ דָּאָס הַיְסָט פָּאָר זַיְקָעָר גַּיְטָא שְׁטָאָדָט אַיְן אַבְּעָר יַעַד הַקּוֹדֶשׁ גַּעֲזָאנְט אַוְיףּ דַּעַם אַגְּוֹתָמָל אַיְן גַּמְמִין דִּיאָ שְׁטָאָדָט אַיְן אַבְּעָר גַּעֲוָעָן גַּוְטָּה גַּעֲוָאָלָט דִּיאָ שְׁטָאָדָט אַיְן גַּמְמִין דִּיאָ שְׁטָאָדָט אַיְן אַבְּעָר גַּעֲוָעָן גַּוְטָּה פָּאָרָעָסְטִיגָט אַיְן ער האט זַיְא גַּיְטָא גַּעֲקָאָנְט אַיְן גַּעֲמִין האט ער פָּעָרְשָׁטְעָלָט אַלְעָ וּוֹעָגָן וּוֹאָס גַּעַהַן אַוְן שְׁטָאָדָט אַרְיִין כְּדִי אַוְיסְצָהִינְגָּעָרָעָן דַּי שְׁטָאָדָט כְּדִי זַיְיָ וּזְאָלָעָן זַיְקָעָ אַונְטָעָר גַּעֲבָעָן עַס האט אַבְּעָר גַּיְטָא גַּעֲהָאָלְפָעָן האט ער

זיך מישב גיווצען ער ווועט זיך ארין גבען אין שטאדט ארכן. אין זאל זאהן ווי אזי ער ווועט זי קעגען אין נאמען. ער האט זיך איבער געטען אנדערע מלובשים כדי מען זאל איהם ניט דערקעגן וואָר ער אין אין ער האט זיך ארין גיחאפט אין שטאדט ארכן. ער האט זיך גיט ארט געקיקט אין שטאדט אליעס וואָס ער האט בעדרארפֿען. ער האט שווין באָלד גיענדיינט זיינ ארבײַט אין האט שווין גלייך גילאָפֿען צום גלאָטען האט איהם אמבעש דערקענט דער מענש איז גלייך גילאָפֿען דיז שטאדט פון שטאדט איהם דערצעהָלן אוֹ דער שר וואָס בעלעגט דיז שטאדט גאנט זיך אין שטאדט. דער שר פון שטאדט האט איז גלייך גילאָפֿען אַבעעהָל אוֹ מאָן זאל פערשלְיסען דעם טוּיךְר פון שטאדט כדי ער זאל ניט קעגען אַרײַסְטָהָן ווועט מען דעם שר זיכער בעקמֿען. דער שר האט בעמערט און דעם מענש אוֹ ער האט איהם דערקענט איז ער באָלד געאנגען צום טוּיךְר פון שטאדט כדי ער זאל קעגען אַנטְלִיפֿעָן דער טוּיךְר איז אַבעָר גיווצען פערשלְאסְעָן און האט ניט גיהאָט קיין ווועג אַרױִסְט זיך געהָן פון שטאדט איז ער געשטאנגען און גִּקלְעָהָרֶט ווי אַזְוִי זיך צו בעהאָלְטָעָן. האט ער דערזעהָן פון דערוּוּיטִינְט אַיְד איז ער צי איהם צו גיגאנגען און זיך אַיסְטְּגַעְגַּעְתָּן וווער ער איז און איהם גיבעטען ער זאל איהם ניט געפֿינְעָן. אין האט איהם צי ארין און איהם בעהאָלְטָעָן מען זאל איהם ניט געפֿינְעָן. אין האט איהם צי געזאגט צו בעגאָהָלָעָן פֿאָר דעם. דער יוד האט דעם שר בעהאָלְטָעָן. דאס מיילטער האט זיך גענומֿען זיכען שטיב צי שטיב אין זעגען אַרְיִין קעקומֿען צו דעם יוד און איהם געפרעגט צו עס געפֿינְט זיך גיט קיין פרעמדער מענש בֵּין איהם דער יוד האט זייא גענומֿערט אוֹ עס איז בֵּין איהם ניט דא קיין שום פרעמדער מענש זייא האבען געזעהָן אוֹ דער יוד רעדט ערענסט האָבִין זי ניט גיוֹאָלְט בֵּין איהם זיכען. דיא זעלנער זעגען אַרױִסְט גיגאנגען איז דער שר אַרױִסְט געאנגען פון בעהאָלְטָעָן און איז געזעסְן בֵּין דעם יוד אין שטיב עטִיכְעָט טען עס איז שטילְאָר געווארען האט דער שר און געהויבען טראכטען וויא אַזְוִי זיך אַרױִסְט צו ח פֿעָן פון שטאדט. האט ער גיבעטען דעם יוד ער זאל איהם געבען זיינע קלִינְדָר ווועט ער קעגען אַרױִסְט געהָן פון שטאדט. דער יוד האט איהם גענבען זיינע קלִינְדָר איז ער האט זיך פֿאָרִיסְט דאס פֿנְגִים און איז אַרױִסְט גיגאנגען פון שטאדט. דער יוד האט מְזֹא גיהאָט צו זיינ און שטאדט טאמער ווועט מען גיוֹאָהָר ווועראָן אָז דער שר איז בֵּין איהם געזאגען בעהאָלְטָעָן. איז ער אַרױִסְט פון שטאדט איז פון דער גאנצְעָר מדינה אוֹ איז גלייך גיגאנגען צום דעם שר מאָרגָנוּ זיינ ח'וב

חוֹב. דָּעַר שֶׁר הָאָט אֵתֶם גִּזְאָגָט זָאָג וּוֹאָס דִּי גַּוְילְסְט וּוֹעַל אַיְקָה דִּיר גַּעֲבָעָן. צָר הָאָט זַיְק אֹזִיס גַּבְאָטָעַן פִּינְגָּעַ זַאָכָעַן אַיְן צָר הָאָט אֵתֶם גַּגְעָבָעָן. וּוֹעַן צָר אַיְן שְׂוִין גַּאֲוָעָן בֵּין דָּעַר טִיחָר הָאָט צָר זַיְק צְוָרִיק גַּעֲקָעָרְט צָום שֶׁר אַוְן אֵתֶם גַּעֲפָרָעָגָט זָאָג מִיר וּוֹאָא אֹזִי הָאָסְטוֹ דִּיק גַּשְׁפִּיאָרְט וּוֹעַן מִצְן הָאָט צָר זַיְק גַּעֲוָוָכְט בֵּין מִיר אַיְן שְׁטִיבָה אֹזִי וּוֹי דָּעַר שֶׁר הָאָט דָּאָס דָּעַרְהָעָרְט הָאָט צָר זַיְק זַיְק גַּעֲהַוְיָבָעַן פִּין דָּעַר שְׁטִיעָל מִיט כַּעַס אַוְן הָאָט זַיְק גַּעֲדָרְחָת אַיְן שְׁטִיעָב אַהֲיָן אַיְן צְוָרִיק אַוְן גִּזְאָגָט פְּגַרְבְּזִוְכְּטָעַר יְהָד וּוֹי הָאָסְטוֹ אַיְן דִּיר אַהֲיָה מִיק אֹזְעָלְכָעָס צָו פְּרָעָגָעַן. וּוֹי אֹזִי שְׁעָמָסְטוֹ דִּיק נִיט מִיק דָּאָס צָו פְּרָעָגָעַן דִּי הָאָסְטוֹ דִּיר פָּרְדִּיְעָגָט טְוִידָט שְׁטְרָאָף. דָּעַר יְהָד אַיְן גַּעֲפָלְעָן דָּעַם שֶׁר צָו דִּי פִּיס אַיְן גִּיוּוֹגִינְט אַוְן גִּזְאָגָט צָום שֶׁר גַּדְעָנָק נָאָר דָּעַם חָסָר וּוֹאָס אַיְק הָאָב דִּיר גַּעֲטָהָה וּוֹעַן אַיְק הָאָב דִּיק מִצְל גִּיוּוֹעָזָן פּוֹן טְוִידָט וּוֹעַן בִּוּזָט בֵּין מִיר גִּיוֹוֹעָזִין בְּעַחְאַלְטָעַן יִצְעַט בְּעַצְאָהָלָסְטוֹ מִיר אֹזִי אַיְן שְׁטְרָאָף. זַיְגָעָד רְגִיד זַוְּגָעָן אַבְּעָר גִּיוֹוֹעָזָן אַמְנוֹנָסְט דָּעַר שֶׁר הָאָט אֵתֶם גִּיוֹוֹאָלָט פָּלְגָעָן אַיְן אָס אַיְן בָּאָלְד אַרְגִּינְגָעָן גַּעֲקָוּמָעָן בְּעֻוּאָפְעָנָטָעַן מַעֲנָשָׁעָן אַוְן מַעַן הָאָט אֵתֶם בָּאָלְד גַּעֲשָׁלָאָסָעָן אַוְן מַעַן דָּרְגִּיטָעַן טָאנָן אֹזְמָעָן זַאָל אַרְגִּינְגָעָן אַיְן דָּעַר שֶׁר הָאָט בְּפָזְוִילָעָן אֹזְפָּמָעָן גַּעֲפִיעָרְט אֹזִי אַיְן פְּלָאָץ וּוֹאָא דִּיא אֵתֶם הַעֲנָגָעָן. מַעַן הָאָט אֵתֶם אַרְגִּינְגָעָן גַּעֲפִיעָרְט אֹזִי אַיְן פְּלָאָץ תְּלוּיָה אַיְן גַּעֲשְׁטָאָגָעָן דָּעַר יְהָד הָאָט גַּעֲשְׁרִיְגָעָן אַיְן גִּיוֹוֹיָן אַיְן אַבְּעָר גִּיוֹוֹעָזָן אַמְנוֹנָסְט עַס הָאָט אֵתֶם קִינְגָּעָר נִיט בְּגִיהָעָרְט. מַעַן הָאָט אֵתֶם אַרְגִּיפָּה גַּעֲלִיְיָנְט דָּעַם שְׁטְרִיק אֹזְפָּמָעָן אַזְּהָן גַּעֲהַוְבָּעָן צָו צָר שְׁטִיבָעָן דָּעַם שְׁטְרִיק הָאָט זַיְק דָּעַרְהָעָרְט אַיְן קְוֵל פּוֹן דָּעַם שֶׁר לְאֹוֹט אַבְּ הַרְגִּיט אֵתֶם נִיט אַיְק דָּאָרָף אֵתֶם אַרְגִּינְגָעָן אֹזִי וּוֹי מַעַן הָאָט אֵתֶם אַרְאָב גַּעֲנוּמָעָן דָּעַס שְׁטְרִיק פּוֹן הַאָלְדוֹן הָאָט אֵתֶם דָּעַר שֶׁר גִּזְאָגָט יִצְעַט קָעָן אַיְק דִּיר עַנְטְּפָעָרִין דִּיְיָן שְׁאָלָה. אֹזִי וּוֹי דִּי הָאָסְטוֹ גַּעֲשְׁפִּיעָרְט אַיְן דָּעַר רְגָע וּוֹעַן דָּאָס שְׁטְרִיק קָעָל אַיְן דִּיר גַּעֲלָגָעָן אֹזִי דָּעַם הַאָלְדוֹן. אֹזִי הָאָב אַיְק הָאָב אַיְק דִּיר גַּעֲפִסְקָעָנָט צָוָעָן צָו הַעֲנָגָעָן כְּדִי זַאָלָס וּוֹסָעָן זַוְּגָעָן. אַיְבָּעָר דָּעַם הָאָב אַיְק דִּיר גַּעֲפִסְקָעָנָט וּוֹאָס אַיְן קִינְמָאָל נִיט הַיְנָגָעָרִיג גַּלְיִיבָּט נִיט דָּעַם הַיְנָגָעָרִיגָעָן וּוֹיְלָל דָּעַר מַעֲנָשׁ וּוֹאָס אַיְן קִינְמָאָל נִיט הַיְנָגָעָרִיג גַּעֲוָעָזָן קָעָן צָר נִיט גַּלְיִיבָּעָן דָּעַם מַעֲנָשׁ וּוֹאָס זַוְּגָעָן אֹזְמָעָן דָּעַס הָאָרֶץ חַלְשָׁת אֵתֶם פּוֹן הַיְנָגָעָר אַבְּעָר דָּעַר צִיְּתָן וּוֹעַן צָר אַלְיָין אַיְן גַּוְת הַיְנָגָעָרִיג דָּאָמָאָס גַּלְיִיבָּט צָר שְׂוִין יָעַנְסִים דָּאָס אַיְן דָּעַר טִיעַת שְׂקוּרָם שָׁאָכָל אָדוֹם וּשְׁתָהָי יְשָׁה

שְׁתִי לְבָבּוֹת" צָר גַּלְיִיבָּט דָּעַם צְוּוִיתִין אֹזְמָעָן אַיְק הַיְנָגָעָרִיג:

אַגְּ

צ' דעט יוד הקדוש איז א מאהן גינקומען א גראיסער תלמיד חכם פון ירושלים ער זאל איהם זעהן די סיבה דער פון איז געווועצען דער חכם האט געהאט גלווי אליהו ער פלאנט אפט צ' איהם קומען עס איז פער בגין געגאנגען א לאנגע צויט איז אליהו איז צ' איהם גינט געקומען איז א צויט ארטום איז אליהו צ' איהם געקומען האט איהם דער חכם גינפרעגט פאר וואס ער איז בגין יע策ט ניט געקומען צ' איהם האט דער יוד הקדוש איז איז בגין געננטפערט איז פולין איז דער שטארט פרשיסחה איז דא אליהו איהם געננטפערט איז רשות צ'כ איז ער בגין יע策ט צ' איהם ניט גינט גינט געננטפערט וויל ער האט איהם ניט ערלויבט צ' געהן וויא דער חכם האט דאס דער הערט איז ער תיכף גינפאהרען קיין פרשיסחה כדי ער זאל קעגען דעם יוד הקדוש :

בשעת המחליקת וואס עס איז געווועזען בגין הדבי מלובליין ובין הייהודי הקדוש פ"עגט דער יוד הקדוש פיהל מאהן צ' פאהרען קיין לובלין זיך פערענטפערט אין וווען ער איז געקומען קיין לובלין האט זיך דער רבן מיט איהם געפ-יעידט מאהן איז דער יוד הקדוש געפאהרען קיין לובלין זיך פערענטפערט אין ער האט מיט גענימען צ'ין תלמיד דעם רבנן ר' בגין ווי דער יוד הקדוש איז ארין געקומען צים רבנן האט זיך דער רבן מיט איהם שטארק געפרידט ווי זיך האבען אהנגעזהויבען צ' ריגידן ווועגען דעם מחליקת איז דער יוד הקדוש האט זיך שטארק מתנצל געווועזען איז ער האט זיך פערענטפערט איז איזס געווועזען או דאס אללעס וואס מען האט דעם רבנן דער צילט איז שקר האט איהם דער רבן גענאנט גליגבט מיר או איז האב איז שטארק לייעב איז איהר זענט בגין מיר מעהר בעגליגבט פון הינדארט עדות נאר וויל איהר האט שנוגאים איז זיך רינדאן אויף איז האב לשון הרע זאלט איז פיהרעהן או איהר זאלט שון מאחר ניט קומען צ' מיר נאר איהר זאלט איז פיהרעהן איז איעער שטארט איזו ווי איז האב זאלט געווועזען מיטן עצה דאס זעלבע וווען איז בגין געפאהרען קיין ליוננסק איז אויך געווועזען מעגען וואס זיך האבע גערידט לשון הרע אויך מיר פאר דעם רבנן ר' אלימליך האב איז מיך מיישב געווועזען או איז זאל שון מעלה ניט פאהרען קיין ליוננסק צ'כ פאלגט מיך איז פאהרט אויך שון ניט מעלה צ' מיר איז דער רבן האט איהם געזעננט וווען זיך זענין ארוייס געגאנגען האט דער רבן ר' בגין גענאנט צוות יוד הקדוש איז ער זאל אווי טויהן וויא דער רבן הייסט איהם האט איהם דער יוד הקדוש געננטפערט דער

רבי האט אורי ניקענט טוהן וויל זיין רוב חכמה האט ער ניט מקובל געוועגן בין דעם רבין ר' אלימלך נאדור בון דעם רבין ר' בער אבער אוך קען אורי ניט טוהן וויל מיין רוב חכמה האט איך פון אייהם מקובל געוועגן איז ער מײַן רעכטער רב' קען איך דאס ניט טוהן זי"ע עכיה': נאך דעם ווי דעם רבין מלובליינס וויב איז נפטר געווארען האט דער יוד מליבזין געוזאנט צום יוד הקדוש איז זיכער האט ער זי מעניש געוועגן וויל זי האט אויף אייהם געריגרט שלעכטן האט דער יוד הקדוש גיענטפערט איז ער וויסט פון גאָר ניט. האט אייהם דער רבין גיפורעט וואָס דען האט איהָר דאמאליס געטוהן וווען זי האט אויף איז געריגרט שלעכטן האט אייהם דער יוד הקדוש גיענטפערט איך האט דאמאליס געזאגט תהלים האט אייהם דער רבין מלובזין געוזאנט איז איהָר האט געוועגן מהלימים איז נאך ווינציג דאס איז סימן איז איהָר האט מתפלל געוועגן איז זאָג געשטראָפט וווערין האט דער יוד הקדוש גיפורעט דעם רבין מלובזין וואָס דען האט איך דאמאליס געהאט צי טוהן האט אייהם דער רבין גיענטפערט איהָר האט בעידאָרטען זיך בינווערען אבער ניט מתפלל זיין איז זאָל געשטראָפט וווערין האט דער יוד הקדוש גיענטפערט קויקט אריבין אין מײַן הארץ אַרְבֵּין איז זעהט צי איך קען זיך בינווערען דאס וואָס איך האב געוזאנט תהלים איז ניט געוועגן מחמת בסס איז האט ניט מתפלל געוועגן איז אינער וויב זאָל גענש וווערין איך האב נאָר מתפלל געוועגן איז אינער הקפורה זאָל מיר ניט שטען האט ער דעם רבין צי געבזיגען צי זיין היליג הארץ איז ער התע גזקזט אויף דעם הארץ איז ער האב געוזאנט אמרת דער יוד קען זיך ניט בינווערען זי"ע עכיה':

אַפְּאַדְּל איז אַיְנְגָּעָר מַעַן גַּעֲקִיםַעַן צִים רבין ר' ביןם איז ער האט דארט געוווקלט זיין אַצִּיט דער רבין ר' ביןם האט אבער תיכח איהם געוזגענט איז ער האט אייהם מיכפּ געהיסען אַהיַיט פֿאַהָרָעָן דער יונגעדר מאָן געבעטען בין דעם רבין איז ער זאָל איהם ערלויבין דא צי זיין ער זאָל געהן אַיְנְגָּעָר מאָן דער יונגעדר מאָן האט דער פֿאַהָרָעָן געהאט גרויסע גומת נפש זאָל אַהיַיט פֿאַהָרָעָן ער זאָל געהן געהאנגען איז בית המדרש אריבין איז ער האט זיין ער זאָל געהן אַיְנְגָּעָר ער חסיד דער חסיד האט אייהם געגעבען עצמה איז ער זאָל געהן אַיְנְגָּעָר ער קעהה מיט געווין דער יונגעדר גויס תפלת טוהן איז ער זאָל זאָל געהן זיין בעה מיט געווין קבר איז ער זאָל דארט גויס תפלת אַוְיִי געטוהן איז ער איז געהאנגען אַיְנְגָּעָר ער דעם יוד הקדושים קבר איז ער האט

נְפָלָאות הַיְהוּדִי

האָט גְּצֹטוּהָן אֶלְעָס וּוֹאָס דָּעַר חַסִּיד הָאָט אֲיָהָם גַּעֲהַנִּיסָּעָן אֵין עָר אֵין צְוָרִיק גַּעֲקִימָעָן פִּין בֵּית הַקְּבָרוֹת אֵין עָר גַּלְגִּיל אַרְגִּינָּן גַּעֲבָנְגָּעָן צָוָם רַבְּיָן רִ' בִּינָם הָאָט אֲיָהָם דָּעַר רַבִּי גַּעֲזָאנְט אָוֹ עָר קָעָן שָׂוִין דָּא זַיְן אֵין עָר הָאָט אֲיָהָם גַּיְפְּרָעָגָט וּוֹעָר עָס הָאָט אֲיָהָם גַּעֲגָעָעָן דִּי מַצְחָה אֵין עָר הָאָט אֲיָהָם גַּעֲזָאנְט פָּאָר וּוֹאָס עָר הָאָט אֲיָהָם פָּרִיהָעָר גַּעֲהַנִּיסָּעָן אַהֲיָם פָּאָהָרָעָן וּוֹיְלָעָר עָר הָאָט גַּעֲזָהָן אָוֹ עָר דָּאָרְפָּט אַיְן אַקְוִיצָּעָ צִיְּנָהָט שְׁטָאָרְבָּעָן עַיְכָּה הָאָט עָר אַיְהָם אַיְהָם גַּעֲשִׁיקָּט כָּרִי עָר זָאָל שְׁטָאָרְבָּעָן אַיְן דָּעַר הַיָּם אַבְּעָר יַעַצְתָּ אָוֹ עָר הָאָט מַתְּפָלָל גַּעֲוָעָזָעָן אַיְיךְ דָּעַם יַודְךָ הַקְּדוֹשָׁס קָבָר הָאָט אֲיָהָם זַיְן תְּפָלָה גַּעֲהַאָלְפָיָן אַיְן דִּי גָּוָרָה אַיְן בְּטָל גַּעֲוָאָרָעָן אַיְן עָר קָעָן שָׂוִין דָּא זַיְן זַיְעָ וְאַכְּיָא: דָּעַר יַודְךָ הַקְּדוֹשָׁה הָאָט גַּעֲזָאנְט אָוֹ צִיְּנָהָט אַהֲלָב יַאֲחָר וּוֹאָלָט עָר זַיְקָעָנְט אַוְיָס לְעַרְגָּעָן אֶלְעָז זַיְבִּיצָּג לְשׁוֹנוֹת מִיטָּדָעָמָטָק נַאֲר

עָר הָאָט אֵי דִּי לְמוֹרִים נִיטָּקִין צִיְּנָהָט אַפְּיָלוּ קִיְּינָן רַגְעָ זַיְעָ:

הַרְבָּה חֲגָאוֹן רִ' מְשָׁה אַהֲרֹן דָּעַר רַב פִּין סְטָרִיקָוּב אַיְן גַּעֲוָעָזָעָן דָּעַם יַודְךָ הַקְּדוֹשָׁס אַתְּלָמִיד אַיְירָעָר עָר אַיְן גַּעֲוָאָרָעָן רַב אַיְן עָר גַּעֲוָעָזָעָן אַמְּלֵד בֵּין אַרְבָּעָה אַמְּתָנָגָד. רִ' מְשָׁה אַהֲרֹן הָאָט פִּיעָל מַאֲהָל גַּעֲפָעָטָעָן זַיְן בַּעַל הַבֵּית (דָּעַם רַב) אָוֹ עָר זָאָל פָּאָהָרָעָן צָוָם יַודְךָ הַקְּדוֹשָׁה עָר הָאָט אֲיָהָם צְלָבָעָגָט גַּעֲטוּהָן אֵין עָר אַיְן מִיטָּה אֲיָהָם גַּעֲפָאָהָרָעָן צָוָם יַודְךָ הַקְּדוֹשָׁה דָּעַר רַב הָאָט גַּעֲזָאנְט פָּאָר דָּעַם יַודְךָ הַקְּדוֹשָׁה אַפְּלָפָל אַיְירָעָר עָר הָאָט גַּיְעָנְדִּיגָט דָּעַם פִּלְפּוֹל הָאָט דָּעַר יַודְךָ הַקְּדוֹשָׁה אַרְזָוָס גַּעֲנִימָעָן זַיְן פִּישְׁקָעְלָעָ טָאָפָאָק אֵין עָר הָאָט גַּיְשָׁמְעָקָט טָאָפָאָק הָאָט זַיְקָעָ דָּעַם רַב גַּעֲדָאָכָט אֵין דָּעַר יַודְךָ הַקְּדוֹשָׁה הַעֲרָט שָׂוִין נִיטָּקִין זַיְן פִּלְפּוֹל הָאָט עָר אֲיָהָם גַּיְעָנְדִּיגָט פָּאָר וּוֹאָס עָר הָאָט גַּעֲנִימָעָן שְׁמַעְקָין טָאָפָאָק אַיְן עָר הַעֲרָט שָׂוִין נִיטָּקִין פִּלְפּוֹל הָאָט אֲיָהָם דָּעַר יַודְךָ הַקְּדוֹשָׁה גַּיְעָנְטְּפָעָרָט אָוֹ וּוֹעֵן עָר הָאָט מַחְרָשָׁ גַּעֲוָעָזָעָן דָּעַם פִּלְפּוֹל הָאָט עָר אֲיָהָם גַּיְעָנְדִּיגָט אַיְן בֵּית הַכָּסָא עַיְכָּה הָאָט עָר תִּיכְפָּר מְרָגִישָׁ גַּעֲוָעָזָעָן אַשְׁלָעְכָּתָעָן רִיחָ אַיְבָעָר דָּעַם הָאָט עָר גַּעֲמָוֹת שְׁמַעְקָין טָאָפָאָק כָּדִי עָר זָאָל זַיְקָעָ פָּעָרְשָׁלָאָגָעָן דָּעַם שְׁלָעְכָּתָעָן רִיחָ דָּעַר

רַב הָאָט אֲיָהָם תִּיכְפָּר מִזְדָּה גַּיְוָעָזָעָן זַיְעָ צְבִּיאָה:

דָּעַר רַבְּיָ רִ' הַעֲנִיקָּה מַאֲלָכָנְדָר הָאָט דָּעַר צִיְּלָת אָוֹ דָּעַר רַבְּיָ רִ' יַעֲקֹב אַדְּרִי' מַרְאַדְזָמָן אַיְן גַּעֲוָעָזָעָן בֵּין זַיְן שְׁוֹעָר זַיְן מַלְמָד רַבְּיָ יַעֲקֹב הַעֲנִיקָּה' (וַיַּעֲשֵׂה עָר הָאָט נָאָךְ גַּיְעָסָעָן בֵּין זַיְן שְׁוֹעָר זַיְן מַלְמָד רַבְּיָ יַעֲקֹב אַדְּרִי') הָאָט אַיְיךְ גַּיְעָסָעָן בֵּין רִ' הַעֲנִיקָּה' שְׁוֹעָר רִ' הַעֲנִיקָּה' שְׁוֹעָר הָאָט גַּעֲוָאָהָנְט אַיְן פְּרִישָׁתָה. חֹול המַזְבָּח פָּסָח הָאָט רִ' יַעֲקֹב אַדְּרִי' גַּיְנְצָעָן קוֹוָס אַיְן עָס אַיְן אַרְגִּינָּן גַּעֲפְּלָאָגָעָן אַשְׁטִיקָעָל מַצָּה אַיְן קוֹוָס אַרְגִּינָּן

אין ערך האט צס אויף גינגעסן נאך דעם האט ערך שטארק חיטה געהאט וואס
 ערך האט גינגעסן דאס שטייקעל מצה פון קוואס אROLIS אין ערך איין אויס
 בענאנגען שטארק צוירערט אין האט זיך גלאסט געהן צום יוד הקייטש וו
 דער יוד הקיטש האט אייהם דער זעהן אויף דעם הויף האט ערך אייהם
 ארין גערופען צי זיך אין ערך האט אייהם גיפרגנט וואס טויהט מען או
 צס פאלט ארין א שטייקעל מצה אין קוואס ארין ר' יעקב ארוי אי נאך
 מעהר צי RIDERART גינויארען דאס דער רבן האט מרגיש געוועזען וואס עס אין
 אייהם פאר געקומזן אין או ערך האט טאקי געתהן ער עברת. נאך דעם
 האט אייהם דער יוד הקייטש געטרייסט אין ערך האט אייהם געוועזט ד'
 האסא ניט געזינדריגט אמרת או אינזערץ חכמים האבן מאיר געוועזען בגין
 א משחו חמץ אבער ניט ביא קיין משוח מצה זיין :

דער ייך הקדוש איז געווועגן דאס בעטצע יאהר בז דעם רבין מילויין
האט ער דעכיהילט דעם רבין או ער האט געוזהן אין ספר
רויאל המלאך או ער דארף תיבך נאך דاش השנה נפואר ווועגן האט איהם
דער רבין געואנט בליעבט מיר ראש השנה ווועט מען איך דער האלטען
אין דער ייך הקדוש האט אויף דעם ניט גיקיקט אין ער האט זיך געגענט
אין ער איז געחים געפאהרען אויף דעם ווועג האט ער דער צעהלט פאר
זינע תלמידים וואס ער האט געריגרט מיט דעם רבין אין ער האט גינזאגט
אפשר מינט דער האלטען נאר ער האט מיר געוואלט צי געמען די מדרגות אין
געאנט דער האלטען זיין אויף ניט. ראש השנה האט ער דער צעהלט זינע תלמידים
זוא פערין וויל איך ניט. האב ניחערת א כרוצ איז דעם זימעל איז אינגעראט פון איננו
בונה הלשון איך האב ניחערת א דער רבין מלויין דארף אוועק געהן פון דער וועלט
בגירץ אבער איך אבער דער רבין מלויין דארף אוועק געהן פון אונט אונט
איין מען האט מיר גענפצען די ברירה איך זאל זיך אויס קלייבען אבער איך
אבער דער רבין אין וווען איך זאל בליעבען לעבען וואלט איך איהם בשום אונט
גיט געלאות אוועק געהן פון דער וועלט נאר איך האב זיך געשעהט פאר די
מלאכיב זיין וואלטען ניט געוויסט או איך האב זוא כה איך זאל ניט פאוזן מילין
רבין אוועק געהן פון דער וועלט וואלטען זיך געווועגן געואנט זעהט נאר דעם
תלמיד דעם רבין היגסט ער אוועק געהן פון דער וועלט אין ער וויל
בליעבען לעבען איך אבער דעם האב איך מיר אויס געבאטען מיר אלין זיין עכביא:

בְּיַד יְהוָה הַקֹּדוֹשׁ הָאֵת נִגְטָה וְהַרְחָתָה בְּגַנְכְּתִיגְעָן קַיִן גַּעֲלָר אָם
הָאֵת זֶה אִמְמָה גִּטְמָרָפְעָן או אָם אֵין עַמִּיצָּעָר אֵין מַוְתָּעָן דָּצָר
נַאכְתָּ

ונכט געכימען צי פאהרען אין ער האט איהם געגעבען א פרילן האט ער
חיכף אויף גיעזקט זינען קינדרער אין זיאא האבען געמוות דאס נאיד
אוועק טראגאנ אַרְיָמָע לִיגִיט זִיְעָן :

דער יודֵך הקדוש האט דער צעהלט אָז וווען ער איז נאך געווועזען אַקְיָין
יונגעַל אין ער האט געלערענט אין דרדיק חורר האט ער זיך
אויס געלערענט אָז צוּוִי יְוָדָעַן זִצְעָן בְּעָזָמָעַן אין אַינְגָּעַר האט זיך נִיט
גרעסער פֿין דעם צוּוִיְתָעַן אָז בְּנִי זַיְדָא שְׁכִינָה ער האט געזעהַן
אַפְּינְטָעַלְעַד האט ער גִּפְרָעָגֶט זִיְן מְלָמֵד וּוֹאָס דָּאָס אָז האט איהם דער
מְלָמֵד גַּעֲזָגֶט אָז דָּאָס אָז יְוָדַעַן ער האט אַבְּעָר גַּעֲזָהַן צוּוִי קְלִינְגַּעַי יְוָדָעַן
האָט ער גַּעֲרָעָגֶט דער רְבִינַן וּוֹאָס דִּי צוּוִי פֿינְטָעַלְעַד זִצְבָּעַן האָט איהם דער
רְבִיב גַּעֲזָגֶט אָז דָּאָס אָז צוּוִי יְוָדָעַן אָז דָּאָס אָז דָּאָס
אַמְּהָל גַּעֲזָהַן צוּוִי יְוָדָעַן וּוֹאָס זַיְזָעָן גַּעֲזָהַן גַּעֲזָהַן צוּוִי זַיְדָעַן זַיְדָעַן
זַיְזָעָן גַּעֲזָהַן אַינְגָּעַר אַבְּעָר דעם צוּוִיְתָעַן האָט ער גַּעֲזָגֶט אָז דָּאָס
אָז אַזְּקָעַ אַז שְׁמַה האָט איהם דער רְבִיב גַּעֲזָגֶט אָז דָּאָס אָז נִיט קְיָין שְׁמַה וווען
די צוּוִי יְוָדָעַן זִצְבָּעַן גְּלִיכְעַד נִיט אַינְגָּעַר אַבְּעָר דעם צוּוִיְתָעַן אָז עַס אַז שְׁמַה
אַבְּעָר אָז אַיִּין יְוָדַעַן אָז אַיִּין אַבְּעָר דעם צוּוִיְתָעַן אָז עַס נִיט קְיָין שְׁמַה האָט
ער דָּאַמְּלָסְטָשׂ שְׁוִין פֿערשְׁטָאָגֶן אָז וווען צוּוִי יְוָדָעַן האָלָטָעַן זַיְדָעַן גְּלִיכְעַד
אָז בְּנִי זַיְדָא דער שְׁמַה הוּא אַינְגָּעַר אַז אַבְּעָר אָז גְּרָעָסָעַר פֿין דעם
צוּוִיְתָעַן קְזָעַן בְּנִי זַיְדָא שְׁכִינָה נִיט זִיְן זִיְעָן וּפְכִיָּא :

דער יודֵך הקדוש האט מזויה געווועזען זינגעַע קינדרער אָז זַיְדָעַן זַיְדָעַן זַיְדָעַן
נִיט בערוהומען מיט זִיְן גְּרוֹזְטְּקִיט גָּאָר וווען זַיְזָעָן גַּעֲלָעָן דְּרָאָפְּגָן
אַשְׁיזְדָּקָה טוֹהָן מְעֻגָּעָן זַיְדָעַן בְּעָרָהָמָעַן מִיט דְּרָאָי זַאְכָּר אַיִּינָס אַז צִימָט אַר
אַיְזָעַן צִי זִיְן שְׁכִיל גְּזָקְמָעַן אָז דער שְׁמַה הוּא נִיט אוּזָעַק גַּעֲזָגָגָעַן פֿין זִצְעָן
אוּזָעַן דָּאָס צוּוִיְתָעַן אָז אַז ער אָז רָאוּי גַּעֲזָהַן צִי זִצְעָן גַּבְּאָוֹת מִיט
דעם לְשׁוֹן כָּה אָמָר דִּי גְּלִיכְעַד וּוֹי מְשַׁהָּרְבִּינוּ פְּלִיוּ הַשְׁלִוּם גָּאָר זִיְן דָּאָר אָז
נִיט רָאוּי גַּעֲזָהַן צִי זַעַם דָּאָס דְּרִיטָעַן אָז דָּאָס ער האָט גַּיְקָאנְטָשׂ מְבָטָל
זִיְן אַגְּרָד דִּין פֿין זַיְדָעַן זַיְזָעָן זַיְדָעַן זַיְדָעַן אַפְּלִי עַס אַז מִיט דעם גָּזָר דִּין
גַּעֲזָהַן אַשְׁבוּעָה האָט ער עַס גַּיְקָאנְטָשׂ מְבָטָל זִיְן מִיט זִיְן שִׁיעָר לְעָרְגָּעָן
זִיְעָן וּפְכִיָּא :

דער יודֵך הקדוש האָזָעַק זַיְדָעַן צוּוִי מְצֹוֹת עַשְׁה אַר זַאְזָעַק זַיְדָעַן
מְקָאָמָעַן זִיְן מִיט מְסִירָות נְפָשָׁ אָז אַיִּין מָזָה לֹא תַּעֲשֵׂה דִּי
צּוּוִי מְצֹוֹת עַשְׁה זִצְעָן גַּעֲזָהַן מְצֹוֹת צִיצִית אָז מָזָה צְדָקָה אָז דִּי
מָזָה לֹא תַּعֲשֵׂה אָז גַּעֲזָהַן דִּי מְנוֹת פֿין לֹא תַּנְאָפָּ אָז דִּי מְצֹוֹת אָז ער
גַּעֲזָהַן

געוועזען נזהר מיט אלע פֿדְתִּים במשירות נפש אמאהַ האט גִּפְרָעָנֶט גַּם דעם ייזד הקדוש די גאנצַּע שטיב מיט אלע זאכַן ווֹאַס זענַן גַּעֲוֹעָזָעַן אֵין שטיב אֵין פֿערְבָּרְעָנֶט גַּעֲוֹאָרָעֶן אֵין עַס אֵין דָּאָרָט גַּעֲלָעָגַן דעם יוד הקדושים אֵין פֿערְבָּרְעָנֶט גַּעֲוֹאָרָעֶן :

אַחֲמִיד אֵין אַמְּאַהַ גַּעֲפָהָרָעֶן קִינְן יוֹאָרָקָ אַיִּיף דעם ווּעַק האט צָר זיך גַּעֲטָרָפְּעָן מיט צוֹוי חסידים האָפַעַן זיך אַיהם דָּעַר צָהָלָט אֵין דָּעַר רְבִי רִי אַשְׁר דעם ייזד הקדושים זוהן אֵין גַּעֲוֹעָזָעַן אֵין ווּגְנִיגְרָאוּזָעַן האָפַעַן זיך אַיהם גַּשְׁפָּעָט אֵין זיך האָפַעַן אַיִּיף אַיהם גַּעֲרִינְדַּט שְׁלָאַכְּטָן זיך האָפַעַן זיך אַיהם גַּשְׁפָּעָט זוהן אָפַעַן פְּנֵן אַיהם גַּשְׁפָּעָט זיך זיך מְנִישָׁב שְׁלָאַכְּט גַּעֲטוּהָן ווֹאַס זיך האָפַעַן אַיִּיף אַיהם גַּשְׁפָּעָט זיך זיך מְנִישָׁב גַּעֲוֹעָזָעַן זיך ווּעַלְעַן אֵין אַיהם גַּעֲהָן גַּעֲבָעַן שְׁלָוָם ווּעַט צָר מְרִגְשָׁש זיכַן אוֹ זיך האָפַעַן אַיִּיף אַיהם גַּעֲרִינְדַּט שְׁלָאַכְּט ווּעַלְעַן זיך ווּיסַעַן אֵין צָר אֵין אַגְּרוּסָעַר צָדִיק אֵין אַיִּיב צָר ווּעַט נִיט מְרִגְשָׁש זיכַן ווּעַלְעַן זיך האָפַעַן צָר טְהָרָן זיך זיך זענַן צָר אַיהם אַרְבִּין גַּעֲקוּמָעַן האט צָר זיך אַהֲנָגָעָקִיקָט בֵּינוֹ אֵין צָר האט זיך נִיט גַּעֲרָעָבָעַן שְׁלָוָם נָאָהָר צָר האט צָר זיך גַּעֲזָגָט דָּוד הַמֶּלֶךְ עַלְיוֹ הַשְּׁלָוָם האט גַּעֲזָגָט לְהָהָרָה עַלְיוֹ וְלֹא יִשְׁלַּמֵּן" האט צָר גַּעֲטִיטִישָׁט דָּעַר רְשָׁע ווִיל זיך בעהעָפָעָן צָוָם צָדִיק צָר אֵין אַבְּעָר נִיט פְּשִׁלְמִימּוֹת ווְאַלְמָת דָּעַר צָדִיק אַיהם נִיט בעדָרָפָעָן אֵין גַּעֲמָעַן נָאָר דָּעַר צָדִיק אֵין דָּאָך אַגְּטָעָר אֵין צָר אֵין זיך מְקֻרְבָּאָר אֵין צָר האט זיך גַּעֲנָעָבָעַן שְׁלָוָם האָפַעַן זיך גַּעֲזָהָן אֵין צָר האט אַקְלָהָרָעָן רֹוח הַקָּדוֹש אֵין זיך האָפַעַן אַיהם אַבְּעָר גַּיְבָּעָטָעָן אֵין זיך זענַן גַּעֲוֹאָרָעֶן פְּנֵן :

זינְעָרָחָרִים זַיִ"ע :

דָּעַר זיך הקדוש האט אַמְּאַהַ גַּעֲהָט גַּרְוִיסָּא יִסְוָרִים אֵין צָר אֵין גַּעֲלָעָגַן אַיִּיף דָּעַר עַרְד פְּנֵן די יִטְוָרִים האט מעַן אַיהם דָּעַרְמָאָנֶט אֵין צָר דָּאָרָף דָּאוּינְעָן האט עַר זיך אַיִּיף גַּחְזְוִיבָעַן פְּנֵן דָּעַר עַר דָּאָרָף גַּעֲזָגָט אֵין דָּאָמָלָס ווּעַן אַיִּיף גַּחְזְוִיבָעַן פְּנֵן דָּעַר עַר אֵין עַר האט גַּעֲזָגָט אֵין דָּאָמָלָס דָּאוּינְעָן ווִיל דָּאָמָלָס האט עַר גַּעֲהָט אֵין גַּקְמָה אֵין זִיְּנָה דָּעַר גַּוְף דָּאָמָלָס ווְאַלְמָת עַר גַּעֲוֹעָזָעַן גַּעֲקָעָט עַרְנִיסָּט דָּאוּינְעָן אֵין עַר האט גַּעֲזָגָט אֵין עַר זַעַת נִיט קִינְן גַּרְעָסָעָרָעָן שְׂוֹנוֹת זיך דָּעַר גַּוְף אֵין אַיהם אֵין צָר אֵין דָּעַם גַּוְף :

מעַן האט גַּיְבָּעָט דעם יוד הקדוש מִן הַשְׁמִים צָר עַר ווִיל יִסְוָרִים האט עַר גַּעֲנְטָפָעָרָט אֵין צָר ווִיל יִסְוָרִים אַיִּיף אַשְׁהָה מעַן האט אַיהם גַּעֲנָעָבָעַן יִסְוָרִים אַיִּיף אַשְׁהָה די יִסְוָרִים זענַן אַבְּעָר גַּעֲוֹעָזָעַן זַיִ"ע גַּרְוִיסָּא אֵין צָר :

נְפָלֹאות הַיְהוּדִי

או עיר האט נית געהאט קיין כה אויס צו האלטען די יסורים האט ער זיך
מיшиб געוווצען או אין אויס ציטט אוין גיט צי דאוינגן וויל בעשט מען
דאווננט דארף מען זיין אויס געטפהון אוין גאנצען פין דער וועלט מליא
וועט ער ניט שפירותן די יטוריים אוין ער האט זיך גישטעלט דאוינגן מנהה:
דער חדושי היימ האט געוזנט פין יוד הקירושיס וויגען או ער וואלט
אָוּוּק גַּעֲזַבָּעֵן דָּאָס פַּעֲרָמְעָגָן פִּין דֶּעֶר גַּאנְגָּעָר וּוְעָלָט
פאר אָהָרִיר יְוִידִיקִיט אַיִן דֶּעֶר חַדּוֹשִׁי הַרְּיִ'ם האט געוזנט די חסידים או
זאלען זיך געווינגן מיט חסידות זיך זאלען זיין אַבְּגָעָזְנְדָאָרט פִּין דֶּעֶר וּוְעָלָט דֶּעֶר
צִיקְרִין אַיִן אָבָּעָר אַיִן הָאָרֶץ מֵעַן זַאֲלָדָאָס אַיִינְפְּאָנְגָּגָן אַיִן קַיִן שָׁוֹם מַעֲשָׂה
זַאֲלָדָאָס פִּין דָּעַם נִיט וּוַיְסֻעַּן ער זַאֲלָדָאָס אָוּוּק גַּעֲזַבָּעֵן זַיְנָגָן יְאָהָרָעָן לְעָבָרוֹת
הַבּוֹרָא אַיִן אוּר וּוּעַט אָוּי טוּהָן קַעַן ער מַתְפֵּל זַיְנָגָן פָּאָר דָּעַם כָּלָל יִשְׂרָאֵל
אַיִן ער האט אויס געפערט פִּין וּוְעָגָן נַעַמְתָּ זיך דָּאָס צִי די חסידים זיך
פָּאָהָרָעָן אַלְאָנְגָּעָ צִיטָּת צִי צְרִיקִים אַיִן זַיְנָגָן נַאֲךְ גָּאָר נִיט:

דֶּעֶר יְוִיד הַקְּדוֹשִׁים אַתְּלִימִיד רִ' טְרַע מִפְּרָשִׁיחָה האט גַּעֲוָאָלָט פָּאָהָרָעָן
קַיִן אָרֶץ יִשְׂרָאֵל האט ער גַּפְרָעָגָט דָעַם יְוִיד הַקְּדוֹשָׁה האט ער
אַיִם נִיט גַּהְיִיסְעָן אַיִן ער האט אַיִם נִיט גַּעֲזָגָט פָּאָר וּוּאָס ער הַיִּסְטָ
אַיִם נִיט. אַיִן אַקְלִינְגָּפָט צִיטָּת אַיִן ער שְׁלָאָפָט גַּעֲוָאָרָעָן זַיְנָגָן לְעַצְמָעָ קְרָעָנָק
אַיִן דֶּעֶר יְוִיד הַקְּדוֹשָׁה אַיִם גַּעֲקָוּמָן מַבְּקָר חֹלוֹה זַיְנָגָן אַיִן ער האט אַיִם
גַּפְרָעָגָט צִי ער וּוְיל נַאֲךְ פָּאָהָרָעָן קַיִן אָרֶץ יִשְׂרָאֵל האט ער אַיִם גַּעֲנְטְּפָעָרָט
או יְעַצְתָּ וּוְיל ער שְׁוֹן נִיט פָּאָהָרָעָן וּוְיִיל ער זַעַט אָז זַיְנָגָן רְבִּין דֶּעֶר יְוִיד
הַקְּדוֹשָׁה) וּוּטָם אַיִן אַקְרָצָעָ צִיטָּת נַפְטָר וּוְעָרָעָן וּוְיל ער לִגְגָן גַּלְגִּיל מִיט
זַיְנָגָן רְבִּין אַיִן עַס אַיִן טָאָקָה אָזְוִי גַּעֲוָעָן רִ' טְרַע אַיִן נַפְטָר גַּעֲוָאָרָעָן אַיִן
אַקְרָצָעָ צִיטָּת אַיִן דֶּעֶר יְוִיד הַקְּדוֹשָׁה אַזְוִי נַפְטָר גַּעֲוָאָרָעָן זַיְעָ וּכְבָא:
אַיִן דָעַם דָאָרָף בְּלָאַנִּיעָ לְעַבְעָן פָּאַקְשִׁיוֹנוֹגִיצָעָ האט גַּעֲוָאָהָנָט הַגְּבִּיר
הַמוֹּפְלָג מָוִיה אַפְרִים פִּישְׁעָל ער אַיִן גַּעֲוָעָן פִּין רְבִּין
מְלִוְּבִּילְיןְסָ חִסְדִּים אַיִן ער אַיִן אַיִקְגַּעְוָעָזָעָן פִּין דָעַם יְוִיד הַקְּדוֹשָׁה גַּעֲגָנָעָרָס
אַמְּאָהָל אַיִן דֶּעֶר יְוִיד הַקְּדוֹשָׁה אַהֲיָם גַּפְאָהָרָעָן פִּין רְוִמְנָאָוָ אַיִן ער האט
גַּפְוָאָלָט שְׁפַת הַאַלְטָעָן אַיִן דָעַם דָאָרָף אָבָּעָר אַיִן אַשְׁטָאָרט דְּעַרְלָעָבָעָן האט
אַיִם רִ' אַפְרִים פִּישְׁעָל נִיט גַּעֲלָאָוֹת האט ער מְזָרָא גַּהְיָאָט אָז דֶּעֶר יְוִיד
הַקְּדוֹשָׁה זַאֲלָ אַיִם נִיט מְעַנְּיָש זַיְנָגָן אַיִן ער גַּפְאָהָרָעָן צּוֹם רְבִּין מְלִוְּבִּילְין
אַיִן ער האט גַּעֲזָגָט דָעַם רְבִּין מְלִוְּבִּילְין אָז ער זַאֲלָ אַיִם בָּעַנְשָׁעָן האט
אַיִם דֶּעֶר רְבִּין גַּעֲזָגָט אָז ער האט יְעַצְתָּ נִיט קַיִן מְדָרְגָּות האט רִ'
אַפְרִים פִּישְׁעָל גַּעֲזָגָט אָז ער זַאֲלָ אַיִם בָּעַנְשָׁעָן אַתָּה מְדָרְגָּות אָז ער
הַאָט

האט געזאגט יעכט איז מיר פערעננטפערט געוווארען די גمراא. אל תהי ברכת הדיוווט קלה בעניניך" די ברכה פין אפראסטען מענש זאל בין דיר ניט זיין גראנג דאס מאינט מגן אפלו ווען דער רבבי איז א הדיוווט ער איז ארabe געפאלען פין די מורגוט זאל זיין ברכה אויך ניט גראנג זיין דאס הייסט איז זיין די מרגות דאמלסט איז ניט האט דער רבבי געיזאנט יעישט האב איז שון די מרגות איז ער האט איהם גיבענש איז זיין זאלען זיין מחרותנים זיין זאלען זיך משdisk זיין איז דעם רבינס ברכה איז מקיים געוווארען איז זיין זונה האט גענימען דעם רבינס א איניקעל פאר אויבע:

החסיד המופלאן מורה ר' ישראלי ר' יודל'ם משעדבוּרָוּ איז געוווצאנן דאס ליעצט עיאחד ביי דעם יוד הקדוש ראש השנה ויום כיפור ווען ער האט זיך געזעגענד האט איהם דער יוד הקדוש געזאגט די זאלסט גראיסען ר' ישעיל'וי משעדבוּרָוּ איז די זאלסט איהם זאגען איז איז וועל דארט זיין אויף די צויניטע טעג סוכות ר' ישראלי האט ניט פערשטאנען וואס דער רבבי מיגנט ווי קומט איז דער רבבי זאל זיין אויף די אנדרעך טעג סוכות איז פשעדבוּרָוּ נאר ער האט דאס אבעדר געמעות מקיים זיין דעם רבינס בעפערת ר' ישראלי איז א הים געקומען איז דער יוד הקדוש איז געגעבען ר' ישעיל'ין דעם גריס האט ער גיהערט איז דער פערשטאנען וואס דער נפטר געוווארען יומן כי דחול המזער סוכות האט ער גענער וועלט די יוד הקדוש האט געמיינט איז ער ווועט זיין דארט אויף יענער וועלט די צויניטע טעג סוכות האט ער שון ניט געוואלט אייבער געבען דעם גריס ר' ישעיל'ין כדי ער זאל פון דעם ניט וויסען איז דער יוד הקדוש איז נפטר געוווארען איז קיים שום מענש האט איהם ניט געוואלט ער איז געוווען זיין האבען איהם ניט געוואלט פער שאפען קיין עגמת נש וויל דערצעעהלען זיין האבען איז קיים שום מענש האט איז ציטט ארום האט ר' ישעיל'ע אהן געלעהנט זיין קאפ אויף דעם טיש ער האט זיך אויף בעכפות מיט א רעש איז מיט א געווונן דאס ער איז געווואר געוווארען איז דער יוד הקדוש איז נפטר איז ער האט געזאגט זו ער האט נאך בעזעהן איז חול המזער סוכות האט ער גערעכענט איז דער יוד הקדוש איז נפטר געוווארען נאר ער איז אויס גענאנגען אויף דער גאט איז ער האט געזעהן איז די וועלט שטעהט נאך האט ער גערעכענט איז דער יוד הקדוש איז ניט נפטר געוווארען וויל ווען דער יוד הקדוש זאל געוווען נפטר וווערען וואלט די וועלט חרוב געוווארען נאחים יעכט האט ער געזעהן דעם יוד הקדוש בעולם צליון האט ער געזעהן איז דער יוד הקדוש

נפלוות היהודית

הקדוש אין שון נפטר געוווארען איבער דעם האט ער געווינט זי"ע ועכ"א² דעד ייך הקדוש האט א מאהל געוווען ברויט מיט בראש האט זיך איהם געדאכט או ער האט פון דעם אסין א הנאה געהאט האט ער אויף זיך מקב"ל געוווען א עונש פאר דעם וואס ער האט א הנאה געהאט פון דער וועלט (וילא ער האט קניומאהל בית געווולט א הנאה האבען פון דער וועלט) או ער זאל שלאף ווערען אויף דער חנוך לאין תיכף אין מיטען אסען האט ער ד? שלאפקיט בעקומען אין ער אין א נידער בעפאלען אויף דער ער. אס אין געוווארען א רעהש אין שטאלט דער רב? ר' בנים אין אהנטקומן אין ער האט געהיסען זאגען דעם פסוק לא המתים יהלו יה קיין מת קאן ניט לוייבען גאט דאס היעס או מען שטארבט קען מען שון ניט מקיים זיין קיין מצות מען האט אווי דעם פסוק עטיכע מאה! גזינגען בין ער האט זיך אויף געהויבען אין ער האט גענדיגט דאס צסען האט צי איהם דער רב? ר' בנים געזאגט גיענטפערט או דאמאלס וווען ער אין מעיריב האט איהם דער יוד הקדוש גענדיגט איזזין גראיסען געלעגען אויף דער ער פון ד? יסודים האט ער געהאט א נקעט איזזין גראיסען שנא דער גוף וואס ער וואלט דאמאלס געוווען גיענטפערט דאוינען מעיריב וויל ער האט דאמאלט ניט געהאט קיין שם מניפה לעבורת הבורה ובאמת האט ער ניט געווולט צוריק קומען אויף דער וועלט נאר וויל ער האט גיהערט זינגען דעם פסוק לא המתים יהלו יה האט ער געמות צוריק קומען אויף דער וועלט זי"ע:

דער חדושי הר"ם אין א מאהל געוווען אין גאליציא בין א רבין האט איהם דער רבן מפץ געוווען או ער זאל בין איהם האלטצען שבת ער וויל איהם זאגען אוֹת תורה וואס ד? פמלי של מעלה וועלען מסכים זיין צי דער תורה אין ער האט ניט געווולט בין איהם זיין וויל ער אין געזאגט פון ד? בעליך אויף דעם יוד הקדוש אין דער חדושי הר"ם האט געזאגט אווי ווי דער תנא ר' עקיבא אין געוווען צעלוי בין הצדיקים זי"ע:

דער רב? ר' יהוא מאיר מאסתנין צ"ל האט מפליא געוווען ד? פערציטעש צדיקים או זיך האבען ניט בעדרפען ליגינען ד? קוויטליך נאר יעדער אינגדער אין געהאלפען געוווארען נאר בלזוי פון וויל ברכו און דעם קויטעל ליגינען אין ער האט דער צעהטלט או ער יוד הסדור האט א מאהל בעדרפען א גראיסע סומע געלד אויף א נוטיגע צדקה

האט עיר ארוויס געשית אַמענש אין די אַרימיגע שטער געלד זאמלען
אין ער האט איהם אַהנצעאנט או ער זאל בײַ קיינעם ניט געמען קיין
קוויטליך נאר בלויו געלד דער מענש אין ארוויס געפֿאָהרען נאך געלד מען
האט איהם אַבָּאָר ניט געוואָלט געבען קיין געלד נאר ער זאל בײַ זי זי
בעמן קוויטליך ווּ ער אין אַהוּם געקומען צום יוד הקדוש אין ער האט
איהם גיבראכט דאס געלד מיט קוויטליך האט דער יוד הקדוש איהם
גינפרענט איך האב דאך דיר אַהנצעאנט אוֹן די זאַסְט ניט געמען קיין
קוויטליך האט איהם דער שליח געאנטפֿערט זיַּה האבען מיר ניט געוואָלט
געבען קיין געלד נאר איך זאל בײַ זיַּה בײַ ניט געמען די קוויטליך וואָס האב
איך גינקאנט טוּהן איך זאל אַהוּם קומען אהן געלד האב איך געמאָט
בײַ זיַּה צוּ געמען די קוויטליך האט איהם דער יוד הקדוש געזאגט
די קוויטליך וועל איך ניט ליינגן איך האב ניט קיין ציניט נאר איך וועל
ארוּף ליינגן מײַן האנד אוֹיף די קוויטליך וועלן אלע מענשען פֿין די

קוויטליך געהאלפֿען ווערטן זיַּע ועכ"א :

דער רבבי משידלאָווצָע דעם יוד הקדוש זוּהן אַיִל געווועזען אין
סאנָן בֵּין הרוב הצדיק ר' חיים זצ"ל האט דער סאנָןער רבבי
איהם געבעטען אַז ער זאל זאגען תורה האט ער בֵּין זיך גינלעהרט וואָס
ער זאל טוּהן זאל ער זאגען תורה אַז דאָס ניט שעהן ציַּזאגען תורה בֵּין
דעם סאנָןער רביננס טיש זאל ער ניט זאגען ווּעט ער דאָס צוּבר זיַּן
אוֹיף דעם סאנָןער רביננס ריד האט ער געטיגיטשט דעם פֿסוק ווּישמע משה
יעיט בעניינו משה האט גיהערט וואָס אהרן האט געזאגט אין עס אַיִל איהם
גינפֿעלען וואָס אַיִל דאס לשׂון עס איהם גינפֿעלען נאר די טייטיש אַזוי וויל
יעדר ציניט האט משה געזאגט תורה אַז אהרן האט אַוִיס גיהערט אַיִל יצעט
אוּ אהרן האט געזאגט תורה אַז משה האט גיהערט אַיִל איהם גינפֿעלען וויל
ער האט געזאגט תורה אַז עס אַיִל בעסער אַז צוּוּיטער זאל זאגען תורה אַז
ער זאל הערען מיט דעם האט ער יוצא געווועזען פֿירעד געדאנקען ער האט
מקאים געווועזען דעם רביננס ריד האט שׂוֹין געזאגט תורה אַז ער האט
שׂוֹין ווילטער ניט געוואָלט זאגען נאר דער סאנָןער רבבי זאל זאגען אַז
ער זאל הערען זיַּע :

דער רבבי ר' נתן דוד משידלאָווצָע אַיִל געווועזען בֵּין הצדיק ממאגעלניצא
דעם זעלבן ווינטער וואָס ער אַיִל נפטר געוואָרען האט ער געזאגט
אוּ ער קאָן ניט סובל זיין קיין שׂום זאָך אַז ער האט זיך גאנטיגערט
אַזיפֿ יעדזען אַיִינצִיגען האט ער פֿערשטאנען אַז ער האט שׂוֹין גאָהנט
אי

נְפָלָאוֹת הַיְהוּדִי

צ' זיין חסתקות אייבער דעם קאנ ער ניט פערנצעטן קיזן מענש וויל ער האלט
שאין בגין דעם צולט האמת קאנ ער שוין ניט פערנצעטן די מענדשן וואס זיין
זונען פֿוֹסֶק בְּהַבְּלִי פֿוֹלֶט הוֹה זַיְעַ

לְעֵר רְבִי ר' אַיְתְּשָׁעַי מפרשיסחא דעם יוד הקדושים א' איניקעל אין
א' מאה געוועגן אין מאיזין ער האט זיך גישטעט דאוינגען
מײַריב אין ער האט בשום אוֹפֶן ניט געקאנט דאוינגען עס האט קיינער ניט
גיויסט די סיבָה בְּינוֹ דָעֵר משמש אַיְוֹ אַהֲנָגָעָקִיםָעַן אין ער האט אַהֲנָגָעָהָיְבָעַן
צ' זיכין אין שטיבָה בְּינוֹ ער האט געפֿנֶען צוֹוְשָׁן אַזְיָבָעַן לְגַעַן אַלְטָה העמד
האַט ער עס אַרְזִיס גענימען האַט ער הערטט געקענט דאוינגען זַיְעַ :

לְעֵר יְזִידָה הקדוש האַט געזאגט אוֹ יעדער יוד ניט אַזְוָרָךְ די' גאנצָע תורה
אין יאָהָר אַערלְיכָעָר יוד אוֹ ער קוּמֶט צ' די' סְדָרוֹת ווֹאָס זַיְיָ
ריידען מענייני המשכן וקרבענות אין ער זיך אין זיַיְמָבָק אין אוֹ ער קוּמֶט
צ' דָעֵר סְדָרוֹת קָרָה אין כְּדוּמָה לְזִיפְטָע ער דָזְרָךְ זַיְיָ אַזְוָרָךְ אין ער שטעלט
זיך בגין זַיְיָ ניט אַבָּא בער ניט דָעֵר אַערלְיכָעָר יְזִיד טוֹהָט פֿערקָעָהָרָט :

לְעֵר יְזִידָה הקדוש האַט געזאגט אוֹ אַיְנָגָעָר אַיְן מַחְדָשׁ חֲדֽוֹשִׁים אַיְן דָעֵר
תּוֹרָה מִטְיָרָת די' שְׁטָעָהָת אַיְן זַוְהָרָה הקדוש אוֹ פִּין די' חֲדֽוֹשִׁים
ווערען בעשאפען נייע הימליך אַבָּא בער דָעֵר ווֹאָס ער אַיְן מַחְדָשׁ חֲדֽוֹשִׁים מִיטָּה
גָּאוֹה נְשָׁאָר מְדוֹת רְגָעָת ניט קָיִן רְגָעָז ווערט פִּין דָעֵם אַפְּאַלְשָׁעָר הַיְמָעָל
נָאָר שְׁכָל רְחָנִי (דָעֵר אַיְדִילְעָר גַּעַדָּאָנָק) פִּין די' חֲדֽוֹשִׁים פְּלִיהָעָן אַ וועק קָיִן
עַנְגָּלָאָנָד וְכְדוּמָה אין פִּין דָעֵם שְׁכָל ווערד בעשאפען ווינְדַעַרְלִיכָּבָעָ מַאֲשִׁינְעָרִיאָ
אין ער האַט גַּעַזָּגָט אַזְיָיךְ אַגְּרָוָל אַז פִּין זַיְנָעָן חֲדֽוֹשִׁים ווֹאָס ער האַט מַחְדָשׁ
געוועגן ווערט ערפֿינְדָעָט ווערען אין עַנְגָּלָאָנָד אַ ווַיְנְדַעַרְלִיכָּבָעָ מַאֲשִׁין :

לְעֵר יְזִידָה הקדוש פְּלִיגָט קִידּוֹשׁ מאכען שבת אין דָעֵר פריה בגין אַ קְלִיָּן
גָּלְצָעָלָעָ יִיְשָׁה הָגָם בגין ווֹיָן אַיְן דָאָךְ דָעֵר דִין אוֹ מַעַן דָאָרָךְ
קִידּוֹשׁ מאכען בגין אַכְסָפָן אַרְבִּיעָת אַבָּא בגין יִיְשָׁה האַט ער גַּעַפְּסָקְנִיט
אוֹ עס אַיְן גַּעַדְיָק אַ קְלִיָּן גָּלְצָעָלָעָ דָעֵר טָעֵם דָעֵר פִּין אַיְן ווֹיָלָעָ מַעַן דָאָרָךְ
הָאָבָעָן אַ שְׁיוּזָר מַשְׁקָה עַס זָאָל זַיְלָהָשָׁבָן . ווֹיָן אַיְן קָיִן גָּלְצָעָלָעָ נִיטָּה
חָשָׁב אַבָּא בגין יִיְשָׁה אַיְן אַ קְלִיָּן גָּלְצָעָלָעָ אַזְיָיךְ חָשָׁב אַלְעָ גְּדוֹלִים הָאָבָעָן צ' :

דָעֵם מסכימים גַּעַזָּגָטן אין די וועעלט אַיְן זיך טָאָקי אַזְיָיךְ גַּוְהָגָן :

לְעֵר רְבִי ר' יְרָחְמִיאָל דָעֵם יוד הקדוש זוּהָן האַט גַּעַזָּגָט אוֹ אַ מענש
פְּאַהָרָט צ' אַ צְדִיק אַיְן זַיְיָ כוֹנוֹה אַיְן אוֹ ער זָאָל זַיְיָ פִּין
דָעֵם צְדִיק לְעָרְגָעָן אַדְרָךְ לְעָבוֹדָת הַשֵּׁם דָעֵר לְיִיכְתָּב מַעַן אַיָּהָם פִּין הַיְמָעָל
זַיְנָעָא אַזְיָגָעָן אין מַעַן ווֹיָזָט אַיָּהָם דָעֵם דָרָךְ האַט הָגָם דָעֵר צְדִיק אַז
מִיטָּה

גיט דער צדיק הדור דאך איז מען מלוא זייןע בקשות אין ער איז משיג כל המדרגות גלייך ווי ער ואלת געפאהרען צום צדיק הדור. דאס איז או דער צדיק איז א ערליךכער מגער ער גיט זיין דער צדיק הדור אבער או דער צדיק איז ניט קיין ערליךכער וווײזט מען דעם מענטש או ער ואל פין איהם א ווועק פאהרען דאס איז ערליךס או דער מענטש מײינט ערינגסט אבער או דער מענטש מײינט ניט ערינגסט קען ער זיך זייןע ער לאחערן אבענארען איז ער זאל גאר ניט משיג זיין אפילו וווען ער פאהרט איז דעם צדיק הדור:

דער רבבי ר' רחמיאל האט געוזנט א סימן צי וויסען וווען א מענטש איז ריבע געוואָרען אבער ער איז גראָס געוואָרען אַרב אַבער אַגשיה קען מען וויסען צי דאס געלד אַדער דער כבּוֹר אַיז אַיהם געקוּמָעָן מסיטראָ דקרוּשה צי ח"ו להיפוק אַויב נאָך דעם וווען ער האט בעקומהָעָן דאס געלד צי דעם כבּוֹר האט עס בּינְי אַיהם ניט געמאָכָט קיין שים ערגעֶרֶץ שינוי ער האט זיך בּינְי דעם יוֹרְשָׁקִינְט גלייך ווי פריהער אַיז אַסימן או דאס אַיז אַיהם געקוּמָעָן מסיטראָ דקרוּשה אַבער או נאָך דעם ווי ער אַיז ריבע געוואָרען אַיז ער אַיז צי גראָס געוואָרען אַיז קאָלָע געוואָרען אַיז יידישקִינְט אַיז עס פֿאָר אַיהם ניט קיין גיטער סימן דאס אַיז אַסימן או ער אַיז זינדייג אַיז וויל ער האט וועלכּע מצוה געטוהָן בעצָהָלָט מען אַיהם אויף דער ווועלט כדי ער זאל ניט האָבָּן יאנָע ווועלט:

דער רבבי ר' מאיר לי מפרשיסחה האט געוזנט דער מענטש וואָס פֿאָסְט אַיז ער שפֿיעָרט ניט דעם הינגעָר טאָהָר ער ניטulos זיין חתוניות אַויף דעם זאגט די גمراָה "הַיּוֹשֵׁב בְּתֻנְיַת נְקָרָה חֹזְטָאָ" דער וואָס פֿאָסְט הייסט ער אַזינדייגער ומען מײינט ניט ח"ו די געבאָטינְעָ תעניתים נאָר אַזעלכּער וואָס וויל זיך פֿאָנִיגעָן אַיז אַזעלכּעָ טעג וועלכּעָ זיך זענען ניט קיין געבאָטינְעָ תעניתים) וויל דאס פֿאָסְטָעָן אַיז אַיהם מונע פין ערבות השם. אַבער די צדיקים וואָס זיך זענען דבּוק אַיז השִׁיחָה אַיז זיך זענען אויס גאטיהָן פין דער ווועלט זיך שפֿירען ניט קיין הינגעָר זיך מעגען פֿאָסְטָעָן אַיז ווי אַסְוחָר וואָס ער לִיְזָט אַגְּנָצָעָ טאג פֿערגעָסְט ער אַיז עסְעָן אַיז צדיקים וויל זיך שפֿיעָרטָן אַתְּהָנוּג אַתְּהָנוּג אַיז ערבות השם אַיז צוֹלָעָב דעם תענית פֿערגעָסְט זיך אַיז וויסען גָּאָר ניט צי זיך דאָרְפָּעָן גָּאָר עסְעָן . דאס אַיז די טִינְשֶׁט פִּין דער גمراָה "הָא דָקְרִי קְדוּשָׁה דְּמִצְרָא נְפָשִׁי" וויסט אַיהָר ווער עס ווערד אַהְנְגָּעָרְפָּעָן אַקְדוּשָׁה דער וואָס ער קען זיך גוּפָּה מְצָעָר זיך וויל ער אַיז אַזְוִי דָבּוק אַיז הַשִּׁיחָה אַיז אוּס געטוהָן פִּין דער ווועלט אַיז ער

ער פַּעֲרָגָעֶסֶת גָּהָר צִי עַר דָּאַרְפּ עַסִּין דָּעַר מַעַג פַּאֲסְטִינָן אַפְּעַר דָּעַר וּוָסּ
עַר שְׁפִּיעָרֶת הַינְגָּר אֵין תְּפִנִּית דָּעַר טִיהָר נִינְטְּ פַּאֲסְטִינָן גָּהָר אֵין דִּי גַּעֲפָאַטִּינְגְּ
תְּפִנִּיתִים וּוְיִלְלְ עַר שְׁלָאַפְּט אֵבּ וּוְיִן גֻּף אֵין עַר קָעָן נִינְטְּ עֹזָק זְיַן בְּתְּפִנִּית
דִּי קוּמֶת דָּאָךְ אֹוִיסְ דָּאָס וּוָסּ עַר פַּעֲרָדְגִּעְנְטְ מִיטְ דָּעַם פַּאֲסְטִינָן הָאַט עַר

הוֹזֵק מִיטְ דָּעַם וּוָסּ עַר קָעָן נִינְטְּ דִּינְגְּן גָּטְטְ בְּהָה :

הַרְבָּה הַצְּדִיק רִי פְּנַחְסִיל וְצִילְ מַקְינְצָק דָּעַם יוֹדְ הַקְּדוֹשִׁס אַיִינְיקְאַלְ
אַיְזְ גַּעֲוּזָעָן וְיִיכְרָ אַוְינְדְּעָרְלִיכְאַרְ הַיְלִינְגְּ מַעֲנְשָׂ אַלְעָ
צְדִיקִים זְעַנְנָן גַּעֲוּזָעָן כְּפֹרְ אַינְטְּעָרְ אַיְהָם זְיַן פַּאֲטָעָרְ הַרְבָּה הַצְּדִיקְ מַשְׂיְוָלְאַוְצָזְ
הָאַט אַיְפּ אַיְהָם דְּרוֹתְ גַּעֲוָגָט אָז עַר הָאַט נִינְטְ טְוָעָם גַּעֲוּזָעָן קָיְיָן חָטְ כָּלְ
ימְיוֹ עַר אַיְזְ גַּעֲוּזָעָן אַיְשְׁ קְדוֹשָׁ אַפְּזְבָּדְ דִּי פְּנִין זְיַן יְגַעְנְדְ בְּמִסְרָוִתְ נְפָשָׁ
עַר הָאַט מִמְאָס גַּעֲוּזָעָן בְּתְּעִנוּגִי צְוָמָס הַזָּהָה. זְיַן אַהֲבָתְ יִשְׂרָאֵל אַיְזְ גִּינְטְּ מִשְׁעָפָּ
אַיְזְ זְיַן אַז עַס אַיְזְ אַמְּאָהָל אַמְּיִצְעָרְ צִי אַיְהָם גַּעֲקְוִמְעָן מִיטְ אַבְּקָשָׁה הָאַט מַעַן
גַּיְזָחָן וּזְיַן דָּאָס רְחַמְנָוֹתְ הָאַט אַיְהָם אַיְבָעָרְ גַּעֲנְמָעָן אָז פְּנִין זְיַיְעָ אַוְגָעָן זְעַנְנָן
גַּעֲרִינְעָן טְרָעָרָעָן בְּיִטְאָגְ אַיְזְ בְּיִנְאָכָטְ הָאַט עַר נִינְטְ גַּעֲרוֹתָהְ עַר הָאַט שְׁטָעְנְדִיגְ
מַתְּפָלְלָן גַּעֲוּזָעָן פָּרָר דָּעַם כָּלְלָיְיִשְׂרָאֵל וּוּעָן עַר אַיְזְ זְיַק גַּעֲנָאָגָעָן לְיִגְעָן הָאַט
עַר גַּעֲוָאָגָטְ רְבָוָנוֹ שְׁלָלְוָס אַוְיָבְ דִּי וּוּעָסָטְ נִינְטְ טְוָהָן מִינְן דִּצְוָן אָז דִּי אַלְסָטְ
הַעֲלָפָעָן דָּעַם כָּלְלָיְיִשְׂרָאֵל וּוְיִלְלְ אַיְזְ שְׁוִיןְ מַעֲהָרְ נִינְטְ לְעַבְעָן וּוְיִלְלְ אַיְזְ קָעָן
שְׁוִיןְ נִינְטְ אַז זְעַחָן דָּעַם צָעָרְ פְּנִין דִּי יְדָעָן זְיַן גִּינְטְ אַיְזְ נִינְטְ מִשְׁפָרְ
צִי זְיַן וּוְיִפְּעָלְ גַּעֲלָדְ עַר הָאַט גַּעֲהָאָטְ הָאַט עַר עַס צְוָ טְהִילָתְ אַרְיִמְעָ לְיִאָטְ
אַיְזְ אָז עַר הָאַט נִינְטְ גַּעֲהָאָטְ קָיְיָן גַּעֲלָדְ אָז עַר הָאַט עַס צְוָ טְהִילָתְ אַרְיִמְעָ
לְיִכְתָּצָרְ אַיְזְ עַר הָאַט זְיַק גַּעֲלִינְעָן גַּעֲלָדְ אָז עַר הָאַט גַּעֲנָאָגָעָן זְיִלְבָּעָרִינְעָן
פְּנִין אַיְהָם קָיְיָן מַאָהָלְ נִינְטְ אַיְבָעָרְ גַּעֲנָאָגָטְ קָיְיָן פְּרוֹתָהְ אַיְזְ שְׁטִיבָה זְיַן
אַמְּנָהָ אַיְזְ זְיַן פְּשָׁטוֹתְ אַיְזְ נִינְטְ מִשְׁפָרְ צִי זְיַן יְעַדְעָן טָגְלָעָטְ עַר צִי
זְעַגְעָן הַיְיָינְטְ וּוּעָטְ זְעַכְעָרְ קְוִמְעָן מִשְׁיחָ אָז עַר הָאַט גַּיהֲעָרָטְ אַרְעָשָׁ אַיְזְ גָּאָסְ
הָאַט עַר גַּיְפְּרָעָגְטְ וּוּאָס דָּעַרְ רְעָשָׁ אַיְזְ אָפְשָׁרְ אַיְזְ שְׁוִיןְ גַּעֲקְוִמְעָן אָז עַס
זְעַכְעָן צִי אַיְהָם גַּעֲקְוִמְעָן מַעֲנָשָׁן מִיטְ קוּוִיטְלִיךְ מִיטְ פַּעֲרָשְׁדִּינְעָ בְּקָשָׁתְ הָאַט
עַר זְיַק גַּעֲזָאָנְטְ וּוּאָס אַיְזְ קְדָאיְ צִי זְיִינְגָעָן וּוּאָס זְאָרָגָטְ אַיְהָרְ מַאְרָגָעָן
וּוּעָטְ דָּאָךְ זְיִכְעָרְ קְוִמְעָן מִשְׁיחָ עַס אַיְזְ נִינְטְ מַעֲגָלְגָקְ אַרְזָוִיסְ צִי שְׁרִיבְעָן זְיַן
צְדִקוֹתְ עַר אַיְזְ גַּעֲוּזָעָן זְיִיכְעָרְ אַשְׁוֹאָכְעָרְ מַעֲנָשָׁ זְיִבְעָהָן יְאָהָרְ אַיְזְ עַר
גַּלְעָנְגָעָן שְׁאָף דָּאָךְ הָאַט זְיַן פְּנִים גַּלְעִיכְאָ אַזְוִי וּזְיִלְאָךְ דָּעַרְ טְרִיסְקָעָרְ
מְגִידְ הָאַט גַּעֲזָאָנְטְ אַיְזְ פְּנִים הָאַט גַּיְרָגָעָן פְּנִין יְרָאָתְ שְׁמִיםְ אַלְעָ צְדִיקִים
פְּלָאָגָעָן צִי אַיְהָם פְּאָהָרָעָן אַיְזְ זְיַן זְעַנְנָן גַּעֲשָׁתָאָגָעָן בְּנִי אַיְהָם מִיטְ מְוֹרָא
אַזְוֹגְ

אֲזֶה וּוֹי אַתְּלֵמֵיד פָּאָר זַיְן רַבִּין אַיְן זַיְן פְּלַעֲגָעָן אַיְהֶם צְגַעַבָּעָן קוּוֹטְלִיְּהָרָךְ רַי פְּנַחְמָלְךָ וְצַיְּלָה אֲזֶן אַמְּאָהָל גְּעוּוֹזָעָן שְׁבַת אַיְן גְּרוֹאַזִּיסְקָ רַי פְּנַחְסִיְּה פְּלַעֲגָעָט שְׁפַעַט דָּאוּוִינָעָן אֲזֶן דָּעַרְ רַבִּי רַי אַלְיְמָלְךָ מְנַרְאַזְוִיסְקָ הָאָט שְׁוַיְן אֲבָפְּ גְּעַדְאַוּעָנֶת אַיְן עַר אַיְן גְּעַגְאַנְגָּעָן צַיְּ רַי פְּנַחְסִן אַיְהֶם זַגְעָעָן גִּיטָּשְׁבַת אַיְן אַיְהֶם בְּעַטְעָן אֲזֶן עַר וְאֲלָלְ בֵּין אַיְהֶם עַסְעָן, רַי פְּנַחְמָלְךָ הָאָט אַבְּגָר נָאָךְ גִּיטָּשְׁבַת גְּעַהָּאָט גְּעַדְאַוּעָנֶת נָאָר עַר הָאָט זַיְּף אַרְוֹם גְּעַדְרָעָהָט אֲזֶן שְׁטִיבָא אַיְן אַיְן צְוִירִיק וּוֹי רַי אַלְיְמָלְךָ הָאָט עַר גִּיט בְּעַמְעַרְקָט אֲזֶן רַי אַלְיְמָלְךָ אֲזֶן פְּעַרטְהָוָן אֲזֶן דְּבִיקָּות הַשִּׁיחָת הָאָט עַר גִּיט בְּעַמְעַרְקָט אֲזֶן רַי אַלְיְמָלְךָ אֲזֶן אַרְיִיךְ גְּעַקְיִמְצָּן וּוֹי רַי אַלְיְמָלְךָ הָאָט אַיְהֶם גְּעַזְעָהָן אַרְוֹם גְּעַהָּן אֲזֶן שְׁטִיבָא פְּצַרְטָאָכָט הָאָט עַר אַהֲנְגָּעָשְׁפָּאָרָט וְיִגְּבָּעָ הַעֲנָר אֲזֶן דָּעַר טִיחָר אֲזֶן עַר וְאָט גְּעַזְעָגָט אֲזֶן דִּי מְעַנְשָׁעָן וּוֹאָס זַיְן זַעֲבָעָן גְּעוּוֹזָעָן מִיטָּ אַיְהֶם אֲזֶן זַיְן אַלְיְעָן זַיְן שְׁטִילָבָי זַיְן זַעֲלָעָן אַיְהֶם גִּיט מְבָלְבָי זַיְן זַיְן זַיְן הַיְּלִילְגָּעָן גְּעַרְאַגְּקָעָן אֲזֶן רַי אַלְיְמָלְךָ אֲזֶן אַזְוִי גְּעַשְׁתָּאָעָן אַהֲנְגָּעָן צִוְּתָּ בְּזַיְן עַר הָאָט אַיְהֶם בְּעַמְעַרְקָט אֲזֶן עַר אֲזֶן אַיְהֶם צַיְּ גְּעַנְגָּעָן אֲזֶן עַר הָאָט גְּעַזְעָגָט גִּיט שְׁבַת הָאָט רַי אַלְיְמָלְךָ צַיְּ אַיְהֶם גְּעַזְעָגָט אֲזֶן עַר אֲלָלְ בֵּין אַיְהֶם עַסְעָן הָאָט עַר אַיְהֶם גְּעַנְפְּעָרָט אֲזֶן זַאְלְ מְתָפְלָל זַיְן אֲזֶן עַר זַאְלְ קָגְעָן דָּאוּוִינָעָן וּוּעַט עַר בֵּין אַיְהֶם עַסְעָן עַר וּוֹיְל אַזְיָּק בֵּין אַיְהֶם זַאְלְ קָגְעָן דָּאוּוִינָעָן וּוּעַט עַר טַהָּן אֲזֶן עַר קָגְעָן נָאָךְ גִּיט דָּאוּוִינָעָן וּוּעַן רַי אַלְיְמָלְךָ אֲזֶן אַרְוִיסְטָגְעָן גְּעַבְגָּגָעָן הָאָט עַר גְּעַזְעָגָט צַיְּ דִּי מְעַנְשָׁעָן אַיְהֶר זַאְלְ וּוּסְעָן אֲזֶן בְּשַׁעַת עַר אֲזֶן אַרְוֹסְטָגְעָן גְּעַנְגָּגָעָן פְּיַן שְׁטִיבָא הָאָט אַפְּיַעַר גְּעַפְלָאָמָט אַרְוֹסְטָגְעָן אֲזֶן דָּעַר שְׁלִיחָה זַיְן פְּאָפְעָר רַי נְתָן דָּוֹד זַיְלָה גְּעַשְׁקָט אֲזֶן גְּיַלְדָּעָן רְעַנְדָּיָל אֲזֶן עַר זַאְלְ דָּאוּוִינָעָן אֲזֶן דָּעַר פְּרִיה תְּפָלָה בְּזַמְנָה הָאָט עַר אַהֲנְגָּצָהוּיְבָעָן צַיְּ וּוּיְגָעָן אֲזֶן עַר הָאָט גְּעַר גִּיט גְּעַנְטְּפָעָרָט דָּעַם שְׁלִיחָה זַיְן דָּעַר שְׁלִיחָה אֲזֶן צְוִירִיק גְּעַקְיִמְצָּן הָאָט אַיְהֶם רַי נְתָן דָּוֹד זַיְלָה גְּעַרְגָּעָט וּוּסְטָ עַר הָאָט גְּעַנְפְּעָרָט הָאָט עַר אַיְהֶם דְּעַרְצָעָהָלָט אֲזֶן עַר הָאָט נָאָר גִּיט גְּעַנְטְּפָעָרָט נָאָר עַר הָאָט גְּעַוְוִינְטָה אַפְּיַיְלָן דָּוֹד זַיְלָה גְּעַזְעָגָט וּוֹאָס זַאְלְ אַיְקָעָט טָהָן מִיטָּ זַוְּהָן אֲזֶן כָּל תְּעֻנוּגִי צּוֹלָם הָזָה אֲזֶן דָּאָס גְּאַנְצָעָ גָּאָלָד אֲזֶן וּלְבָעָר פְּיַן דָּעַר וּוּעַלְט הָאָט עַר אַיְהֶם צּוֹלָם הָזָה אֲזֶן דָּאָס גְּאַנְצָעָ גָּאָלָד הָאָר יְגִרְישִׁקְיִיט. דָּעַר רַבִּי רַי אַבְּרָהָם זַיְלָה כְּפֹרְסָפְּ אַיְגְּטָעָר אַיְהֶם זַיְן זַוְּהָן אַפְּיַיְלָן יְהָזְקָאָלְ הָאָט חַתּוֹגָה גְּעַהָּאָט קָיִן אַסְטְרָאַוּצָעָ אַיְהֶם זַיְּף אַיְהֶם גְּעַמְאָכָט אַסְוָבָה אֲזֶן עַר הָאָט גִּיט גְּיַקְעָנָט פְּאַהָרָעָן צַיְּ זַיְן פְּאַטְעָר קָיִן וְאַרְאָמָסָק הָאָט עַר גְּשָׁרִיבָעָן צַיְּ זַיְן פְּאַטְעָר אַבְּרִיףָ אֲזֶן עַר הָאָט זַיְּף קָיִן צַיְּ אַיְהֶם גִּיט קָוְמָעָן הָאָט אַיְהֶר דָּעַר

נְפָלָאות הַיְהוּדִי

פָּטָעֶר גִּינְעָנְטָעָרֶט אָז עַר זָאָל בְּשָׁוֹם אָפָּן נִיט זִין אֵין דָעַר הַיּוֹם נָאָהָר עַר זָאָל פָּאָהָרָעַן צִי ר' מְנַחָּסֶן קִין וּוְאַחֲצָק עַר הָאָט דָאַמָּאַס גַּעֲוֹאַהָגֶט אַיִן וּוְאַחֲצָק אֵין עַר הָאָט אֵיָם גִּישְׁרְבְּעָן דִּי זָאָלְסֶט וּוְיִסְעָן אָז עַר אַיִן אַצְדִּיק וּקוֹדֶש אֵין וּוּעַן עַר הָאָט דָעַרְמָאָנֶט ר' פְּנַחַסְמָ נָאָמָעַן הָאָט עַר זִיך אַיִף גַּעַשְׁטָעַלְט סִין זִין שְׁטוֹהָל אֵין עַר הָאָט גַּעַזְאָנֶט מִיט דָעַם הַיְלִיגְעָן אַדְיק ר' פְּנַחַסְמָ לְמַקְיִינְזֶק אָז עַר גַּעַתְהָט קִין שָׂוֹם טָאָג נִיט דָאוּיְגָעָן אֵין עַר אַיִן

מַתְקָן אַלְעָ אֹתִיחָוֹת פִּין דָעַר תּוֹרָה:

נָאָך דָעַם וּוּר' אַבְרָהָם מְרַאַדָּמֶסֶק אָז נְפָטָר גַּעֲוֹאַרָּעָן אַיִן ר' פְּנַחַס קִינְצָק עַר גַּעַוְעָזָעַן אַיִן קָאַרְשָׁקָאַוִּיז ?עַבְעָן רַאַדָּמֶסֶק וּעַנְעָן צִי אֵיָם גַּעַפְאָהָרָעַן ר' אַבְרָהָם סְבִּינְדָּע זְוָהָר הַכְּדִיק ר' יְהֻוקָּאַל מְרַאַדָּמֶסֶק וְאַחֲיו ר' יְעַקְּרַל'עָ מְקַלְּאַבְיִיצָק אָזִין זִיך וּעַנְעָן אַרְיִין גַּעַגְאַגְגָעָן מִיט קוֹוִיטְלָעָעָז ר' פְּנַחַסְמָ אַיְגְּנָעָר אָהָן דָעַם צְוִוְיִטְעָן צִוְּסָעָן אָז אַרְיִין גַּעַגְאַגְגָעָן ר' יְהֻוקָּאַל מְרַאַדָּמֶסֶק אָזִין עַר הָאָט אַב גַּעַגְעָבָעָן אַקְוִיטְעָל אָזִין עַר הָאָט אַזְוִי אַיִין גַּעַשְׁרְבְּיִעָן אַיִן קוֹוִיטְעָל הַנְּהָמָיִן פָּאַטְעָר אַיִן נְסְתָלָק גַּעַוְאָרָעָן אַיִן דִּי חַסְידִים וּוְילְעָן דּוֹקָא אָז אַיִק זָאָל וּוּעָרָעָן רַבִּי אַיִן עַס אַיִן מִיר שְׁוֹעָר אָז אַיִק זָאָל זִיך מְדַחָה וּזִין אַיִן אָפְשָׁר אַיִן דָאָס מִן הַשְׁמִיט אָז אַיִק שְׁוֹין גַּעַוְעָזָעָן אַצְלָרְבִּי מְשִׁינְאָוֹוִי אָזִין עַר הָאָט מְסֻכִּים גַּעַוְעָזָעָן אָז אַיִק זָאָל וּוּעָרָעָן רַבִּי פְּצִ' צּוֹוִי וּוּר' אַיִק וּוְיִיס אָז אַיהֲר זְעַנְתָּ דָעַר צְדִיק הַדּוֹר בַּיִּן אַיִק גַּעַקְוּמָעָן פְּרַעְגָּעָן אַיְגְּעָר צְחָה ר' פְּנַחַסְמָ הָאָט אֵיָם גִּינְעָנְטָעָרֶט אָז זְכִיבָּעָר גַּלְיִיכָּעָר אָז אַיהֲר זָאָלְסֶט וּוּעָרָעָן רַבִּי אַיִן דִּי חַסְידִים וּוְעַלְעָן בַּיִּן אַיִק גַּעַהְאַלְפָעָן וּוּעָרָעָן הַנְּ בְּיוֹחָנָהָוֹת הַנְּ בְּגַשְׁמִוֹת עַס אַיִן מִן הַשְׁמִים אָז אַיהֲר זָאָל זִין אַמְּנַהְגָה הַדּוֹר נָאָך דָעַם אָז אַרְיִין גַּעַגְאַגְגָעָן זִין בְּרוֹדְעָר אָזִין עַר הָאָט אַבְגָּעָגְעָבָעָן אַקְוִיטְעָל אָזִין עַר הָאָט גַּעַבְעָטָעָן דָעַם רַבִּי אַיִן עַר זָאָל אַיִף אֵיָם מַתְפָּלְלָא זִין אָז עַר זָאָל הַאֲבָעָן כַּח אַיִס צִי הַלְּטָעָן דָעַם נִסְיָוָן אָז עַר זָאָל נִיט דָאַרְפָּעָן וּוּעָרָעָן קִין רַבִּי :

לְעַר רַב' ר' יְרַחְמִיאָל מְשָׁה פָּנָן קִזְוִינְגָעָן אַיִן אַיִק שְׁטַעְנְדִּיגָג גַּעַפְאָהָרָעָן לְהַצְדִּיק ר' פְּנַחַסְמָ לְקִינְצָק עַר וּוּעַן עַר הָאָט אַב גַּעַגְעָבָעָן דָאָס קוֹוִיטְעָל אָז עַר גַּעַשְׁטָאָגָעָן בְּאַיִמָּה אַזְוִי וּוּמָא תְּלִמְדִיד פָּאָר זִין רַבִּי דִּי סִיבָה וּוּסָעָס עַר אַיִן גַּעַפְאָהָרָעָן צִי אֵיָם הָאָט זִיך גַּעַגְיִמְעָן פִּין דָעַם . ר' יְרַחְמִיאָל מְשָׁה אַיִן אַיִף גַּעַהְאַדְעוֹוִיט גַּעַוְאָרָעָן בְּצִי ר' אַהֲרָן קָאַרְלִינְגָעָר אַיִן עַס אַיִן אַמְּהָל גַּעַוְעָזָעָן אַחֲתָוָה אַיִן גְּרָאַדְזִיסָק אַיִף דָעַר חַתּוֹנָה זְעָנָעָן גַּעַוְעָזָעָן כְּמַעַט אַלְעָ גְּרָוִיסָעָן צְדִיקִים אַיִן ר' אַשְׁר סְטָאַלְגְּנָעָר ר' אַהֲרָן קָאַרְלִינְגָרָס זְוָה אַיִק גַּעַוְעָזָעָן אַיִף דָעַר חַתּוֹנָה וּוּעַן עַר אַיִן אַחֲנִים גַּעַקְיִמְעָן

געקומען האט איהם דער פאָטער ג'יפֿרַעַגְט ווי אֶזְזִי נִיפֿאַלְעַן דֵיר די פּוֹלִישׂ
 רביניס האט ער איהם גִּעְנְּטְפָּעָרֶט אָס גִּיעְלָט מִיר קִינְגָּר נִיט נָאָר דָער קָרוֹכ
 מִיט דְּצָם קְנִיפּ עַד האט יְרָאָת שְׁמִים לְרוֹבָה. האט איהם דער פְּאָטָעַר גִּיפֿרַעַגְט
 ווֹצְמָעַן ער מִינְגַּט הָאָט ער גִּעְנְּטְפָּעָרֶט אָז ער מִינְגַּט רָי פְּנַחַם קִינְצָקָעַר אֵין
 רָי יְרָחְמִיאָל מְשָׁה אֵין נָאָך דָּמָאָלָס גְּזֻוִּיצְזָעָן אַ קְלִיאָן יְוָנְגָאָל אֵין פְּנַי
 דָּמָאָלָס אָהָן האט זַיְק אֵין איהם אַהֲנְגָּצְזִינְדָּעָן אַחֲשָׁק זַי פְּאַהֲרָאָן קִין
 קִינְצָק :

הרב הכהן קינצקערס
נוטע פרילינד אין ערד האט אויף איהם עדות געוואָגט און
ער איז באמת געוועזען אַ אהַב יִשְׂרָאֵל. אַ מְאַהֲל אַזְעָר אַלְכְּסָנְדֶּר רְבִּי מִיט
זִין זוֹהָן גַּעֲוָעָזָן אַיְזָן קִינְצָק האט ר' פְּנַחַם לְ גַּעֲמָאָכָט אַסְעָרוֹה פָּאָר זִיְּעָרָט
וועגָעָן האט זִיךְ גַּעֲמָאָכָט אַסְיָה דָּעַם אַלְכְּסָנְדֶּר רְבִּינִיס זוֹהָן אַזְעָר גַּעֲהָן
גִּיט גַּעֲקָעָנְטָן קוּמָעָן צִי דָּעַר סְעוֹרָה האט ער איהם גַּעֲהָיִיסָּעָן אַזְעָר זָאָל גַּעֲהָן
אַבְּעָר בָּעָטָעָן ר' פְּנַחַם לְןָן. ר' פְּנַחַם לְ האט אַמְּאַהֲל גַּיְפְּרָעָנְטָן זִין פָּאָטָעָר
פָּאָר וְאָסְעָר האט מְעָהָר חַשְׁקָן צִי קוּקָעָן אַיְזָן רְבִּי זִין פְּנַחַם לְ זִיךְ אַיְזָן
אנְדָּעָר האט איהם דָּעַר פָּאָטָעָר גַּעֲנְטָפָעָרט וּוְיִילְּ ער האט אַיְזָן זִיךְ דִּי נְשָׁמָה
פִּין ר' דָוִד מְלָאָלָב אַיְזָן ר' דָוִד מְלָאָלָב אַיְזָן גַּעֲוָעָזָן דָּעַם רְבִּי זִין
לוּבְּלִיָּיס אַתְּלָמִיד אַלְעָ צְדִיקִים האבעָן אַיְם זִיְּעָר זִיְּגָב גַּעֲהָאָט דָּעַר
פָּאָרָסָאָוָעָר רְבִּי האט אויף איהם גַּעֲוָאָגָט אַזְעָר האט אַזְעָר זִיךְ דִּגְנָעָן גַּט
גַּיְיִיךְ מִיט דִי פָּעָרְצִינִיטִישָׁ צְדִיקִים זִיְּעָר וְעַכְיִיא :

ה' ערד ר' רבינו ר' פנהם ל' קינצקער האט געטיגיטשט די משנה אין אבorth
אל תפרוש מן הצבור ואל תאמין בעצמך עד יומן מזחך? די זאלסט
פראסתע טיגיטש או די זאלסט דיזק ניט אבשיגידען פון צבור אין די זאלסט
דיין גלעיבען בין דעם טאג פון דיין שטארבען. האט ער גיפורענט וואס
פואר א שיעיות האבען די צוועי מיראות איגינס צום צוועיתען האט דער רב' ר' ר' פנהם ל' געטיגיטשט אל תפרוש מין הצבור? די זאלסט דיזק ניט
אבשיגידען פון ציבור די זאלסט ניט דאויגען ביהדות אין עסען ביחסות
אין זיין שטענדיג אונגעוינדערט פון מענשען וויל דאס איז א עצת היצר
דער וועג איז מסוכן דעבורה די 'ואל תאמין בעצמך' די זאלסט דיין ניט
גלעיבען דער יצר הרע קען דיזק אהנריידען או די ביסט שיין א צדיק א קדוש
אין די קענסט שיין זיין א פיין זאנט מען דער אהן או די זאלסט ניט גלייבען
עד יומן מזחך? בין די וועסט וויסען או דער יצר הרע איז בז' דער שיין
אונגאשטארבען אין די ביסט שיין איס געטוון פון אלע תאות עולם הוה
דאמאלאס

נְפָלֹאות הַיְהוּדִי

דאמאַלַס קענטש דורך אַבְוִינְדָּעָרִין פֵּין דער וועלט אין זיין אלְיאָן אין
דִּינְיָעָן גָּאָט בַּיה וַיְיָצָא :

דָּעֵר רַבִּי רַי פָּנְחַמְלַ' קִינְצָקָרֶר אַיְזָן אַמְּאָהָל גַּעֲלָעָגָעָן אוֹיְף דָּעַם בְּעַט
אַיְזָן עַר הָאָט זִיךְּ גַּעֲשְׁפִּיעָלָט מִינְטָדָעָם זִינְגָּעָרְלַי אַיְזָן צַיְאָהָם
אַרְיאָן גַּעֲקָוּמָעָן זִינְגָּס אַבְּנִית בַּיְתָה אַרְהָט אַיְזָם בְּיַפְּרָעָגָט סָאָר וּוְאָס גַּעַתָּה אַיְהָר
נִינְטָדָאוּנְגָּעָן נָאָר אַיְהָר שְׁפִּיעָלָט אַיְיךְ מִינְטָדָעָם זִינְגָּעָרְלַי עַס אַיְזָן דָּאָק שְׂוִין
שְׁפָעָט הָאָט עַר אַיְזָם גַּעֲנְטְּפָעָט דִּי זָאָלָס וּוְיָסָעָן אַו אַיְקָה עַרְעָן מִיקְּ יַעַצְתָּ
וּוּ אַזְּוִי אַיְיךְ זָאָל לְאַחֲרָ מָהָה שְׁנִים אַוְוָעָק גַּעַתָּה פֵּין דָּעֵר וּוּעָלָט זִיכְּעָץ :

דָּעֵר רַבִּי רַי פָּנְחַמְלַ' קִינְצָקָרֶר הָאָט גַּעֲזָאָגָט נָאָק זִינְגָּעָרְלַי פָּאָטָעָרָעָס פְּטוֹרָה
אַיְיךְ הָאָבָּה גַּעַתָּה אַטְעָוָת אַיְיךְ הָאָבָּה גַּעֲרָעָכָעָט אַז עַס נָאָק
נִינְטָדָעָם פֵּין מִינְיָן פָּאָטָעָרָעָס פְּטוֹרָה אַיְבָּעָר דָּעַם הָאָבָּה אַיְיךְ נִינְטָדָעָם
פִּיעָלָמְתָּפְּלַל גַּעֲוָעָן פָּאָר אַיְזָם וּוּעָן אַיְיךְ וּוּאָלָט גַּעֲוָעָזָעָן גַּעֲוָוִיסָט אַז עַס
אַיְזָן שְׂוִין גַּעֲקָוּמָעָן דִּי צִיְּמָתָן זִינְגָּעָרְלַי פְּטוֹרָה וּוּאָלָט אַיְיךְ אַיְזָם בְּשָׂום אַזְּמָן
נִינְטָדָעָם גַּעֲוָעָזָעָן גַּעֲלָאָוָת אַוְוָעָק גַּעַתָּה פֵּין דָּעֵר וּוּעָלָט אַיְיךְ זִיךְּ בְּנֵי אַיְזָן
שְׁמֻונָה עָשָׂרָה גַּעֲוָעָזָעָן גַּיְתָן אַיְינָן גַּעֲשְׁפָאָרָט וּוּאָלָט עַר גַּעֲוָעָזָעָן גַּעֲפָלְגָּעָן :

יְיָל דִּי וּוּעָלָט הָאָט אַיְזָם נָאָק בְּעַדְאָרְפָּעָן :

דָּעֵר רַבִּי רַי נְתָן רְוִדְמְשִׁידְלָאָוָצָעָן אַיְזָן אַמְּאָהָל גַּעֲוָעָזָעָן דָּעַם עַרְשָׁטָעָן
שְׁבַת נָאָק פָּסָח אַיְזָן חַעֲנְטָשָׁין הָאָט עַר גַּעֲזָאָגָט אַחֲרָה פָּאָר וּוּאָס
מִעַן רְוַפְּט דָּעַם שְׁבַת גַּעַלְעָמָצָה נָאָק דָּעַם טְבַשׁ הָאָבָּעָן דִּי חַסִּידִים
אַיְבָּעָר גַּעַחוֹרָת דִּי תּוֹרָה אַיְזָן דָּאָרָט גַּעֲוָעָזָעָן אַיְינְגָּעָר מִאָן וּוּאָס עַר אַיְזָן
נִינְטָדָעָם פֵּין דָּעַם רְבִינִיסְ חַסִּידִים הָאָט עַר גַּעֲזָאָגָט אַיְיךְ וּוּיְיָס אַז עַס
אַיְזָן דָּאָק עַרְטָעָר אַז דָּעַם שְׁבַת רְוַשְׁטָמָעָן אַצְוּוֹיְטָעָן נָאָמָעָן נְמָאָן אַז אַיְינְגָּעָר
רְבִינִיסְ תּוֹרָה אַיְזָן נִינְטָדָעָם דִּי חַסִּידִים הָאָבָּעָן זִיךְּ אַהֲנְגָּעָהוּבְּיָבָּעָן צַיְאָרְגָּעָן
מִינְטָדָעָם יַנְגָּעָר מִאָן דָּעֵר וּוּיְיָיל אַיְזָן דָּעֵר רַבִּי אַרְיאָן גַּעֲקָוּמָעָן אַיְזָן עַר הָאָט
גַּעֲשְׁפָעָגָט וּוּאָס דָּעֵר רְעַש אַיְזָן הָאָבָּעָן גַּעֲזָאָגָט וּוּאָס דָּעֵר יַנְגָּעָר
מִאָן הָאָט זִיךְּ גַּיְמָרָעָט הָאָט דָּעֵר רַבִּי גַּעֲזָאָגָט אַז דָּעֵר יַנְגָּעָר מִאָן הָאָט
שְׁסִולְעָמָרְתָּא דִּי חַסִּידִים הָאָבָּעָן גַּעֲכָיְמָעָן זִיכְּנָעָט תְּפִילִין אַיְזָן זִיךְּ הָאָבָּעָן זִיךְּ
גַּעֲזָפִינְט אַיְזָן זִיךְּ הָאָבָּעָן זִיךְּ בּוֹדֶק גַּעֲוָעָזָעָן אַיְזָן זִיךְּ זִיכְּנָעָט גַּעֲוָעָזָעָן פְּסָול
אַיְזָן גַּעֲוָאָרָעָן אַז רְעַש צְוִוִּישָׁעָן דִּי חַסִּידִים דָּאָס זִיךְּ הָאָבָּעָן גַּעֲזָהָן אַז דָּעֵר
רַבִּי הָאָט אַז לְאַהֲרֹן רְוֵחָה הַקּוֹדֶשׁ הָאָט זִיךְּ דָּעֵר רַבִּי גַּעֲזָאָגָט אַז דָּאָס אַיְזָן
בְּנֵיט קִינְיָן רְוֵחָה הַקּוֹדֶשׁ נָאָר עַר הָאָט עַס פָּעָרְשָׁתָאָנָעָן מִינְטָדָעָם זִיךְּ שְׁכָל פֵּין
וּוּגָּעָן וּוּגָּיְסָעָן מִיר אַז עַס דָּאָרָף זִיךְּ פִּיעָרָפְּרָשָׁוֹת אַיְזָן דִּי תְּפִילִין וּוּיְיָיל
סַמְטָהָת אַיְזָן דָּעֵר תּוֹרָה «לְטוֹטְפּוֹת» דְּרָשָׁנָת דִּי גְּמָרָא אַז דָּאָס וּוּאָרָט
טוֹטְפּוֹת

טפח אין צווי ווערטער טט טט און דער מדינה כתפי צווי און פת און און דער מדינה אפריקה צווי לייט דעם יונגער מעב ראנע און דאך דא אויף די זעליג קשיא אפשר געפינט זיך ארט וועלכעס טט און פיגער וואלטען מיר דאך בעדרפערן האבען זעקס פרשיות און די תפילין נאחר דער תירוץ און. אז מיר קזקען ניט אויף קיין אנדרע ערטער נאך איזו ווי מען רופט דא איזו און. אבער דער יונגער מאן אז ער קויב קומט דאך אויס אז ער האט פסוייע תפילין דער דרש פון דער גمرا געוועגן אמת ער אויל ער און געוועגן אענין האט ער נט געוועגן אמת ער רוח הקודש נאך וויל ער און געוועגן אענין האט

ער נט געוועגן און די חסידים זאלען מאבען פון דעם א רעה זי"ע:
דער רביה ר' ירחמיאל און געוועגן זינגער מאכער פערצעהן יאהר נאך דעם יוד הקדושים פטורה ער האט ניט געוועגן ווערין קיין רבין בשעת ער און נפטר געוועגן און מען האט איהם געלעט לאבען זי"ז פאטען האט דער מגלאניצער רבין זיך אנדרער געווערבצען אויף דעם יוד הקדושים קבר און ער האט געונגעט רבינו דוהודי הקדוש זאלט וויסען און מען האט איך געבראכט אמייר זוהן איך זיך און ער איזם ערודת און ער און גרעסער און דער מדרגה פון ר' שמעון בן יהחאי. ר' שמעון בן יהחאי און געוועגן בעהאלטען דרכיצעהן יאהר און דער מערכה און אמייר זוהן און געוועגן בעהאלטען דרכיצעהן יאהר און ער האט געונגעט צי די חסידים וואס זי האבן געוועיגנט איהר זאלט וויסען און פאר אינער וועגן און נאך דא רביה אבער איך האב שון ניט קיין רבין און איך האב געוועגן וויסען וואס ער הערט זיך און הימעל בין איך געפאהרען קיין פרשיסחה האב איך אליעס ניהער בעת ער און נאך געוועגן זינגער מאכער און ער געפאהרען קיין קזינגען צי ר' משה לוי קזיניגצער קודם הסתלקותו האט ר' משה לוי צי איהם געונגעט איך וועל אהון זאגען מינען חסידים און זיין זאלען צי איך פאהרען נאך וואס זאל איך טויהן איך האב ניהער וואס זאגען איהר קענט פראגען מינען חסידים איך בין באמת א גיטער פאר די חסידים און זי האבען גירעדט אוועלכע זאגען וואס מען קען זיין ניט ארויים שרייבען און ר' משה לוי האט געונגעט איך זעה טאכ און זיך איהר זענט באמת א גיטער און ער האט געהיסען זינגען חסידים און זיין זאלען לאחר פטירתו פאהרען קיין פרשיסחה להרב הצדיק ר' ירחמיאל זיכר

ז"ט:

אמאהל האט א עזער מעין פנים געוווצען געגאנ דעם רבינן ר' נתן דוד וצ"ל משידלאווצע דערנאנך איז ער געוווארכן איז Ord אענוי ואביבן רח"ל האט דער רבין אויף איהם געטיגיטשט דעם פסוק «והעשרה יענה עוזות» די פראאסטע טניטש פון דעם פסוק איז דער ער זושר ריבידט מיט א שטאלאצקייט איז דער רבין האט געטיגיטשט «יענה» מלשונן ארימאן «עהה» פון וואגאנ געכט זיך איז דער ער זושר ווערד א ארימאן «עהה» איז ער איז א עוזות פנים דורך עוזות פנים קען א עזער ווערגן א ארימאן :

דער רבין ר' צדרוק הכהן מלובלין זיין ערשת וויב איז איהם געשטארבען האט מען איהם געשדכנת די רבנות משפרוב דעם יוד הקדושים א איניקעל איז וויל דער בהן האט קיגנמאהל ניט גענימען ביין די חסידים קיינ געלד נאדור זיין וויב האט געהאט א האנדיל פון אלטע מלבושים אין פון דעם איז געוווצען זיינער פרנסה איבער דעם האט דע שפערובער רבנית ניט געוואלט דעם שידוץ נאָר איז ער זאָל הייסצן זיין ע חסידים איז זאָלען איהם געבען פרנסה וויל ז איז ניט געווארט געוווצען צי האנדילין זי האט געוואלט לכל המחות אכצעהן ר' ז א וואָך וויל זי האט געהאט קינדרער פון ערשטען מאָר דער בהן איז אויף דעם ניט בעשטאנען וויל ער האט ניט געוואלט נעמן ביין די חסידים קיינ געלט איז א ציינט ארים האט ער זיך מישב געוווצען וויל ז איז איהרע קוינדר ער זענען דאָך דעם יוד הקדושים איניקעל איז עס איז מוטל אויף יעדען יוד צי שפיזען דעם יוד הקדושים איניקעל איז ער בעשטאנען איז די חסידים זאָלען איהם געבען אויף פרנסה נאָר ער האט פון דעם געלד ניט קיינ הכאָה געהאט זי"ע ועכ"א :

דער רבין מלובלין האט זיך א מאהלי פערנימען מעורר צי זיין דעם קז איז צי ברענאנען משיחין האט ער מוסר געוווצען די כוונת צי די יהידי סגולה איז זיין זאָלען די כוונת מכוין זיין ביין דער הגדרה של פשת דעם יוד הקדוש צויניטע וויב איז געוווצען זיינער א שלאכט די חסידים האבען געבעטען דעם יוד הקדוש איז ער זאָל זי גט'ין וויל זי האט איהם שטאָרק מצער געוווצען נאָר ער האט ניט געוואלט ער האט געזאגט איז האב פון איהר אריס גענימען צויני ספרים הרב הצדיק ר' נחמי זצ"ל מבעהו? והרב הצדיק ר' אשר זצ"ל מפאריסאָו. איז דעם יוד הקדושים מזער פֿלְעָגָט צי זיצען ביין דעם סדר לעבען יוד הקדוש דאס יאָהָר האט דאס וויב געזאגט איז זי וויל זיצען לעבען איהם איז זיין מזער האט ניט געוואלט אַבְטְּרָעָטָן איהר אַרט שפֿעָטָר איז די מזער האט געזאגן איז דער

האבען אירם ניט געועהן דאויגען ב齊יבור וויל ער פלאגט דאויגען בגין זיך אין דער הימס און שפצעער ווי דער זמן תפלה אין. וויל ער אין געועזען דער ערשותער פון די צדייקס וואס האבען מאחר געועהן דעם זמן תפלה צו ליעב דעם האט ער געדאונגט און דעם הימס בגין זיין שוער אין געועזען אויף דעם בזירעם און ער פלאגט דארט דאויבען מיט גראיס התלהבות אויף דעם בזירעם און ער פלאגט געויסט נאר זיין וויל האט ער פון עצם דערצעהלט בסוד איז זאל וויסען אויב ער ווועט ניט אהרים קומען צז דער בעשטיינט צייט זאל צז איהם זוכען אויף דעם בזירם וויל ער פלאגט פיעל מאה. פער חליישט ווערן נאך דעם דאויגען זאל צז איהם קומען ראתיוון פיהה מאה איז טאקי איזו? געועזען איז צז איז אויף געוקמען האט צז איהם געטראפען ליגען פאר חליישט און מיט גראיס מות פלאגט צז איהם דער מינטערען.

אמאדל איז דורף זיין שווערט הוי אדרוך געאגען דער צדיק ר' אברהם יהושע העשיל זעל"ה און ער האט דערשפירות אגנטען ריח איז ער האט ניט געאגט אווק געהן פון דארט איז ער האט געהיטען זיין משמש איז ער זאל אריין געהן איז שטיב אריין ער זאל זעהן אפשר איז ווילכער איזה היגון דא אהנגעקומען דער משמש האט געוזט איז האט קינגעם ניט געפיגען דער צדיק איז אהרים גענגאנגען איז ער האט ניט געויסט פון ווועמין דער גיטער ריח איז אויף דעם צויניטען טאג איז ער צדיק וויטער איזור געאנגען דורף דעם הוי און האט וויטער מרגיש געועזען אקדושה פון דעם הוי און האט וויטער געשיקט אריין זיין משמש זעהן וווער דא איז דא. דער משמש האט וויטער קינגעם ניט געטראפען איז אויף דעם יוד הקדוש איז איהם גיט איביגעפאלען וויל מטען האט איהם געהאלטען פאר אמתנד אוף דעם דרייטען טאג איז דער צדיק ר' אברהם יהושע העשיל זליין אריין געאנגען זיך אום קווקען וווער דארט איז היתבן ער זאל זיך איזי קענען בעהאלטען איז ער זאל פון איהם ניט וויסען און דער יוד והקדוש איז דאמאקס געועזען אויף דעם בזידעט איזוי יי זיין שטינגר איז געועזען איז ער האט מרגיש געועזען איז דער צדיק ווועט איהם און ער ווועט איהם זיכער געפיגען ווועט ער דאך איהם מגלה זיין פאר יעדרען אינגעם איז ער האט אבער געוואלט איז נס זאל קינגען ניט וויסען איז ער אראב געאנגען פון בזידעט און צו געאנגען צום צדיק ר' אברהם יהושע העשיל און ער האט איהם גיבערטען

געבעטען או ער זאל איהם ניט מפרסט זיין און דער צדיק אין א ווועק
צעאנגען א הײם און ער האט עס פאר קינעם ניט דערצ'עלט און ער האט
ניט געויזען דעם יוד ווקראש קיין שום התקרכות און ער האט זיך ווינטער

געטוהן זייןנס און עס האט קיינער פון איהם ניט געוויסט :
נאר אין חבר האט ער געהאט אין אַזטראָוֹאי צוּזַּמְּאָה ווַיֵּיט פָּזָן
אָפְּטָאָ ווָאָס ער אִיז אַזְּדָקָה גַּעֲוָעָגָן אֶגְּדוֹלָה בְּתוֹרָה וּבְחִסְדָּוֹת ער אַיז
געפָּהָרָעָן לְהַסְבָּא קְדִשָּׁא צַו דָּעַם צְדִיק רִי מְרֻדְכִּי וְצַלְמָנִישְׁכִּי אַפְּרָזָן זַיְן
חבר פְּלַעַגְתָּ ער אֹיסְט זַיְגָעָן זַיְגָעָן אֶלְעָסְדָּוֹת אַיְן מָהָה אָונֵן דָּעַר וּוְאָס פְּלַעַגְתָּ
איינְגָעָר צַוְּמָה אֶלְעָס חְרוּשִׁים וּוְאָס זַיְן האָבָּאָן מַחְדָּש גַּעֲוָעָגָן אָונֵן דָּעַר
זַיְק אֶלְעָס שְׂמִיכָּאָן אֶלְעָס חְרוּשִׁים וּוְאָס זַיְן האָבָּאָן מַחְדָּש גַּעֲוָעָגָן אָונֵן דָּעַר
וְאָס הָן בְּנֶגֶה וְהָן בְּנֶסֶתָר . זַיְן האָבָּעָן זַיְק אָזְּנוֹי גַּעֲפִירָהָט אֶלְעָגָעָן צַיְּיט
אֶלְעָגָעָן אָזְּנוֹי דָּעַר יְהָודָה קְדוֹשָׁה גַּעֲקָמָעָן צַו זַיְן חְבָּר נִיט אָונֵן זַיְגָעָר אָזְּטִיכָּעָטָע
צַיְּיט וְיְהָודָה חְבָּר האָט אִיהם דָּרְזָעָהן האָט ער זַיְק זַיְגָעָר דָּעַר שָׁאָקָעָן
אָונֵן דָּעַר צַיְּיט . האָט אִיהם דָּעַר יְהָודָה קְדוֹשָׁה גַּעֲנְטִיפָּאָרָט אוֹ בְּשָׁעַת ער האָט
עָזָסָק גַּעֲוָעָגָן אָונֵן אַעֲנִין בְּרוּךְ נִסְתָּר האָט ער מסִיק גַּעֲוָעָגָן אָוֹ פָּוּנָּ
הַיְמָעָל וּוְלִי מַעַן נִיט צַוְּמָה נִעְמָה דָּעַם צְדִיק פָּוּנָּ דָּעַם עֲולָם וּוְיִלְלָה אָס אַיז
גַּיְיכָעָר אָזְּ ער זַאְל נָאָפָּה זַיְן אַזְּוֹפָּה דָּעַם צְוָלָם אָונֵן ער זַאְל נָאָפָּה מַסְטִיף וּבַיִן
תּוֹרָה וּצְבָדָה . נָאָר אָזְּ מַעַן דָּרְזָעָהן דָּעַם צְדִיק אַזְּוֹפָּה יְעַנְעָם צְוָלָם וּוְיִגְיּוֹת מַעַן
אִיהם אֶגְּרוֹנִיסָּעָ מַדְרָגָה אָזְּ עַס דָּאָכָט זַיְק דָּעַם צְדִיק ער וּוּעַט נִיט קָעָגָעָן
מְשִׁיג זַיְן דִּי מַדְרָגָה אַזְּוֹפָּה דָּעַם צְוָלָם אָונֵן וּוְיִלְלָה עַר הַאָט שְׁטָאָרָק חַשְׁק מְשִׁיג
צַו זַיְן דִּי מַדְרָגָה בְּעַט ער בְּיַיְהָיָת אָזְּ ער זַאְל אִיהם צַו נִעְמָה נִעְמָה פָּוּנָּ
דָּעַם צְוָלָם כְּדִי ער זַאְל קָעָגָעָן קוּמוֹן צַו דָּעַר מַדְרָגָה אַיְכָה דָּאָכָט זַיְק אִיהם
אוֹ ער האָלֶט שְׁזִין בְּיַיְהָיָת אָזְּ ער זַאְל שְׁזִין בְּעַטְעָן בְּיַיְהָיָת
אוֹ ער זַאְל אִיהם צַו נִעְמָה נִעְמָה פָּוּנָּ ער מַדְרָגָה אָזְּ ער זַאְל שְׁזִין
הַאָט אֶטָּאות . פְּיַיְכָה וּוְלִי ער פָּאָהָרָעָן צַו אַצְדִּיק הַדוֹר אָזְּ ער זַאְל אִיהם
דָּעַר לִיכְתָּעָן זַיְגָעָן אַזְּגָעָן הַאָט אִיהם זַיְן חְבָּר גַּעֲנְטִיפָּאָרָט הַעָר מִיקָּאָס
וּוְאָס אַזְּקָה וּוְעָל דִּיר זַיְגָעָן הנֵּם אַזְּקָה פָּאָהָר קִיְּין נִעְשָׁכִין נָאָר צַו דָּעַר זַאְל
וּוּעַט גַּיְיכָעָר זַיְן מַטְ�גָּל דָּעַר רְבִי פָּוּנָּ לַוְּבָלִין ער זַאְל דִּיר דָּעַר לִיכְתָּעָרְלִין
דִּינְגָּעָן אַזְּגָעָן אָזְּ ער זַאְל דִּיר וּוּיְגָעָן דָּעַם אַמְתָּדִינְגָּעָן וּוּעַג דָּעַר יְהָודָה אַקְרָוָש
הַאָט אַזְּיְגָה הַעֲרָת זַיְן חְבָּרִיס רִיְיָד אָונֵן ער אִיז זַיְק גַּלְיָיךְ גַּעֲנְגָעָן קִיְּין
אָפְּטָא אָונֵן דָּעַר פְּרִיה אִיז דָּעַר יְהָודָה גַּעֲקָמָעָן אִיז בֵּית המְדוֹרָש אַרְיָין
אַפְּטָא

און צר האט ניפורענט פיעז די חסידים וואס זיין פאהרען קיין ל'ובליין צו אס איז דא וועלכעט געלאנגענהויט קיין ל'ובליין צו עס פאהרט עמיצער פון זיין קיין ל'ובליין וויל ער וויל אויך פאהרען אויף שבת קיין ל'ובליין צום רבין. ווין די חסידים האבען דאס דערהערט האבען זיין זיך שטארק דער פרידט זיין האבען שווין פיעל מאהה בעבצען או ער זאל מיט זיין פאהרען קיין ל'ובליין און ער האט ניט געוואטלט. און יעצעט וויל ער פאהרצן קיין ל'ובליין מיט זיין אינגעגעט ווילען זיין האבען זיך פרגנישטעלט או איז גאנען או ער וועט זיך פיהרען בדרך החסידות וועט ער זיין אינגער פון די גראסטען צדיקים. הנם זיין האבען ניט געוויסט פון זיין צדקות וויל ער איז דאך בזע יטאט געווועזען זיכער בעהאלטען דאך האבען זיך זיך געפרידט או ער וועט פאהרען קיין ל'ובליין און ער וועט זיך פיהרען בדרך החסידות :

א שבת פיהעהר איזידער דער ייד הקדוש איז געקומען קיין ל'ובליין האט דער רבוי פון ל'ובליין גיבעטען בגין השיעית או ער זאל איהם זיין זונען וווער עס וועט זיין א מללה מקומו און ער וועט פיהרען די אדה נאך זיין פטורה. האט מען איהם מגלה געוווצזן פון הימעל דער מענד וואס זיין נאמען און זיין מוטערס נאמען אויג ליכען מיט איהם דער וועט זיין א מללה מקומו. די חסידים פון אפטא וויל ער און בגין זיין געווועזען זינער השוב או דער ייד הקדוש פאהרט קיין ל'ובליין האבען זיין געדונגען א פיהר טער זיניגט זונען און צטליכע חסידים זונען מיט געפאהרען זיך זאל זאגן זאגן זיין איז דער רבוי וועט ער נעמען דעם חשיבין אורח. איז זיין ער זונען זונען דער ייד הקדוש איז ארײן געקומען צום רבין מל'ובליין האט דער רבוי צי איהם גיזאנט או מען דארף געניג בעטען או דאס מיענט ער איהם און ער האט דער ייד הקדוש האט פערשטיינען או דאס מיענט ער געניג ארבניטען מריגיש געווועזען וואס ער טראקט דאס הייסט ער דארף נאך געניג ארבניטען צו ער זאל קומען צו דער מדרגה און דער רבוי האט זיך אויף געתשטעלט פון זיין שטוהל און ער איז צו געגאנגען צו איהם און ער האט געגאנבען שלום און ער האט איזם ארום גענימען מיט זיניג היליגע הענד איז ער האט איזם בעהיאיסען זונען ?עבען איזם און ער האט איזם געזאגט יישר כחכם וואס איזה רזנט איז מיר יעצעט געקומען ווען איזה רזנט געווועזען צו מיר יעצעט קומען וואלט אויך ער ניט געווועזען איזט בעהאלטען פון עגמת נש וואס איז האט בגין יעצעט געראות. וויל מען האט מיר מגלה געוווצזן מן השמים או דער מענד וואס ער הייסט גליכע מיט מיר ער וועט

וין א מלה מקומו און היגנט און דער פרייה איז צו מיר קומען אמענטש
וואס ער הינט גלעך מיט מיר און ער זעהט אויס אחסיד אַ צדיק אַבער
ער איז נאר פערשטעלט און פאמת איז ער ניט אווי און ווען איז האפ
זיך פארגעשטעלט או ער וועט זיין אַ מלָה מקומי און ער וועט פִּיהְדָעָן
די עדה איז אויף מיר געפֿאלען פִּיס און אַיך האפ פִּון שׂוֹאַכְקִיט נִיט גִּיקְגַּנְט
בָּה צו שטען אויף מינע פִּין עגמת נפש און יאַצְט אַז אַיהֲר זענט געקיימען
רויהען מיט קיינ אַבר פִּין עגמת נפש און יאַחֲר זענט ראי אַיהֲר זאָלט
האָט אַיהֲר מִזְקָה מִזְקָה גִּיוֹעָזָן וַיְיָל אַזְקָה אַז אַיהֲר זענט ראי אַיהֲר זאָלט
ויאַז אַ מלָה מקומי צום בעדויערען האָט זיך געמאָכט אַ גְּרוּזִים מְחֻלְקָת
צווישען דעם רבין פִּון לַוְּבָלִין מיט דעם יוד הקדוש וואס מענשען האָבען
פִּיעַל רכילות און לשון הרע דערצעטלט און דער בעל דבר האָט גּוֹבֵר גִּיוֹעָזָן
און דאס מהזוקת האָט געשאָדט דעם יוד הקדוש בעונזתינו הרבים איז
ער נפטר גִּיוֹאָהָרָעָן נאָז פָּאָר דעם רבין פִּון לַוְּבָלִין יָם גַּי דַּחֲמִים טוֹכָת

שנת תקע"ד זי"ע ועכ"א :

און פרישטה האָט געווֹאָהָט דעם רבינס ר' ברוך פִּון מעזיבין אַ חסיד ווען
ער פִּיעַגְט צו פָּאָהָרָעָן קיינ מעזיבין איז ער פריהער ארין גענאגען צום
יעוד הקדוש זיך געזעגען אַיִינְמַהְל אַז ער ארין גענאגען צום יוד הקדוש
ויעז געזעגען האָט אַיהם דער יוד הקדוש גזאנט די זאָלַסְט אַיבָּעָר געבען
אַ גְּרִיס פָּאָר מִזְנִיט וועגן דעם רבין ר' ברוך איז די זאָלַסְט אַיהם זאגען
אַ סִימְן אַז דִּתְוָרָה האָט ער מחדש גִּיוֹעָזָן ... דער חסיד האָט אַזְיִי גִּישְׁטָעַלְט
ווע דער רבין ר' ברוך האָט דערהערט די תּוֹרָה האָט ער זיך אויף גִּישְׁטָעַלְט
פִּון זיין שטוּת און ער האָט גִּזְאָגָט מיט גְּרוּזִים התלהבות מְלָאָכִים און
שרפים וויזיסען נאָז ניט פִּון דער תּוֹרָה דען אַיך האָב נאָז דִּתְוָרָה מחדש
געווֹעָזָן אַין מִין גַּדְאָנָק אַון אַיך האָב זי נאָז ניט מיט מַזְיִיל גִּזְאָגָט
און דער קדוש מפרשיסחה וויזיסט זי שׂוֹין פִּון דָּאַמְּלָאָסְט אַהֲן אַז ער אַיהם

געווֹעָזָן זיינע גוטע פריננד זי"ע :

ראָם אַז דָּאָז יְדָעָ דערGANZLER ווּלְט פִּון דער גְּרוּסְעָר התינה וואָס
עס אַז געווֹעָזָן און אַוסטִילָא און דער צדיק ממעזיבין איז אויך
געווֹעָזָן אויף דער חתינה (דאָס אַז שׂוֹין גִּיוֹעָזָן נאָז דעם יוד הקדושים
פטורה) און דָּאַמְּלָאָס אַז געווֹעָזָן אַ גְּרוּסְעָר סִיפָּה פִּון אלְעָ גִּרעֶסְטָע
וועלט רבינס וועגן דעם רבין ר' בִּינְס וואָס מענשען האָבען אויך אַיהם
געזאָט אַז ער פִּיחָרֶט זיך חַי נגד התּוֹרָה אַין מען האָט גּוֹבֵה עדות געווֹעָזָן
וועגן דעם האָט דער רבין ר' יְרָחְמִיאָל דער יוד הקדושים זוּהן עדות
געזאָט

געזאנט פאר ד? רבינן און וווען ער אין געווועזען אַ קְלִיאַן יַיְנֶגֶל אין דער רבינן דעם בונם געווועזען מיט דעת יוד הקדוש אין אַ בְּזִוְינְדָּעָר חֲדָר אֵין ער אין אויך בײַ דעם געווועזען און דער יוד הקדוש האט געשמייעסט מיט דעת רבינן ד', פינן זיין ריבירען פון פראסטע האט דעם וואַלכָּעַס עס האט אַיְהָם אוַיסְגָּעְווּוֹיזָעַן אָנוּ זַיִן רִיבְּרַעַן פָּיוּן גַּעֲגָנְגָּעַן ווּעַלְתְּלִיכְּבָּצָּעַן. נַאֲךְ דעם ווּן דער רבינן ד', פינן אָנוּ אַרְזִיס גַּעֲגָנְגָּעַן האט דער יוד הקדוש צו אַיְהָם געזאנט מיטן קינד ד? ווַיַּיְסַט ווָאַס מִיר האבען געשמייעסט מיר האבען גירראייד פון אלעס ווָאַס עס געפֿינְט זַיִק פָּיוּן ר' י' דעם תְּהֻם בֵּין אַינְטָעַר דער כסא הכלור. אָנוּ מיט דעת האט דער רבינן ר' י' י' רְחַמְּיָאֵל מַצְלֵגְעַזְעַן דעם רבינן ד', פינן אָנוּ ד? רבינס זַאֲלָעַן אַיְהָם גַּהְרָה :

נִימְטָט טוּהָן זַיִעַ:

אמַאַהָל האט דער יוד הקדוש געזאנט צום רבינן ר' פינן אָנוּ ער זַאֲלָעַן : פָּאַהָרָעַן אָין ווּעַג אַרְיַיְן אָין ער האט אַיְהָם ניט געזאנט ווּן אהַיְן אָין נַאֲךְ ווָאַס. דער רבינן ד', פינן האט ניט גִּפְרַעְגַּט דעם יוד הקדוש ווּן צָר זַאֲלָעַן פָּאַהָרָעַן נַאֲרָעָר האט גַּלְעִיךְ גַּעֲדִינְגָּעַן אַפְּהָרָעָר אָין ער האט מיט זַיִק בענִיכְמָעַן עַטְלִיכְבָּעַן חַסִּידִים אָין זַיִן זַעֲמָן גַּעֲפָאַהָרָעַן. זַיִן זַעֲמָן גַּעֲקָוּמָעַן אָין אַדְרָאָרָף אַרְיַיְן אָין זַיִן האבען זַיִק גַּעֲהִיסָּעַן גַּעֲפָעַן עַסְעַן דער בָּעֵל הַבַּיִת האט געזאנט אָנוּ ער האט ניט קִיְּמָן מִילְעָכְרָבִיג עַסְעַן נַאֲרָעָר פְּלִישָׁש גַּעֲזָלְאַצָּעַן אָינוּ געווועזען גַּלְאָט כִּשְׁר אַהֲן אַסְיַרְכָּא אָין צַי מִעֵן האט דאס פְּלִישָׁש גַּעֲזָלְאַצָּעַן אָזְוּי ווּן עַס גַּיהֲעָרֶת צַי זַיִן. האט זַיִק זַיִן אַהֲן גַּעֲרִיפָּעַן אַמְעָנָש פִּין אַינְטָעַר דעם אַיְבָּעַן ער אַיְבָּעַן קְרִיעָה וּבְלִי אַזְוּי ווּן אַרְיַמָּאָן. חַסִּידִים ! עַס אַיְן כִּשְׁר אַבְּעָר דאס ווָאַס אַיהֲר נַאֲרָעָן אַיְן מַזְלָל אַיהֲר חֹזֶק וּדְזֹרֶש צַי דאס ווָאַס אַיהֲר לְעַגְתָּאָר אַרְיַיְן אַיְן מַזְלָל אַיהֲר נַאֲר זַעֲמָן אַיהֲר חֹזֶק וּדְזֹרֶש צַי עַס אַיְן כִּשְׁר אַבְּעָר דאס ווָאַס אַיהֲר לְאֹוט אַרְוֹס פִּין אַיְיָעָר מַזְלָל דאס הַיִּסְטָה דאס ווָאַס אַיהֲר רִידְאָט קְלָעָהָרֶת אַיהֲר נַאֲר נִיט צַי עַס אַיְן כִּשְׁר צַי גִּיט ווּן דער רבינן ד', פינן האט דאס דערהָרֶת האט ער פָּאַרְשָׁתָאַגָּעָן אָז צַוְּלִיעָבֶד דעם האט אַיְהָם דער רבינן גַּעֲהִיסָּעַן פָּאַוּרָעָן אָין ער אַיְן תִּיכְפּ צְנִירִיק גַּעֲפָאַהָרָעַן אָין דער אַוְרָה אָינוּ געווועזען אַלְיהָה הנְבִיא זַכְרָה לְטוּב :

דער יוד הקדוש האט אַמַּאַהָל דָּעַרְצָהָלִיט פָּאַר זַיְנָעַ חַסִּידִים אָז אַחֲסִיד אָינוּ נְפָטָר געווואָרָעַן אָין ער אַיְן גַּעֲקָוּמָעַן פָּאַר דעם בַּיַּד של מַלְאָה אָין ער האט גַּעֲהָאָט פִּיעָל מַלְיכִים וּוּלְכִּים זַיִן האבען אוּפִּיף אַיְהָם מַלְמָד זַכְתָּה געווועזען אָין מעֵן האט אַיְהָם געווואָלָט מַוְכָּה זַיִן דער ווַיַּיְלָא אָינוּ צַי גַּעֲקָוּמָעַן אַמְלָאָק אָין ער האט אוּפִּיף אַיְהָם מַלְמָד חֹב געווועזען אָנוּ ער האט דיאָ אַפְּבִירָה גַּעֲטָהָן מִעֵן האט דעם חַסִּיד גִּפְרַעְגַּט פָּאַר ווָאַס ער האט דיאָ צְבִירָה

עבירה געטיהן האט ער ניענטפערט או ער איז אין דער עבירה ניט שיגזען
דאס זיין וויבט האט איהם געטוינגען צי דער עבירה וו? דער מלאך האט
דערהערט דעם חסידס ענטפערט האט ער אַהֲנָגָהּ וְיִבְעַן שטארק צי לְאַקְעָן
אין ער האט געזאגט וואס איז דאס פאר אַתְּמַרְיוֹן ער האט ניט בעדרפערן
צי פְּאַלְגָּעָן זיין וויבט. דאס ב"ד של מעלה האט דעם חסיד געראבען זיין
פסק פאר דער עבירה אין דער מלאך וואס ער האט געלאכט פין דעם חסיד
האט דאס ב"ד של מעלה גטכנית או ער זאל אראב געהן אויף דעם צלט
ער זאל מגולגול ווערען אין אַמְּנָשָׁן ער זאל געמען אויב וואס זי זאל
אייהם זיין אַכְנֶגֶר אין מען ווועט זעהן וו? אויף ער ווועט זיך פִּירָעָן. דֵּי
חסידים האבען תופס געוווצען או ער מײַנט דאס זיך וויל זיין וויבט האט
אייהם תמיד מצער געוווצען זיך ופ'cia :

דער רב! ר' הנוך מאלעקסאנדר ער זיל איז אַחְתָּן געוווארען פין פרשייסחא
פאר די תנאים האט דער מותהן געבעטען דעם יוד הקדוש או ער
זאל פרובען דעם חתן דער יוד הקדוש האט איהם געפרובט אין ער האט
אייהם גיפרגנט א קשיא אין דער חתן האט תיכף ניט געוויסט די קשיא צי
פער ענטפערן. ער האט אַפְּיַסְעָל גִּילְעָרָהּ אַיִלְעָרָהּ אַיִלְעָרָהּ דעם
תירוץ האט דער יוד הקדוש צי איהם געזאגט ווען אַיְך בֵּין אַזְּוִי אַלְט געווועזען
וו? די האב אַיְך אַגְּרָעָר זאָק שוין געזאגט אַזְּוִי ווען אַיְך בֵּין אַלְט געוווארען
אַכְזָהָן יאָהָר בֵּין אַיְך שׂוֹן געווועזען אַגְּדוֹל בְּתוֹרָה וואס אַיְך האב געזעהן
או פין דעם לְעָרְגָּעָן אַלְיָיָן קען קיון מענש ניט קומען צי דעם אַמְּתִידְגָּעָן
תכלית האב אַיְך בֵּין זיך געטראקט בֵּין אַברָהָם אַבְינוֹ שטעהט או ער האט
חוּקָּר געווועזען אַזְּנָבָּן דער לְבָנָה אַזְּנָבָּן די מְלוֹדָה אַזְּנָבָּן ער האט געזעהן או ער
אי אַזְּנָבָּן זי ניט דאָ קיון מענש זאָ ווי עס אַזְּנָבָּן אַמְּשָׁל אַזְּנָבָּן וואס
ער אַזְּנָבָּן אַמְּשָׁל אַזְּנָבָּן אַמְּנָהָג אַמְּנָהָג אַמְּנָהָג דעם אַזְּנָבָּן
ער געקומווען צי דעם אַמְּתִידְגָּעָן תכלית אַיְך בֵּין אַזְּקָדָם געגאנגען מיט
דער מחשבה דריינַן חרשים בֵּין אַיְך בֵּין געוואהָר געוווארען או ער אַזְּנָבָּן דאָ
אַגְּנוֹט אַזְּנָבָּן דער וועלט אַזְּנָבָּן מְחֻמָּת דעם פְּחָד וואס אַיְך האב געהאט
דאַמְּלָט ווען אַיְך בֵּין שׂוֹן געוואהָר געוווארען או ער אַזְּנָבָּן אַזְּנָבָּן
או ער וועלט אַזְּנָבָּן בשעת אַיְך האב געזאגט דעם פסק שם שְׂרָאֵל אַזְּנָבָּן
פאר גוֹיִס פְּחָד מִיר אַרְוִיס געפֿאַלְעָן אַלְעָצָהָן אַזְּנָבָּן אַזְּנָבָּן
או ער האט ניט קיון אַזְּנָבָּן אַזְּנָבָּן :

אַזְּנָבָּן דעם רבין פין לוּפְלִינָּס צִוְּיָעָן אַזְּנָבָּן אַזְּנָבָּן אַזְּנָבָּן
ר' עזריאל הארווי מען האט איהם געווועזען דער אַיְצָרִינְגָּר קָאָפָּן
וויל

המיל עיר איז געווועגן זייןיך אָנֹרְזֶעֶר בָּאוֹן אַיִן עַר אַיִן גַּעֲוֹעֵזָן אֶל מְתַנְגֵּד
אָוֹיֶךְ דָּעַם דָּעַר חַחְטִידָה אֶמְהָלָה הָאָט וַיְדַק גַּעֲמָכָט אֶשְׁאָלָה בֵּין דָּעַס
רַבִּין אַיִן הָלוּי דָעַר רַב אַיִן נִטְשַׁט גַּעֲוֹעֵזָן אַיִן דָעַר הַיִם הָאָט דָעַר רַבִּי
גַּעֲהִיסָּעָן זִין תַּלְמִיד רִי יִשְׁעָיִי מִפְשָׁאַדְבָּרוֹ אָוּ עַר זָאָל פְּסָקִין דִּישָׁאָלָה וּוְיִלְלָה
עַר אַיִן גַּעֲוֹעֵזָן בְּעוֹוִיסְט פָּאָר אָנֹרְזֶעֶר לִמְדָן אַיִן רִי יִשְׁעָיִי הָאָט כִּשְׁר
גַּעֲמָכָט דִּישָׁאָלָה וַיְדַעַּר אַיְזָעַרְגָּנָעָר קָאָפְּ אַיִן אֶהָיִם גַּעֲקִומָּעָן אַיִן עַר
הָאָט גִּיהְעָרֶט טָוּן דָעַם אַיִן רִי יִשְׁצַׁי הָאָט גַּעֲפְּסִיקָנֶט אָוּ עַס אַיִן כִּשְׁר הָאָט
וַיְדַעַּר אַיְזָעַרְגָּנָעָר קָאָפְּ אַוְיִסְגְּזַוְוָעָן אָוּ דִּישָׁאָלָה אַיִן טְרָתָה אַיִן עַר הָאָט
גַּעֲשִׁיקָט צָוֵם רַבִּין אָוּ עַר זָאָל אַיִתָּם שִׁיקָעָן דָעַם פּוֹסֶק וּוְיִלְלָה עַר וּוְיִלְלָה
אַיִתָּם הָאָבָעָן אַוְיכָוָה אַיִן וַיְדַעַּר מִט אַיִתָּם מְפָלֶלֶל זִין וּוְיִלְלָה עַר הָאָט נִטְגָּט
גַּעֲפְּסִיקָנֶט. רִי יִשְׁעָיִי הָאָט מְוֹרָא גַּעֲהָאָט צָוּ גַּעַהַן וּוְיִלְלָה עַר הָאָט מְוֹרָא גַּעֲהָאָט
אָוּ דָעַל אַיְזָעַרְגָּנָעָר קָאָפְּ זָאָל אַיִתָּם נִטְמָנָצָה זִין הָאָט דָעַר רַבִּי מִט
גַּעֲשִׁיקָט מִט אַיִתָּם דָעַם יְדֵיַד הַקְדוֹשָׁ אַיִן דָעַר יְדֵיַד הַקְדוֹשָׁ הָאָט גִּינְזָאנֶט דָעַם
אַיְזָעַרְגָּנָעָם קָאָפְּ אָוּ עַר הָאָט גַּעֲפְּסִיקָנֶט גִּינְזָאנֶט דִּישָׁאָלָה אַיִן זִין הָאָבָעָן זָאָל מְפָלֶל
גַּעֲוֹעֵזָן אָוּ דָעַר אַיְזָעַרְגָּנָעָר קָאָפְּ אַיִן מִיעָד גַּעֲוֹאָרָעָן אַיִן עַר הָאָט זָאָל
גַּעֲמָהּוֹת צִי בִּינְדָּעָן דָעַם קָאָפְּ מִט אֶטְיכָעָל דָעַר וּכְפוּה הָאָט זָוִי גַּעֲדָוִיָּרָט
אַוְוַיְיִ טָבָע אַיִן דָעַר יְדֵיַד הַקְדוֹשָׁ הָאָט מִנְצָח גַּעֲוֹעֵזָן אַיִן דִּישָׁאָל אַיִן
גַּעֲבָל? בְּעָן כִּשְׁר אַיִן דָעַר אַיְזָעַרְגָּנָעָר קָאָפְּ הָאָט גַּעֲבָעָטָן דָעַם יְדֵיַד הַקְדוֹשָׁ
אָוּ וּוֹעֵן עַר וּוֹעֵט זִין אַיִן לְזָבְלִין זָאָל עַר צָו אַיִתָּם אַרְבָּן קִימָעָן שְׁמוּסָעָן אַיִן

לעrgbןען זיאַט :

דער איזערינגער קאָפּ האָט אַמְּאָהָל גַּעֲשִׁיקְטּ זַיִנְסּ אַמְּעָנֵשׁ צוֹם רְבִינֶס
טִישׁ עָרָזֶל הַעֲרָעָן ווֹאָס פָּאָר אַתְּוָה דָּעָר רְבִי ווֹעָט זַאֲגָעָן עָרָה האָט
גִּירָּעָכָעָנֶט אָז דָּעָר רְבִי ווֹעָט זַיְבָּעָר זַאֲגָעָן אַטְּיַעַפְּעָן פָּלוֹוְוִיל דָּעָר רְבִי הַאָט
גִּיזָּאָגָט תּוֹרָה אַוְיָף דָּעָם פְּסָוק וַאֲקָח אֶת אַבְיכָם מַעֲבָר הַנְּהָר דִּי טִיבִּיטְשׁ פִּין
פְּסָוק אַיְזָן אַיְזָן הַאָבּ גַּעֲזִימָן אַיְזָר פָּאָטָעָר אַבְרָהָם פִּין יַעֲנָעָר זַיִנְטְּזִיךְ
דָּעָר רְבִי הַאָט גַּעֲטִיטִיטְשׁ וַאֲקָח אֶת אַבְיכָם. אַיְזָן וּעְלָלֶר
"מַעְבוֹן" פִּין אַיְבָּעָר פָּאָהָרָעָן "הַנְּהָר" צַו דָּעָר לַיְיכְּתָעָן. וּוֹי דָּעָר אַיְזָרִינְגָּעָר
קַאָפּ הַאָט גִּיהָעָרט דִּי תּוֹרָה הַאָט עָרָאָוִיס דָּעָר תּוֹרָה שְׂטָאָרָק גַּעֲלָאָכְטּ אָוֹן
וַיְצַוֵּן דָּעָר יְהָדָה קַדּוֹשָׁ אַיְזָקִימָן קִינוּן יְוֹבָלִין אַיְזָן עָרָאָנוּ גַּעֲקִימָן
צַוּם אַיְזָרִינְגָּעָם קַאָפּ הַאָט אַיְהָם דָּעָר אַיְזָרִינְגָּעָר קַאָפּ דַּאֲרַצְּחָלָט פִּין
צַוּם דָּבְיִינְסּ תּוֹרָה מִיטּ אַגְּלַעַטְעָר אָוֹן עָרָה אַיְהָם גַּיְהָרָעָט הַיתְכָּן אַיְהָר
דָּעָם דָּבְיִינְסּ תּוֹרָה מִיטּ אַגְּלַעַטְעָר אָוֹן עָרָה אַיְהָם גַּיְהָרָעָט הַיתְכָּן אַיְהָר
זָאַלְטּ פָּאָהָרָעָן צַו אֹזָא רְבִינָן ווֹאָס עָרָ ווַיְיִסְטְּנָתּ נִינְטּ קִינוּן טִיבִּיטְשׁ פִּין אַ פְּסָוק הַאָט
אַיְהָם דָּעָר יְהָדָה קַדּוֹשָׁ גַּעֲנַטְפָּאָרָט פָּאָר ווֹאָס בִּין אַיְזָקִים שְׁלִידָגִים אַז אַיְהָר
פְּאָרְשְׁטָעָה

נְפָלָאות הַיְהוּדִי

פערטטעהט ניט קיין פשט אין דעם רבינס תורה אין ער האט איהט פערטיטשט די תורה דאס אין דאך ידויך אין בז איד אין ער האט אין בעדאנק צו טohan אמאזה און עס האט זיך איהם געמאכט א סיפה און ער האט די מצוה ניט גיקאנט טohan וויל זין מחשבה איז גיוועזען צו טohan די מצוה איז גלייך וויל ער האט די מצוה געטohan. און איז אויב איז ער האט בעוואלט טohan א בעירה און ער האט זו ניט געטohan איז ניט גלייך וויל ער האט די בעירה געטohan. נאך איז דער דין איז א מענש טohan תשובה מהאהבה איז די אלע עבריות וואס ער האט בז יעצט געטohan וווערען איהם גירעכאנט פאר מצות וויל איז אבער ער דין איז א מענש האט נאך דעם געטihan תשובה א בעירה איז ער האט זו ניט געטohan און ער האט נאך דעם געטihan תשובה מהאהבה איז אויך ווועל זאגען איז אמחשבה רעה איז ניט גירעכאנט גלייך וויל א מעשה קומט דאך ארוייס איז וווען ער טohan תשובה וווערט דאך פון דער מהשבה רעה ניט קיין מצוה וויל א מהשבה רעה איז דאך ניט גלייך וויל א מעשה דאס האט געטישט דער רבבי "ואקה את אביכם" אויך ווועל געמען איזער ווועלער "מעבר" פון איבער פאחרען דאס הייסט אויך ווועל געמען איזערע מהשבות וואס איהר האט געטראכט צו טohan א בעירה "הנהר" צו דער ליכטען איז איהר ווועט טohan תשובה ווועלען איזערע שלעכטע מהשבות אויך וווערען גירעכאנט פאר מצות האטשי איזו וווערד קיין שלעכטע מהשבה ניט גירעכאנט פאר א מעשה אבער דאמאַס וווען איהר ווועט טohan תשובה וואס טון די עבריות וווערד מצות דאמאלסט וווערען די שלעכטע מהשבות גירעכאנט פאר מעשים בדי עס ולא פון זין וווערען מצות :

דער יוד הקודש האט א מאה געעהן מיט זין ריח הקודש און דער קאַזיניצער מגיד איז שלאָפּ עס האלט בין סכנות נפשות האט ער געהיסען זיגגע צווי חסידים איזינער האט געהיסען ר' שמואל יעדלאַנסקער און דער צויגיטער האט געהיסען ר' שמואל סקשינער איז זין זאגען תיכף פאחרען קיין קאַזינץ אויך שבת איז אויב זין ווועלען איהם נאך טיעפען לאָפּגנידיג זאגען זין מקבל שבת זין בין איהם וויל זין זענען גיוועזען ברזעס בעלי מנגנים און זין ווועלען קעגען מיט זיגער נונגס איהם דער האלטען אויך דעם צוֹלָם די צוֹנִי חסידים האבען אויז געטohan און זין זענען תיכף געפֿאָהראָען קיין קאַזינץ איז אויב האבען געטראָפּען דעם מגיד נאך לאָפּגנידיג איז ער יוד הקודש האט זין גיפֿרגעט פון וואנען זין זענען האבען זין איהם גענטפֿערט איז דער יוד הקודש האט זין אָהָר געשית און ר' שמואל יעדלאַנסקער האט געזאגט דעם מגיד איז ער קאן זיגגען און דער מניד האט

האט איהם מכבד געווועגן או ער זאל מקפל שבת זיין און ר' שמואל סקינער האט איהם צי גיהאלפצען און איזוי וו די דער מגיד האט גיהערט זינגען איז איהם תיכף בעסער גטווארען אוין ער האט בז' זיך געשפיגרט או דאס זינגען איז פאר איהם א רמייה בריקה אוין ער איז גאנדר געוויארען אוין ער מגיד האט געווועגן או די דער ייד הקדוש האט געזעהן או ער איז נאך ניט שזין געווועגן איז פלי עוזמאות נאר אין עוזם הניגון איז ער נאך ניט געווועגן האט ער איהם געשיקט די צויז בעלי מנגנים או זיך זאלען מיך מיט זינויער נגינים דער האלטען אויף דעם עולם דאס הייסט איזוי וו איזיבען שטעהט או ער צוק זעהט א מדרגה וואס ער קען צו איהר ניט צו קומען אויף דעם צוים בעט ער בז' השית או ער זאל איהם א רזיף געמאן אויף יענעם עולם כרי ער זאל קאנגען משיג זיין די מדרגה אוין דער מגיד איז ניט געווועגן בעולד הניגון וואלט ער בעדרארפצען נפטר וווערען כדי ער זאל קאנגען ארין קימען בעולד הניגון האט ער איהם געשיקט זינע צויז מנגנים או זיך זאלען איהם ארין פינדען אוין עולם בניגון ארין כדי ער זאל קאנגען פלייבען לאבען זייע ועכ"א :

דער ייד הקדוש האט געוווגט או ער איז געקומען צי אלע מדריגות דורך אקוואל ווארים בשעת ער איז געווועגן בי זיין שועהרא האט דער לאכبن געוואהנט אקוואל איז וווען אם איז געקומן די צייט פון שלאפען האט דער קאוואל נאך געארבייט איז געקלאפעט מיט זיין האמער האט דער יוד הקדוש בי זיך געטראקט דער קאוואל ארביזיט דאך נאר אוייף חי שעה דאס הייסט נאר פאר דער ווועלט ארביזיט ער איזוי שפצע וו איזוי קען איז זיך געהן לויינגען איז פערלזהרען עוזם הבא האט ער נאך געלערענט דער קאוואל או ער האט איהם גיהערט לאערען האט ער בז' זיך געטראקט איז נאך פריה צי געהן שלאפען או דער יונגען מאן זיצט נאך איז עערענט ממילא האט דער קאוואל געארבייט בין שפצעtain אין דער נאקט איז דער יוד הקדוש איז גיועסען איז גילערענט בין שפצעtain אין דער נאקט איזוי איז געווועגן איז דער פריה דער קאוואל פלאגט אויף צי שטעהן פאר טאג איז זיך שטעלען ארביזיטען וו די דער יוד הקדוש האט דערהערט דעם קאוואל קלאפען האט ער שווין ניט געקענט שלאפען ער האט געוווגט או דער קאוואל הייבט זיך אוייף איזוי פריה צוילעב געלד וו איזוי קען איז שלאפען איז ער איז אוייף געשטאנגען איז ער האט זיך געועצט לאערען זי"ע : עס איז א מהה געקומען אasha צום קאויניצער מגיד זצ"ל או ער זאל אוייף איהר מתפלל זיין זי האט ניט דעם שטיגער וו פלי פרויזן

דער יוד הקדוש איז דאמאלס געוווציען אין קאניגניך האט דער מגיד איז בעהיאיסען געווון צום יוד הקדוש וויל ער קען איהר א טובה תורה. די אשא איז בעגאנגען צום יוד הקדוש און זי האט פאר איהם גיוניכנט או ער זאל איהר א טובה מהן האט ער איהר גינענטפערט או ער קען איהר גאר ניט טהון. זי איז צוריק בעגאנגען צום מגיד און זי האט איהם דערצעהלט איז דער יוד הקדוש זאגט או ער קען איהר גאר ניט טהון האט דער מגיד בענימען פארמייט מיט טינט און פערדער און ער האט עס בענבעגן דערasha און ער האט איהר גיהיאיסען בעהן נאך א מאהו צום יוד הקדוש און זי זאל איהם זאגען איז דער מגיד האט איהם געהיאיסען שריביבען א קמיע דער יוד הקדוש האט בענימען דעם פארמייט מיט דער טינט איז ער האט אהנצעהויבען צי קלחערען וואס ער זאל שריביבען איז איהם אינגענעלען איז ער זאל שריביבען דעם פטוק וטהרה ממקור דמי דאס איז טינט זי זאל זיך ריביניגען פון קוואלען איהר בלוט זי ער האט אונגערשייבען די צויז ווערטער וטהרה ממקור איז די טינט אויס בעגאסען געווארען און זי האט תיכף בענימען דעם שטיגער ווי אלע פרויזען און זי איז צוריק בעגאנגען צום מגיד און זי האט איהם דערצעהלט ווי אונז עס איז פארגעקימען בין דעם יוד הקדוש האט איהר דער מגיד געוזנטאו זי האט געהאט אגליק וואס דז טינט איז אויס בעגאסען געווארען ווארים וווען די טינט וואלט ניט אויסגעגאסען געווארען און ער וואלית גערדייבען דאס דרייטע ווארט "דמיי" וואלט איז איהר ניט בעבליבען קיין טראפען בליט זי"ע ועכיה :

דער יוד הקדוש איז אמאה געוווצען אין לובליין בעומק מיט ר' שמעון דיביטש האט דער יוד הקדוש געוזנט צי ר' שמעון דיביטש איז זי זאלען פאהרען קיין אפטא צי ר' אברהם יהושע העשיל זצ"ל מאפטא זי האבען זיך גינעגענט בין דעם רבינו פון לובליין אין זי זאגען בעגאנגען פון שטאָד צי שטאָד קיין אפטא זי זאגען גיוועזין אין מיטען וועג האט רישמעון דיביטש געוזנט צום יוד הקדוש מיר מעגען ציריק געהן וויל איך זעה איז דער רבּ איז ניט דא איז דער הײַם האט דער יוד הקדוש גינענטפערט איך זעה או ער איז יאה דא איז דער הײַם. זי זאגען ווילטער בענאניגין צטלייכען מיל האט ווילטער ר' שמעון דיביטש געוזנט או מען זאל צוריק געהן וויל ער זעהט או דער רבּ איז ניט דא איז דער הײַם. זי זאגען בעקומען לאבען אפטא און זי האבען גיטרנט צי דער רבּ איז איז דער הײַם האט מען זי גינענטפערט או דער רבּ איז ניט דא איז דער הײַם. האט ר' שמעון דיביטש געוויזען דעם יוד הקדוש או ער האט אמרת געוזנא, דער

דער יוזד הקדוש האט זיך אבער געהאלטען בגין זמנעם או דער רבינו איין דא אין דער הימים זיך וענגן אריבין געקומען פראנטאג ביטאג קאן אפטא און זיך האבען זיך גינפראנט צו דער רבינו איין דא אין דער הימים האט מצען זיך גאנטפערט או דער רבינו איין גיט דא אין דער הימים דא איין שווין ר' שמואל דיביטש געוויזען זיכער או ער האט אמרת נזאגט דער יוזד הקדוש האט זיך אבער געהאלטען בגין זמנעם או דער רבינו איין דא אין דער הימים זיך וענגן אריבין געקומען צום רבינו איין שמאט אריבין שוין איין מיטען טאג און דער רבינו איין טאקי ניט געוויזען איין דער הימים און מען האט זיך גאר ניט גירעכט או דער רבינו זאל א הימים קומען אויף שבת. פאר מנהה און דער רבינו אהנגעקמען און ער האט זיך תיכף מכין געוויזען צו מנהה און ער האט גאנטמען דעם טלית אהן צו טויהן וו ער האט זיך דערויסט או א זעלכע צוועי חשבובע אויחים אוי צו איהם געקומען אויף שבת האט ער אויעק בעלאגט דעם טלית אונ ער אוי צו זיך צו געגענונג און ער האט זיך גאנגען שלום דאמאלס האט מען געוזהן ווין קלאהויזן רוח הקדוש זיעז ועכיהא. דער יוזד הקדוש אינדר ער איין נתלה געווארען איין ער געוויזען אמלמד בין אגביר איין פרשיסחה אין עס האט נאך איהם קינגרער ניט גינענט מען האט נאך קינגרער נישט געוויסט פון זיין צדקות נאר ד? דיענסט האט איהם דער קענט או ער איין א הינגענער מענש איין זיך האט אויף איהם אכטונג גאנגעבן או ער זאל האבען אליעס צו דער צייט און דאס דהיניג זיך האט געוזהן או ער זאל האבען די קיווע צו דער צייט און דאס צסין צו דער צייט. אמאה האט זיך די דיענסט מיישב געוויזען וו אוי קגן זיך האבען אוכמי אהן צו רורען איזה היליגען מענש חאטשי? זינען מלבורשים זיך האט ניט גירעכינט חיזו מהמת חציפות נאר זיך האט גירעכינט או דאס ווועט זיין פאר איתר אוכמי. אמאה האט זיך אהנגענאנע א פאם וויאסער און דאס פאם איז געתאנען און פעדער הויז האט זיך גיטשטעלט און גיטשטעלט אויף איז ארט לאבען דער טהרה און זיך האט זיך גיטשטעלט דער צוועיטער זייט טהרה בימינאכט און דער פינסטער כדי און דער יוזד הקדוש וווצט אידורך געהן ווועט ער זיך מיזען אהן רורען וו ער יוזד הקדוש איז אהן געקומען האט ער דאס תיכף מרניש געוויזען מיט זיין רוח הקדוש און ער האט א ווועק גיטשטעלט דאס פאם איז ער האט עס ציגעשטעלט צו דער זייט וואס די דיענסט איז געתאנען הגם דאס פאם איז געוויזען גרויס איז פיהעל מיט וויאסער פון דאגען זעהן מיר זיין היליגקיות איז זיין שטארקיות זיין זכות זאל אויף איינו מגנן זיין:

רֹעֵן דער יוד הקדוש האט נאך געווואהנט אין אפזא פֿעַנְט עָר יְעָדָר טאג געהן אין מקוה אריגין איניגער אַלְמִין אין דאס וואסער פֿין מקוה אין געוווצען זיין ער קאלט עס אין ניט מעניליך געוווצען צי רעד וואריםען דאס וואסער . אין ער פֿעַנְט יעדאן טאג צו געהן אין מקוה אריגין מיט מאירות נש . אמאהיל האט זיך געמאכע אשטאראקער פראנס או עס אין ממש ניט מאגליך געוווצען צי געהן אין מקוה אריגין אין דער יוד הקדוש האט אויף דער קעלט ניט געקיקע אין ער אין גענאנגען אין מקוה אריגין . יעבען דער מקוה האט געווואהנט אַבְּיָנִיך בעקצין די ביגען איניגער מאן ועצט זיך אין אין אויבין קאקט מאן זיך צום ערשותן אויף אין אקעסעל ? אין האט געעהן או דער יוד הקדוש געהט אין אווע קעלט אין מקוה אריגין האט ? גענימען דאס קאסטיל מיט היס וואסער אין מקוה אריגין כרי דער יוד הקדוש זאל זיך אהן וואריםען ווען ער וועט אראיס געהן פֿין מקוה . ווי דער יוד הקדוש איי אראיס גענאנגען פֿין מקוה אין ער האט דערזעהן דאס קאסטיל היס וואסער האט ער זיך מהי' געוווצען אין ער האט גיבענטשט די אשא או זאל האבען א זוהן או ער זאל דער לְיִכְתְּזֶן ? וועלט מיט זיין צדקות זיין ברכה איי מקוית געווארען זי האט געהאט א זויהן ר' שבמאַל מדרילט וצלחהה :

דער צדיק ר' דוד מלעַלְיבָּב דאס יוזד הקדושים תלמיד איז אמאָהָל געוועען
 אויף שבשות בײַ דעם רבין מלובליין דאס איז דאָך ידפהה איז עכּ
 איז גוועץען א גראָיס מהליך צוישען דעם רבין מלובליין איז דער יוזד
 הקדוש האט ר' דוד גיהערט ווי דער רבוי מלובליין האט געזאגט דעם
 ערשותען טאג שבשות איז ער געהט אויס ריזעסן בערג האט ער זיך זיעער
 דערשראָקען וויל ער האט פערשטאנען איז דער רבוי מילנט זיפער דאס
 יוזד הקדוש דעם צויניטען טאג האט ער ווינטער גיהערט דאס זעלבע ער
 איז אביסעל בערוהיגט געווארען וויל ער האט געזעהן איז דעם ערשותען
 טאג האט דער רבוי גאהר ניט געטohan דאָך האט ער מורה געהאט אפשר
 ווועט ער איהם היגנט קצען טויהן איז מוצאי יויט תיכף נאָך הברלה האט
 ער זיך גוועגןט איז ער איז געפאהָרען קיון פרשיסח ער איז ארין
 געקוומען צים יוזד הקדוש איז ער איהם אקיינגען געגנונגען איז ער האט
 איהם געגעבן שלום איז ער האט איהם געזאגט ר' דוד מיר האבען זיך
 בעהאָלטען אויף איז ארט וואָס דער רבוי מלובליין האט ניט געהאט קיון
 שות אַהֲרֹן אַרְיָהּ צִוְּמָן :

שות האוצר ארין צי קומען:

נְפָלָאֹת הַיְהוּדִי

לְעֵד יְזֵד הַקָּדוֹשׁ הָאָט אֵין זִין יוֹגַעַנְד גַּעֲלָעָרָעַנְט בֵּין דָעַם גַּאוֹן רִי אַרְדִּי
 לִיְבִישׁ חַרְיףַ מַפְטָחָ אֵין דָעָרָאָךְ אֵין עַר גַּעֲוָאָרָעַן רְבָבָן
 טָמָעָרְשׁוֹב עַר הָאָט בֵּין אִיחָם גַּעֲלָעָרָעַנְט אַנְדָעָרָהָאֶלְבָעַן יַאֲהָרָא אַיְינְדָעַר
 דָעַר יְזֵד הַקָּדוֹשׁ אֵין אַוּעַק גַּעֲפָאָהָרָעַן פַּוִּין זִין רְבִיבָן אֵין דָאַמְּלָאָס הָאָט
 זִין אַהֲנָגָהָזְיַבָּעַן צִ שְׂפָרְגַּעַטְעַן דָאָס חַסְדָּרוֹת אֵין פַּוִּילְעַן הָאָט זִין רְבִיבָן
 מְוֹרָא גַּעֲהָאָט אֵין עַר זִיךְרָא נִיטָמְבָהָר זִין צִי דִי חַסְדָּרוֹם אֵין דִי מְתַהְנְדִים
 הָאָבָעָן גַּרְאָכְעָנָט אֵין דִי חַסְדָּרוֹם לְעַרְבָּעַן נִיטָמְבָהָר הָאָט זִין רְבִיבָן
 אֵין גַּעֲוָיְיַיְנָט אַפְּלָעַשְׁלָטְרָעַן אֵין עַר הָאָט אִיחָם גַּעֲבָעַטְעַן אֵין עַר זִיכְרָא
 זִיךְרָא נִטְמְבָהָר זִין צִי דִי חַסְדָּרוֹם וּוּיְיָלָעָר הָאָט מְוֹרָא גַּעֲהָאָט אֵין עַר וּוּעַט
 פַּעְרָגְעָסְעַן דָאָס לְעַרְבָּעַן אֵין דָאָס אֵין אִיחָם זִיְינְרָא אַשָּׁהָד גַּעֲוָעָזָעַן אֹזָא טִיעַעַע
 כְּלִי זִאל קָאַלְיָ וּוּעָרִין, צָס אֵין פָּאָר בְּנֵי גַּעֲגָנְגָעַן עַטְלִיכְעָ יַאֲהָר אֵין
 דָעַר גַּאוֹן רִי אַרְדִּי לִיְבִישׁ חַרְיףַ אֵין גַּעֲקְוִמְעַן קִיְיָן אַפְטָחָ אֵין דָעַר יְזֵד
 הַקָּדוֹשׁ הָאָט גַּעֲוָהָאָטָנָט אֵין אַפְטָחָ אֵין מְעַן הָאָט דָעַר צִילְטָ דָעַם גַּאוֹן
 רִי אַרְדִּי לִיְבִישׁ חַרְיףַ אֵין רִי אַיְצִיקָעָל (אֹזָי הָאָט מְעַן אִיחָם גַּעֲרָוּפָעָן) אֵין
 גַּעֲוָאָרָעָן אַחֲסִידָר זִין הָאָרֶץ הָאָט אִיחָם זִיְינְרָא וּוּחָה גַּעֲטוֹהָן וּזִין דָעַר יְזֵד
 הַקָּדוֹשׁ אֵין אַרְיִין גַּעֲקְוִמְעַן צִי זִין רְבִיבָן דָעַר רְבִיבָהָט אֵין עַר הָאָט זִיךְרָא
 זִיְינְרָא דָעַרְטְּרִיאִיט אֵין אַלְעָיָהָט אֵין הָאָט אִיחָם גַּעֲהָאָלְדוֹת אֵין גַּעֲקוֹשָׁט אֵין עַר הָאָט
 צִי אִיחָם גַּעֲזָאָגָט טִינְאָרָעָר תְּלִמְיָיד מְעַן הָאָט מִירָא גַּעֲזָאָגָט אֵין דִי הָאָט דִּיזְעָ
 מְחַבָּר גַּעֲוָעָזָעַן צִי דִי חַסְדָּרוֹם אַמְזָוִסְט זַעַנְעַן גַּעֲוָעָזָעַן מְעַינְעַן טְרָעָרָעַן וּוּאָס
 אַלְעָיָהָט אַזְיָף דָעַם פַּעְרָגָאָסָעַן מִין הָאָרֶץ טְהָתָמָרָא גַּיְינְרָא וּוּחָה דִי הָאָסָט
 זִיכְרָא פַּעְרָגְעָסְעַן מִין לְעַרְבָּעַן וּוּאָס אַלְעָיָהָט אַזְיָף הָאָט גַּעֲלָעָרָעַנְט. הָאָט אִיחָם
 דָעַר יְזֵד הַקָּדוֹשׁ גַּעֲנְטְּפָעָרָט זִאלְיָ מִירָא דָעַר רְבִיבָהָט עַרְלְיַיְבָעַן צִי רְוִיכְבָּרִין
 אַלְיָקָעָ צִיבִּיקָעָ דָעַר רְבִיבָהָט אִיחָם עַרְלְיַיְבָט אֵין אֹזָי וּזִין אַלְעָיָהָט נְאָזָעָן
 אַהֲנָגָהָזְיַבָּעַן צִי רְוִיכְבָּרִין הָאָט עַר גַּעֲזָאָגָט אַלְעָיָהָט וּוּעַל מִין זִין רְבִיבָן
 אֵין אַלְעָיָהָט זִין גַּעֲכָטִין גַּעֲלָעָרָעַנְט. אַוְן עַר גַּעֲזָאָגָט זִין אַלְעָיָהָט
 זִין רְבִיבָהָט אֵין שְׁטָרָק נְשָׁתָמָס גַּעֲוָאָרָעַן פַּוִּין זִין אַלְעָיָהָט
 אֵין עַר אֵין בְּעַרְוִיהָגָט גַּעֲוָאָרָעַן אֵין אַלְעָיָהָט גַּיְזָהָהָן אֵין עַר אֵין אַגְּרָוִיסְעָר
 גַּאוֹן. נְאָזָעָן דָעַם הָאָט עַר אִיחָם גַּיְפָרָעַנְט וּוּ אֹזָי שְׁטָלְלָסְטָז דִּזְעָ אַיְינְ
 אֵין דִי גַּחְאָסָט אֵין אֹזָי קָאָלְטָא מִקְוָה אַרְיִין יַאֲדָעָן טָאָג (וּוּיְיָלָעָר
 פַּוִּין אַפְטָחָא אֵין גַּעֲוָעָזָעַן שְׁטָרָק קָאָלְטָא אֹזָי וּוּ מִירָא הָאָבָעָן פְּרִיהָעָר גַּשְׁרִיהָעָר
 אַלְעָיָהָט דָאָזָעָן דָעַר תּוֹרָה סְנַשְׁמָרָתָמָס מְאֹד לְנַפְשָׁותְיכָם" אַיהֲר זִאלְטָ

היטען איזער נטש אין ווי אוזו שטעלט איהר אין איזן אין אסכנה האט
אייהם דער יוד הקדוש גענטפערט עס שטעהט דאך נאר "ונפשותיכם" דאס
איו טיעטש איזער בעשיות אבער ניט דעתם גוף דארף מען ניט היטען האט
אייהם דער רבנן גיפורענט דעתם גוף פערהייט דאך די נשמה או דער גוף
שטארבט האט זיך ניט די נשמה זיך צי בעהאלטען האט אייהם דער יוד
הקדוש גענטפערט עס שטעהט אין דער תורה או אמענש געהט צי צי
אהיגליגז זיך אין ער איז טמא קימט אייהם ברת אין או די נשמה ערעד
פארשניטען פון דעת שורש מלילא ווערד דאך דער גוף פערעלנד אין געהט ערעד
או דער גוף זאל שטארבען ריין אין די נשמה זאל דבוק זיך אין איזער
שורש איזער דע נטמה זאל ווערען אבעניריסען פון איהר שורש אין דער
גוף זאל שטארבען טמא זיך דער רבנן האט דאס גיהערט האט ער אייהם
געקישט אין קאמפ אריאן אין ער האט אייהם גזואנט פיהר זיך אוזו ווי

בז' יעט אין השיתות זאל דער האלפין זיעז ועכ"א :

דער מגיד מטריק האט אמאה געשמייט פון דעת רבנן מלובליין און פון
דען יוד הקדוש אין ער האט געהאלטען גראפעער דעת יוד הקדוש ווי פון
דען רבנן מלובליין און ער האט דערצעלהט או ער האט אמאה גיהערט
פון זיין פאטער הצדריך ר' מאטילע מטשרונגאוביל אין ער האט אויך פערגרעסעט
דען יוד הקדוש פון דעת רבנן מלובליין א תלמיד האט ער אייהם גיפורענט דער
יוד הקדוש איז דאך געוועזען דעת רבינס מלובליין א תלמיד און אויך יגענט עולם
גענטפערט אויך דעת ער זיין א תלמיד און אויך יגענט עולם
איו ער ארבּי ר' אוֹרְבִּי מיטראלט האט גזואנט או דער יוד הקדוש מיט
דען רבנן מלובליין זענען אוזו ווי רשי' אין דער ר'ת און די מקובלים
האלטען די תפילין דראת פאר מעהר הניגיגער ווי די תפילין דראשי' אוזו
איו דער יוד הקדוש איז דוגמה תפילין דראת און דער רבני מלובליין דוגמת
תפילין דראשי' און די וועלט האט טאקי או דער יוד חקorous האט געהאלטען

נשמת ר'ת זיעז ועכ"א :

דער רבנן ר' יישראַל מרווען זצ"ל האט אמאה גיפורענט דעת רבנן ר'
נחמי' זצ"ל דעת יוד הקדושים זוהן איז האב גיהערט או איזער
פאטער האט שטארק השגהה געגעבן אויך זינגען קינדרער זיך זאלען געהן
איו גאטיס וועג האט ער אייהם גענטפערט או עס איז אמרת. איזן מאה איז
מיין פאטער געפאהרין מיט מיין ברידער ר' ירחמיאל קיין רומאנאָב צי
דען רבנן ר' מענדעלע זצ"ל איז זיך האבען א גאנצין נאכט געלאנזעט
אָס איז געוועזען ווינטער די קאָלט איז געוועזען זיגער גראיס. זיך זענען
הארשת

הערשת אין מיטען טאג ארין געקומען אין אדרארף ארין. אין דעם דארף האט געוואָהנט איז יוד זי וענגן ארין גאנגען צי דעם יוד דאַוינגען דער יוד הקדוש איז ארין גאנגען איז אַבְּזִינְדֶּר חֲדָר אַרְיֵין איז ער האט זיך געשטעלט דאוינגען אין זי האבען געדאווענט איז דער ערשותער שטיב אין זוניל זי וענגן געוועזען שטארק הינגעַרְיך איז עס האט זיך גיברענט אין אויבען האבען זי גענימען בגין דעם בעל הבית עטְּלִיכָּע ערעד אַפְּלִיכָּע אין זי האבען זי אַבְּגָעְבָּרְאָטָעָן אין זי האבען זי נאר ווֹאָס געווֹאַלְט עסְזָן האט דער יוד הקדוש גיעצְפִּינְט די טהיר פָּנָן זיינְ חָרָר אַיִן ער האט צוּנְגָּצָּע זיינְ זוּהָן ר' יְרֻחָם יְאָלָא אַיִן ער האט אַיִתְם גַּזְאָגְט מִיר האבען אַגְּנָגָע נאָכָט אַיִן אַהֲלָבִּין טאג געַבְּלָאנְגִּיט אַיִן מִיר זיינְ בְּהָ גַּזְקָוּמָעָן צַי אַיִשְׁבָּ דָרְפָּעָן דָאָךְ האבען יְשָׁׂבֵּב הַדּוּת אַיִן צַי לְיִבְעַן הַשִּׁׁית אַז ער האט אַיִנְ גַּעֲבָּרְכָּע צַי אַיִשְׁבָּ דָאָךְ דִּינְ יְשָׁׂבֵּב הַרְדָּעָת צַי עַסְּזָן די ערעד אַפְּלִיכָּע מִיט אַתָּה אַז ער האט אַיִתְם פָּאָרְדָּעָם גַּעֲנְדָּסָט אַז פָּנָן דָעָם דָרְפָּעָן קִינְזָן רָוְמָאָכָב אַיִן נָאָךְ גַּעֲוּזָעָן פִּיצְעָר מִילְּגָד הָאָט אַז גַּזְעָשָׂט אַיִן דָרְזִיסְעָן אַזְיפָּעָן דָעָר שְׁטָאָן זי"ע ועכ"א :

ווען דער רבינו ר' אברהם יהושע העשיל זצ"ל איז געקומען קיינ אפטא איז דער יוד הקדוש דאמאלס געוואָזען איזן לוּבְּלִין איז ער האט שטארק משטוקק געוועזען אַהֲיָם צו פָּאָהָרָעָן קיינ אַפְּטָא. דער יוד הקדוש האט דאמאלס געוואָנְהָט אַיִן אַפְּטָא כָּרִי ער זאָל זיך זעהָן מִיט דָעָם צְדִיק האט ער געהָיִיסָען זיינְ מִשְׁמָשָׁ ר' לְיִזְעָר אַז ער זאָל אַהֲנְגְּרִיטָעָן אַפְּהָרָר כָּרִי ער זאָל קעַגְעָן תִּיכְפּוּ נָאָךְ שְׁבַּת אַהֲיָם פָּאָהָרָעָן אַיִן דער יוד הקדוש ווען ער פְּלָעָגָט ווּלְעָלָעָן אַהֲיָם פָּאָהָרָעָן פָּוּן לוּבְּלִין פְּלָעָגָט ער זיך נִיט ארין געהָן גִּזְעָגָעָן צוֹם רבינו נָאָךְ דער רבינו האט אלְיָהָן מְרוּגִּיש געוועזען אַז ער ווּלְ פָּאָהָרָעָן אַז ער האט אַיִתְם ארין געוועפָעָן אַז ער האט אַיִתְם גַּעֲזָגִינְט אַז דָעָם יְצַצְּגִּינְעָן מַהְלָהָהָאָט אַיִתְם דער רבינו הַעֲרָשָׁט אַז רִיאַן גַּעֲרוּפָעָן דָאַכְּעָרְשְׁטִיגָּג בֵּין נאָכָט אַז ער האט אַיִתְם געוועגָעָן. אַז דער יוד הקדוש אַיִן אַהֲיָם גַּעֲפָאָהָרָעָן ער אַיִן געקומען פִּיצְעָר מִילְּגָד אַיִנְצָעָר אַפְּטָא אַז עס אַיִן שָׁוֹן געוועפָעָן סְרִינְטָאָג שְׁפָצָט האָט זיך צוּלִיכָּבָד דָעָם גַּעֲכִין פָּאָהָרָעָן צוּבָאָכָעָן אַרְאָהָר פָּוּן ווּאָגָעָן דָעָם יוד הקדוש אַיִן שָׁוֹן נִיט אַיִינְגָּעָפָאָלָעָן אַז ער זאָל נָאָךְ זיינְ אַזְיפָּעָן שְׁבַּת אַיִן אַפְּטָא עַס אַיִן בֵּין אַיִתְם געַבְּלִיכָּעָן גַּמְיסָכָם צַי הַאַלְטָעָן שְׁבַּת אַזְיפָּעָן פָּאָלָד. פָּלוֹזָלִינְגָּן אַיִן אַהֲנְגְּעָפָאָהָרָעָן אַקָּטָש פָּטָט פִּיצְעָר פָּעָר אַז אַיִן מְאַנְשָׁ אַיִן גַּזְזָסָעָן אַז דער קָאָטָש אַז דער

דער מצענש האט געזאנט צום ייך הקדוש אונ ער פאהרט אויף שבת קיין אפטא. עייכ ואל ער מיט איהם אויף ניצן ווועט ער מיט איהם ארין פאהרען קיין אפטא. האט איהם ער ייך הקדוש גיענטפערט ווי אווי איז מעגליך או מיר ואלין ארין קומען קיין אפטא אויף שבת דיז זין האלט דאס שון בז' ועצנן האט איהם ער מצענש גיענטפערט אונ ער דארט ניט פאהרען מעהר ווי צוינו מוניט אמיל. ער ייך הקדוש האט זיך שטארק געוינדרערט איז ער מצענש האט געגעבן אונשריך אויף פוליש שרוי ווי ער ייך הקדוש האט גיהערט דאס ווארט שרוי דאס איז דאך אשט פון השית האט ער מריגש געווועגן או ער מיגנט דעם שם שרוי איז ער גלייך ארזיף אויף ער קאטש איז ער האט איזois גענימען דעם זינגר איז ער האט געקיקט איז ער איז טאקי אווי געווועגן צויט אקט מוניט זענען זיך געווועגן איז אפטא איז ער איז גלייך געגאנגען צום רבין איז ער רבין האט בזוק געווועגן זינגע ציצית פון טלית ער זאל דאוינען מנהה : עס איז געווועגן איז ייך וואס ער האט ניט געהאט קיין קינדרער אונ ער פלענט פאהרען צום רבין מלובין אלאנגע צויט איז ער איז גפקד געוווארען. מאהיל איז ער ייך הקדוש געווועגן אונ לובין אונ ער מצענש איז אויך געווועגן אונ לובין אונ וויל די חסידיט האבען געהאט מיטליךיד מיט דעם מצענש האבען זיך איהם גיזאנט אונ ער זאל ארבין געהן צום ייך הקדוש אפשר ווועט ער געהאלטען ווארטן ער מצענש האט אווי געטוהן איז ער איז ער ריבער נאכאנגען צום ייך הקדוש אונ ער ייך הקדוש האט איזם מבטה געווועגן אונ ער ווועט נפקד וווערטן מיט און זבר און זין הבטחה איז מקיט געוווארען אונ ער האט געהאט און זבר איז צויט א רום איז ער דאס קינד שטארק שלאף געוווארען איז ער געפאהרען קיין פרשיסחא צום ייך הקדוש מוכיר זין דאס קינד ווי ער איז ארין געקומטן צום ייך הקדוש איז שטיפ ארין האט ער ייך הקדוש געדאווענט אונ די טיהר פון חדר איז געווועגן פערשלאפען ער מצענש האט זיך א נידער גיזאנט לעבען ער טיהר כדי אווי ווי ער רבוי ווועט עפינען די טיהר זאל ער קאנען גלייך צז געהן אונ מוכיר זין זין קינד. ער מצענש איז אבער געווועגן זינגע מעד איז איז אנטשלאפען געוווארען האט זיך איהם בעיחלומט צז ער דער רבוי מלובין איז נאך צדיקים זענען זיך מפלפלוואגען זין קינד צז ער זאל בלוייבען לעבען צז ניט אונ ער רבוי מלובין האט גוטה געווועגן איז דאס קינד זאל שטארבען ערוויל האט ער ייך הקדוש ער געדאווענד אונ ער האט גיעפענט די טיהר ער מצענש איז ארין גינאנגען

ביגאנגען און ער האט מזוכיר געווועגן אין זיין קינד זאל געזינד ווערטען.
 ער איז איזו ארוויס געאנגען אין ער האט זיך דערמאנט פון דעם חלום אין
 ער איז צורייך אריזין געאנגען און ער האט דערצעהעלט דעם חלום האט
 דער יוועה הקדוש געזאגט ער וויל' מבחר זיין די זאך מיט פשעטליך פשעטליך
 קען איזק בעה בעסער פון איהם געה א הײם אין האב ניט קיין מואר דין קינד
 ווועט געזינד ווערטען און עס איז איזו געווועגן זיין ע ופכיה:

ווצת געזינגר וווערגען אוון עס איז איזוי געוועזען זיזי'ע וופכ'יא'א
דער קאנזיצער מגיד האט אמאה גיפורענט דעם רבין מליבלען צי איז
האט חסידים יונגע ליטט וועלכען זיזי קאנען ערנגן האט איהם דער רבין
גינענטפערט יא. האט ער איהם גיבעתן אוון ער זאל איהם שיקען צויזי יונגע
לייט ער זויל מיט זיז שטמען אין ערנגן אין חסידות. האט איהם דער
רבין געשיקט דעם יוד הקדוש אין ר' דוד מלצוב. זיז זענען ארבעין
בזקומוען צים מניגד האט ער זיז גיפורענט ווער זיז זענען האבען זיז איהם
גינענטפערט מיר זענען דער רבינס מזובין תלמידים. האט זיז דער מגיד
געוואנט איך פערשטעה אוון דער רבין האט איניך צי מיר געשיקט איזוי זיז
ער האט מיר צי געזאגט. נאך דעם האט דער מגיד זיך אויס געדראעת
צימס יוד הקדוש אין ער האט איהם גיפורענט איהר קאנט ערנגן האט
ער איהם גינענטפערט יאה האט איהם דער מגיד גיבעתן אוון ער זאל איהם
זאגען וועלכען חידוש דער יוד הקדוש האט איהם געזאגט אטיעפין פלאפֿול
דער פלאפֿול אוון דעם מגיד זיעער גינפֿעלן נאך דעם האט דער מגיד געזאגט
א פלאפֿול זיז דער יוד הקדוש האט אויס גיהערט דעם פלאפֿול האט ער איהם
אָבעגיוונדר פון אהנהייב בין דעם סוף דער יוד הקדוש האט גינזון אוון דער
מגיד האט געהאט פון דעם גראיס Challשות הרעת האט ער צורייק פערענטפערט
דעם מגידיס פלאפֿול נאך דעם האט איהם דער מגיד געזאגט איהר האט
גלאיך געוויהן וואס איהר האט מײַן פלאפֿול צורייק פערענטפערט איהר צורייק
ויסען או אלע מײַן חדושים זענען על דרכּ האמת אין ווער עס ווענדעת
אָבּ מײַן חידוש דער פאלט אוועק פון אמרת אין בײַ איהם בלײַיבען די
אותיות מה האט איהר געהאט אסיצטא דשמיא וואס איהר האט צורייק
פערענטפערט מײַן פלאפֿול ווען ניט וואלט איהר חי'ו נפטר געווארען נאך
דעם האט זיך דער מגיד גיוונדערט צי ר' דוד מלצוב אין ער האט
איהם גיפורענט צו ער קען ערנגן האט איהם ר' דוד גינענטפערט וואס איך
קען ערנגן זיז פאלט איהר אויס אויף מיר צי קיעהרען או איז קען
ערנגן אין בין דאך גאר ניט קיין בן תורה האט איהם דער מגיד גיפורענט
מסתמא ערנגן איהר דאך גمرا אדער מדרש אדער זוהר וואנט מיר וועלכען
חיבוטו

חידוש

נפלאות היהודית

חידוש האט איהם ר' דוד ניענטפערט איך קגן ניט לארכן זאל איך נאך
ארכן זאנען א הירוש האט איהם דער מניד ווינטער געזאנט אטשר ווינט
אייהר וועלכע מעשה צי דערצעהלען דערצעהלט מיר האט ר' דוד ניענטפער ט
א מעשה ווינס איך צי דערצעהלען אין ער האט דערצעהלט א מעשה
ווע ער האט ניענדיגט אין מעשה האט איהם דער מגיד געזאנט קוויקט איך שטעה
אווי דער קוויקט ווערטען אווי ווי אייהר האט מיך דער קוויקט אין אווי ווינס ניט קאן
שולין בין א שטיקעל תקיני הוואר א לאנגע צייט אין איך ווינס ניט קאן
פשת אין מיט דער מעשה איז מיר בעויסט געוווארטן דער פשת האט דער
יוד הקדוש געזאנט צים מגיד איך וועל איך זאנען דעם חילוק פון מיר
בין צן איהם איך בין געקומען פון תורה לדי' יראה אין ער איך געקומען
פון יראה אין תורה זיין ועכיה:

דער רב' ר' העניך זכייל מאלעכאנדער האט דערצעהלט איז בעט
דער יוד הקדוש האט לאהנעההיבען צי פיהרען דאס רבנואר
האט ער פערשטעלט איז דער רב' מלובלען זאל ניט וויסען פון דעם ער
האט אלעס געזאנט פאר דעם רבין איז ער פיהרט ניט קיין רבנות אס איך
דאך אבער געוווצען מאונשין וואס זיין האבען געזאנט דעם רבין איז ער
פיהרט א רבנות האט זיך דער רב' מלובלען מישב געוווצען ער וויאט פאהרען
קיין פרשיסחה אין ער וויאט זעהן צי עס איז אמרת צי ניט ווי דער רבין
אי ארבין געקומען צים יוד הקדוש אין ער האט בין איהם געטראפען
א עריה יודען געזאנט זאל ווי זיין האבען גיהערט איז דער רב' מלובלען איז
געקומען זעגען זיין צי איהם געקומען מkapל פנים זיין . עס האט זיך
געקומען מאונשין וואס זיין האבען געזאנט איז דאס אין פרשיסחה האבען מיר
איינער רבין איז איז דער רב' מלובלען איז אהער געקומען איז דאס אסימן
או דער רב' איז אויך מודה איז איינער רב' (דער יוד הקדוש) דארף זיין
רב' נאך דעם ווי דער רב' מלובלען איז א רויס געאגנצען האט דער יוד
קדוש געוויוץ זיין חסידם איז אלע זיין צעהן זענין איהם ארוייס געפאלען
פאר פחד וואס ער האט געהאט פאר דעם רביבן טון לובלען :

דער צדיק ר' פנהם מגנווישוב איז נפטר געוווארטן יונגע אין ער האט
אייבער געלאות אקליאין יונגעל ער האט געהיסען אלימלע
אין ער האט גיבעטען איז נאך זיין פטירה זאל מען זיין יונגעל פיהרען
קיין פרשיסחה צים יוד הקדוש ער זאל אויך איהם האבען השגהה מען
האט אווי געתהן מען האט תיכף נאך זיין פטירה דאס יונגעל אבענטיפערט
קיין

קיון שרישיטח צם יוזד הקדוש דער יוד הקרווש האט איהם זונער אַרענטלְעָד
 אויף גאנמען אין די חסידים האבען ניפראנט דעם יוד הקדוש זי דער
 צדיק ר' פנחס האט איהם גאנענט. האט דער יוד הקרווש גיענטפערט אַ
 פֿאַרְזֶעֲנְדֶלִיךְ האט ער איהם ניט גינענט נאר ברוח הקודש האט ער איהם
 גאנענט. צס אין אווי געווועזען וווען דער יוד הקרווש אין זאָךְ געווועזען
 אַפְּחוֹר האט אַבְּבָר איהם געווואָלַט געמען פֿאַר אַחַתָּן אין דער גּבֵּר אַיִן
 געפֿאַהָרָעָן צום צדיק מגניזושוב ער אין געווועזען זוננס אַחסִידָר דער ווילַ
 האט זיךְ אַצְוִינִיטָר גּבֵּר מְקִדִּים געווועזען אין ער האט איהם גאנימען
 פֿאַר אַחַתָּן. דער גּבֵּר האט זיךְ מישב געווועזען אין ער אַיִן געפֿאַהָרָעָן קִמוֹן
 גניזושוב צום רבִּין אין ער האט דערצעלט דעם רבִּין אווי ווי אַס געפֿינַט
 זיךְ בין אַיִן אין שטאדט אַפְּחוֹר ווּס ער זונט אין גּאַרעַנט גּאַר בְּעַהַעַלְטָעַן
 אין ער צוֹסֶן בהכמֹת הַצּוֹנוֹת עַכְּבָר זאָל ער ועהן מבער זי זיון דאס שלעכַץ
 פֿון דער ווּלְטַעַט ער האט דאָס געוואגַט דעם רבִּין כְּדִי דער רבִּין זאָל אַהֲנָהִיבָּעַן
 רַיְדָעַן שלעכַץ אויף איהם כְּרִי דער גּבֵּר זאָל אַפְּגַּזְעָן דעם שיידוץ אין
 ער זאָל איהם געמען פֿאַר אַחַתָּן ווי דער רבִּין האט גִּיהֻרָת זי רַיְדָעַן ער
 אַהֲנָהִיבָּעַן זיון הייליגען קאָפֶן אויף דעם טיש עטלייכִי מיניט אין ער האט
 געוואגַט זי דעם גּבֵּר אַיִךְ זעה אַז די זאנַט לְיִגְעַנְתִּי אַיִךְ זעה אַז דער בְּחוֹר
 אַז אַקְדּוֹשׁ וְתוֹהָר אַז אַיִךְ בֵּין זַכָּר אַז ער ווֹצָאַט זיון אַגְּרוֹנִיטָרַר רבִּי אַז
 ער ווּט זיון אַפְּזַלְעַט יְשֻׁוּבָת בְּקָרְבָּי שְׂרָאֵל אַז די ווּמַלְדִּי האַסְט מַזְאָא
 שם דַע געווועזען אויף איהם פֿאַר זי איהם אין בעט איהם אַז ער זאָל
 דער מַזְחָל זיון אויב נִטְוּט זיון דִּין סָף נִטְגִּיט. דער גּבֵּר אין שטארק
 דערשראָקען געוואָרָעָן אין ער אַז מִיכְּבָּר געפֿאַהָרָעָן צום יוד הקרווש אין
 ער האט איהם געבעטָעַן אַז ער זאָל איהם מַזְחָל זיון אַז ער האט איהם

מַזְחָל געווועזען:

אין אַדְאָרָהּ פֿעַבְּן לְוּבְּלִין אין געווועזען אין אַרְעַנְדָּאָר אַרְעַנְדָּאָר זי
 האט קִינְמָהָל נִיט גַעַהַאַט זי בְּעַצְחָלְעָן זי רַאַטְעַ נָאָר
 ווּעַן עַס אין גַעַקְוּמָעַן זי צִוְיָהָן זי בְּעַצְחָלְעָן זי רַאַטְעַ אין ער געפֿאַהָרָעָן
 קיון לְוּבְּלִין צִוְיָהָן אין ער גַעַהַאַלְפִּין געוואָרָעָן השִׁיחָת האט איהם
 זי גַעַשְׁיקָט פֿאַרְדִּיעַנְסָט אין ער האט גִיהֻאָט זי בְּעַצְחָלְעָן זי רַאַטְעַ
 אין אַדְרָפֶן דער פֿעַבְּן האט אַיִךְ געווואָהָגָט אַרְעַנְדָּאָר אַרְעַנְדָּאָר אַז
 איהם זיון ווּיְבָרְגָּעָט צִוְיָהָן זי גַעַהַאַלְפִּין ער פֿאַהָרָה
 צִוְיָהָן זיון ווּרְדָר ער גַעַהַאַלְפִּין פֿאַהָר זי אויךְ ווּסְטָג אַיִיךְ גַעַהַאַלְפִּין
 ווּרְעָעָן דער אַרְעַנְדָּאָר אַז געפֿאַהָרָעָן קיון לְוּבְּלִין אין ער האט זיךְ גַעַרְגַּעַט

אויף דעת רבין האט מען איהם גיענטערט או דער רבינו או זוק
געפֿאַהָרְגַּען עַר הָאַט זִיךְ נִיכְטָ גַּעֲוֹאַלְטָ גַּלְיְּבָעָן הַיתְכֵּן אֶרְבִּי זָאַל נִיכְטָ זִין אַיִּן
דַּעַרְתִּים אַיִּן עַר אַיִּן אֶרְבִּין גַּעֲגָנְגָעָן צִים רַבִּין אַיִּן שְׁטוּב אֶרְבִּין עַר חָאַט
אַבְּעַר דַּאֲרַט אַזְּקָה גַּיהֲעָרְטָ אַזְּ דַּעַר רַבִּי אַיִּן נִיכְטָ דָא אַיִּן דַּעַר הַיִּם עַר חָאַט
זִיךְ אַבְּעַר נִיכְטָ גַּעֲוֹאַלְטָ גַּלְיְּבָעָן עַר הָאַט זִיךְ מִינְשָׁב גַּעֲוֹעֲזָעָן עַר וּצְטָ
אֶרְבִּין גַּעַתְּנָן אַיִּן בֵּית הַמְּרוֹשָׁ אֶרְבִּין אַיִּן עַר הָאַט גַּעֲטָרָפְּעָן
עַר אַיִּן אֶרְבִּין גַּעֲקִימָעָן אַיִּן בֵּית הַמְּרוֹשָׁ אֶרְבִּין אַיִּן עַר דַּעַר רַבִּי
טַּלְיַת אַיִּן תְּפִילַן (עַס אַיִּן שְׂוִין גַּעֲוֹעֲזָעָן שְׁפָעַט) דַּעַר אַיִּן זִיכְעָר דַּעַר רַבִּי
עַר אַיִּן אֶרְבִּין גַּעֲקִימָעָן זִיכְעָן פְּעַרְגָּעָן אַחֲן גַּטְוָהָן דַּעַט טַּלְיַת וְתְּפִילַן עַר הָאַט
דַּעַט יְהִיד הַקְדּוֹשָׁ זִיכְעָן פְּעַרְגָּעָן אַחֲן גַּטְוָהָן דַּעַט גַּעֲגָנְגָעָן צִי אַיִּם
גַּעֲרָכִינְטָן אַזְּ דָאַס אַיִּן זִיכְעָר דַּעַר רַבִּי אַונְזָע אַיִּן צִי גַּעֲגָנְגָעָן צִי אַיִּם
אַיִּן עַר הָאַט אַיִּם דַּעַר לְאַגְּנַט דָאַס קְוִיטָעָל מִיט אַפְּרִיאָן אַיִּן עַר הָאַט אַיִּם
דַּעַר צִיגְּלַט זִין בְּקַשְׁה הָאַט דַּעַר יְהִיד הַקְדּוֹשָׁ גַּעֲזָגָט אַיִּךְ בֵּין נִיכְטָ קִיְּמָן
רַבִּי גַּעַת צִים רַבִּין מִיט דִּינְיָן בְּקַשְׁה וְיַדְעָר אַזְּ דַּעַר עַרְדָּאַר הָאַט דַּעַר הַעֲרָתָן אַזְּ עַר
אַיִּן נִיכְטָ דַּעַר רַבִּי אַיִּן עַר אַנְיְּדָעָר גַּעֲפָלָעָן אַיִּיף זִיכְעָן הַעֲרָתָן
גַּעֲוֹאַרְעָן דַּעַר יְהִיד הַקְדּוֹשָׁ הָאַט אַיִִּם דַּעַר מִינְטָעָרָט אַיִּךְ בֵּין דַּעַר אַיִּיף
אַיִִּם דַּעַר גַּעַתְּהָט אַיִִּן עַר הָאַט דַּעַר יְהִיד בְּקַשְׁה אַיִִּם דַּעַר מִינְטָעָרָט
גַּעַת אַהֲרִים אַיִִּן קְוִיפָּה דִּיר אַהֲרִן אַיִִּן עַר וּצְטָט דִּיק אַיִִּיף וּזְקָעָן הַאלְּבָעָ
נָאָכָט אַיִִּן דִּי זָאָלְסָט דִּיק אַנְיְּדָעָר וּצְעָעָן אַיִִּן זָאָגָעָן תַּהֲלִים אַיִִּן השִׁיְּתָה וּצְטָ
דִּיר הַעֲלָפָעָן. דַּעַר אַרְעַנְדָּאַר הָאַט אַזְּוִי גַּטְוָהָן. הַאַלְּבָעָ נָאָכָט וּזְיַדְעָר הָאַט
הָאַט גַּעֲגָבָעָן אַקְרֵי הָאַט עַר זִיךְ אַיִִּיף גַּעֲהַיְּבָעָן אַיִִּן גַּעֲזָגָט תַּהֲלִים דַּעַר
וּזְיַיְּלָאָן צִי גַּיְקִימָעָן אַעֲרָל אַיִִּן עַר הָאַט אַחֲן גַּיְקָלָאָפָט עַר הָאַט אַיִִּם
גַּעֲפָעָנְטָ דַּעַר עֲרָל אַיִִּן אַיִִּין גַּיְקִימָעָן אַיִִּן עַר הָאַט זִיךְ גַּעֲהִיסָּעָן גַּעֲבָיָן
אַבְּיָסְעָל יִיְּשָׁ אַיִִּן עַר אַיִִּין אַיְּוֹעָק גַּעֲגָנְגָעָן אַיִִּן אַשְׁעָה אַרְוֹם אַיִִּן דַּעַר עֲרָל
וּוְיִתְּעָר אֶרְבִּין גַּעֲקִימָעָן אַיִִּן עַר הָאַט וּוְיִתְּעָר גַּעֲקָוּפָט אַבְּיָסְעָל יִיְּשָׁ אַיִִּן
עַר הָאַט גַּעֲזָגָט צָוָם אַרְעַנְדָּאַר אַזְּוִי וּזְיַדְעָר הַאָבָב לִזְעָב אַיִִּן טְרִינְקָעָן אַיִִּן
מִין בְּנֵי בֵּית לְאַזְּעָן מִיקְנָה נִיכְטָ פָּנִים דַּעַט גַּעַל דַּעַט נִים זִיךְ פִּיצָּל גַּעַל
וְאָס מִין בְּנֵי בֵּית וּוְיִסְעָן נִיכְטָ פָּנִים דַּעַט גַּעַל דַּעַט בְּנֵי מִיר צִי דָאַס גַּעַל
אַיִִּן פָּאָר דַּעַט גַּעַל זָאָלְסָטָו מִיר שְׁטָעַנְדָּי גַּעַבָּאָן צִי טְרִינְקָעָן דַּעַר אַרְעַנְדָּאַר
הָאַט בְּנֵי דָאַס עֲרָל צִי גַּעֲנִימָעָן דָאַס גַּעַל דַּעַט אַיִּיבָּעָר גַּעַבְלִיְּבָעָן אַיִִּין הָאַט מִיט
דִּי רַאֲטָע אַיִִּין עַס אַיִִּין גַּאֲךְ אַיִִּם פִּיהָל גַּעַל דַּעַט אַיִִּיבָּעָר גַּעַבְלִיְּבָעָן אַיִִּין הָאַט מִיט
דַּעַט גַּעַל אַהֲנְגָעַהוּיְּבָעָן צִי האַנְדָּלִין אַיִִּין עַר אַיִִּין גַּעֲוֹאַרְעָן אַגְּרוֹסָעָר עַזְוָר
דַּעַר רַבִּי רַי יְהִיאָל מַלְעַנְתְּשָׁאָו יְהִעָן עַר הָאַט גַּעַהְאַלְטָעָן פָּאַהְרָעָן לְהַרְבָּ

זאת געועגעגען צי דעם רבין ר' שלמה לייב זצ"ל מלענטשנע האט איהם דער רבין ר' שלמה לייב געועגט בוה הלשון דער יוד הקירוש האט אויף מיר א מאהיל געוענט או די באיט פון דייא לאו צרייקים . דער נאך האט ער מיר געוענט די גרעסאע כפרה פון דעם מענש אייז או ער זאל זיין נצע ונד אין איך האט שטארק משטוקק געועען צי האבען תפילין פון דעם רבין ר' משה המופר משעוווארסק באָר אין האט דאך אבער ניט געהאט דאס רענדייל צי בעצאהלען פֿאָר דִתְפִּילִין דען ער האט געענימען אָראָנדייל פֿאָר אָפֿאָר פרשיות שרייבען בין אין געאנגען פון שטאדט צי שטאדט בין אין האט צו זאממען געענימן אָראָנדייל אין אויך בין געקומען קיין פֿשְׁעוֹוֹאָרְסָק אין בין אָראָינ געקומען צום רבין האט ער מיר געוענט בוה הלשון יונגעדר מאן דע תפילין האט אין דיר שוין לאָנג אָהוּן געגרינידט און דאס רענדייל וויל אין ניט נאָר האט דאך עס שנון מקדש געועזען צי' זאלסטור דאס רענדייל צי טילען דרך אין האט בז איהם גענימין דע תפילין און אין צויריק אהיכם געאנגען נצע ונד דאס אללעט זאָט דער רבין ר' שלמה לייב דערצהיילט דעם רבין ר' ייחיאל וווען ער האט זיך מיט איהם געועגענט זיך ר' ייחיאל און גיקומען קיין קאָצק האט איהם דער קאָצקער רבין גיַפְּרֶעֶנט צי דער רבין ר' שלמה לייב און בשמחה האט ער איהם גיענפערט און ער און בשמחה האט דער קאָצקער רבב געוענט ווער עס איז פריחר נצע ונד דער און דער נאָך בשמחה זיעז ועכיה :

אין פְּלָאָצָּק אֵין גַּעֲוֹעַזָּעַן אָחִיד וּוֹאָס עַד פְּלִעְגָּט צוֹ פָּאָהָרָעָן צוֹ יְ�נָך הקדוש קיין פרשיסחה האט איהם דער יוד הקירוש געוענט או ער זאל זעהן צי ברענגן דעם פְּלָאָצָּקער ערוי דער רב הנאן הקירוש ר' אברהם זצ"ל מטשאָכָאָבוּ האט און זיין יונגעדר געועהנט און פְּלָאָצָּק און מטען האט איהם גערופען דער פְּלָאָצָּקער ערליי דער חסיד און אהיכם געקומען און ער האט גיריגידט מיט דעם ערוי און ער זאל מיט איהם פָּאָהָרָעָן קיין פרשיסחה צום יוד הקדוש דער ערוי האט איהם צו געוענט און ער וועט מיט איהם פָּאָהָרָעָן דעם ער איהם ניט געלאָוט פָּאָהָרָעָן זיך געוערט און ער איז געועזען אמתנגב האט ער איהם ניט געלאָוט פָּאָהָרָעָן זיך דער חסיד איז געקופען קיין פרשיסחה האט איהם דער יוד הקירוש גיטרענט פֿאָר ווֹאָס ער האט ניט גיטרענט דעם ערליי האט ער איהם דערצהיילט איז זיין שוער לאָז איהם ניט פָּאָהָרָעָן דער יוד הקדוש האט איהם געוענט או ער זאל זעהן מיט אלע מיגלייכאַיטען צי ברענגן דעם ערליי דער חסיד האט איהם צי געוענט או ער וועט זעהן זעהן זוּוּגְתָּאָס ווּזְעַמְּדָה זונען זונען

או ער זאל איהם ברענגן וו? דער חסיד או איז איז גענאנגען פון יוד
הקדוש האט איהם דער רבין ר' ביגס געזאגט איך וויסס דורך או ער איז
אלאוינגער אפשר האט ער מורה או ער ווועט דא ניט האבען קיין בערזהיג
ארט צום דאוינגען זאג איהם או איך וועל זיך אויס ציהען פון מײַן שטיב
אוון איך וועל איהם אָבֶ געבען מײַן שטיב כרי ער זאל האבען אַבערזהיג
ארט צום דאוינגען דער חסיד או איז אהיכס געפארען אוון ער האט איבער
גערנידט דעם צליי או ער זאל מיט איהם פאהרען אהן זיין שווערים ידיעת
דער עילוי האט איהם צי געואנט און זיין זענין אוועק גטפאהרטען אוון דעם
עלוייס שווער האט פון דעם ניט געוויסט וו? זיין זענין שוין געווועזען
גניע דער וויכסעל אוון דער שיינער פון דעם געוואחד געווארען אוון ער האט
איהם דורף פֿאַלְיכִיזַי צוריק געברענgett אהיכס. וו? דער חסיד אוון געקומען
צום יוד הקדוש אוון ער האט איהם דאס דערצעט האט דער ליבטען
הקדוש געואנט איך האט געוואָט דורף איהם אויף היזבען אוון דער ליבטען
זיין גונל נאר וואס זאל איך טפהן או מען פֿאָזַט ניט אוון דער צליי האט
אייביגן חיטה געהאט אוון ער האט געהאט תרעומות אויף זיין שווער מײַן
ער האט איהם ניט געלאָזט פאהרען צום יוד הקדוש זי"ע:

הרבר דָּנְגָּאוֹן ר' יַעֲקֹב דעם גָּאַסְטִּינִינְגָּעֵר רבינס אַיִּידִים האט דערצעלהט
או ער איז אמאה געווועזען אוון גער האט ער געוזהן
צווין מענשען געahan שפֿאַצְּרָעָן אוון הויף אוון ווילעעס און געווועזען ביגאנאכט
האט ער זיין ניט דערקענט איז ער צי גענאנגען לעבן זיין נאהנט האט ער
געוזהן וו? דער חרושי הרײַם זצ"ל געהאט מיט ר' שמיאָל שינאָווער אוון
ער האט געהערט וו? דער חרושי הרײַם זצ"ל האט דערצעלהט ר'
שמעאלין אוווען ער איז געווועזען אַקְלִין יונגעל האט איהם פערהערט
מיט גענימען צום יוד הקדוש אוון דער יוד הקדוש האט איהם פערהערט
אוון ער האט איהם געגעבען אַגְּמָרָא אוון ער האט איהם געהיגיסען אַלְיַין
לערנצען אוון זיין לערנצען אוון איהם זינער גינפֿאַלְעָן האט דער יוד הקדוש
געבעטען זיין פֿאַטְעָר או ער זאל איהם ביין איהם לאזען ער זאל בז איהם
לערנצען האט זיין פֿאַטְעָר ניט געוואָלַט נאר ער האט איהם געפֿיהרט קיין
קָאַזְגִּין צום קָאַזְגִּין צער מגיד אוון אַס איז איהם אייביגן אשאָהָר פֿאָר וואס
ער האט ניט געלערענט ביין דעם יוד הקדוש זי"ע:

דָּנְגָּאוֹן ר' אַלְפּוּזְרָא זצ"ל מסאָכְטָשְׁוּב האט דערצעלהט או נאָך דעם
פֿאַהְרָעָן קיין טשעכּוּנָאָו איז ער האט געהאט אַזְהָן אוון טשעכּוּנָאָו האט
ער

ער געשריגען צי זיין ווּהן און ער זאָל פרענגן דעם רבינן צי ער זאָל צי
אייהם קומאן אוּיפֿ שבט האָט דער רבין אייהם געהויסען און ער זאָל דינגען
אַפִּיהָר אֵין ער זאָל פָּאָהָרָעַן צי זיין פָּאָטָעָר אֵין ער זאָל אַיְהָם זַעֲגָעָן צי
ער הייסט אייהם נִיטְ קִומְמָן אוּיפֿ דעם צוֹוִיגְטָעַן שְׁבַת האָט ער שׂוֹן נִיטְ
געשיקט פָּרָעָגָעַן בָּאָרֶר אֵין גַּלְיָיךְ גַּעַפְּאָהָרָעַן קִין טְשָׁעַכְּיָנוֹאָהָוּ האָט אייהם דער
רבין גַּיְנְרָעָגָט פָּאָר וּוָסָס ער אֵין צי אייהם גַּעַקְּוָמָעַן האָט ער אייהם גַּעַנְטָפְּעָרָט
בֵּין מִינְיָן יְגַעַּגְּדָל בֵּין אַיְךְ גַּעַהָאָדוּוּיִת בֵּין רְבִיבִים וּוּן אַיְךְ בֵּין אַלְטָטָעָרָעַן אֵין מִןְיָן
אָכָט יְאָהָר האָט מִןְיָן אַרְזִיס גַּעַגְּנָבִיט פִּין מִינְיָן עַלְטָעָרָעַן אֵין מִןְיָן
מִין גַּעַפְּיָהָרָט קִין פְּרִישִׁתְחָא צְוָם רְבִיבִין רִי בְּינָם נָאָךְ דעם רבינן רִי בְּינָם
בֵּין אַיְךְ גַּעַפְּאָהָרָעַן קִין קָאָצָק אָונְ דָּעָר נָאָךְ צְוָם חֲדִישִׁי הַרְּיִ"מ דָּעָר
חֲדִישִׁי הַרְּיִ"מ אֵין גַּעַוְעָצָן מִינְיָן רְבִיבִי אֵין מִינְיָן פָּאָטָעָר פָּאָר אַיְרָט האָב אַיְךְ
מְגַלְּה גַּעַוְעָצָן מִינְיָן סּוֹדּוֹת מְעָהָר וּוּ פָאָר מִינְיָן פָּאָטָעָר אֵין יָעַצְתָּ אָונְ דָּעָר
חֲדִישִׁי הַרְּיִ"מ אֵין נְפָטָר גַּעַוְאָרָעַן זַיְךְ אַיְךְ מִיר אָרְבִּין עַיְכְּ בֵּין אַיְךְ
גַּעַקְּוָמָעַן צי אַיְיךְ האָט אייהם דָּעָר מְגַלְּה גַּעַנְטָפְּעָרָט אַיְנוּעָרָט דְּרָכִים זַעֲנָעָן
דָּאָךְ נִיטְ גַּלְיָיךְ אֵין בְּעֻזְנְדָעָר אַיְהָר דָּאוּגָעָט דָּאָךְ שְׁפָעַט האָט ער אַיְהָם
גַּעַנְטָפְּעָרָט אַיְיךְ דעם שְׁפָעַטְנִין דָּאוּגְּנָעָן וּצְחָטָ דָּעָר יוֹדָה הקְדוּשָׁ פְּעֻרְעָנְטָפְּעָרִיּוּ
וּוּ דָּעָר רְבִיבִי האָט דָּאָט דָּעָר עַדְרָעָרָט האָט ער אַהֲנָעָהוַיְבָעָן צי שְׁרַיְיכְּעָן אַיְהָר
פְּעַרְקִוְתָּ אַיְיךְ אַיְיךְ דעם יוֹדָה הקְדוּשָׁ אֵין אַיְהָר וּוּילְט אַיְיךְ גַּלְיִיכְּבָעָן צו או אייהם
דָּעָר יוֹדָה הקְדוּשָׁ וּוּן ער אֵין אַלְטָט גַּעַוְעָצָן גַּעַוְאָרָעַן צוֹוִישָׁעָן זַיְךְ
ער שׂוֹן נִיטְ גַּעַתָּט קִין אַיְין צָהָן אֵין זַיְנָן מַזְיָּלָפָר פָּתָח צַעְיָה אַיְהָם
קַעְנָעָן מִיר זַיְךְ נִיטְ גַּלְיִיכְּבָעָן זַיְעָפָר וּכְבִּיָּא :

**דָּאָם אֵין דָּאָף בְּעוֹזִיסְטָ פִּין דַעַם מְחַלּוֹקָת וּוָסָס עַס אֵין גַּעַוְעָצָן בֵּין
הַצְּדִיק מְלוּבְּלִין וּבֵין הַיּוֹדָה הקְדוּשָׁ וּצְ"ל אֵין פִּיצְעָל מְעַנְשָׁעָן האָבָעָן
גְּרִירִידָט פָּאָר דַעַם רְבִיבִין מְלוּבְּלִין לְשׁוֹן הַרְּעָ אַיְיךְ דַעַם יוֹדָה הקְדוּשָׁ אֵין
דָּעָר יוֹדָה הקְדוּשָׁ אֵין אַלְעָ מְאַהָל גַּעַפְּאָהָרָעַן קִין לְבוּלִין זַיְךְ פְּעֻרְעָנְטָפְּעָרִין
בְּעַת עַר האָט זַיְךְ פְּעֻרְעָנְטָפְּעָרָט אֵין עַס אֵין גַּעַוְאָרָעַן צוֹוִישָׁעָן זַיְךְ שְׁלוֹם
וּוּן דָּעָר יוֹדָה הקְדוּשָׁ אֵין אַוּעָק גַּעַקְּוָמָעַן קִין לְבוּלִין זַיְךְ פְּעֻרְעָנְטָפְּעָרִין
דָּאָס מְחַלּוֹקָת אַמְּאַהָל אֵין דָּעָר יוֹדָה הקְדוּשָׁ גַּעַקְּוָמָעַן קִין לְבוּלִין זַיְךְ פְּעֻרְעָנְטָפְּעָרִין
אֵין דָּעָר רְבִיבִי אֵין מִיט אַיְהָם גַּעַוְאָרָעַן גַּט בְּעַפְּרִיבְּרִינְדָּאָט אֵין דָּעָר רְבִיבִי הַרְּיִ"ד
אייהם גַּעַגְּעָבָעָן זַיְנָס אַהֲמָד. דַעַם יוֹדָה הקְדוּשָׁ שְׁוֹנָאִים האָבָעָן אַהֲנָגָעָרִידָט
אַשְׁיכָר אָז ער זאָל גַּעַהָן צְוָם יוֹדָה הקְדוּשָׁ אֵין ער זאָל אַיְהָם בְּעַטְעָן אָז
ער זאָל אַיְהָם גַּעַבְּיָן אַהֲמָד וּוּיְלָעָ ער גַּעַהָט אַהֲן אַהֲמָד דָּעָר שִׁיכָר האָט
אַזְוִי גַּעַטְוָהָן אֵין ער אַיְוּ אַרְיִבְּגָר גַּעַגְּנָגָעָן צְוָם יוֹדָה הקְדוּשָׁ אֵין דָּעָר יוֹדָה
הַקְּדוּשָׁ**

הקדוש האט איהם אוועק געגעבען דעם רביניס העמד אין דער שיכור או
תיכף גענאנגען איי שאנק ארינן אין ער האט פער זעט דאס העמד
פאר אביסעל יייש. די שוונאים זענען תיכף איריבער גענאנגען צום רבין
מליבליין אין זיי האבן איהם געזאגט דער רבין אויך מkapיד או זינגע
מלבושים זאל קינגדער ניט אהנטהוין אטילו זיין איניגען קינדרער אין יעט געפינט
האט דער רבין אוועק געגעבען זיננס א העמד דעם יוד הקדוש רופין דעם יוד הקדוש אין
זיך דאס העמד אין דער שענק דער רבין האט גאשיקט רופין דעם יוד הקדוש אין
ער האט איהם גייפרגעט זוי קומט או זיין העמד זאל זיין אין דער שענק דער יוד
הקדוש האט איהם געווינט אויך גאנצ'מעשה או א ארימאנאייז זי איהם געקומען
אין ער האט פאר איהם געווינט אויך גאנצ'מעשה אויך זווען א ארימאנן קומט
געגעבען אייך ער האט געזאגט דער רבין ווינט דאך או זווען א ארימאנן קומט
צו מיר וואלט אויך איהם אוועק געגעבען אפיגוי בנדי כהנה זווען זיך זאל
האבגן. האט איהם דער רבין מזובליין געזאגט דוד המליך ע"ה האט געזאגט
אנכ' תולעת ולא איש" איף בין אווארם ניט קיין מענש דער פשת דער פון
איו זויל דאס אייך דאך ירווע או ארדט הראשון האט בעדראפרען בעבען
טוייננד יאהר אין דוד המליך קיין יאהרין ניט געהאט נאר ארדט
הראשון האט גישענקט פון זינגע יאהרין זיבציג יאהר דוד המליך. דאס אייך
דער פשת וואס דוד המליך האט געזאגט אויך וואלט דאך ניט געהאט קיין יאהרין
זיין א ווערמיל ניט קיין מענש זויל אויך האט דאך ניט געהאט קיין יאהרין
קומט דאך אויס איז דוד המליך האט ניט געלעבט זינגע יאהרין נאר ארדט
הראשון יאהרין איבער דעם האט ער זיך בעק"אגט "חרפת ארד ביזתי"
דאש אייך טיעישט די שאנד פון ארד הראשון טען האט אויך מבוה געווועזען
די יאהרין זאלען געווועזען זיין מיגיע וואלט אויך ניט אויז פיעל געזאגט
אבער או די יאהרין זענען ארד הראשון אייך דאך מיר אבושא פאר וואס
האט אויך זיין טערשט דאס זעלבע אוין ביינ דעם העמד זווען דאס העמד
וואלט געווועזען דיזן קענסטו מיט דעם העמד טוון וואס די זוילסט אבער
מייט מינן העמד ווי איזו האסטו עס מבוה געווועזען זאלסט עס אוועק געבען
א שיכור ער זאל עס פאר זעциין אין דער שענק. האט דער יוד הקדוש
גענטפערט עס שטעהט אין פסוק כל אשר יש לו ייתן بعد נפשו" דאס
אייז טיעיש וואס א מענש פער מאגט דארפ ער עס אוועק זי געבען ער זאל
זיך אויס זיינען זיין נפש איבער דעם אויך דער אריימאן האט ביינ מיר
געבעטען דאס העמד האט אויך צס איהם בעדראפרען אוועק געבען. ער פ"עננ
שטענדיג אויז אין טוון ער פ"עננ אלקס וואס ער האט פער מאגט אוועק
געבען

גַּעֲבָעָן אֹיֶף צְדָקָה אֵין זַיִן זַהַן שְׁלָאָךְ גַּעֲוֹעָזָן הָאָט עַר אָוֹזָק
גַּעֲגָבָעָן אָלְעָס וּוָס עַר הָאָט גַּעֲהָאָט אֵין שְׁתִיבָּה צַי אַרְיָמְלִיט וַיְיַעַט :
דָּעַר יְוָד הַקְּיוֹשׁ אֵין דָעַר רְבִי רִי נְתָחָלִי מְרַאְפְּשִׂיךְ אֵין רִי דָוד מְלַעַבָּט
הַאָבָעָן אֶמְאָהָל בְּעַזְמָעָן גַּגְעָסָעָן אֵין עַס הָאָט זַיִן צַי גַּיְפָעָהָלָט
גַּעַלְד מְשָׁלִים צַי זַיִן צַי דָעַר סְעוּרָה דָעַר וּוְיִיל אֵין אַרְיִין גַּעַזְקִימָן אֶיְנָגְנָעָר
מַאַן אֵין עַר הָאָט זַיִן גַּעֲגָבָעָן אֶרְוִיָּכְ אֵין זַיִן הַאָבָעָן גַּעֲהָאָט מְשָׁלִים צַי
זַיִן דִי סְעָדָה אֵין זַיִן הַאָבָעָן גַּעֲשִׂיקָט גַּאֲךְ וּוְיַיְן אֵין זַיִן הַאָבָעָן בֵּין דָעַר
סְעָדָה פִּיעָל חַרְושִׁי תְּזָהָה מְהֻרָשָׁ גַּעֲוֹעָזָן אֵין אַצְיָיט אַרְוָם הַאָבָעָן זַיִן
זַיִן וּוְיִיטָעָר גַּעֲטְרָאָבָעָן אֵין זַיִן הַאָבָעָן זַיִן דָעַר מְאַנְטָ אֵין דָעַר סְעָדָה זַיִן
דִי שְׁמָה אֵין זַיִן גַּעַזְקִימָן דָוָךְ דָעַם יְנַגְּעָן מַאַן וּוְיִיל עַר הָאָט זַיִן גַּעֲגָבָעָן
אֶרְוִיָּכְ זַיִן הַאָבָעָן מִיט וּגְיַעַר רֹות הַקְּדָשָׁ אֶהָן גַּעַזְיִיבָּאָן וּוְכָעָן דָעַם יְנַגְּעָן
מַאַן זַיִן הַאָבָעָן אִיהָם נִיט גַּעֲפִינָעָן נִיט אֹיֶף דָעַם עַולְם אֵין נִיט אֹיֶף יְעַנְעָם
עַולְם זַיִן הַאָבָעָן אִיהָם אָזְוִי לְאָנָג גַּעֲוִיכָט בֵּין זַיִן הַאָבָעָן אִיהָם גַּעֲפִינָעָן
עַר אֵין אַרְוִיס גַּעֲגָנָגָעָן לְתָרְבּוֹת רַצָּה זַיִן הַאָבָעָן אָזְוִי לְאָנָג גַּעֲאָרְבִּינָאָט
בֵּין זַיִן הַאָבָעָן אִיהָם מְחוֹזָר מְטוּב גַּעֲוֹעָזָן פִּין דְּצָעָן זַהַן מִיר וּוּגְרוֹזִיס
עַס אֵין אָזְזָן אֵין מַהְנָה אֶת תְּלִמְיד חַכְמָה :

הַרְבָּה הַצָּדִיקִי רִי שְׁלוֹם רֹוקֵחַ מְבָעֵלֵז אֵין זַיִן זַהַן עַר גַּעֲפָהָרָעָן
קִיְּוִין לְוּבְּלִין אֵין דָעַר הַיְם הָאָט עַר קִיְּוִין שְׁוָם מְסַחָּר נִיט
גַּעֲהָאָט דָעַם גַּדְן וּוָס עַר הָאָט גַּעֲנָמָעָן הָאָט עַר שְׁוִין בָּאָלְד נִיט גַּעֲהָאָט
עַר הָאָט נָאָךְ גַּעֲהָאָט אֶקְלִינָעָ סְמוּעָ פְּנִין זַיִן גַּדְן אֵין קִיְּוִין רְבָנָהָת הָאָט עַר
נִיט גַּעֲוָאָלָט אֶהָנָגָעָמָעָן הָאָט עַר בֵּין זַיִן בָּשְׁטָחִיטָמָט אָזְזָל זַיִן צַי
גַּעַמְעָן אֶשְׁוֹחָף אֵין זַיִן זַאָלָעָן זַיִן מְאָכָעָן אֶמְתָחָר בְּשָׁוֹתָאָת וּוְיִיל עַר אָזְזָיָן
אֵין נִיט גַּעֲוֹעָזָן פְּאָחִיגָּז צַי קִיְּוִין מְסַחָּר אֵין בְּעַזְנִידָעָר הָאָט עַר גַּעֲוָאָלָט אֵין
עַר זַאָל קָעָגָעָן זַיִן זַעֲגָעָן אֵין לְעַרְגָּעָן עַר הָאָט זַיִן אַיְסְגָּעָקְלִזְבָּעָן אֶיְנָגָעָן מַאַן
אֵין זַיִן הַאָבָעָן גַּעֲמָאָכָט שְׁוֹתָפָהָת נָאָר זַיִן הַאָבָעָן נִיט גַּעֲוָאָלָט אֶהָנָגָעָמָעָן
הָאָנְדָלִין בֵּין זַיִן וּוְאָלִין פְּרָעָגָעָן פְּרָיְעָר דָעַם רְבִיְּיָן מְלִזְבְּלִין אֵין זַיִן זַעֲגָעָן
בְּיִידִי גַּעֲפָאָהָרָעָן קִיְּוִין לְזַבְּלִין אֵין זַיִן זַעֲגָעָן אַרְיִין גַּעֲגָנָגָעָן צָום רְבִיְּיָן אַיְגָעָר
אַחֲן דָעַם צְוַוִּיתָעָן דָעַר רְבִי רִי שְׁלוֹם אֵין פְּרִיהָעָר אַרְיִין גַּעֲגָנָגָעָן צָום רְבִיְּיָן
מְלִזְבְּלִין אֵין עַר הָאָט אִיהָם גַּעֲהִיסָּעָן . דָעַר צְוַוִּיתָעָט אֵין אַרְיִין גַּעֲגָנָגָעָן
פְּרָעָגָעָן הָאָט מַעַן אִיהָם נִיט גַּעֲהִיסָּעָן זַיִן הַאָבָעָן זַיִן דָעַרְצָעָהָלָט דָעַם
רְבִיְּיָס אַנְטָפָעָר זַיִן הַאָבָעָן גָּאָר נִיט פְּאָרְשָׁתָאָגָעָן וּוָס דָאָס אֵין דָעַר וּוְיִיל
אֵין אֶהָנָגָעָקְוָמָעָן קִיְּוִין לְזַבְּלִין דָעַר יְוָד הַקְּדוֹשָׁ זַיִן זַעֲגָעָן צַי אִיהָם אַרְיִין גַּעֲגָנָגָעָן
אֵין

אין זיין האבען איתם דערצעההט דעם רביניס ענטפער אין זיין האבען איתם אויך ניפרענט צי זיין זאלען מאכען שותפות צי ניט האט דער יוד הקירוש זיין געהיסען מאכען שותפות זיין זאנען אהיכים געפערען אין זיין האבען גימאכט דאס גאנצע געלד אין עס איז זיין ניט אקארצי צימיט האבען זיין אונין פרוטה זיין זאנען געפערען קיון ליבלען אין זיין גאנציגען אפלן קיון אונין אונין דער יוד הקירוש אין גאקומען קיון ליבלען זיין זאנען האבען גענאריט בין דער יוד הקירוש אין גענאריט אונין דערציאלייט או זיין האבען צי איהם ארכן געגנאגען אין זיין האבען איתם געבעטען אונין ער זאל היזק געהאט דאס גאנצע געלד אין זיין האבען איתם געבעטען אונין ער זאל זיין זאנען פאר וואס דעם בעזער רבין האט דעם שותף ניט געהיסען מאכען דאס שותפות אין דעם דער רבין מלובלען געהיסען האט דער יוד הקירוש זיין גענאגט בזידע געהיסען מאכען דאס שותפות האט דער רבין הקירוש זיין געהיסען דער רבין האט געזען או ר' שלום דארף ווערטען רבין אין וויל ער האט נאך געהאט עפינס געלד האט ער ניט געוואט ווערטען קיון רבין ע"כ האט איהם דער רבין מלובלען געהיסען מאכען דאס שותפות כרי ער זאל היזק האבען זיין געלד ווועט ער מיען ווערטען רבין אין דעם שותף האט ער ניט געהיסען מאכען דאס שותפות וויל עס איז איהם א שאר געוועזין זיין געלד איז האט אבער געזען או דאס דער דארף האבען ר' שלום זיין פאר ארביין איז אויף קיון צוויתען אופן ווועט ער ניט וועלען ווערטען קיון רבין איז ציליעב טובת הכל איז כדאי או דער שותף זאל היזק האבען צטליכע הננדערט גילדאן אין ר' שלום זאל ווערטען רבין אין ר' שלום אין

תיקף אהיכים געפערען אין ער איז געווארען רבין זי"ע:

ער יוד הקירוש האט ניפרענט ווי אווי איז מעיליך לייעב צי האבען יעדען יוד גלייך אמער די צדייקים דארפערן דאס מעהר לייעב האבען אין דער תורה שטעחת דאך אבער "ואהבת לרעך כמוך" די זאלסט לייעב האבען דין חבר גלייך ווי דיך אלליין שטעחת דאך סתם דין חבר ווינזט דאך אויס איז יעדען איגנעם גלייך האט דער יוד הקירוש געתיגיטשט "כמזה" אווי ווי די פונקט גלייך ווי דער מענש בי זיך אלליין האט ער אויל אברים לייעב אבער דעם קאָפַּה האט ער לייעבר פין דעם גאנצען גוף אווי דארף מען לייעבר האבען די צדייקים וויזס זיין הייסען דעם קאָפַּה פין די יודען מעהר פין אנדרער יודען:

הערב העדריך מרגוזיסק זצ"ל האט דערצעההט עס איז אמאהַל געהיסען אויר צום רבין מלובלען מיט אבקשה או ער איז שלאן האט איהם דער רבין מלובלען אבענשיקט צום קאָזינזאָד מגיד איז דער מגיד מקזינץ

מקויניגץ האט איהם אַבְּגָנָשִׁיקֶט צוֹם יוֹדֵה הקדוֹשׁ האַט
אייהם געהויסען פאהרען אַין אַ שְׂטָאָדֶט אַרְיָין לְעֵבִין בְּרִדְמְשָׁובּ צַי אַמְּגַנְשׁ
זַוְּאַס עַר הַגִּיסְט שְׁלֹום דָּעַר מְגַנְשׁ הַאַט אַזְוִי גַּעֲטָהָהָן. וּזְעַר אַיְזָן גַּעֲקְוִמְעָן אַיְזָן
דָּעַר שְׂטָאָדֶט אַרְיָין אַיְזָן צַר הַאַט זַיְעַךְ גַּיְפְּרָעָגֶט אַזְחַט אַמְּגַנְשׁ וּזְאַס עַר הַגִּיסְט שְׁלֹום
אַיְזָן דָּעַר שְׂטָאָדֶט מְגַנְשׁ אַיְזָן האַבְּעָן נִיט גַּעֲוִוִּיסְט. עַר הַאַט חֹזֶקְר וּדְזֹרֶשֶׁ גַּעֲוּצָעָן
אוֹף דָּעַם מְגַנְשׁ אַיְזָן עַר הַאַט אַיְתָם נִיט גַּעֲפִינְעָן דָּעַר וּוַיְיל הַאַט זַיְעַךְ
איינער אַהֲנַגְעַרְוִיפְּעָן אַפְּשָׁר מִגְּנַט עַר דָּעַם שְׁלֹומִין וּזְאַס עַר וּוְהַגְּנַט אַיְנְטָעָר
דָּעַר שְׂטָאָדֶט דָּעַר שִׁיכּוֹר דָּעַר מְגַנְשׁ אַיְזָן צַי אַיְתָם גַּעֲנָאָגָעָן עַר אַיְזָן
אַרְיָין גַּעֲקְוִמְעָן אַיְזָן שְׂטָבֶג אַרְיָין אַיְזָן צַר הַאַט גַּיְפְּרָעָגֶט זַיְעַךְ אַזְיַעַט דָּעַם
מִזְנַן ? הַאַט אַיְתָם גַּעֲנְטָעָפְּרָט וּזְאַס פָּאָר אַפְּסָק קָעָנָט אַיְתָם מַאֲכִין מִיט
מִזְנַן מִזְנַן עַר אַיְזָן דָּאָזֶת תְּמִיד שִׁיכּוֹר עַר הַאַט אַזְיַעַט אַיְתָם גַּעֲוָאָרָט בֵּין עַר
הַאַט זַיְעַךְ אַזְיַעַט גַּעֲנִיכְטָעָרֶט אַיְזָן עַר אַיְזָן צַי גַּעֲנָאָגָעָן עַר הַאַט אַיְתָם
גַּעֲנְעָבָעָן שְׁלֹום אַיְזָן עַר הַאַט אַיְתָם גַּיְפְּרָעָגֶט וּזְאַס עַר וּוַיְיל הַאַט עַר אַיְתָם
גַּיְצָנְטָפְּרָט אַזְנַר יְוֹדֵה הקדוֹשׁ האַט אַיְתָם צַי אַיְתָם גַּעֲשִׁיקֶט אַזְנַר זַאָל
אַיְתָם אַהֲנוֹוִינְשָׁעָן אַזְנַר זַאָל האַבְּעָן אַרְפּוֹאָה שְׁלִימָה הַאַט עַר אַיְתָם
גַּעֲנְטָפְּרָט אַזְנַר זַיְהָר וּוּעַט מִיד גַּעֲבָעָן אַטְאָפֶג יִיְשׁ וּוּעַט עַר האַבְּעָן אַרְפּוֹאָה
שְׁלִימָה דָּעַר מְגַנְשׁ הַאַט אַיְתָם גַּעֲנְעָבָעָן אַטְאָפֶג יִיְשׁ אַזְנַר עַר הַאַט אַיְתָם
אַזְנַר עַר זַאָל זַיְעַךְ טּוֹבֶל זַיְעַךְ אַזְנַר טּוֹבֶל וּזְאַס אַזְנַר אַיְנְטָעָר דָּעַר שְׂטָאָדֶט וּוּעַט
עַר האַבְּעָן אַרְפּוֹאָה שְׁלִימָה דָּעַר מְגַנְשׁ אַזְיַעַט גַּעֲטוֹהָן עַר הַאַט זַיְעַךְ טּוֹבֶל
גַּעֲוּצָעָן אַזְנַר טּוֹבֶל אַזְנַר תִּיכְפּ גַּעֲזִינְד גַּעֲוָאָרָן גַּעֲוָאָרָן אַזְנַר אַהֲנוֹ
גַּעֲפָאָהָרָעָן אַזְנַר עַר הַאַט אַבְּגִינְטָאָצָעָן בֵּין דָּעַם יְוֹדֵה הקדוֹשׁ אַזְנַר עַר הַאַט
אַיְתָם דָּעַר צְהַלְתָּן זַיְעַךְ אַזְנַר אַיְתָם זַוְּגָעָן וּזְאַר דָּעַר שְׁלֹום אַזְנַר האַט דָּעַר
דָּעַם יְוֹדֵה הקדוֹשׁ אַזְנַר זַאָל אַיְתָם זַוְּגָעָן וּזְאַר דָּעַר שְׁלֹום אַזְנַר האַט דָּעַר
יְזָקְדִּישׁ אַיְתָם גַּעֲזָגֶט דָּעַר מְגַנְשׁ אַזְנַר אַזְנַר עַרְשָׁתְּעָן גַּלְגָּול גַּעֲוּזָעָן
אַצְרִיק גַּאֲר אַיְינַן חַטָּא הַאַט עַר גַּעֲהָאָט אַזְנַר עַר הַאַט נִיט גַּעֲדָוּעָנֶט בֵּין
הַזְּוּד בְּכּוֹנָה הַאַט מִן אַיְתָם גַּעֲפְּסָקְנִיט אַזְנַר זַאָל מְגַלְגָּול וּזְאַרְיָין הַאַט עַר
מְזֹרָא גַּעֲהָאָט אַזְנַר עַר זַאָל נִיט זַיְנְדִּיגָּעָן אַזְיַעַט דָּעַר וּוּעַלְתָּן אַזְנַר עַר
פָּאָר דָּעַם בֵּית דִּין שְׁלָמָה אַזְנַר עַר הַאַט מְזֹרָא מְגַלְגָּול צַי וּזְעָרָן מִגְּנָן
שִׁיקְט אַיְתָם אַרְאָב אַזְיַעַט דָּעַר וּוּעַלְתָּן אַזְנַר זַאָל פְּצָרְרִיכְטָעָן וּזְאַס עַר הַאַט
פְּרִיחָר קָלְיָע גַּעֲמָאָכֶט הַאַט עַר מְזֹרָא אַזְנַר זַאָל נִיט נַאֲךְ מְעָהָר קָלְיָע
מַאֲכָעָן הַאַט מִגְּנָן אַיְתָם צַי גַּעֲזָגֶט אַזְנַר מִגְּנָן וּוּעַט בֵּין אַיְתָם צַי גַּעֲמָעָן זַיְעַךְ
בְּחִירָה דָּאָס עַר וּוּעַט שְׁטָעָנְדִּיגָּן זַיְעַךְ שִׁיכּוֹר אַזְנַר עַר וּוּעַט נִיט זַיְנְדִּיגָּעָן הַאַט
דָּעַר יְזָקְדִּישׁ אַזְנַר אַזְטָגְּפִּיהָרֶט אַזְנַר אַמְּגַנְשׁ דָּאָרֶף זַיְעַךְ גַּעֲהִתְּעָן צַי דָּאוּגְּנָגָן

אַיְזָן אַהֲנַגְעַבְּרָה בְּכּוֹנָה :

דער רבוי ר' בנימ האט אמאחל דערצעעהט עס איז געווועזען אגרזיטער גוטער יוד וואס ער האט גיבעטען בגין השית איז ער זאל איהם ווינווען דאש צרייך הדור געפֿנֶט זיך ער איז געפֿאָהרען איזן ווועלכער שטאָדט דער צרייך הדור געפֿנֶט זיך ער איז געפֿנֶט געווועזען איז ער האט ניט געפֿנֶט איזן ער האט ניט חזרק ווועלר געווועזען איז ער האט איהם געווועזען איזן ווועלכען הוי ער צרייך געפֿנֶט זיך ער זאל איהם ווינווען איזן ווועלכען הוי ער צרייך הדור געפֿנֶט זיך ער דער איזן דעם הוי ער האט געווועזען א שאנק איז ער האט געפֿנֶט א דורך געקוּט פֿלַע מענשען וואס זאנן דארט איזן ער האט געפֿנֶט איז ער האט געווועזען איזן קיין שום מענש ווועלכען ער זאל זיין דער צרייך הדור נאָר ער האט געווועזען א מענדש א שיכור דרעהט זיך איזים ער צרייך הדור נאָר ער דרעהט זיך לײַידיג ער טוהט גאָר געפֿנֶט נאָר מְפֵילִין האט ער איזן שאנק ער דרעהט זיך לײַידיג ער טוהט גאָר געפֿנֶט נאָר מְפֵילִין האט ער איזם געווועזען לְיִינְגֶּן. דער רבוי האט אַהֲנָגָעָה זְיִבָּעָן הוֹקֵר דָּרְשָׁנָץ אֵין בֵּין דעם בעל הבייה ווועגן דעם מענש ער האט איהם גיפֿרגט וואס דער מענש טוהט בֵּין אַיִּהְמָן אֵיךְ זעה דאָך אֵין ער טוהט דיר גאָר געפֿנֶט וואס דרעהט ער זיך בֵּין דיר איזים איזן שטיב. האט איהם דער בעל הבייה געאנטטערט דער מענדש איזן בֵּין מיר אֵיךְ מישרט ער וויל פִּין מיר בשום אופֿן געפֿנֶט אֵוֹזָק געווועזען איז ער וויל גאָר געפֿנֶט אֵיךְ האָב איהם איזים געווואָרְפָּעָן האָב אֵיךְ אַבְּעָר געווועזען איז כל זמן ער איז בֵּין מיר געווועזען איזן שטיב האָב אֵיךְ געהאט פרנסה איזן איז אָבְּבָבָה אֵיךְ האָב איהם געומנות צוּרִיק אַרְיִין גְּמַזְזָן געפֿנֶט געהאט קיון פרנסה האָב אֵיךְ איהם געומנות צוּרִיק אַרְיִין גְּמַזְזָן איזן שטיב אַרְיִין דער צרייך געווועזען איזן ער צרייך תְּדוּר. האט דער רבוי וווײַטער מתפלל געווועזען צי השׂי אֵש ער זאל איהם ווינווען וווײַת ער צרייך איז האט מְתֻקָּן זִין דער גְּרוֹיסָעָר גְּטָעָר יוד וואס דער רבוי ר' בֵּינְמַת געזאגט האט ער געמִינֶט דעם יוד הקדוש זי"ע ועכ"א :

דער רבוי ר' מאיר הלוי מסטאָבְּנִין איז געווועזען פִּין דִּי גְּרָעַסְטָעָה תלמידים פִּין רבין מלובְּלִין איז אמאחל פְּלַעַנט ער צי פָּאָהָרָעָן קיון פרשיסחא צום יוד הקדוש דער רבוי מלובְּלִין האט אמאחל געזאגט צי ר' מאירין איז ער זאל מתפלל זין איז דער יונד הקדוש זאל האבען אריכת ימים ממילא ווועט

וועט זיין פאר איהם אויך אגרוייסע טובה וויל ווען איינגעאר אין מתפלל פאר דעם צרייך וועגן אין אס אגרוייסע טובה פאר דעם מתפלל. אין אציגיט אולם אין ער וויטער געוועגן אין ל'פלין אין ער אין געזסגען לאבעגן דעם רביעין בגין דעם טיש האט זיך דער רב? צי איהם צי געפוייגען אין ער האט איהם גנפרענט צי ער אין מתפלל פאר דעם יוד הקדושים וועגן אין פאר איהם גענטפערט איז אציגיט דער רב? האט איהם געהיסטען מתפלל זיין פאר דעם יוד הקדושים וועגן אין ער יעדער טאג מתפלל ער האט נאך ניט קיין טאג פערצעלהט האט איהם דער רב? גענטפערט גיט גיט האט תיכף האט דער רב? אהגעהויבען צי ר' ריזידען אויף דעם יוד הקדוש זי איז חסידים האבעגן גיראכענט או ר' מאיר דערצעלהט שלעכט זיוף דעם יוד הקדוש פאר דעם רבין אין מאן האט עס דערצעלהט דעת יוד דעם רבין או ר' מאיר סטאבנייצער האט אויף איהם גירידייט שלעכט זיוף דעם רבין ווי ר' מאיר אין שווין אהHIGHם געקדמען האט זיך איהם הריגבן ער האט זיך גרויסער ליב' יאנט איהם נאך אין ער וויל איהם הריגבן ער האט זיך אויף גאנטען האט ער פערשטאנען או דער ליב' אין דער יוד הקדוש או ער האט אין מן הסטם האבעגן מענדען דערצעלהט דעם יוד הקדוש או ער האט אויף איהם גירידייט שלעכט זי ער האט זי גאר ניט אהונגזאגט וויל ער מקורבים צום יוד הקדוש אין ער האט זי גאר ניט געשיקט זיינע צויני האט געוויסט או ער וועט אלין וויסען צויליך וואס ער האט זי געשיקט ווי זיך זאגען ארין געקומזן צום יוד הקדוש האט ער זיך געזאגט הגם עס אין שווין אליעס רעכט אין ער האט שווין אין ניט בעדרארטען שייקען נאך בדיינבר האט ער בליעך גאנטהן וואס ער האט איןיך געשיקט:

דער יוד הקדוש אין אמאה געטקההען מיט דעם רבין ר' בין קיין רימיניאו צי ר' מענדעל' רימיניאו ער עס אין גאווארן אגרוייסער רעש אין רימיניאו אין ר' מענדעל' האט זיך אויך צי גענרייט מקב' פנים דערעהרט או דער יוד הקדוש ווי ער אין אהנגאנקזומען אין ר' מענדעל' האט זיין דעם יוד הקדוש ווי ער אין אהנגאנקזומען לאבעגן זיין הויף אין ער איהם דערעהרט או דער יוד הקדוש אין שווין לאבעגן זיין הויף אין ער איהם אקיינען געגאנגען אין ער האט איהם ארין געפיהרט צי זיך אין שטיב ארין מיט גראיס כבוז און ער האט געמאכט פאר זיניגט וועגן א סעודת אין מיטען דער שעודה האט זיך ר' מענדעל' דערמאנט פון דעם מחלזוקת וואס דער יוד הקדוש האט מיט דעם רבין מלובליין אין וויל ר' מענדעל' אין געוווצען דעם רביניס א גרויסער ידר האט ער געוואלאט מעניש זיין דעם יוד הקדוש אין ער האט איהם געהיסטען זאגען תורה אין ער האט געוואלאט

בשווואLET בז' איהם צי נעמון די מדרגות דער רביה ר' ביןם האט דאס מרניש געוווצען האט ער געוזנט צום יוד הקדוש רביה פאלגט מיך און זאגט ניט אסילו קיין איבין וווארט איק בון שטענדיג צוישען טוחרים זעה איך או דער מעונש וואס איז איזן גישעט האט מצהיר דעה ווי דער סוחר איזן צ'ב דער מעונש האט מעחר ירידעה איז גישעט מעחר ווי דער סוחר איזן צ'ב זאך איך איביך או דאס גישעט טויג ניט פאר אוניך איז איחר זאלט ניט זאגן קיין תורה ר' מענדעלוי האט געוזהן מיט ווועגן ער האנדעלט ער האט גיזעטען או ער ווועט גאר ניט קעגען טויהן מהט או זיך פערענטפערט איז ער האט גזאאט צפם יוד הקדוש אמרת איך האט איזן גיזעלאט טויהן וויל איזור קריינט איזיף דעתם רביהן מלזבלין איז פאר וואס זאלט איזחד קרייגען איזוף איזהט האט זיך דער יוד הקדוש פערענטפערט או ער האט נאך קאן מאהט ניט געריערט קיין שלעכט וווארט איזיף דעתם רביהן וואס זאך ער טויהן או מענטשין ריבידען איזיף איהם רכילות דער רביה ר' מענדעלוי האט זיין תירץ אונגענימען אין ער איז געווארען פין זינע גראסטא פריגנד זיע"ו וטכיה :

דער רביה מלזבלין האט א מאהלי גיפורענט דעת יוד הקדוש בוה הלשון יוד לעבען פאר וואס דאמצאנט איזהר איזו גיך האט ער איהם גיענטפערט די וווערטער זעגען בגין מיר געליעבט או איז שיליג זיך איז גיך האט איהם דער רביה גיפורענט פאר וואס דאווען איך ניט גיך האט איך דען ניט ליעב דאס דאוינען האט איהם דער יוד הקדוש גיענטפערט איזער דאוינען איז פיעער איז פיעער או מען כאפט עס גיך בריחות מען זיך אב :
דער רביה ר' מאיר מאטרא האט דערצעלהט פאר זינע מלמודים או ער איז אמאהלי געוועזען בגין דעת יוד הקדוש בשעת ער האט זיך געוזנט האט איהם דער יוד הקדוש געוזנט איך בגין זאכער או דער יוד וואס ער זאנט ערינסט שמא ישראל מיט זיין גאנצען כה איז זיך דער בעל דבר פון איהם מיאש ער וויסט שוין או ער ווועט מיט איהם גאר ניט מאכען נאר וואס טויהט דער בעל דבר ער גיט איהם גרויסע מדרגות איז דא בעקומט ער איהם איז ער טויהט שוין מיט איהם וואס ער זאך ער מעונש האט אבער או עצה או ער זאך פון איהם ניצול וווערען ער זאך געהן איז וואלד ארבין איז ער זאך שרינגן איז זינען צי השי או ער זאך פון איהם די מדרגות צי בעמען איז ער זאך זיך ניט אוועק רוהרען פין ארט פון מען ווועט פון איהם צי נעמין די מדרגות דאס האט איהם דער יוד הקדוש דערצעלהט איז ער האט איהם געוזנט דער רביה ר' מאיר האט בית

בניט פער שטאנצן אויך וואָס דאס בעדייט אַין אֲצִינְט אָרוּסִים אוֹז דער רבֶּי
רֵי מאיד אויף געשטאנצן אַין דער פריה אַין ער אַין אָרוּסִים געגנונגען אויך
דאַס הײַפֿ לְוַיְאַלְיְּגָג פָּעָר שְׂטוּחָת עַר ווֹאָס דאס פֿזְעָ רְיִידָט אַין ווֹאָס דֵי בְּהָמָה
רְיִידָט אַרְהָאָט נִיגְט גְּעוֹזִיפְט פִּינְגָּוּן ווֹאָנְגָּעַן עַס אַין דאס אַיהם גַּעֲקִימָעַן אַר
הָאָט אַהֲנָגָעַהוּבְּגָעַן נִיגְט צִי קְלָעָהָרָעַן בְּגַן אַרְהָאָט זַיְעַ דְּעָרְמָגָט ווֹזָס דַּעַר
יְיַדְךָ קְדוּשָׁה הָאָט אַיהם אַמְּהָלָג גַּעֲזָאָט אַוְ דֵי מְדוֹרָgoּת קָעָנָעַן אַמְּהָלָג
וַיְיַיְנָן פִּינְגָּוּן דַּעַם בָּעֵל דְּבָרָ רְחִילָ אַין נִיגְט אַוּוּק גַּעֲגָרָנָעַן פִּינְגָּוּן אָרְטָ נְאָר אַר
הָאָט תְּפִלָּה גַּעֲטָהָוּן אַין מַעַן הָאָט פִּינְגָּוּן אַיהם אַלְעַ מְדוֹרָgoּת צִי גַּעֲנִימָעַן
נְאָר אַיְנָן זַעַק אַיְנָ אַיהם גַּעֲבָלִיבָעַן אַין אַרְהָאָט גַּעֲזָאָט צִי זַיְינָעַ תְּלִמְדִידָּט
אוֹ זַיְיָ זַאֲלָעָן זַיְעַ נִיגְט צִיקְוָעַן אַוְ זַיְיָ זַאֲלָעָן אוֹזְיָ אַזְיָעָר
נִיגְט פָּעָר דַּעַר נְשָׁמָה אַוְ מַעַן וְאַל זַיְשִׁקְעָן טּוּבָל וַיְיַיְנָן אַין נְהָר דִּינָּרָ אַיְנָ
אוֹ זַיְקִומָּט צְוִוָּיָּק פִּינְגָּוּן דָּאָרְטָ אַין גּוֹפָן אַרְיָן זַיְעָרָ רְיִינָן אַין אַרְהָאָט
תִּיכְכְּפָן פָּעָר וּוֹאָרָפָן וַיְיַיְנָן קָאָפָ אַיְנְטָעָר דַּעַר שְׁטוֹתָהָל אַין אַר אַיְזָ פָּעָר חְלִשָּׁת
גַּעֲזָוָאָרָעָן אַזְיָעָט מַעַן הָאָט אַיְנָ אַיהם אַהֲנָגָעַהוּן אַצְיִיכָּעָן פִּינְגָּוּן
אַיְנָ אַס הָאָט אַזְיָיְגָעָט גַּעֲזָאָט זַיְינָעַ תְּלִמְדִידָּט אַיְזָקָעָמָיָס אַיְזָ ער ווּאַכְעַנְדִּיגָּ
גַּעֲזָוָאָרָעָן אַיְנָ אַרְהָאָט גַּעֲזָאָט זַיְינָעַ תְּלִמְדִידָּט אַיְזָקָעָמָיָס אַיְזָ ער ווּאַכְעַנְדִּיגָּ
דאַס תְּעִנְגָּב אַיְנָ דָּאָס לוֹיְטָעָקִיאִיט פִּינְגָּוּן דַּעַר נְשָׁמָה זַיְעָ וּצְבִיָּא :

דעם תאנגון אין דאס לוייטקיט פון דער נשמה זי"ע ועכ"א:
דער יונד הקדוש אין אמאלל גוועסען אין געלערענדט מיט זיין
תלמידים אַ שיעור אין מיטען ערנונג האט ער זיך זיין
פֿעָקְלָעָהָרֶת אֵין אַ טִּיסְעָן עֲנֵנִין אֵין ווֹילָעֶד דָּעֶר בְּחוֹר הָאָט גַּעֲוִיסְט אֵין ווֹעֶן
וַיְיַעַר רְבִי פֿאַרְקְלָעָהָרֶת זיך אֵין אַ עֲנֵנִין גַּעֲדוֹעָרֶת בֵּין אֲהָם אַ יְאָנְגָעֶץ צִוְּת אֵין
וַיְיַעַל ער אֵין גַּעֲוּזָעֶן הַינְגָּרֶיג אֵין ער אֲהָים גַּעֲנָגָעֶן צִוְּיַן מוֹטָעָר
עַסְטִין ער הָאָט אַב גַּגְעָסִין אֵין ער הָאָט גַּעֲוָאָלֶט צְוָרִיק גַּעַהַן לְעַרְנָעָן הָאָט
אֲהָם דֵי מוֹטָעָר גַּעֲהִינָּסֶעָן אַ רְאָב נְעַמְעָן פִּין בּוֹידָעָס אַפְּיסָעָל הַיְיָ ער הָאָט
אַבְּגָעָר גַּיְט גַּעֲוָאָלֶט וַיְיַעַל ער הָאָט זיך גַּעֲאִילָט צְוָרִיק צִוְּיַן גַּעַהַן לְעַרְנָעָן ער
הָאָט מַוְרָא גַּעֲהָאָט אָפְשָׁר הָאָט שְׂיִין דָעֶר רְבִי אַהֲנָגָהוֹיְבָעָן לְעַרְנָעָן אֵין ער
וּעַט זיך פֿאַרְשְׁפָעַטְגָּעָן אֵין מוֹטָעָן אֵין מַצְאָן זָאָל ווַיְסָעָן ווָאָס מְקִיִּים צִוְּיַן אֵין יָצָא
דָעֶר עִיקָּר פִּין לְעַרְנָעָן אֵין אוֹמֶן זָאָל ווַיְסָעָן מְקִיִּים צִוְּיַן אֵין יָצָא
אוֹעַס אֵין מִיר אִגְּנוּטָעָר גַּעֲקוּמָעָן מְקִיִּים צִוְּיַן מְצֹות כִּיבָּד אֵם זָאָל אֵיך
זִי נְגִיטָמִים זִיְין אֵין ער אֵין צְוָרִיק גַּעֲנָגָעֶן אֲהָים אֵין ער הָאָט
אַרְאָב גַּעֲנִימָעָן דָּאָס הַיְיָ פִּין בּוֹידָעָס אֵין ער אֵין צְוָרִיק גַּעֲנָגָעֶן לְעַרְנָעָן
וּזְיַעַר הָאָט גַּעֲפִינְט דֵי טָהִיר אַ רְמִין צִוְּיַן גַּעַהַן צָס יְזִיד הַקְדּוֹש הָאָט זיך
דָעֶר יְזִיד הַקְדּוֹש אַוְיָף גַּעֲכָאָפֶט פִּין זַיְן קְלָעָהָרֶן אֵין ער הָאָט זיך פָּאָר דָעָם

בחדר

נְפָלֹאות הַיְהוּדִי

בזהר אויף געשטעלט אין ער איז געוווארען זיין ער פרמלהיך אין ער האט געטראט דעם בחאר וואס פאר א מזוה ער האט געטהון וויל צווי וו? ער בחור איז אריין געקומען איז מיט איהם אבוי מיט געקומען אין ער איז איהם פערענטפערט געוווארען ד? קשייא זיעז' ועכיהיא:

ער רבי ר' העניך מאלכסנדר איז געפאהרדען פרירר קיין קאצק ער איז געווועזען זיין זיין אמת/דיגער תלמיד. אויף דער קאצקער רבינס יההר צויט איז געקומען קיין אלכסנדר דער רב' מגור דער שפת אמת אין ער איז פינקט געווועזען איז דעם טאג פין דער יההר צויט א פידין הבן דער אלכסנדר רב' איז געווועזען זיין צופרידען או ער האט זיך געטראטסן איז דעם טאג פין דער יההר צויט א פידין הבן א סעודת מצוה אין דער רב' האט געשיתק זיין משמש פודיע זיין דעם רב' מגור או ער זאל זיך ציריגיטען צ? דער סעודה איז דער רב' האט אַהֲגַעַגֶּת איז אויף דער סעודה זאל ניט זיין נאך בלויין ד? חסידים וואס זיין זאגען געפאהרדען קיין קאצק ד? סעודה האט זיך אַהֲגַעַת הַוִּיבֵּן זיין צויגער צווי בעתאג זאער רב' מאלכסנדר איז געוזען אויבען איז ער גוראך רב' איז געוזען פין זיין זיין רעכטער האנד איז ד? חסידים ארטס בי דעם טיש איז דער רב' מאלכסנדר איז געווועזען זיין פריהיליך איז ער האט געוזאנט געלויבט איז השיטות וואס ער איז אויס געקומען ד? יאהרציטט פונקט וווען ער א פידין הבן זיין היליג פנים האט געליגיכט איז ער האט פיעל תורה געוזאנט פין קאצקער רב' אין ער האט דערציהלהט ווי איז ער איז געוווארען א קאצקער חסיד בוה הלשון. נאך דעם ווי דער יור קדוש איז נשר געוווארען בין איך א גאנץ יההר ניט געפאהרדען צ? קיין רב' זיין הגם ד? אלע גודל' הרדור האבען געוזאנט או איז טאמאשוב ברענט א היליג פינייד וברט איך האט גיהערט פין דעם חדושי הרים איז ער האט געוזאנט איז ווי ער איז געווועזען קולות וברקים אויף דעם בארגן כינוי בי קבלת התורה איז זיין איז היבנט ד? תורה בקולות וברקים איז טאמאשוב נאך ער איז פערביי געגןגען א יההר איז מיר אינגעגעפאלען איז זאל פאהרדען קיין פרשיסחא איז אוף וועל שוין דארט זCHAN וואס איך זאל טויהן איך בין געפאהרדען קיין פרשיסחא איז איך בין ארין געגןגען להרבי ר' אברהム משה דעם רב' ז? ביגט זויהן מיר זאגען זיך געווועזען גיטע פריניד ווי איך בין ארין געקומען האט איך געזחן ווי ר' אברהム משה ליגט איז בעט איז ר' יצחיק ווארכאך איז ר' יעקל' ראנזימינער שטעהן לאבען איהם האט איך פערשטאנגען זיין האלטען ר' אברהム משה' פאר ארין האט איך געוזאנט

צפלוות הרבי ר' בונם מברישיבחא טז ו'

בתשובה געוצען. אין דער יצה"ר האט געהאט א פאלקאמען דורךפאל
עלבסט פערשטענדייעך דאס דער יונגערא מאן אין ארוויס געאנגען פין דעם
משפט בשלום אין ער אוו וויטער פערבלזבען גבאי פון תיקון ספרים. אין
אין אקיירצע צוית האט דער רבי ר' בונם מיט. זיין חבר דעם יונגערמאן
אָב געשאפט די פאהר רזבעל אין תיקון ספרים אין די אלע בעלי בתים
זעגען זי געקימען צו הילפ אין זי האבען געשאפען אשטענדיגע צדקה
קאסע אין בית מדרש דער זכות פון דער גרויסע מצוה אין פין די היליגע
צדיקים נאָל איןנו ביישטינן מיר זאָלען זוכה זיין. צו דער גאָלה שלימה
במהדרה בימינו אמרן:

נאָך אַ ווינדעַרְיך מִשֵּׁל פִּין רְבִּין ר' בּוֹנָם וִילְלָהָה :

איינמאָהָל האט דער רבי ר' ביןם גיפרענט זונע בעויסטע לומדיישׂ
תלמודים די אַ משנה זאגט אין מסכת פאה. קי' שאינו חיגר.
דאָס זייןיט וווער עס אין נישט קיין לאַמֶּער. או סומא אַדער ער אין נישט
קײַן בלונדעַר. אין וועשה את עצמו ער מאָקט זיך כאחד מהם אווי וויאָ
איינגעַר פִּין זיאָ דאָס זייןיט ער סיינְזִילְרִיט ספֿעַצְיַיל אָזַי אַמיַּן פֿעהַלְעַר
וועלבָּעַס ער האט נישט דערמיט אַרוויס ציאָ ריבָּעַן דאס באָרַעַמַּעַדְצִיקִיט
פִּין מענטשען או זיאָ זאָלעַן אַיהם געבען מעהר וויאָ אַ געזונגעַן אַרְמַיָּאָן.
איין זיין עוגש דאס אַינוּ מַת מַן הַזָּקָנָה. ער שטארבט ניט פִּין דער עַלְטָעַר.
נָאָך אַין דער יונגעַר. עד שיהא כאחד מהם. בעקומות ער אויף דער
אמת דעם סיינְזִילְרִיטעַן פֿעהַלְעַר. האט דער רבי ר' ביןם זכרונו לברכה
געפרענט. אליזאָ קוּמַט דאָך אַוִיס דאס אוֹ אַיְנָגַעַר סיינְזִילְרִיט רְבִּיסְטוּוּז דאס
הייסט אוֹ ער פֿערשטעלט זיך פְּאַר אַרבִּין ווֹאָס קָעָן ער האבען פְּאַר אָ
שטראָפָּה כנגד מַהָּה. דאס ער זאָל טאָקי פָּאַמָּת וווערין אַרְבִּי. פֿונְקַט
אווי וויאָ מען רעכינט אוֹיס בִּיאָ דיאָ אלְעַ ווֹאָס סיינְזִילְרִעַן זיך צְדִי מַעַן
זאָל זיאָ געבען אַ שְׁעַנְעַרְעַ נְדַבָּה. ווועט דאָך אוֹיסקָומַעַן ער שוינְדְלַעַר
וועט נָאָך דער מִיט מאָכַעַן אַ גָּוֹט גַּיְשָׁעַפְט. האבען זיַּי אלְעַ דְּרוֹגַעַן גַּעֲלִירַעַט
אַבְּעַר זיאָ האָזְעַן קִיְּן פֿערשטענְדְלִיכְעַן תִּרְיוֹן נִישְׁט גַּעֲזָגַט. האט דער
רְבִּי ר' בּוֹנָם זְכָרָנוּ לְבָרְכָה גַּעֲזָגַט אַיך ווּאַל אַיך געבען צו פֿערשטינְן מִיט
אַ בִּיאְשִׁפְעַל:

איינמאָהָל

איינמאהַל נאכדעם וויא עס איז פאהר געקייטן דער רעהארם פין דער קירבע אונ דיויטשלאנד אין די גראטען פריצים זענען געוועגן דיא אהנהענגער פון דעם רעהארם האט אויס געבראכען אגרויסער קאנפליקט צוישען ביידע עקוועטערענדע פארטיזען. אין די אפריצים וועלכע זענען געוועגן אנהענגער פון רעהארם זענען ארין געליגט געוואחרען אין חרם אדרין דורף די א גייסטליךע די א פיהרער פון דער קירבע. אבער די פריצים זענין אויך נישט געוועסן מיט קיין פערלייגט הענד אין כדי אב צו ווענדען פין זיך דעם אונציפידעגהיט פון זעיר פראאבקעס די א פונערען וועלכע זענען דאמאלטט נאך געוועגן זעיר גראזע אנהערגס פון די א גייסטליךע. אין בעשטייט געוואחרען אנהלגעמנווע לאנדעס קאנפראן זועלכע נאל בעשטייטיגען די א ריבט לײַיע פון דעם קאמפּ מיט דעם פינדליכען לאגער דער קאמפּ דארפּ געפּהרט ווערען אויףּ דעם אופּין צו ארגאניזידין קרייטיק אויףּ דעם אוייפּהירינג פון די א גייסטליךע אויך צו ענדעקען זיעד אוננויסענד און בילדיניג איז אפלֵיך און די רעליגאנס שדייפּען וויל און דעם מיטעל האבען זיא גיהאפט צא בעקמּען די א געוויגטשענע רעדולטאטען דען עס און דאמאלטט טאקט געוועגן פיהַל אוננויסענדע גייסטליךע וואס זיער גאנצע שטעלע האבען זיא גאָתְר בעקמּען אדאנק זעיר פאטראָטישקייט און הניפה צוא די א הצעערע אַהֲנְפִּיהַרְעַנְדָּע אַרְגְּגַעְעַן פון דער קירבע. אליא האבען זיך דער צו גענומען ערעדגש צוא פערשפּריטען צעווישען די א פריטע מסען הַן אַין שרייפּט הַן אַון וְהַרְטָן. דאס אַינְנוּסְעַנְהַיְטָן פון די א גייסטליךע. אַין פריך אַין געפּאַלְיַן אויףּ אַין אַרְגְּגַעְעַלְיַהְמָה אַון. ער האט בעשטייט צוא סימולוּרַען אַגְּיַסְטְּלִיכְעַן אַינְנוּסְעַנְהַיְטָן דאס אַינְנוּסְגִּיהַיְטָן פון דעם גייסטליךען ווועט דאס זיין פָּאָקט אויףּ די א רעשת גייסטליךע. ער איז געפּאַהְרָעַן אַין שטאדט אַרְיַין אַין ער האט איינגעקּוּפּ אלְעַ רעלְגִּיעַזְעַ בְּכָעֵד אַון ער האט בְּיַ אַין שְׁנִידְעַר בעשטייט אַזְעַלְכָּעַ מלְבָשִׂים ווֹי די א גייסטליךע טראָגֶעַן אַון ער אַין אַחֲיִים געפּאַהְרָעַן. פְּאַהְרָעַנְדִּיג אַין ווֹעַג טְרָאַכְט אַזְוִי דָּעַרְ פְּרִיךְ ווֹי בעקומּט מעַן אַזְוִי אַטוֹיגְלִיכְעַן ווּעַלְכָּעַ ער זָאַל קעגען די א זָאַק נָאַטְרָלִיךְ סִימְלוּרַעַן ווֹיְל דָּעַר מְעַנְשָׁ ווָאָס ווִוִּיסְט דָּעַם אַמְּתָה בְּיַ ווֹיך דָּאָס ער אַין נִישְׁט קִיְּן גייסטליךע ווּעַט אַיהם זַיְעַר שְׁוֹעֵר זַיְן לְאָגַג בְּעַדְאַרְפִּעְן קְלָעַרְעַן ווֹיְל פְּאַהְרָעַנְדִּיג האט ער אַבְעַר ער האט נִיט לְאָגַג בְּעַדְאַרְפִּעְן קְלָעַרְעַן ווֹיְל פְּאַהְרָעַנְדִּיג האט ער געטראָפְּעַן לְיִגְעַן אַ פּוֹיְעַר טְוִיט שִׁיכּוֹר עַר האט זִיד נִישְׁט גַּעֲנַט רידען

רזהרען פון שכור האט איהם דער פריז געהיסען אויפהיבען און ארזיך
לייגען אין זיין קאטש ארין. אין אווי וויא זיא זונען אהים געקומען
האט דער פריז בעפויילען דיא פאראבקעס זיא זאלין איהם אבוואשען אין
בעיסען מיט פערפאן אין אנטזון אניא העמד און לייגען אין דעם בעט
ארין וועלכעס ער האט ספצעיעל צו גערירות צו דער אויפגאבע און אבעוינדער
צומער. אין אנדער פון זי זאל דארט איבער בליעבען אלעס לאקי. אין אווי וויא ער
וועט זיך אויפהיבען זאל ער צו איהם צו גיין אין אהם פרעגען „פאניעז
קשענוז“ וואס פערלאנגט איהר ווילט איהר איך שווין אויף הייבען זאל
איך איך דערלאנגען די מלובשים אין ארינרוףען די פאראבקעס זי זאלין זיך
מתווהה זיין אווי ווילט דער שטייגער אין פון די גיסטליכע. אין אויף יעדען
ווארט וואס זי וועלען צו איהם וועלען ריזען זאלען זי דער פער איהם
ואגען דעם טיטול „פאניעז קשענוז“. די פאראבקעס האבען אלעס פונקטליך
אויסגעפהרט אין דער שכורער פוייר אין אווי געלגען אין בעט בין ער
האט זיך אויסגעניכטערט. אין ווילט זיך איבער געהאטפ פון שלאך
האט ער זיך ארום געקובט ווילט זיך ארגזיך אין דער וועלט ווילט ער
האט געדענקט דאס ער האט זיך אהנגעשכורת אין שטאדר אין אהים
גענאגען אין אין אויס אַרְיָנְגָּעָפָּלָעָן שכורהייט אין אַרְוֹבָּרִין אין יעט
געפיגט ער זיך גאנגר און זיין לייעבען אַפְּלָיו נישט געזעהן אין ער בעטראכט זיין העמד
וועלכעס ער איז גענאגען זינע אלע יאהרען אַגְּרָאָפְּ לְמִוִּינְטָעָן יעט
גיט ער עפיס אַדְּין וויס העמד וועלכעס זעהט אַזְּיס ווילט אַפְּרִיר בְּלֵוִין דאס
אין אַחֲלָוק אֶזְ דָּס צו רִיסְטָ זיך נישט. ער פערוינדערט זיך ווילט
דרזיך. אין ווילט ער איז געלגען מיט דעם פנים צו דער וואנט האט ער
זיך בעטראכט דאס ער וועט זיך איבער דרייען אין אַרְוֹמְקוּעָן דאס צימער
אפשר וועט ער זיך קענען דערמאגען ווילט ער איז עריגץ אַבְּעָר וויא פער
וינגדערט אין ער געוואהרען דאס אווי ווילט ער האט זיך באהר איבער
געדריט איז צו איהם צו געקומען דער לאקיי אין בעטראגעט מיט אַיְדְּעַלְּצָ
שטייעז וואס פער לאנגט איהר „פאניעז קשענוז“ ווילט איהר איך שווין
אנטזון דאה האט איהר די מלובשים אין דערלאנגט איהם תיכף דיא
גיסטליכע מלובשים. ער בליעבען זיצען אין בעט פערטימעלט ער געדענקט
דאס ער איז אַרְיָמְדָּר פוייר אין האט זיך געכטען אלעס אַזְּבָּר
אַהֲנָגָעָשָׂכָּרָת אין יעט רופא מעו איהם גאנר „פאניעז קשענוז“ און מצען

נפלוות הרב ר' בונם מפרשיסחה

גוט איהם אנטזיטן גייסטליך מלבושים. אלזא האט ער זיך בעקלערט אינס פין די ביידע איי פער געוויס א חלום. אדרער ער אוין ווירקליך א גייסטליך אינ דאס וואס איהם דאכט זיך דאס ער אוין געוועזען א פוייער אין האט זיך בעכטן אונגעשכורת אין א חלום. אדרער ער אוין ווירקליך א פוייער אין יעצעט חלומט זיך איהם דאס ער אוין א גייסטליך אבר מען האט איהם נישט געללאוט לאנגע קלערען ער האט זיך אונגעההון זענען ארין געקטען א גאנצע חברה זיך מודה זיין פער איהם אין אלע האבען איהם אב געגעבען דעם טיטול "פאניע קשענו" דרוביעד אוין ביא איהם געבלזובען דאס ער אוין ווירקליך אגייסטליך אבר נאהר דאס וואס איהם דאכט זיך איז ער איז בעכטן געוועזען א פוייער אוין א חלום. נאהר איז ער איז טאקע אין אמרת א גייסטליך דארף ער דאך נישט ארים גיין מיט קיין קלער אין אוזליך נארישקיטען. דרוביעד האט ער בעשלאלען דיא זאך אזי ארים צו דער גיין. ער ווועט זיך הייסען ארינגעבען די רעליגעוז ביכער ווועט ער זעהן ווועט ער קענין אין זיא לאָדען איז דאס ער איז ווירקליך אגייסטליך איז ער ווועט זיך דיא פושטן פאנטאוייז איז ער איז געוועזין א פוייער ארים שלאָגען פון געדאנק ארוויס. איז אויב ער קען איז זיא נישט לאָדען איז א סימן דאס ער אוין ווירקליך א פוייער נאהר יעצעט חלומט זיך איהם. ער האט זיך געהיסען געבן בימל אבער אזי זיא ער האט זיך גיעפינט אויף דער לינקער זויט און ער האט געוואָלט אין זיא ארייניקען דאָבען די פאראָבקעס וועלכע זענען דארט געוועזען אַהנגעהָבען פון איהם צוא לאָכען האט ער גענטשען וואס זענען דארט געוועזען נאך מעהראָר אראָפ. האבען די מאָנטשען וואס זענען דארט געוועזען נאך אלע געללאָכט. אלזא ער אוין זיינער אויפגערט געוואָהרען אין ער האט די אלע מאָנטשען וועלכע זענען געוועזען איז שטיב געהיסען ארים גיין. זיא האבען איהם געמוֹז פאָלְגָען וויל דער פריז האט בעפויילען מען זאָל איהם אלע צו לייעב טהן. זיא זענין ארים גענגגען האט ער אַהנגעהָבען אָרֶום שפֿאָצִירָען און שטוב און געטראָכט וואס קען דאס זיין ער זעהט דאָך דאס ער קען נאהר נישט אין די באָכער און דאה רופט מען איהם אָבער דאָך "פאניע קשענו". האט ער זיך איבער גירעכינט איז עס קאן זיין איז איז אמרת ארין איז ער טאקע יאה אגייסטליך און אָראי' ואָרין אלע רופין דאָך איהם "פאניע קשענו" נאהר דאס וואס ער קען נישט ערבען אין די באָכער פון די גייסטליך איז קיין ראי' נישט וויל אלע גייסטליך

ג'יסטטליךע קענען נישט אין דיא ביכער. אין ער איז אווי פערבל'גען בעז
דעם מינונג דאס ער איז א גיסטליךע נאהר וויל ער האט נישט גענען
לערנען אין דיא ביכער אונ ער האט גערעכנט או קינען קען נישט האט
ער זיך אפלו נישט משטל געועזען דער נאך ער זאל יהה קענען לערנען
אייז האט ממאס געועזען אונ גאנצען דאס לערנען. אווי איז דער גמשל
זואר עס סימולירט רביסטווע איז ער וווערט צו געועהנט מען זאל איהם
דופען רביבי ברעננט עס ארין מיט דער צייט און איהם צוא קלערען וואס
עפיס רופען איהם מענטשען רביבי אפשר איז ער טאקו רביבי היבט ער
אהן ארין צו קיקען אין ספדים הקדושים אין זיל לערנען קבלה זעהט ער
או ער יגולט נישט קלערט ער זיך איבער וואס איז דאס וואס אלע
מענטשען רופען איהם רביבי גלייך ווי אלע רביס. אין לטוף קען ער גאהר
ニישט אין די אלע ספרים צו זאל ער טאקו נישט זיין קיון רביבי. אין וווען
ער זאל זיך איז דאך קיון שום שועער זאך נישט דאה. קען ער טאקו
איין בי איז דאך קיון שום שועער זאך נישט דאה. זיך איזסארבייטען צו קענען אין די ספריס אין צו ווערען אמתידיג א רביבי.
איבער וויל ער איז ארין געליגט איז שוינדעל ארין נארט איהם דער
יצה"ר ער זאל זיך גאהר אין רעדען דאס ער איז אין אמת אריאן טאקו
שווין יעט א רביבי גלייך מיט אלע רביס. אין דאס איז גאהר נישט קיון
ראוי וואס ער קען נישט איז ספרים הקדושים וויל קיון שום רביבי קען
ニישט. בפֿטֿילָא דאָרְפֿעַ ער דאָך שווין נישט לערנען וויל וועלכער רביבי קען
דאָס לערנען אין ער איז גאהר ממאס אין לערנען אין דרייט זיך ארים
חמיד מיט פושטע געדאנקען וואס דאס ברעננט צו אלעט ביין. אין דאס איז
זיין שטראָפֿ גלייך ווי דער לאָמֵער אָדָעָר בלונדער וואס סימולירט אָפֿעהָלָעָר
איין זיין שטראָפֿ דאס ער בליעבט בי דעם פעהָלָעָר אווי דער וואס סימולירט
אָוֹף רָאָבִיטְטוּעַ ווּעֶרֶת ער דרזען פער פֿאָלָעָן אין איז נישט זוכה צו
קימען צוא דעם אמת. אין דער נאך מיז ער אָבְ געבען דין ווחשבון פער
דעם שוינדעל אין פער דעם וואס ער האט זיך מזע געועזען פין
תשובה טזהן. הש"ית זאל אונז העלפֿין מיר זאלען קענען תשובה טהון
באמת אין מיר זאלען אלע זוכה זיין צו דער גאולה שלימה ב מהרה
בימינו אמן :

נְפָלוֹת הַרְבִּי ר' בּוֹנֶם מִפְרָשֵׁים חָא

**נְאָך אֲבוֹינְדָּעֶרְלִיך מְשֻׁל וּוֹאָמֶן דָּעֶר רַבִּי ר' בּוֹנֶם זִכְרוֹנוֹ
 לְבָרְכָה הָאָט נְעֹזָאנְט דָּעֶם רַבִּין ר' שְׁמוֹאֵל בָּעֶר
 זִכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה פּוֹן בִּיסְקָאוּוִיטַץ.**

דָּעֶר רַבִּי ר' שְׁמוֹאֵל בָּעֶר זִכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה הָאָט דָּעֶר צִילְּטַזְדָּקָה דָּאָס אַ
 יֹד וּוֹאָס אַיִן גְּעוּזָוִין אַסְטְּרָעַלְּיִסְקָעָר חָסִיד אָוֹן אַיִן גְּעַפְּאַהֲרָעָן צָוָם
 הַיְּלִיגָּעָן רַבִּין ר' אַוְרָעַלְּיִ קִין סְטְּרָעַלְּיִסְקָ וּוּלְּכָעָר אַיִן בְּעוּווִיסְטָס גְּעוּזָוִין
 מִיט דָּעֶם נְאָמָעָן דָּעֶר שְׂרָף אָוֹן וּוֹעֵן דָּעֶר רַבִּי ר' אַוְרָעַלְּיִ אַיִן נְפָטוֹר גְּעוּאַהֲרָעָן
 אַיִן עַר גְּעַקְּוִמְעַן צְוָא פָּאַהֲרָעָן צָוָם רַבִּין ר' בּוֹנֶם זִכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה קִין
 פְּרָשִׁיכָּא הָאָט דָּעֶר ר' בּוֹנֶם גִּיפְּרָעָגֶט דָּעֶם חָסִיד אָוֹן וּוֹאָס
 דָּעֶר עַיקָּוֹר לִימֹוד הַתְּסִידּוֹת פּוֹן זִיְּנָן רַבִּין דָּעֶר סְטְּרָעַלְּיִסְקָעָר אָוֹן וּוֹאָס
 פָּעָר אַמְדָּות טּוֹבָות הָאָט עַר דָּעֶר עַיקָּר אַיְנָגָעַפְּלָאַנְצָט אָוֹן זִיְּנָעַ חָסִידִים.
 פָּעָר גְּעַדְּלָה טּוֹבָות הָאָט עַר דָּעֶר עַיקָּר אַיְנָגָעַפְּלָאַנְצָט אָוֹן זִיְּנָעַ חָסִידִים.
 אַזְוִי וּוֹאָס עַס אַיִן בְּצֻוּוּסְטָס דָּאָס יְעַדְּעַן גְּוּטָעָר יֹד הָאָט אַנְדָּעַרְעָן זְרָךְ אָוֹן
 יְוִדִּישְׁקָמִיט אָוֹן אַיִן דְּרָךְ הַעֲבֹודָה גְּעוּווִינְט עַר אַוְיַּךְ אָוֹן זִיְּנָעַ חָסִידִים. הָאָט
 דָּעֶר חָסִיד גְּעַזְּגָט דָּאָס זִיְּנָן גְּעוּזָוְעַגְּנָעָר רַבִּי דָּעֶר סְטְּרָעַלְּיִסְקָעָר הָאָט דָּעֶם
 עַיקָּר גְּעַדְּלָה טּוֹבָות הָאָט עַר דָּעֶר גְּעַדְּלָה טּוֹבָות רַבִּי דָּעֶר גְּרָעַסְטָאָר
 אָוֹן אַפְּלָוּ וּוֹעֵן עַס אַיִן גְּעַקְּוִמְעַן דָּעֶר גְּרָעַסְטָאָר רַבִּי. אַדְּעָר דָּעֶר גְּרָעַסְטָאָר
 גְּבִיר הָאָט עַר אַלְּיַין גְּעַמְּזָטָס גִּיאַן אַיִן מְאַרְקָ אַרְיַין בְּרָעַגְּגָעָן צְוִוְיָא גְּרוּסְעָ
 קָאָגָעָן וּוּאָטָעָר. אָוֹן נְאָך אַזְוָלְכָעָ נְיַדְּרִיגָּעָ זְאָכָעָן וּוּלְּכָסָ בְּיַיָּא זַיְּקָ וּוּאַלְּטָ
 דָּעֶר מְנֻטְשָׁס פָּעָר קִין גְּעַלְּד נִשְׁתָּט גְּעוּאָלָט טָהָן הָאָט עַר דָּאָרָט גְּעַמְּזָטָס
 טָהָן כְּדִי עַס זָאָל אָוֹן אַיִם וּוּרְעָעָן אַיְנָגָעַפְּלָאַנְצָט דְּיָא מְדָה פּוֹן שְׁפָלוֹת.
 הָאָט אַיִם דָּעֶר רַבִּי ר' בּוֹנֶם זִכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה גְּעַזְּגָט. אַזְוִי וּוּעַל דִּיר דְּעַרְצִיְּלָעָן
 אַגְּשִׁיכְּטָעָן וּוּעַסְטוֹ פְּדָרְשָׁטְטִין וּוֹאָס פָּאָר אַחֲלָק עַס אַיִן צְוּוּשָׁעָן מֵרָאָן
 דִּיְּנָן גְּעוּזָוְעַנְעָם רַבִּין דָּעֶם הַיְּלִיגָּעָן סְטְּרָעַלְּיִסְקָעָר זִכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה.
 אַיְנָמָהָלָה הַאָבָעָן זַיְּקָ פְּעַרְזְּנִיגָּט דְּרִיאָא מְפָטְשָׁעָן בְּיָא דָעֶם קִיְּזָעָר אָוֹן זַיְּקָ
 זְעָבָן גְּעַשְׁטָעָלָט גְּעוּאָהֲרָעָן פָּאָר דָּעֶם גְּעַדְּיכְּטָט. נְאָך אַלְּגָנְגָעָ פְּעַרְהָאַנְדְּלָונָגָ
 הָאָט דָּאָס גְּפָרִיכְּט אַרְוִיס גְּעַטְּרָאָגָעָן אַבְּעַשְׁלָוִס דְּזָרָךְ וּוּלְּכָעָזְזָא וּנְעָנָן אַלְּעָ
 דְּרִיאָא עַרְקָעָנְט גְּעוּאָהֲרָעָן פָּעָר שְׁוֹלְדִּיגָּעָ אָוֹן דָּעֶם פְּעַרְבְּרָעָכָעָן וּוּלְּכָעָס מְעָן
 הָאָט זַיְּאָ פְּאָהָר גְּעוּאָרְפָּעָן. אָוֹן דְּרוּבְּעָר וּנְעָנָן זַיְּאָ פְּעַאְרְטִילִיט גְּעוּאָהֲרָעָן
 צְוָא וּזְצָעָן אָוֹן תְּפִיסָה רַיִּי. צְוִישָׁעָן דִּי דְּרִיאָא אָוֹן גְּעוּזָוִעָן אַיְנָגָעָ אַגְּדוֹסָעָ
 גָּאָר. אָוֹן וּוֹיָא מְעָן הָאָט זַיְּאָ אַיְנָגָעָזָעָט אָוֹן אַפְּגָסְטָרָעָ תְּפִיסָה אָוֹן דָּאָס
 עַסְעַן הָאָט מְעָן זַיְּאָ אַרְאָב גְּעַלְּאָוּת אָוֹן אַיִן קָאָרְבָּ מִיט אַיִן שְׁטָרִיק הָאָט

נפלוות הרב ר' בונם מפרשיםחא יט 7

דער נאדור זיך נישט געקבנט פאהר שטעלען און דער פינסטער וועלכעס עס איז א שיסעל אין וועלכעס עס איז א לאטיל האט ער גענומען אין אייבער געדראיט דז שיסעל מיטן עסן אין ווען ער האט געוואלט שנויידען ברזיט האט ער גענומען דאס מסער מיט דער שארטער קלינג אין דער האנד אין מיט גענומען דאס ער געוואלט אבשנויידען זיך א שטייקעל ברזיט. זעלבסט פערשטענזריך דאס ער האט מיט דער שטול קיין ברזיט נישט געקבנט אב שנויידען. אין פערקערט ער האט זיך דז האנד גוט צו קאליעטשעט אין צו שנויידען. אללא האט אינגעער פין דיא צווויא אויף איהם רחמנות בעקבומען אין ער האט איהם אויסגעלערנט דאס ער זאל אויך אין דער פינסטער דער קענען וועלכעס עס איז א שיסעל אין וועלכעס עס איז א לעפל אבער וויל מען האט אלע מאה לארין געגעבען אנדרער עסענוואר. און אין אנדרער כלים האט דער חכם געמוות דעם נאר אois לערנען צוא דער קענען אלע מאה לארער זאכען אין דער צוויטער חכם איז אויף געזעטען אין ער האט זיך גאדור נישט אבגעגעבען מיט דעם נאדור ער זאל עפיס לערנען.

איינמאהַל האט דער חכם וועלכער פֶּלעגט מיט איהם אלע טאג צוא **לערנען געפרעגט** דעם צוויטען חכם מיר זענען דאך בײַזע גלייכּ שביט מיט דעם אַרְימָען נאַרְיִישָׁען מענטשען אין אויך צין אויך נישט זינגער קיין קרוב גלייך מיט דיר פער וואס האט אויך מיט לייד מיט איהם אין לערן איהם אלע מאה לארין נויטווענדיגע זאכען אין דז זאכט פערליגט מיט דז הענד אין ווילסט איהם קיינמאהַל גאָהָר נישט לערנען. לערן דז אויך אמאהַל מיט איהם האט איהם דער צוויטער חכם געזאגט אויך וועל דיר געבען צו פער שטײַן דז זאלסט נישט מײַגען דאס חיליה דורך מײַן שלעכּרבּֿיגּקייט וועלכעס אויך האָבּ נישט קיין מיט לייד מיט דעם מענטש לערן אויך איהם נישט נאָהָר דז זאל איז גאָהָר פערקערט דורך מײַן ברזיס רחמנות אויף איהם טראכט אויך אַעֲצָה ווי אַזְּלֵי איהם גענצעליך צי העלפּען אין לאֹן מיך בענוגען פאהר פֶּוּיפּעָגּ מיט דיאַן צויטוועיליגע הילך וויל דיאַן הילך איז דאָך אָהָן אַנְגּוּזִיסְטָעָן דען היינט גיט מען אין אוועלכע כלים איז צו מאָרגּענס איז אנדרער כלים וועסטע דאָך מיט דיאַן לערנען מיט איהם קיינמאהַל נישט פערטיג ווערדען אין דז וועסט איהם אלע מאה מיזען לערנען צו דער קענען דז פערשיידענע כלים וואס ווערדען אלע מאה אייבער געטווישט. דורךער קלער אויך בעסער ווי אַזְּלֵי אויס צו בויעדרן **אלאָך** אין דער וואָנט וואס דאָרט אַרְוָם זאל אַרְיוֹן קומען צוא אַנוּ דיאַי **לייבטיגע**

נפלוות הרבי ר' בונם מפרשיסחה

ליכטיגע שײַן דאמאלט וועלען מיר איהם שׂוין גאָהָר נישט דארפֿען לעדנְגען
ווײַיל ער ווענט אלֵין אלצְדִּיג זעהַן. דאס זעלבע אַיז בַּי חסידות אַין עבוזית
השם דאס ווען דער עיקְּלָה אַרבִּיטְּטָה פִּין דעם רבִּין אַיז אַין צו פְּלָאנְצְּעָן
אַין זיבְּגָעָן חסידים וועלכְּבָעָן גוטע מַדָּה מַאֲכָת זַקְּדָעָר יַחְיָה אַוּוֹק קִיקְעָנְדִּיג
אַין לאָזֶט טַאָקָע צו די גוּטוּ מַדָּה אַפְּעָר פָּעָר דאס בעקִימָת ער זַי ווַיַּדְעָר
אַין אַצְוֹוִיטָעָן מַדָּה וועלכְּבָעָס דער רבִּי פָּעָרְלִיגְּטָן נִישְׁט אַזְוִי פִּיהְלָן כְּחוֹת
אַוְיָף אַיהֲר. דערנְאָך מִין הַעֲרָשָׁת דער ווָהָן זַיְגָעָר גַּט אַרבִּיטְּטָן אַיְדָעָר
ער פָּעָר רַעַכְּטָן זַי אַין דער מַדָּה וועלכְּבָעָן זַי הַאָבָעָן בַּי זַיְן פָּאָטָעָר זַי
אַב גַּעַלְאָזֶט אַין אַזְוִי כָּסֶדֶר אַזְוּלָעָס די זַעַלְבָעָ אַרבִּיטְּטָן אַז זַיְא
הַיְּבָעָן אַהֲן זַקְּדָעָס צו אַרבִּיטְּטָן אַין דער צְוֹוִיטָעָר מַדָּה גִּיטָּת דָעָר יַחְיָה
זַוְּדִיק צַי דָעָר עַרְשְׁטָעָר בְּלִיבְּטָה די אַרבִּיטְּטָן שְׁטָעְנְדִּיגְּזָה די אַיְגָעָבָעָן אַין זַיְא
קָעְבָּעָן גַּאֲהָר קִינְמָהָל צַו קָיְן חַכְלִית נִישְׁט קִומָעָן. אַפְּעָר בַּי מִיר אַין
דָעָר עִקְּרָא אַיך זַוְּה אַז אַיך זַאָל זַי אַרְיָנְשִׁינְגָּעָן אַין זַיְעָרָץ הַעֲרָצְעָר
אַהֲבָת וַיַּרְאָת הַשִּׁיחָת אַין דערנְאָך דָאַרְפֿעָן זַי שׂוִין גִּיטָּת אַז אַיך זַאָל זַיְא
יעַדְעָנָס מַאֲהָל לְעַרְבָּעָן אַצְוֹוִיטָעָן מַדָּה ווַיְיָלָן מַקִּים צַו זַיְן די מַצּוֹת פִּין דָעָם
ער הַאָט צַי טְהָן אַין ער גַּלְיסָט נַאֲהָר שְׁטָעְנְדִּיגְּזָה זַיְעָת שׂוִין אַלְיָן ווָאָס
בָּזְרָאִית'. דָעָר זַוְּתָּה פִּין דִּיהְיָלִיגָּעָן צְדִיקִים זַאָל אָנוֹן בַּי שְׁטָיְן מִיר זַאָלָעָן
אַוְיָיך זַוְּה זַיְן צַו דָעְרְפִּילְעָן דאס זַוְּסִיקִיט פִּין דָעָר הַיְּלִיגָּעָר תּוֹרָה אַין
אַיהֲרָע מַזְוָה אַין מִיר זַאָלָעָן זַיְן מַקִּים זַיְן בְּשָׁמָה מַתּוֹךְ הַרְחָבָה
אַין מִיד זַאָלָעָן אַלְעָן זַוְּה זַיְן צַוְּא דָעָר גָּאוֹלה שְׁלִימָה בְּמַהְרָה
בִּימְינוֹ אָמָן :

**אַקְלָונָעָן תְּשֻׁבָּה זַוְּאָס דָעָר רַבִּי ר' בּוֹנָם זַיְלָה אַתָּה
נִיעַנְטְּפָעָרְטָן צַו אַיְנָעָם זַוְּאָס עַר הַאָט נִעַרְבִּיטְּטָה עַר
זַאָל דָאָבָעָן גִּילְיָוָן אַלְיָדוֹ זַכְּוֹר לְטוֹב;**

איינמאָהָל אַיז אַין מַעֲנְטָש גַּעֲקָוּמָעָן צַו דָעָם רַבִּין ר' בּוֹנָם זַרְוָנוֹ
אַזְוִי : לְבָרְכָה אַין ער הַאָט אַיהם גַּעֲפָרָעָג אַעֲצָה אַוְיָף דָעָם ווַיָּאָ
אַזְוִי כָּד זַאָל זַוְּה זַיְן צַו גִּילְיָוָן הַנְּבִיא זַכְּוֹר לְטוֹב. אַין ער הַאָט
עַרְצִילָת דָעָם רַבִּין דאס ער הַאָט גַּזְעָהָן אַין אַסְפָּר אַז אַמְּעָנָט פָּאָסָט
אַזְוִי

אֲזֹוי פִּיעַל אֵין אֲזֹוי פִּיעַל תְּעֻנִיתִים אֵין עַר זָכָה צַו גִּילְגִּיל הַגְּבִיאָה זָכוֹר לְטוֹב אַלְזָא הָאָט עַר אֲזֹוי גַּעֲתוֹהָן אֵין עַר הָאָט אָוִים גַּעֲפָאַסְט אַלְעַ תְּעֻנִיתִים אֵין לְסֹוף הָאָט עַר נִישְׁתַּחֲוָה גַּעֲוֹעֲזָעָן . הָאָט אֵימָם דָּעַר רַבִּי ר' בּוֹנֶם זָכוֹרְנוּ לְבָרְכָה גַּעֲנְטְּפָעָרְט אַיְךְ וּוּעַל דִּיר דַּעֲצְצִילְעָן אַ גַּעֲשִׁיכְטָעַ וּוּלְכְעַסְט

אֵין פָּאַהְרְגָּעְקָומָעַן בֵּי דָעַם הַיְּלִיגְעָן בְּעַשְׁתַּ וּכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה :

אַיְינְמַאַדְלַ הָאָט דָעַר הַיְּלִיגְעָר בְּעַשְׁתַּ וּכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה גַּעֲדָאַרְפָּעָן פָּאַהְרְכָּעַן אֵין אַוְיִיטָעַ מִדִּינָה אַרְיִין הָאָט עַר גַּעֲדִינְגָּעָן אַבְעַל עֲגָלָה וּוּלְכְעַר אֵין אַפְטָמָהָל גַּעֲפָאַהָרָעַן צַו דָעַם וּוּעַג אָז זַיְהַאְבָעָן גַּעֲוִיסְט יַעֲדָעַר שְׂטָאַט וּוּאָס גַּעֲוֹעֲזָעָן גַּעֲוֹאָהָנָט צַו דָעַם וּוּעַג אָז זַיְהַאְבָעָן גַּעֲוִיסְט דָאָרָף זַיְן אַוְיִפְעָן וּוּעַג אֵין יַעֲדָעַן דָאָרָף מִיט דִי פָּאַרְשִׁידְעָנָעַ קְרֻעְטְּשָׁמָעַס אֵין וּוּלְכְעַזְיַי פְּלַעְגָּעָן זַיְק אָב צַו שְׁטָעַלְעָן אֵין זַיְעַר לְאַגְּנָעָן וּוּעַג אֵין צַו בְּעַקְוּמָעַן עָסָעַן . אַפְעָר וּוּי בְּעַוְיִיסְט הָאָט דָעַר בְּעַשְׁתַּ נַאֲהָר גַּעֲדָאַרְפָּעָן לְפָנִים צַא פָּאַהְרָעַן אֵין בָּאַלְד אֲזֹוי וּוּיא עַר אֵין אַרְיִיף גַּעֲגָנְגָּעָן אֲזֹיפְּ דָעַר פִּיהָר הָאָט עַר גַּעֲזָאַג דָעַם הַיְּלִיגְעָן שֵׁם פִּין קְפִיצָת הַדְּרָך . זַעֲנָעָן דָעַר בָּל עֲגָלָה מִיט אַלְעַ מַעֲנְטָשָׁעַן אַיְנְגָעָשְׁלָאַפְעָן אֵין הַיְּ פָעַר הָאָט זַיְק גַּעֲדָאַכְט וּוּי זַיְהַוְאָלְטָעַן גַּעֲפָלְיִזְיָעָן אֵין דָעַר לְיִזְפְּטָעַן . אֵין וּוּיל דִיָּא פָעַד הָאָבָעָן גַּעֲוֹהָנָה דָאָס זַיְהַזְעָנָעָן אַדְרָף גַּעֲפָאַהָרָעַן דִי עַרְשָׁטָעַ קְרֻעְטְּשָׁמִי וּוּאָס זַיְהַפְּלַעְגָּעָן דָאָרָט אַלְעַ מַהְלָהָרָעָן אֵין בְּעַקְוּמָעַן עָסָעַן אֵין זַיְק בְּנִשְׁתַּ אַבְגָּעַשְׁטָעַלְט וּיְ קִין עָסָעַן צַו גַּעֲבָעָן אֵין אֲזֹוי דִי צַוְיִינְצַעְט סְטָאַנְצִיעַ אֵין דִי דְרִיטָעַ נַאֲהָר עַס הָאָט זַיְהַזְעָנָעָן גַּלְיִיךְ וּוּי זַיְהַזְעָנָעָן אֵין דָעַבְעָר דִי שְׁטָעַדְט אֵין דִי דַעְרְפָעָר . הָאָבָעָן זַיְק דִי פָעַר מִישְׁבָּ גַּעֲוֹעֲזָעָן אֵין שְׁפָוּרָעָן גַּאְהָר נִישְׁתַּ דִי מַשָּׁא פִּין וּוּאָגָעָן אֵין מַעַן גּוֹט זַיְהַזְעָנָעָן דָאָרָט וּוּי מַעַן פְּלַעְגָּט זַיְהַזְעָנָעָן אַלְעַ מַהְלָהָרָעָן גַּעֲבָעָן וּוּעַן זַיְהַזְעָנָעָן פָעַר דִי גַּעֲשְׁלַעַפְט דָעַם שְׁוֹרְעָרָעָן וּוּאָגָעָן . אַפְעָר יַעַצְט זַעֲנָעָן זַיְהַזְעָנָעָן קִוְמָט זַיְהַזְעָנָעָן נִישְׁתַּ צַו שְׁלַעַפְעָן אֲזֹוי אַשְׁוֹעוֹרָעָן מַשָּׁא אֵין אַיְיךְ נִישְׁתַּ עָסָעַן אֲזֹיפְּ דִי אַלְעַ סְטָאַצְיָעָס וּוּאָס אַלְעַ פָעַר דִעְסָעַן נַאֲהָר וּוּעַן מַעַן וּוּעַט פָאָר נַאֲכָט קִוְמָעָן אֵין דָעַר גַּרְוִיסְטָר שְׂטָאַט אַרְיִין וּוּאָס אֵין גַּעֲוֹעֲזָעָן אֵין מִיטָּעָן וּוּעַג אֵין דָאָרָט אֵין דָעַר שְׁטִיגְגָּר פִּין אַלְעַ סְוּחָרִים אָב צַו רַוְהָעָן זַיְק אֵין צַו עָסָעַן אֵין דָאָרָט אַיְיךְ אַיְבָעָר נַעֲכְטִיגְעָן וּוּעַט מַעַן זַיְק פָעַר גְּזָוִוִיס אָב שְׁטָעַלְעָן אֵין דָעַר בָּל הַבִּית וּוּעַט מִיט זַיְנָעָמָעָן מַעֲנְטָשָׁעַן אַרְיִין גַּיְינָן אֵין דָעַר סְטָאַנְצִיעַ אַרְיִין אֵין זַיְהַזְעָנָעָן זַיְק אַבְרָוְהָעָן אֵין גַּעֲמָעָן עֲפִיס צַו עָסָעַן אֵין דָאַמְאַלְסָט וּוּלְעָן זַיְק דָאָס הַיִּסְטָט דִי יַעַצְט גַּעֲוֹאַהָרָעָג מַעֲנְטָשָׁעַן וּוּלְכְבָעַ

גַּיְיָעָן

גַּיְעַן נָאָך צִיְתוֹן לְעֵגֶל אֹוֵיך פִּיהָר אֹוֵיך בַּעֲקָבָעָן עַסְעָן מִיט אַלְעָ
מַעֲנְטָשָׁעָן אַבְּעָר וּוּ פַּעַר וּוּבְּגַדְעָרַט זַעֲנָעָן זַי גַּעֲוָאַהָעָן וּזַי הַאַבָּעָן
גַּלְיִיך בַּעֲמַעְקָט דַּאָס מַעַן פָּהָרַט שָׂוִין אֹוֵיך אַדְרָק דִּי גַּרְזִישָׁע שְׁטָאָט עַס
אֹוֵיך גַּאֲהָר קִינְגָּעָר נִשְׁטָאָרָאָב גַּעֲגָנוֹגָעָן אַיְן מַעַן הַאָט זַי זַאָהָא אֹוֵיך גַּיְוָה
גַּעֲגָבָעָן קִיְּן עַסְעָן נַאֲהָר זַי זַעֲנָעָן וּוּבְּגַטְעָר גַּעֲפְּלִזְגָּעָן הַאַבָּעָן זַיְא זַיְא
מַיְשָׁב גַּעֲוָעָזָעָן דַּאָס זַי זַעֲנָעָן פָּעָרְגָּעוֹוִיס נָאָך גַּרְעָסָעָר וּוּיְאָ מַעֲנְטָשָׁעָן
דַּהְיָנוּ זַי זַעֲנָעָן גַּאֲהָר גַּעֲוָאַהָרָעָן מַלְאָכִים אַיְן דַּרְזְבָּעָר זַיְא גַּאֲהָר
נִשְׁטָאָרָקִיְּן עַסְעָן. אַבְּעָר וּוּדַעַר בַּעֲשָׁתְּ אַיְן שָׂוִין גַּעֲקָשָׁעָן דַּאָרָט וּוּיְאָ זַעַר
הַאָט בַּעֲדַאְרָפָעָן אַיְן מַעַן הַאָט זַיְא גַּעֲשְׁטָעַלְט זַעֲנָעָן דִּי אַלְעָ מַעֲנְטָשָׁעָן אַרְאָב
גַּעֲגָנוֹגָעָן פִּין דַעַר פִּיהָר אַיְן דִי פַעַרְד הַאָט מַעַן אֹוִיס גַּעֲשָׁפָאנְט אַיְן אַרְיִין
גַּעֲשְׁטָעַלְט אַיְן דַעַר שְׁטָאָל אַרְיִין. אַיְן מַעַן הַאָט זַיְא גַּעֲגָבָעָן צַוְּעָסָעָן אֹוֵיְיָ וּוּיְאָ זַעַר
אַלְעָ פַעַרְד. הַאַבָּעָן זַיְא זַיְא צַוְּגָעָבָט צֻוְּמָעָסָעָן אֹוֵיְיָ וּוּיְאָ דִי פַעַרְד.
הַאַבָּעָן זַיְא הַעֲרָשָׁט דַעְרְשִׁיפִּרְט דַאָס זַיְא זַעַנָּעָ גַּעֲוָהַגְּלִיכְבָּעָ פַעַרְד וּוּיְאָ אַלְעָ
פַעַרְד. אֹוֵיְיָ אַיְן דַעַר וּוּאָס פָאָסָט אַיְן פָאָנְגָט זַיְא עַר זַאָל זַוְּחָה זַיְא זַיְא
גַּילְיִיְאַלְיִהְיָ זַכְּרָ לְטוֹבָ. אַיְן אַזְּעָרְנְדִּיגְטָשָׂוִין זַיְאָנָעָ תַּעֲנִיתִים מִיט דִיאָ
סִיגְוִיפִּים דַאָרָף עַר דַעַר עִיקָּר זַיְא אַבְּזָהִיטָעָן עַר זַאָל זַיְא נִשְׁטָאָרָקִיְּן
הַאַבָּעָן צֻוְּמָעָסָעָן אֹוֵיְיָ וּוּיְאָ פַעַרְד. וּוּאָרָעָן אַזְּנָה נִשְׁטָאָרָקִיְּן בְּלִיבְטָעָר וּוּיְדַעַר
פַעַרְד אֹוֵיְיָ וּוּיְאָ עַר אֹוֵיְיָ פְּרוּהָעָר גַּעֲוָעָזָעָן. הַשִּׁיחָת זַאָל אָוָנוּ הַעֲלָפָעָן מִיר
זַאָלָעָן זַיְא טָאָקָעָ קָעָנָעָן צַוְּגָעָנָעָן זַיְאָנָעָן אֹהָיְיָ וּוּיְעָסָדָרְצָהָעָן זַיְאָנָעָן
מִיר זַאָלָעָן דַאָס עַסְעָן מַעַלה זַיְאָנָעָן אֹהָיְיָ וּוּיְאָמְעָנָהָשָׁטָדָרְצָהָעָן זַיְאָנָעָן
צַוְּדָעָר מַדְרָגָה פִּין אָמְעָנָה אָוָן נִשְׁטָאָרָקִיְּן פִּין אַבְּהָמָה פִּין פַּיְעָרְפִּיס
אַבְּהָמָה פִּין צַוְּיִיְאָסָט. אַיְן מִיר זַאָלָעָן זַוְּחָה זַיְאָנָעָן צַוְּדָעָר נַאֲוָלה שְׁלִימָה
וּוּאָס דַאָמְאָלָסָט וּוּעָלָעָן אַלְעָ יְוָדָעָן הַאַבָּעָן גַּלְיִיְאַלְיִהְיָה הַנְּבָאָא זַכְּרָ לְטוֹבָ
בְּמַהְרָה בִּימֵינוֹ אָמָן.

אַוּינְדַעְרְלִיכְבָּעָ עַרְצָעָהַלְוָנָן וּוּאָס דַעַר רַבִּי רֵ' הַעֲנִיך
וּבְרוֹנוֹ לְבָרְכָה פִּין אַלְכְּסָנְדָרְהָאָט דַעְרְצִיְּלִיטְפָּעָר זַיְאָ
רַבִּי' זַדְעָמְרַבְּנִים לְבָרְכָה :

אַיְנְמַאְהָלְהָאָט דַעַר רַבִּי רֵ' בּוֹנֶם וּבְרוֹנוֹ לְבָרְכָה גַּעֲוָגָט פָּאָר דִיאָ
הַסִּידִים

נפלוות הרב ר' בונם מפרשיסחה כא 4

חסידים דאס יעדער יונגער מאן וואס פאהרט דאס ערשטע מאהַל צום רביץ אין ער וויל זיך מתחבר זיין מיט דיא חסידים מוועיסען דיא מעשה פון איזוקס ר' יעקלס וועלכע האט געבאָהט דיא גראָיסע שוהַל און קראָקָאָ וועלכע ווערט גערופין איזיק ר' יעקלעס שוהַל. דיא מעשה איז איזי געוועזען:

אין יוד האט געווֹאתְנט און קראָקָאָ זיין נאמען איז געווֹועזען איזוקס ר' יעקלעס ער איז נישט געווֹועזען פון דיא גראָיסע גבירים און ער האט געהָאט עטיליכע מידליך חתונה צו מאכען געווֹהנְגִילִיךְ האט ער ביאָ טאג און ביאָ נאכט געהָאלטען איז איז בעטען השיעַת זאָל איהם צו שיקען אישועה ער זאָל קעגען זינע טעכטער גענוועגן טהַן מיט גנדנים און אנדרעַץ הטרכות איז וויאָ דער שטייגער איז. איזנמְאַהַל האט מען איהם געווֹאגט און חלום דאס ער זאָל פאהרטען קיַין פרָאנָן איז דארט אונטער דער בריך וואָס איז לעבען דעם קיַיזֶרְלִיכָען פֿאַלְאָץ זאָל ער גראָבען ווועט ער דארט געפּונען א גראָיסען אוצר איז ער ווועט דער פון נתשר וווערען. און וויל ער איז אָרוּם געגָאנְגָעַן מיט דער פֿאַנְטָאוּיזָע אָז ער דארף וווערען צו זינען קינדער א גביד ער זאָל זיאָ קעגען חתונה מס'תּוֹךְ הרחבה. האט ער גאָהָר נישט איבער געטראָכט אָז דאס איז דאָךְ אָגָעָפְּעָרְלִיכָע זאָךְ צוֹא גַּיְן גראָבען אונטער דער בריך וואָס איז ביאָם קיַיזֶרְלִיכָען פֿאַלְאָץ וויל פֿערגָוּוִיס שטעט דאָךְ דארט אָזָאָקָאָ וועלכָעַס היט ביַטָּאָג אָז בִּינְאָכָט אָז אָבוֹאָהָל ער איז אָעָרְלִיכָע מְאָן אָז ער האט דער בֵּין נישט קיַין בַּיּוּעַ געַדְאַקְעַן עפִיס שאָדָען צוֹא פֿאַעֲגָעַן דעם קיַיזֶרְלִיכָען הוּאִי. אָבער וווער ווועט דאס איהם גלוּיבָעַן פֿילְיִיכָט איז ער אָשְׁפִּיאָן אָז ער וויל וועלכָעַס אָזְמָלִיכָע ברַעֲגָעַן צוֹא דעם קיַיזֶרְלִיכָען הוּאִי. אָז אָובָה ער ווועט אוּס זאָגָעַן דעם סְלִיד פון דעם חלום ווועט דאָךְ דיאָ מלְוִיכָה צוֹא געמען דעם גאנְצָען אוצר. וויל און אמת ארײַן וויאָ קומָט ער דערצָוּ עס אָז דאָךְ דאָהָה נישט זיין פֿאַלְאָץ. אָז יעצט איבער דיאָ גראָיסע שווערִיגְקִיטָען וועלכָעַס ער דארף אָדוֹרָךְ ברַעֲגָעַן בֵּין ער ווועט קיַמְעַן קיַין פרָאנָן פֿאַר זיַין דונְגָעַן אָ פִּיהָר בֵּין פרָאנָן אָיז דאָךְ נישט געווֹועזען פֿאַר זיין פֿערמְעַגָּעַן אָז גַּיְן צוֹ פּוֹס וויאָ לְאָנְגָּדָרָף ער זיך פֿלְאָגָעַן אָז זיין נָעַן וָנְדַבְּוּ ער ווועט קיַמְעַן קיַין פרָאנָן אָבער זיין פֿאַנְטָאוּיזָע אָז לְזִסְט צום גראָיסען אוצר האט אלְעַס פון איהם פֿאַהְרְלִוְוִיטָג געמאָכט פֿערגָוּסָען אָז ער האט זיך געַקְלוּבָעַן אָז דעם ווַיְיטָעַן וועג. אָז ער איז נאָךְ עטיליכע חזשים צוֹא פִּיס וואָנדְעַרְעַן אָהָן געַקְמוּן קיַין פרָאנָג אָז ער האט זיך תִּיכְיַעַגְעַלְאָזָט גַּיְן צוֹא דעם קיַיזֶרְלִיכָען פֿאַלְאָץ, אָבער

דאָה

דָּאָה אִיז הַעֲרֵשֶׁת גַּעֲקִימָעַן דָּאָס רַעֲכְטָע עַנְטוֹיְשִׁינְגָּה.. עַר אַנוּ צֹא גַּעֲקִימָעַן הַאָחָר
עַר דַּעֲרוֹעָהָן אַשְׁטְרָעָנָגָע וַואָךְ שְׁטָעהָן וּוְיִי גַּעֲוָהָנְלִיךְ בְּיִם קִיּוּזָרְלִיכְעַדְמָן
פָּאַלְאָץ אַין עַס הַאָט אַיהֲם אֹוִיס גַּעֲוָוְזָעָן וּוְיִי וַואָלְטָעָן אַיהֲם נַאֲבָגְעַקְיָקָט
יעַדְעָן טְרִיטָוּ וּוְיִי עַר גַּיִיט . זַעֲלָבֶט פַּעֲרָשְׁטָעַנְדְּלִיךְ דָּאָס עַר הַאָט וַיאָן פְּלָאָן
שְׂוִין נִישְׁט גַּעֲוָאָגָט אַדְוָרָךְ צֹו פִּיהָרָעָן . נַאֲהָר פַּוְנְדָעַסְטוּוּגָעָן וַוְיִיל עַר דָּאָט
זַיְק זַיְעַד פִּיהָל אַהֲנָגְעַפְּלָאָגָט אַין דָּעַם וַוְיִיטָעָן וּוְגַעַן אַיהֲם שְׁוֹעָר גַּעֲוָוְזָעָן
אוּוּעָק צֹו לְאַזְעָן זַיְק אֹוִוי לִיְיַדְעָג פִּין דָּאָרִיט . אַין עַר הַאָט בַּעֲשָׁלָאָסָעָן שַׁר
זַאָּל דָּאָרִט פָּעָר בַּלְּיְבָעָן עַטְלִיכְעַט טָעַג אָפְשָׁר וַוְעַט עַר בַּעֲקִימָעַן צְפִס
אַגְּלָעָגְעַנְהִיט וּוְיִי אֹוִוי צֹו בַּעֲקִומָעַן אַצְוֹ טְרִיט . צֹו דַּעַר בְּרִיק עַד זַאָּל
קַעְגָּעָן אֹוִיס גַּרְאָבָעָן דָּעַם אֹוְצָר וַוְיִיל עַר שְׁטָארָק גַּעֲהָאָלְטָעָן בְּזִיאָ
דַּעַר פָּאַנְטָאָזִיעָן וּוֹאָס הַאָט זַיְק אַיהֲם פָּאַהְרָגָעַשְׁטָעָלָט . עַר הַאָט זַיְק אֹוִוי
אַרְוּם גַּעֲדָרִיטָוּ אַגְּנָצָעָן טָאָג הַיִּן אַין צְהִירִק שְׁטָארָק פַּעֲרָמָרָאָבָט אַין אַין
זַיְן מָלוֹח אַין פָּאַהְרָגָעַשְׁטָעָלָט גַּעֲרָשִׁידָעָנָע גַּעֲדָאָנָקָעָן . אַיְינָמָהָל הַאָט זַיְק
אַיהֲם גַּעֲדָאָכָט דָּאָס עַס אַיְזָנוֹנְסָט זַיְן וַוְאַרְטָעָן דָּאָה וַוְיִיל וּוְיִי קַעְגָּעָן
אַמִּשְׁׁבָּעָן מַעֲנָשָׁ אַיְנְפָאָלָעָן דָּאָס עַר זַאָּל זַיְק רַיְנִיקְרָעָן אַיְנְטָעָר צֹו קַאָפָעָן
אַיְזָנוֹנְסָט אַיְנְפָאָלָעָן דָּאָס עַר זַאָּל זַיְק אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט
דִּי בְּרִיק וּוּלְכָעָן אַיְזָנוֹנְסָט אַיְנְפָאָלָעָן הַוִּיפָּה . אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט
גַּעֲקִימָעַן דִּיָּא שִׁינְעָן פָּאַנְטָאָזִיעָן וּוְיִאָרָעָר וַוְעַט גַּעֲפְוָנָעָן דָּעַם גַּרְזִיסָעָן אֹוְצָר
טְעַכְּטָעָר קַעְגָּעָן דִּיָּא בַּעֲסָטָע שִׁידְוָכִים טְוִהָּן אַיְזָנוֹנְסָט זַיְן אַגְּלִיקְלִיכְעָד זַיְן
גַּאנְץ לְעָבָעָן . הַאָט עַר זַיְק אֹזְוִי אַרְוּם גַּעֲדָרִיטָוּ בְּזִיאָן פַּינְסָטָעָר גַּעֲוָוְזָרָהָמָן
אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט פָּעָר לְאַזְעָן דָּאָס אַרְטָוּ אַפְּרָמָאָטָעָמָר פִּין אַגְּנָצָעָן
טָאָג אַרְוּם דְּרִיְיָעָן אַיְזָנוֹנְסָט קַלְעָרָעָן . עַר אַיְזָנוֹנְסָט גַּעֲגָנָגָעָן אַיְזָנוֹנְסָט אַרְיָין
טָאָג אַרְוּם דְּרִיְיָעָן אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט
אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט אַיְזָנוֹנְסָט
גַּעֲלָגְעָן דִּיָּא נַאֲכָט . צֹא מַאֲרָגָנוֹס הַאָט עַר וַוְיִדְעָר אַזְוּוּ פַּעֲרָבָרָעָגָט דָּסָט
גַּעֲלָגְעָן טָאָג אַרְוּם דְּרִיְיָעָנְדִיגְזִיךְ זַיְק בַּיְיָ דָּעַם קִיּוּזָרְלִיכְעָדָן פָּאַלְאָץ אַיְזָנוֹנְסָט
בַּאֲכָט אַיְזָנוֹנְסָט עַר אַוּעָק גַּעֲגָנָגָעָן אַיְזָנוֹנְסָט בֵּית מְדֻרְשָׁ אַרְיָין אַיְזָנוֹנְסָט

**דער עלצעט פון דער געהים פאליגאי וועלכע איז דארט ביאַ דעם
פאלאָז געשטאנען אויף ווֹאָז צוא בעמערקען יעדען פערדערטיגען
אָדוֹרֶך גיעער איז געוואהָהרען די זאָק זיינער אָויפֿאָלענד ווֹאָס עפִיס אָרְיִיבָּטָר
אָפְּרָאוֹוְינְצָעָר יוד ווֹיְיל מען האָט דער קענט אָונ זיינע מלְבוּשִׁים דאס צער
איַן אָפְּרָאוֹוְינְצָעָר דרייט זיך שוֹין דאה אָרוּם עטְלִיכְבָּע טָעַג אַיז בעאַבָּאַכְּטָעָס
אלְעֵם**

נפלוות הרבוי ר' בונם מפרשימחה כב 48

אלעס וואס דארט איז פערהאנדען ער האט איהם אַהנגעהויבען נאך צוא
שפירען אבער ער האט קיין שום פערדייכטיגעס און איהם נישט דער קענט.
אליא האט ער בעשלאסטען דעם יוד אליאן צוא פרעגן פון וואגען ער איז
און וואס ער טוות דאה. און וויא ער איז און דער פריה געקומען אויך
דעם פלאץ האט דער עלצטער איהם ציא געדזפען מיט א גוטע מנע און
איהם געפערעט „הערין יידע“ וואס זיכט איהר דאה און אויף וועמען ווארט
אייהר דאה שווין עטלייכע טאגע וואס אויך בעמעrik אייך דאה אגאנצע טאג
ביז פארע נאכט ארום שפאצירען און שטאָרְק אַפְּרֶטְרָאַכְּטְּקִיטְּ. פְּלִילִיכְּטְּ זענט
אייהר אַמְּחָלְפְּ פֵּין דֵּיא מַנְטְּשָׁעְן וּוּלְכָעְסְּ מִין אַמְּטְּ צוֹוְגָּנְּטְּ מִין צוא
בעקעטפערן זיער אַנוּזְעַבְּהִיטְּ דאה אַרְוָם דעם קעניגלְיִיכְּעָן פָּאַלְאָצְּ. דער
יוד האט זיך זיער אייבער געשראָקען און ער האט דעם עלצטען דער
צַיְלָטְּ דֵּיא גַּאנְצָעְמָשָׁהְ. דאס שווין פֵּין עטלייכע וואכען אָוּס חַלּוּמָטְּ
זיך איהם אלע נאכט דאס ער זאל פָּאַהֲרָעָן קִיְּינָן פְּרָאָג אָוּן אַינְטְּעָרְ דָּפָרְ
בריך וואס אָוּן בֵּיאָא דעם קעניגלְיִיכְּעָן פָּאַלְאָצְּ זָאָל ער גְּרָאָפְּעָן וּוּעָט ער
געפינען אַגְּרוֹיְסָעָן אַזְּצָר אָוּן צַוְּלִיעָבְּ דעם אָיוּ ער געקוּמָעָן פָּוּן קְרָאָקָא קִיְּינָן
פְּרָאָג אוּ פִּיס אָוּן ער האט זיך זיער פִּיהְלְ אַהנְגָּעָפְּלָאָט אָוּן דעם וּוּיְתָעָן
וועג. נאָהָר עַדְגָּעָר וּוּי אלעס אָיוּ דאס עַנְטוּשָׁנָגְּ וּוּאָס ער האט בעקעטען
דאָס ער האט גָּאָהָר נִשְׁתָּחָדְּ זָאָל ער אַיְהָם זָאָל גַּעֲבָעָתִין ער זאל
וּוּרְקָלְיִיכְּקִיטְּ פָּוּן זִין חַלּוּמָ. אָוּג ער האט איהם זיער גַּעֲבָעָתִין ער זאל
אייהם עפִיס דער צוא אַעְזָה גַּעֲבָעָן. וּוּיאָ דער עלצטער האט דאס גַּעֲהָעָרט
האט ער אַהנְגָּעָהוּבָעָן זיער צוא לאָכְבָּעָן אָוּן איהם גַּעֲוָגָט אַיְהָר מִזְוָּט נִשְׁתָּחָדְּ
זִין קִיְּינָן נַאֲרָמָאַלְעָדְּ מַעֲנְטָשָׁ נַאֲהָר אַגְּרוֹיְסָעָן פָּאַנְטָזְיָאָר וּוּיל וּוּלְכָעָר נַאֲרָמָאַלְעָדְּ
מַעֲנְטָשָׁ מַאֲכָט אַדוּךְ אָזְזָיְ אַשְׁטְרָעָקָעְ צַוְּלִיעָבְּ עַפִּים אַחֲלָוּמָ. עַס האט זיך
מִיר אוּיך גַּעֲהָלָמָט דָּאָל אַיְיךְ זָאָל פָּאַהֲרָעָן יְזָקְרָאָקָא אָוּן דָּאָרְטָ אַיְפְּזִיכְּעָן
דאָס וּוּהָנוּגָן פָּוּן דעם יוד אַיְזָיק ר' יעָקָעָ ער אָוּן צָוּ לְיִגְגָעָן זִין קַוְּמָעָן
אוּזְוּעָן אָוּן דָּאָרְט אַזְּטָעָר דעם פּוֹזָאָמָעָטָנָגָרָבָעָן וּזָאָל אַיְיךְ גַּעֲפִינָעָן אַ
גְּרוּזִיסָעָן אַזְּצָר. נָאָ וּוּעָל אַיְיךְ גַּלְוִיְבָעָן אָוּן דעם חַלָּוּמָ אָוּן צָוָא לִיעָבָד דעם
פָּאַהֲרָעָן קִיְּינָן קְרָאָקָא. עַס וּזָאָלְטָ דָּאָל גַּעֲוּזָעָן פָּוּן מִין זִוְּתָ רַעֲכָטָעָר
צַוְּלִיעָבְּ אַחֲלָוּמָ. אָוּן וּוּיאָ אַיְזָיק ר' יעָקָעָלְעָט האט גַּעֲהָרָט דֵּיאָ וּוּרְטָעָר
פָּוּן דעם עַל טָעָן אָוּג זִינָעָ חַלּוּמוֹת האט ער פָּעוּ זִיאָגָעָן דָּאָס נַאֲהָר צַוְּלִיעָבְּ
דעם האט מְזָן פָּוּן הַיְמָעָל אַזְזָיְ גַּעֲפָהָרָט דָּאָס ער יְאָל אַהֲרָן קִומָעָן כְּדֵי ער
זָאָל פָּוּן דעם עלצטען גַּעֲוָהָרָ וּוּרָעָן אָוּ דער אַזְּצָר גַּעֲפִינָט זיך באָמָת
נִשְׁתָּחָדְּ

בישם דאה נאדור ביא איהם אין שטיב און או ער דארף זיכען ביא זיך און שטיב ווועט ער געפינען דעם אוצר. און ער חיקת צוריק אהיט בעגאנגען קיון קראקא און וויא ער און ארין געקימען און שטוב ארין האט ער זיך גענמען צוא ציא ליגען דעם קוימען אויעווען. האבען אפייל זיין אייגען בני בית געהאלטען דיא זאך פאר א שיגען און האבען געצוויזעלט און ווירקליבקיט פון ביידע חולומות. אבער זיין האבן לאנג נישט בעדרארפין צו טראקטען וויל דער אוצר און ווירקליך באלאג געפינען געווארען און ער און זיער ריביך געווארהען און ער האט אויפגעבאחט פון דעם געלד די גראיסע קרראקווער שוחל וועלכע וווערט נאך בין דעם היינטיגען טאג גערופען אייזיק ר' יעקלעט שוחל. אוזי איז ד זאך טיט יונגע ליט וועלכע קמען דאס ערשטע מאהן צום רבין דאס או ער קיטט צום רבין וווערט ער הערטט געווארה און דער אוצר פין יראת שמיט קען ער אין אמרת ארין נאדור געפינען בי זיך אין דער חיים. און ער דארף איהם נאדור גוט זיכען ער זאך צו צי ליגען דעם קוימען דאס הייסט ער זאך זיך נישט נאך געבען תאות האכילה אין דעם אויעווען דאס הייסט ער זאך נישט זיין פול און ווארימען זיך גאנצע טאג נאדור ער זאך זיך ווארימען און דעם פיער פין דער תורה הקדושה אויל זיין פינ פסוק שטייט הלא כה דברי כאשר דער נאגרט צו ד זיידען אין השית נאמען מינגע וווערטער וואס איך האב גאנט איבער געבען אין דער תורה זענען גלייך זיין פיער אין מען דארף גאנדר נישט אוועק צו גיין פין דער גمرا ווארימען זיך וויל זיך מען לעריגט מיט חזק שפירט מען קיון קעלט נישט. אין דאמאלסט ווועט ער זעהן וויא אמרת ד זיידיג וווערטער פין אונזערע הייליגע חכמים זענען וואס זיין האבען געזאגט יגעת ומצתת תאמין. דאס הייסט אויב די ווועט זיך בעמיהען אין דער תורה אמרת' זיך וווערט געפינען דעם ריכטיגען פשט אין ממילא תאמין וווערט זוכה זיין צו אמונה וואס דאס איז דער גאנצער יסוד פין חסידות אין יראת שמיט. דער זכות פין דיא צדייקים זאך אונז ביישטינן מיר זאלאען זאלאע זוכת זיין צו אמרת' דיגע אמונה אין צו דער גאולה שלימה במתורה בימינו אמר:

דָּאַס נְרוֹיסְקִיט פּוֹן רַבֵּין ר' בִּינָם וּכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה וּוּעָן
עֶר אַיְזָן נָאָך גַּעֲוָעָזָן אַלְעָם יוֹנָגָעָר אַפְטִיךְעָר אַוְ
פְּשִׁיסְחָא :

עַם אַיְזָן בְּעוֹוִיסְט דָּאַס דָּעָר רַבֵּי ר' בִּינָם זְכַרְנוּ לְבָרְכָה אַיְזָן יְנַגְּעָר מַאֲנוֹוִיסְט
גַּעֲוָעָזָן אַפְטִיךְעָר אַג דָּעָר שְׂטָאָדָט פְּשִׁיסְחָא אַיְזָן פּוֹן דְּרוֹסְעָן הַאֲט
מַעַן אַיְזָן אַיְזָן גַּאֲהָר נִישְׁתְּ דָּעָרְקָעָנְט וּוַיְיל עָר אַיְזָן גַּעֲנָגָעָן אַיְזָן דִּיא
זְעַלְבָּעַ מַלְבָּשִׁים וּוְיָא אַלְעַ אַפְטִיךְעָרָס נַאֲהָר זִינְגַּע הַיְלִיגְגַּע עַבְדוֹתָה פְּלָעָגָט
עָר טִוָּה בְּעַהְאַלְטָעָן קִיְּין שִׁים מַעְגַּטָּשׁ זְאָל דָּעָר פּוֹן נִישְׁתְּ וּוַיְיסְעָן. אַיְינְמָהָל
הַאֲט עָר חַשְׁק בְּעַקְוּמָעַן צְוָא פָּאַהְרָעָן צְוָא דָעָם הַיְלִיגְגַּע רַבֵּין פּוֹן לְזְבָּלִין
זְכַרְנוּ לְבָרְכָה. אַזְּן וּוַיְיל עָר הַאֲט נִישְׁתְּ גַּעֲוָאָלָט אַזְּן דָּעָר הַיָּם וְאַל
עַמְּצָעָר דָּעָר פּוֹן וּוַיְיסְעָן דְּרוֹפְעָר הַאֲט עָר זִיק בְּעַשְׁלָאָסְעָן אַדְוֹרָךְ צְוָא מַאֲכָעָן
דָעָם וּוְעָגַג פּוֹן פְּרָשִׁיסְחָא קִיְּין לְזְבָּלִין צְוָא פִּיס. אַיְזָן וּוְעָגַג הַאֲט עָר גַּעַהָט
עַיכְובִּים וּוְעַלְכָּעָר הַאֲבָעָן אַיְם גַּעֲרָעָנְגַּט דָּעָר צְוָא דָאַס עָר הַאֲט גַּעַמּוֹט
פְּרָבְלִילְיְבָעָן אַונְטָעָר וּוְעַגְנוּס שְׁבָת. אַלְוָא הַאֲט עָר זִיק אַבְגָּעָשְׁטָעָלָט אַיְזָן דָּעָר
שְׂטָאָדָט לְעָלָבָבָן. אַיְזָן דְּאַמְּאָלָסָט אַיְזָן פְּדָאָרָט גַּעֲוָעָזָן דָּעָר בְּעַוּוֹיְסְטָרָזָדָק
ר' דָוִיד לְעַלְבָּרָעָר זְכַרְנוּ לְבָרְכָה. פְּרִיטְיאָג פָּאַרְעָז נַאֲכָת אַיְזָן עָר אַרְיִינְגָּעָקְמָעָן
אַיְזָן דָעָם רַבִּינְס בֵּית מְדֻרְשׁ אַרְיִין אַיְזָן וּוַיְיל עָר אַיְזָן גַּעֲנָגָעָן אַיְזָן דִּי דִיְתְּשָׁע
קְלִיְידָעָר אַזְּוִי וּוְיָא דָעָר שְׁטִיגְגָּעָר פּוֹן אַפְטִיךְעָרָס הַאֲט עָר זִיק גַּעַשְׁעָט
צְוָא וּוְיְזָעָן אַיְזָן בֵּית הַמְּדֻרְשׁ צְעַוְוִישָׁעָן דָעָם עַולְמָ אַיְזָן אַפְּלִיזָן אַרְיִין צְוָא גַּיְזָן
צְוָם רַבֵּין ר' דָוִיד זְכַרְנוּ לְבָרְכָה הַאֲט עָר זִיק אַזְּוִי נִשְׁתְּ גַּעֲקָעָנְטָ פָּאָסָעָן
קִיְּין מִיטה. דְּעַרְבָּעָר הַאֲט עָר קִיְּין שְׁלוֹם נִשְׁתְּ גַּעַנְוּמָעָן נַאֲהָר עָר אַיְזָן אַיְזָן
בֵּית הַמְּדֻרְשׁ אַרְיִין גַּעֲגָנָגָעָן צְוִוְוִישָׁעָן דָעָם אַזְּוִיָּן וּוְאָס דָאָרָט פְּלָעָגָט צְוָא
גַּאֲך דָעָם דְּאַזְּוִינְעָן וּוּעָן דָעָר רַבֵּי ר' דָוִיד אַיְזָן גַּעֲגָנָגָעָן צְוָם טִיש הַאֲט
עָר אַזְּגָּעָרְפָּעָן שְׁמָה בּוֹנָם בְּנֵי פִיגָּא זְאָל זִיק זְעַצְעָן בַּיּוֹם טִיש. אַיְזָן בֵּית
הַמְּדֻרְשׁ אַיְזָן שְׁטִיל גַּעֲוָאָרָעָן וּוַיְיל עָס הַאֲט זִיק צְוִוְוִישָׁעָן דָעָם גַּעֲנָצָעָן עַולְמָ
נִשְׁתְּ גַּעֲפִינְעָן אַזְּוִי אַמְּעַנְטָשׁ וּוְעַלְכָּעָר זְאָל הַיְוִסְעָן דָעָם נַאֲמָעָן. אַיְזָן דָעָר
עַולְמָ הַאֲט זִיק אַזְּוִילָעָ אַרְוָמְגָעְקָוֶט וּוְעַמְּעָן דָעָר רַבֵּי מִינְטָ דָאָה. אַבְעָר עַס
אַיְזָן קִיְּנָעָם זְאָה אַיְינְגָּעְפָּאָלָעָן צְוָא טְרָאָכָעָן וּוְעַגְּעָן דָעָם אַרְחִי וּפְרָחִי
וּוְעַלְכָּעָה יְיָ. אַזְּן דָעָם אַזְּוִיָּן אַזְּנָעָמָן קַוְרְצָע דִּיְוִשָּׁע קְלִיְידָעָר אַיְזָן וּוַיְיל
דָשׁ - ר' בְּנֵי מִתְּגָּעָט גַּעַמְיָנְט דָאַס עַס גַּעֲפִינְט זִיק צְוִוְוִישָׁעָן דָעָם עַולְמָ
אַמְּעַנְטָשׁ

אמונתנו וועלכאנט האיסט דעם נאמען האט ער זיך אויך גישט וויסענדיג געמאכט. אַפְּבָר ווֹיא דַּעֲרָר רְבִּי רֵ' דָּוְדְּלֵ' האט נאך אַמְּאָהָל אַוְיסְגָּרְפָּעָן שמחה בְּנֵי פִּיגָּא וְאֶל וַיְהִי וַעֲצָעָן בֵּין דָּרְרֵר רְבִּי רֵ' בּוֹנְם זְכָרְנוּ לְבָרְכָה פָּעָר קִינְגָּר נִשְׁתְּצָא גַּעֲגָנְגָעָן האט שְׂלוֹין דַּעֲרָר רְבִּי רֵ' בּוֹנְם זְכָרְנוּ לְבָרְכָה פָּעָר שְׁטָאנְגָּעָן אוֹ אַיִּהְם מִינְיָט מִן טָאָקָע אַיְן עַר אַיְזָה תִּיכְּפָּה צְזָא גַּעֲגָנְגָעָן צָם טִיש. אַיְן דַּעֲרָר רְבִּי רֵ' דָּוְדְּלֵ' האט אַיִּהְם שְׁטָאָרָק מִכְּבָּד גַּעֲוָעָעָן אוֹן ער האט אַיִּהְם גַּעֲגָבָעַן פָּוֹן זַיְן עַסְעָן פָּזָן יַעֲדָר מַאֲכָל וְאָס מִן האט אַיִּהְם דַּעֲרָלְאָנְגָּט צָום טִיש. דַּעֲרָר זְכָתָה פָּזָן דִּיאָ צְדִיקִים וְאֶל אָוֹן בִּישְׁטָיִן מִיד זְאַלְעָן זְכָה זַיְן צְזָא דַּעֲרָר גַּאֲולָה שְׁלִימָה אָמָן:

**אנט ווארט פון דעם הייליגען רבין ר' בונם זכרונו
לברכה עפ"י משל:**

דיש'ו אין פרשת בלך בראוניגט דעם מדרש פון אונזערע חכמים זכרונו
 לברכה וואס האט בלעם הרשע זוכה געוועזען צו רוח הקודש.
 ענטפערט דער מדרש כד' די אומות העולם זאלען נישט האבען קיין טענה
 וווען עס ווועט זיין דער יומן הדין אין מען ווועט זי פרעוגען פער וואס
 זי זעגן געגאנגען אין אוזעלכע שלעכטעה וועגעטען. אין זי האבען זיך נישט
 אב געלערנט פון די יודען. וואלטן זי גיענפערט וווען זי וואלטטען געהאָט
 נביים גלייך זוי די יודען וואלטטען זי אויך געוועזען געגאנגען אין גוטען וועג
 אויזי זוי דער נביא וואלט זי געלערנט. האט דער רביה ר' בינט זכרונו
 לברכה געפרעגט אדרבה אויזי וועלען זי דאך געכער האבען א טענה ציט
 רבינו של עולם דאס צו די יודען האט ער געגבען א נביא אמרת משה
 רבינו עלי השлом וועלכער האט זי געפורהט אין גוטען וועג אין צו זיין
 האט ער געגבען א פאלשען נביא בלעם הרשע וועלכער ער אין זעלבסט
 געוועזען פערדאָרבען. דרובייר האבען זי דאך נישט געהאָט פון וועמצען
 זיך גוטעס אב צו לערנען. האט דער רביה ר' בינט זכרונו לברכה גיענפערט
 מען קען די זאך פערשטינן עפי' משׂ. אין ער האט דערציזט א געשיכט
 וועלכע איז איהם אלין פאהר געקומען. וווען די איגען האט זיך געהאָט
 געתהו איז ער געפאהָרערן קיין בערליך צו א דאקטער האט זיך איז ער דעם

נפלוות הרבי ר' בונם מפרשימחא כד 7

דעם האטען נאך געפֿרעהט אויך די אויגען דאקטער האט מען איהם געזאנט דאס עס איז פערהאנדען איין דאקטער וואס ער היילט גאָתֶר שנען אין פֿען רופט איהם העד ווינדרע דאקטער. האט דער רבי ר' בונם זכרון פֿטיכַה געזאנט דאס ער וויל נישט גיינן צוא דעם ווינדרע דאקטער איין ער גיינן איהם באָלד געזאנט זיין טעם דרוגען. וויל אין אמרת ארײַן דארפֿ ער ייז איז ער וווערט ניט געזונד חיז צו גיינן צי דעם צדיק הדור ער זאָל אויך איהם בעשען רחמים דאָס השײַת זאָל איהם שיקען אַרְפּוֹאַה שלימה נאָתֶר פֿערוֹאָס גייט מען צו אַדְאָקְטָעָר וויל מען וויל זיך נישט פֿיהָרָען היז לְדוֹךְ הַטְבָּע. אֲבָעֵר צו גיינן צו אַדְאָקְטָעָר וואס דאָס איז אויך קיינן דְּרָךְ הַטְבָּע איז דְּאָקְטָעָר צו פְּאַהֲרָעָן צִים הַיְלִיגָּעָן קָאוּנוּגִיכְעָן אַגִּיד. אַיִן מִיט דֻּעָם אַיִן פְּעָר עַנְפָּעָרָט די קְשִׁיאָ ווְאַרְעָעָן אַיִן אַמְתָּה הַזְּעָט מְשָׁה רְבִינָן עַלְיוֹן הַשְּׁלוּם גַּעַזְאָלָט לְעַרְגָּעָן אֲפִילְוִי מִיט די אַמְתָּה הַעֲוָס אַזְוֵי ווְיאָ ער האט געזאנט צואָה פְּרָעָהָן בֵּין יְעַדְעָן מִכְּה לְמַעַן תְּדַעַּכְיִי לְהָאָרֶץ. דְּאָכְזִיסְטָמָן אַו די מִכְּה ווָאָס שִׂקְטָמָן אַזְיִת אַיִן חַלְילָה מְחַמֶּת אַכְזִירְחוּקָיָת נָאָהָר כְּדִי ער זאָל ווִיסְעָן אַזְיִת אַיִן דַּעַר אַמְּגַדְּיָגָעָר בְּרָדָא עַולְמָן אַיִן ער זאָל אַזְוּעָק ווְאַרְפָּעָן זַיְנָעָ אַלְעָ שְׁמוֹתִים פִּין דַּעַר גַּעַזְמִידְגָּרְיעָרִיא אַיִן נָאָהָר. קָעָנְסָט נָאָהָר דִּינְגָּעָן הַשְּׁׁיַּת אַלְיִין. אֲבָעֵר פְּרָעָה מִיט זַיְן סַעַטָּע ווְיאָ אַזְיִקְאַלְלָע אַזְנוֹתָהּ הַעֲוָסָה אַפְּ גַּעַלְיִקְעָנְטָמָן דִּיאָ אַלְעָ מְוֹפְּתִים ווָאָס מְשָׁה רְבִינָן עַלְיוֹן הַאָטָן בְּעוֹזְיָעָן. אַיִן האָבָעָן געזאנט אַז אַלְעָס אַיִן נָאָהָר עַרְשִׁיבְגָּעָן אַז זַיְלָעָב דעם האָבָעָן זַיְאָ נִישְׁט גַּעַפְּלָגָט מְשָׁה רְבִינְוֹת תּוֹרָה. דַּעַרְזָבָעָר האט השְׁׁיַּת זַיְאָ גַּיְגָעָבָן אַגְּבָיא בְּלָעָם הַרְשָׁעָ ווָאָס ער האט אַזְקָעָ בְּעוֹזְיָעָב בְּדִידָע הַטְבָּע אַיִן פְּוֹנְדָעָט ווְעָגָעָן האָבָעָן דִּיאָ אַמְתָּה הַעוֹלָם אַז זַיְנָעָ רַיִד יַאֲהָ גַּעַלְיִיבָּט. ווּעָלָעָן ווְיאָ שַׁוִּין קַיִן שָׁוָם טָעָנה נִישְׁט האָבָעָן ווָאָס זַיְאָ האָבָעָן נִישְׁט גַּעַלְיִיבָּט אַיִן דַּעַר גְּבִוָּה פָּוֹן מְשָׁה רְבִינָן עַלְיוֹן הַשְּׁלוּם ווְיל זַיְאָ האָבָעָן נִישְׁט גַּעַלְיִיבָּט אַיִן קַיִן אַוְמַנְאָטוּרְלִיכָּעָס פָּעָר ווָאָס דָעַן האָבָעָן זַיְאָ גַּעַלְיִיבָּט אַיִן בְּלָעָם הַרְשָׁעָס נְבוֹאָה. דַּעַר זַכְיָה פָּוֹן זַיְאָ הַיְלִינָעָן אַזְיִקְים זאָל אַינְצָ בֵּין שְׁמַיִּין אָמָן.

๔ נפלוות הרבי ר' בונם נברשימים

דאָס נרויסע עניות פון רבין ר' בונם זכרונו לברכה :

דער בעויסטער חסיד ר' רײַאל משא סאכטשאווער האט דער צילט אָז
דאָס ערשות מאהַל וווען דער רבינו ר' בונם איז געפֿאַדרען קײַן
קארַץַסְבָּאָר אַין ווֹאָרָעָם באָד אַריַין. האט זיך געהערט אַין דער גאנצְעָר
עסטרידיבֿיכּישׂער מדינה דאָס עס אַין געקייטען אַ פּוֹילִישָׁעָר רבינו אַין ווֹיַיל דיאָ
מתנוגדים האבען געואָגָט דאָס דיַיְרָבִּיסְטָעָן נִישְׁתַּלְעָרְנָעָן. אַין אַין פרַאַב
וֹאָס דָּאָרט אַין געהיַעַזְעָן דער גַּרְעַסְטָעָר צענטער פּוֹן דיַיְרָמְנְגִּישׂעָ לְוּמְדִים
האבען זיאָ געהערט דאָס מעַן טוֹהַת אַהֲן דעם פּוֹילִישָׁעָן רבינו גַּרְזִיסְטָעָן
האט זיאָ דיַיְרָ זַאַךְ זַיְעַר פֿעַלְדָּאָסָעָן. אלֹאַ האבען זיאָ געמאָכָט אַ אַסְפִּידָ
איַן עס אַין בעשְׁלָאָסָעָן געווֹאַהַרְעָן דאָס זַיְהָ זַאַלְעָן שַׁיקָּעָן צוֹוִיאָ גַּרְזִיסְטָעָן
לְוּמְדִים זיאָ זַאַלְעָן מִיט אַיהם פֿשְׁמִיסָעָן אַין לְעַדְנָעָן אַין זַיְהָ זַאַלְעָן ווַיְיַזְעָן
דעם גאנצְעָן עַלְמָן אוֹ דער רבינו קָעָן נִישְׁתַּלְעָרְנָעָן ווַיְיַזְעָן פֿרְיוֹינְדְּעָרָט זַעַגְעָן
זַיְהָ גַּעַלְבוּנָן ווַיְיַזְעָן מִיט אַיהם אַשְׁרָפָעָן פֿעַרְשְׁטָאָנָר אַין עַר פֿעַרְעַטְפָּעָרָט ווַיְיַזְעָן
אלֹעַ האָרָבָעָן קְשִׁיטָן וֹאָס זַיְהָ האָבָעָן זַיְקָהָט צַו גַּעַרְיָיט אַיהם צַו
פְּרַעְגָּעָן דָּעָרְמִיט אַיהם אַבְּצָוְשְׁטָעָלָעָן. דאָס האט אוַיְףָ זַיְהָ געמאָכָט זַיְיַידָ
אַ גַּרְזִיסָעָן אַיְינְדְּרָזָק אַין זַיְהָ האָבָעָן זַיְקָהָט אַיהם זַיְעַד פֿרְיוֹינְדְּלָזָק גַּעַזְגַּעַטָּן
דָּעְרָגָאָךְ ווַיְיַזְעָן זַיְהָ זַעַגְעָן אַוּוֹק גַּעַגְעָנָגָעָן האט דער רבינו ר' בונם זַכְרוֹנוֹ
לְבָרְכָה גַּעַזְאָגָט צַו זַיְן מִשְׁמֶשֶׁ ר' מַשָּׁה רָאַזְוִיְּדָאָוּעָר דאָס עַר האט געהערט
גַּרְזִיסָעָן נְסִים מִיט פֿעַרְשְׁטָאָנָד דאָס זַיְהָ זַאַלְעָן גַּעַקְעָנָט עַנְפְּפָעָרָעָן אַיְיףָ זַיְעַרְעָ
אַלְעָ קְשִׁיטָן מִיט פֿעַרְשְׁטָאָנָד דאָס זַיְהָ זַאַלְעָן נִישְׁתַּלְעָרְנָעָן אַיהם קְיַין שְׁלַעְכְּטָה
טוֹהַן אַין זַיְהָ זַעַגְעָן פִּין אַיהם אַוּוֹק צְוּרִידָעָן. דער זַכְוֹת פִּין דיַיְרָמְנְגִּישׂעָ
צְדִיקִים זַאַל אַונְזָן בֵּין שְׁטָאוֹן מִיר זַאַלְעָן גַּעַהְאַלְפָעָן ווּרְעָעָן מִיט אַטְמָעָ
פרגסה מִתְּזַעְדָּה הרחבה אָמָן :